

VUOSIKERTOMUS 2014

Asiantunteva
henkilöstömme
takaa asiakkaillemme
vuokralaitteiden
luotettavuuden
ja turvallisen
toimintaympäristön
koko projektin aikana.

SISÄLLYSLUETTELO

---

2 Bränditarina

3 Ramirent lyhyesti

4 Vuosi lyhyesti

6 Toimitusjohtajalta

8 Strategia

12 Toimintaympäristö

20 Segmentit lyhyesti

24 Selvitys Ramirentin hallinto- ja ohjausjärjestelmästä

31 Ramirentin palkka- ja palkkioselvitys

34 Hallitus

36 Konzernin johtoryhmä

39 Tilinpäätös

133 Tietoja osakkeenomistajille

139 Yhteystiedot

MORE THAN MACHINES

Vuokraaminen on Ramirentin ydinliiketoimintaa ja erotumme markkinoilla erityisesti työntekijöidemme ansiosta. Naulakauppana aloittanut yritys sai ensimmäiset oppituntinsa rakennusallalla alkuvuosina ja niistä ajoista olemme kasvaneet osaamisvetoiseksi yritykseksi, joka palvelee lähes kaikkia teollisuudenaloja Suomessa ja ulkomailla.

Kuudenkymmenen vuoden aikana olemme kehittäneet asiantuntemustamme ja osaamistamme niin, että voimme palvella asiakkaitamme entistä paremmin. Eri teollisuudenaloilta saatu kokemus yhdistettynä vuokratyöntekijöiden käytön ja huollon laajaan osaamiseemme auttaa meitä ratkaisemaan ongelmat proaktiivisesti ja luomaan lisäarvoa asiakkaillemme. Tämä on tehnyt meistä yhden Euroopan johtavista konevuokrausalan yrityksistä.

Ramirentin suorituskyvyltään, turvallisuudeltaan ja ekotehokkuudeltaan korkeatasoinen kalusto on Euroopan laajimpia. Suurimmassa arvossa pidämme kuitenkin henkilöstömme osaamista, asennetta ja menestyksen nälkää.

Menestyksemme avain on periaatteemme, jonka mukaan asiakas on aina etusijalla. Olemme ongelmanratkaisija, jonka tavoitteena on yksinkertaistaa liiketoimintaa toimittamalla joustavia asiakkaalle sopivia vuokrausratkaisuja. Ratkaisut räätälöidään aina vastaamaan asiakkaan tarvetta – suurta tai pientä.

Haluamme toimia vastuullisesti ja haluamme johtaa vuokrausalaa kohti ekologisesti kestävämpää toimintaa. Vuokraaminen vapauttaa yrityksen voimavaroja muuhun käyttöön, ja koneiden jakaminen usean käyttäjän kesken vähentää ympäristölle aiheutuvaa kuormitusta, aina valmistuksesta varsinaiseen käyttöön.

Tavoitteenamme on olla toimialan edelläkävijä ja johtava yritys. Panostamalla koulutukseen vahvistamme työntekijöiden ammattitaitoa ja osaamista, joiden avulla voimme auttaa asiakkaitamme saavuttamaan paremmin tavoitteensa.

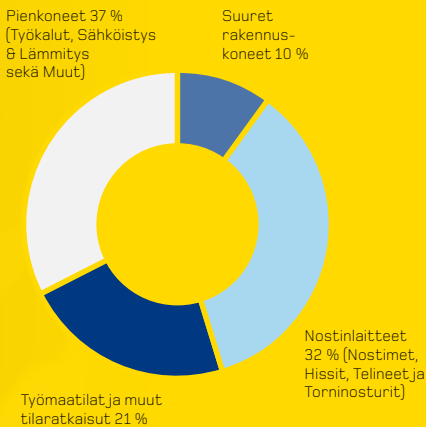
Ramirentin visiona on olla Euroopan johtava ja edistyksellisin konevuokrausalan yritys sekä menestyvän liiketoiminnan ja asiakaspalvelun esimerkkiyritys.

Ramirent – More Than Machines™. Ramirent on johtava konevuokrauskonserni, joka yhdistää parhaat koneet, palvelun ja osaamisen vuokrausratkaisuiksi jotka yksinkertaistavat liiketoimintaa. Ramirent palvelee laajaa asiakaskuntaa, kuten rakentamista, teollisuutta, palvelusektoria, julkista sektoria ja kotitalouksia. Yhtiö keskittyy Itämeren alueen markkinoilla pohjoismaihin sekä Keski- ja Itä-Eurooppaan. Ramirent on markkinajohtaja seitsemässä maassa yhtiön kymmenestä toimintamaasta. Ramirentin osake on listattuna NASDAQ Helsinki Oy:ssä.

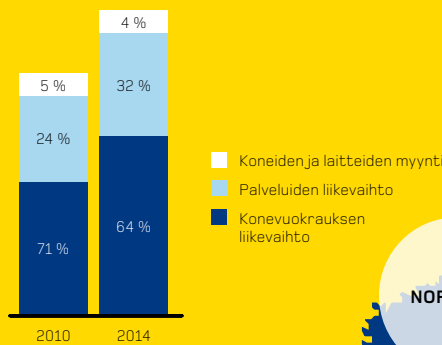
2014

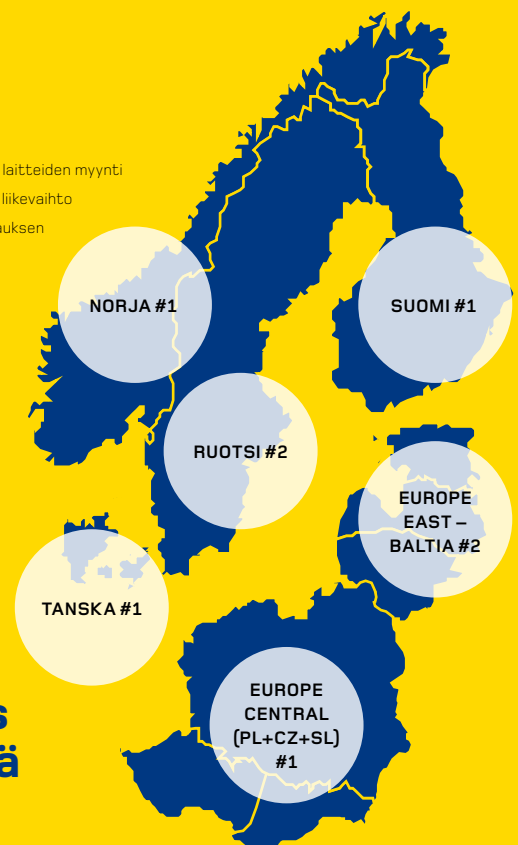
KONEVUOKRAUS TUOTERYHMITÄIN

LIKEVAIHDON JAKAUMA

MARKKINA-ASEMA

Ramirent-konsernilla on **2 576** työntekijää **302** toimipisteessä yhteensä **kymmenessä** maassa.

Ramirentin liikevaihdosta **kolmannes** kertyy **konevuokraukseen liittyvistä palveluista** lähtien suunnittelusta ja logistiikka-palveluista aina työmaapalveluihin ja koulutukseen.

TOIMINNALLISTA TEHOKKUUSOHJELMAA EDISTETTIIN VAIHTOLEVASSA TOIMINTAYMPÄRISTÖSSÄ

AVAINLUVUT	1-12/14	1-12/13	Muutos
Liikevaihto	613,5	647,3	-5,2 %
Käyttökate (EBITDA)	167,9	195,1	-13,9 %
Osuus liikevaihdosta, %	27,4 %	30,1 %	
EBITA-liiketulos ilman kertaluonteisia eriä ¹⁾	71,5	83,6	-14,5 %
Osuus liikevaihdosta, %	11,7 %	13,1 %	
EBITA-liiketulos	65,8	92,1	-28,5 %
Osuus liikevaihdosta, %	10,7 %	14,2 %	
Liiketulos (EBIT)	58,1	82,3	-29,3 %
Osuus liikevaihdosta, %	9,5 %	12,7 %	
Emoyhtiön omistajille kuuluva katsauskauden tulos	32,6	54,0	-39,6 %
Osuus liikevaihdosta, %	5,3 %	8,3 %	
Bruttoinvestoinnit pitkäaikaisiin varoihin	144,6	125,8	14,9 %
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	12,2 %	16,5 %	
Oman pääoman tuotto (ROE), %	9,4 %	14,7 %	
Nettovelka	227,1	206,9	9,7 %
Nettovelka/EBITDA	1,4x	1,1x	27,5 %
Nettovelkaantumisaste, %	69,9 %	55,8 %	
Omavaraisuusaste, %	43,7 %	48,9 %	
Osakekohtainen tulos, EUR (laimentamaton ja laimennettu)	0,30	0,50	-39,6 %
Osakekohtainen osinko, EUR	0,40 ²⁾	0,37	8,1 %
Osingonjakosuhte, %	132,0% ²⁾	73,7%	

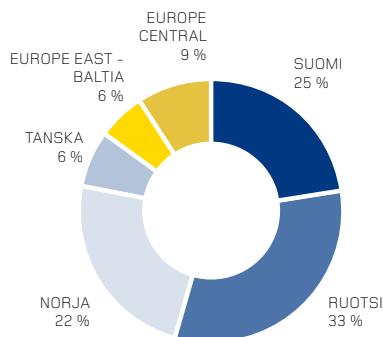
1. Kertaluonteiset erät sisältävät 1,9 miljoonan euron uudelleenjärjestelykulut, jotka kirjattiin vuoden 2014 kolmannelle neljännekselle ja 3,7 miljoonan euron uudelleenjärjestelykulut ja omaisuuserien alaskirjaukset, jotka kirjattiin vuoden 2014 neljännelle neljännekselle. Vertailukausi sisältää 10,1 miljoonan euron suuruisen verottoman myyntivoiton liittyen Fortrent-konsernin perustamiseen vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä, 1,9 miljoonan euron tappion Unkarin toimintojen myynnistä ja 1,5 miljoonan euron uudelleenjärjestelykulut Tanskassa vuoden 2013 kolmannelle neljännekselle.

2. Hallituksen esitys

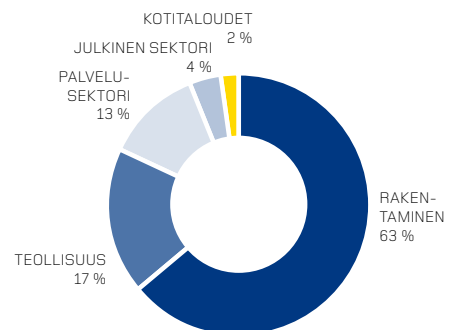
RAMIRENTIN NÄKYMÄT VUODELLE 2015

Ramirent arvioi markkina-tilanteen pysyvän vaihtelevana vuonna 2015. Markkina-tilanteen arvioidaan olevan haasteellinen erityisesti Suomen ja Norjan markkinoilla. Arvioimme vuoden 2015 liikevaihdon ja EBITA-liiketulosprosentin olevan paikallisissa valuutoissa vuoden 2014 tasolla.

LIKEVAIHTO SEGMENTEITTÄIN

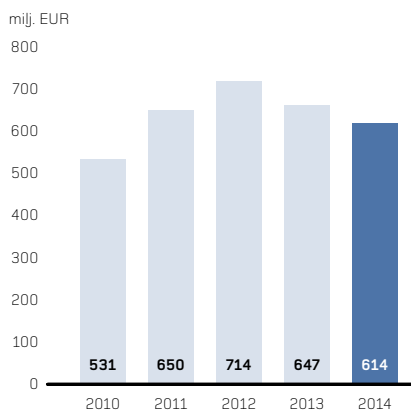

LIKEVAIHTO ASIAKASRYHMITÄIN

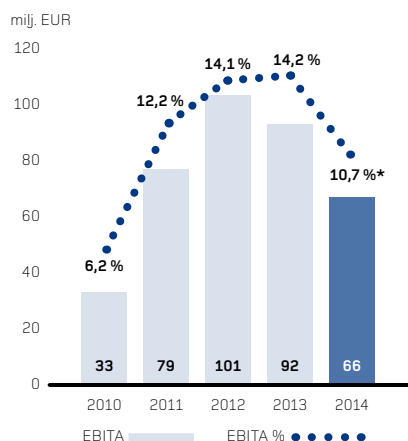

Olemme lähellä 40 prosentin tavoitetta rakentamisen ulkopuolisesta liikevaihdosta

LIKEVAIHTO

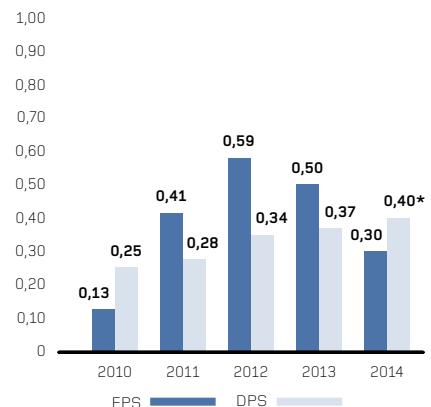

EBITA JA EBITA-LIIKETULOSPROSENTTI

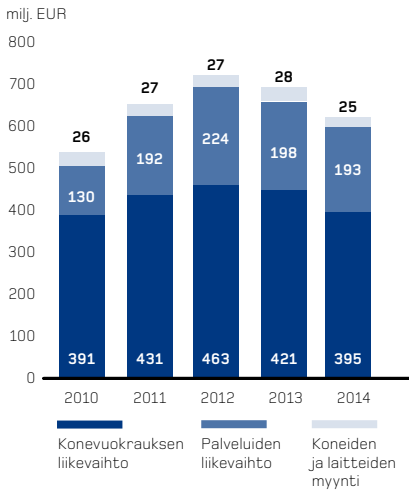
* EBITA ilman kertaluonteisia eriä ja oikaistuna siirretyillä sekä myytyillä liiketoiminnoilla oli 71,5 (83,6) miljoonaa euroa eli 11,7 % (13,1 %) liikevaihdosta.

TULOS/OSAKE JA OSINKO/OSAKE

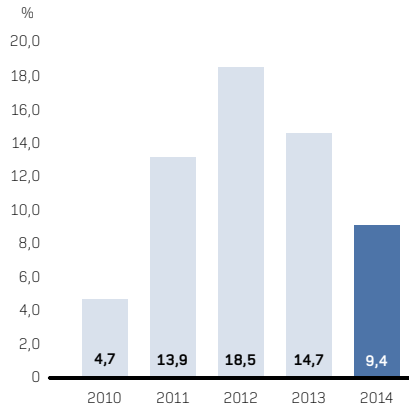

* Hallituksen esitys. Hallitus esittää myös, että vuoden 2015 varsinainen yhtiökokous päättää valtuuttaa hallituksen päättämään harkintansa mukaan lisäosingonjakamisesta enintään 0,60 euroa osakkeelta.

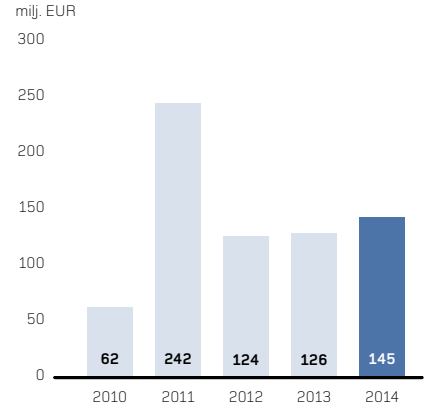
LIKEVAIHDON JAKAUMA

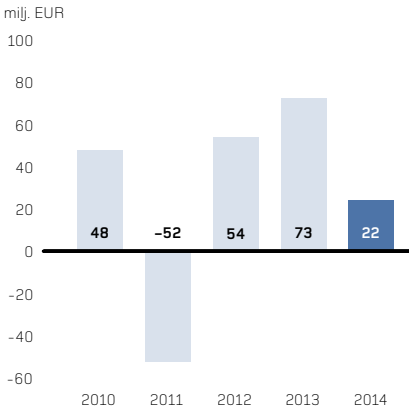
OMAN PÄÄOMAN TUOTTO

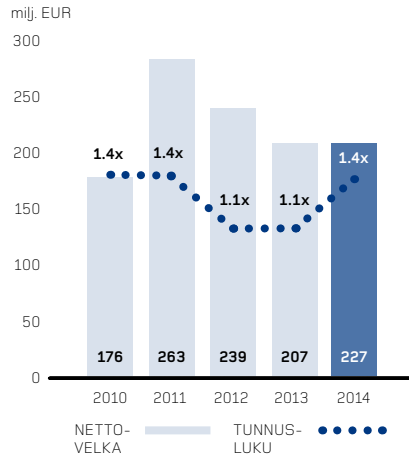
BRUTTOINVESTOINNIT

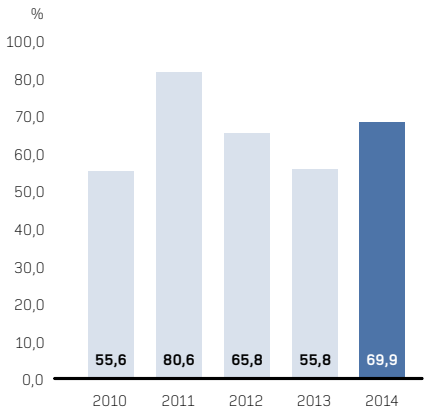
RAHAVIRTA INVESTOINTIEN JÄLKEEN

NETTOVELKA JA NETTOVELKA/EBITDA

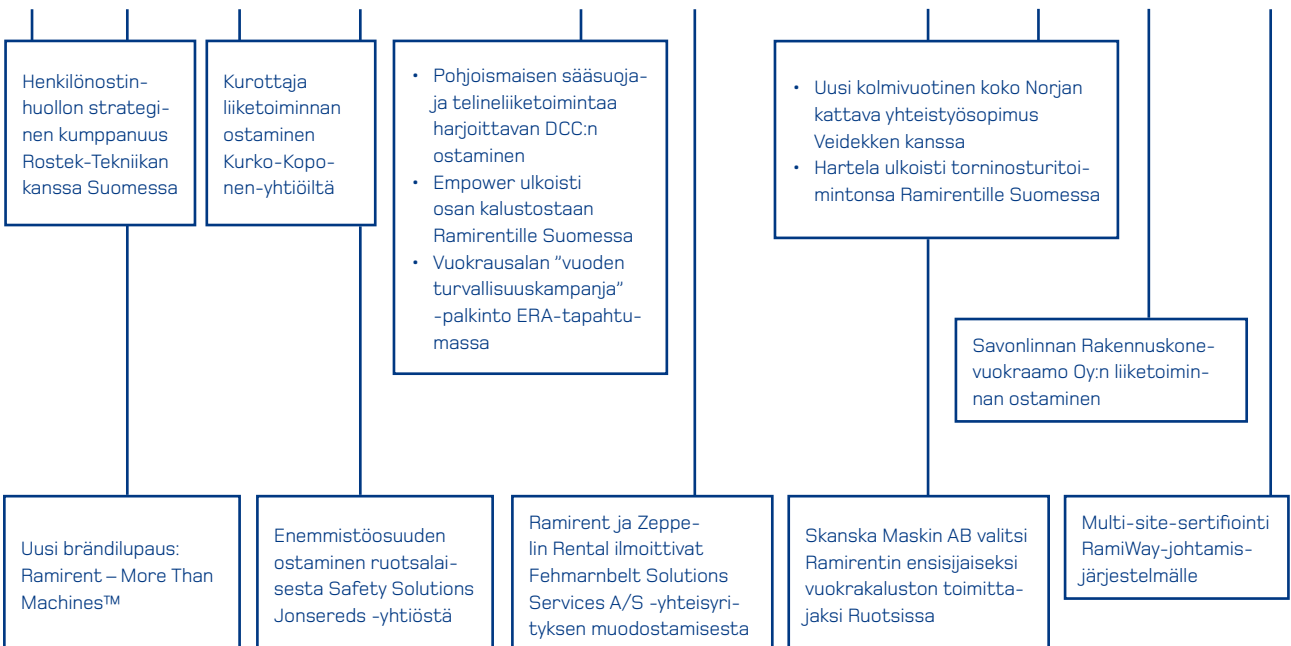

NETTOVELKAANTUMISASTE

TAPAHTUMIA VUONNA 2014

TAMMI HELMI MAALIS HUHTI TOUKO KESÄ HEINÄ ELO SYYS LOKA MARRAS JOULU

“Nopeasti kehittyvällä toimialalla käytännönläheinen asiantuntijuutemme ja asiakasymmärryksemme ovat tulleet yhä tärkeämmiksi.”

TOIMITUSJOHTAJALTA

Vuosi osoittautui markkinakehitykseltään vaihtelevaksi. Kävimme vuoteen 2014 aikomuksenamme tarttua kannattaviin kasvumahdollisuuksiin. Epävakaa kysyntä useilla markkina-alueillemme näkyi kuitenkin 5,2 %:n liikevaihdon laskuna 613,5 miljoonaan euroon. Vertailukelpoisilla valuuttakursseilla laskettuna ja oikaistuna siirretyillä sekä myydyillä toiminnoilla liikevaihto laski 0,6 %. Vuoden loppua kohden myös geopoliittinen epävarmuus ja laskeva öljyn hinta vaikuttivat päämarkkinoihimme negatiivisesti. EBITA-liiketuloksemme laski 65,8 (92,1) miljoonaan euroon tai 10,7 %:iin (14,2 %) liikevaihdosta. Päätaavoittemme on kestävä kannattava kasvu ja näin ollen emme voi olla tyytyväisiä vuoden 2014 tuloskehitykseen.

VAIHELEVA MARKKINATILANNE

Pohjoismaisen rakennussektorin hidas kasvu ja odotettua hitaampi elpyminen laskivat kysyntää. Ruotsissa nähtiin kasvua, mutta kysyntä Suomessa pysyi heikkona. Laskeva öljyn hinta hillitsi investointeja Norjan öljy- ja kaasusektorilla sekä laajemminkin taloudessa. Tanskassa sisäiset uudelleenjärjestelyt rasittivat tulostamme. Kasvumme oli nopeaa Baltian maissa, kun taas Venäjällä ja Ukrainassa poliittinen ja taloudellinen epävarmuus jatkui. Markkinat aktivoituivat Puolassa, ja Tšekin tasavallassa ja Slovakiassa kysyntä kääntyi kasvuun.

Jatkoimme kustannusten hallinnan tehostamista kaikilla markkinoilla. Uudelleenjärjestelyt ja omaisuuserien alaskirjaukset näkyivät koko vuoden

EBITA-liiketuloksessamme, joka laski 65,8 (92,1) miljoonaan euroon tai 10,7 %:iin (14,2 %) liikevaihdosta. Rahavirta investointien jälkeen oli 21,8 miljoonaa euroa. Säilytimme vahvan taloudellisen aseman ja nettovelkamme suhde käyttökatteeseen (EBITDA) oli 1,4x vuoden lopussa.

TARJONTAMME LAAJENTUI YRITYSOSTOIN JA ULKOISTAMISILLA

Ramirent on onnistunut kasvamaan ulkoistamisten ja valikoitujen yritysostojen kautta. Tämä jatkui vuonna 2014.

Ostimme kurottajaliiketoiminnan Kurko-Koponen yhtiöltä. Ostimme myös enemmistön Safety Solutions Jonsereds -yhtiöstä, mikä tukee kasvavaa panostus-

tamme turvallisuuteen. DCC-divisioonan ostaminen NSS Groupilta vahvisti sääsuojaratkaisujemme tarjontaa. Ulkoistussopimus Empowerin kanssa paransi palvelutarjontaamme teollisuuden asiakkaille.

Vuonna 2014 muodostimme yhteisyrityksen saksalaisen Zeppelinin Rentalin kanssa palvellaaksemme Tanskan ja Saksan välille tulevan Fehmarnbelt Fixed Link -tunnelin rakentamisessa. Mielestäni hanke on erinomainen mahdollisuus tarjota parastamme asiakkaille.

Uusiin sopimuksiin lukeutui kolmivuotinen sopimus Skanskan konevuokrausyksikön kanssa Ruotsissa. Lisäksi uusimme maanlaajuisen yhteistyösopimuksemme Veidekken kanssa. Suomessa Hartela ulkoisti torninosturikalustonsa Ramirentille viiden vuoden sopimuksella.

Vahvan taseemme ansiosta voimme myös jatkossa hyödyntää ulkoistusmahdollisuuksia sekä mahdollisuuksia valikoituihin pieniin ja keskisuuriin yritysostoihin.

LIIKETOIMINTAMALLIT MUUTOKSESSA

Kaksi toisiaan täydentävää liiketoimintamallia on kehityksessä konevuokrauksessa - vuokraus toimipisteissä ja integroidut palveluratkaisut. Muutos luo meille tilaisuuden hyödyntää osaamistamme molemmissa liiketoimintamalleissa.

Ansaitaksemme asiakkaiden luottamuksen sekä palvellaaksemme heitä paremmin, terävöitimme lähestymistämme määrittämällä kaksi myyntitiimiä. Solutions Sales keskittyy arvon luomiseen aikaisen mukaantulon ja asiakkaiden kanssa yhteisen kehitystyön kautta. Customer Centre Sales keskittyy vuokrausliiketoimintaan toimipisteissä. Ratkaisumyynnin potentiaalin hyödyntäminen on edellytys kasvustrategiamme toteutumiseksi.

TOIMINNAN KORKEATASOISUUDEN KEHITYS JATKUU

Yltääksemme kannattavaan ja kestäväan kasvuun kehitimme edelleen yhtenäistä Ramirent-toimintamallia yhtenäistämällä ja parantamalla toimintaamme ja liiketoimintalogiikkaamme. Merkittävä virstanpylväs saavutettiin joulukuussa 2014, kun saimme multi-site-sertifikaatin RamiWay-toiminnanohjauksjärjestelmälle, joka liittyy laadun, ympäristöasioiden sekä työterveys- ja turvalli-

suusasioiden johtamiseen. Vuoden lopussa yhteinen Ramirent-toimintamalli oli jalkautettu Norjassa, Tanskassa ja Ruotsissa. Seuraavaksi vuorossa on Suomi.

Tehokkuusohjelmamme, jonka tavoitteena on saavuttaa 17 %:n EBITA-liiketulos, toteuttaminen jatkuu vuonna 2014. Huolimatta toimintamme tehostumisesta ohjelman taloudelliset vaikutukset eivät ole vielä toteutuneet täysimääräisesti, mikä johtuu osin epäsuotuisasta markkinatilanteesta. Kehitimme vuoden aikana myös hankintatoimea ja toimitusketjun hallintaa. Tehokkuustoimenpiteet jatkuvat vuonna 2015, vaikkakin arvioimme tavoitellun EBITA-liiketuloksen parannuksen toteutuvan pääosin vuonna 2016.

Kehittäessämme liiketoiminnan hallintaa vaalimme myös yrittäjähenkisyyttä Ramirentilla – rohkaisenkin siihen vahvasti.

RAMIRENT – MORE THAN MACHINES

Vuosi toi mukanaan uuden brändilupauksen: Ramirent – More Than Machines™. Se selkeyttää arvolupauksetamme kestävästä ratkaisuista, jotka mahdollistavat asiakkaillemme tehokkuuden parantamisen. Tämä onnistuu henkilöstömme ammattitaidon, korkealaatuisten koneiden ja laitteiden sekä oikeiden palveluiden avulla. Nopeasti kehittyvällä toimialalla käytännönläheinen asiantuntijuuksiemme ja asiakasymmärryksemme ovat tulleet yhä tärkeämmiksi.

Tarjotaksemme ainutlaatuisia asiakaskokemuksia ja erottautuaksemme alan muista toimijoista lanseerasimme NextRamirent-kehitysohjelman vuosille 2014–2018. Rakennamme tulevaisuuttamme vahvalle kulttuurillemme ja kehitymme asiantuntijayhtiönä, joka ottaa koko henkilöstönsä mukaan strategiatyöhön.

Olen erityisen kiitollinen Ramirentin jokaiselle työntekijälle heidän panoksestaan vuonna 2014. Olemme muutosvaiheessa ja pyrimme yhdessä tekemään Ramirentista Euroopan edistyneimmän ja osaavimman vuokrausratkaisujen toimittajan. Haluan myös kiittää lämpimästi asiakkaitamme, yhteistyökumppaneitamme ja osakkeenomistajiamme yhteisestä vuodesta.

Magnus Rosén
Toimitusjohtaja

Ramirentin visio on olla Euroopan johtava ja edistyksellisin konevuokrausratkaisujen tarjoaja, joka näyttää liiketoimintansa menestyksellä ja asiakaspalvelunsa tasolla esimerkkiä muille. Vision saavuttamiseksi olemme määrittäneet toiminnallemme neljä strategista painopistettä. Strategiamme ytimessä ovat asiakkaat, jotka ovat aina etusijalla.

VISIO

Tavoitteenamme on olla Euroopan johtava ja edistyksellisin konevuokrausalan yritys sekä menestyvän liiketoiminnan ja asiakaspalvelun esimerkkiyritys.

MISSIO

Yksinkertaistamme liiketoimintaa toimittamalla dynaamisia vuokrausratkaisuja.

ARVOT

AVOIN

- Kuuntelemme toisiamme ja asiakkaitamme
- Olemme rehellisiä ja nöyriä
- Jaamme osaamistamme

SITOUTUNUT

- Pidämme aktiivisesti yhteyttä
- Pidämme lupauksemme
- Olemme tiimpelaajia

KEHITTYVÄ

- Teemme työtä määrätietoisesti
- Ylitämme odotukset
- Olemme tiedonjanoisia ja uteliaita

BRÄNDILUPAUS

More Than Machines™

KONSOLIDOINTIVAIHEESTA KANNATTAVAAN KASVUUN

Ramirentin liiketoiminta on kehittynyt johdonmukaisesti laajentumisvaiheesta vakauttamisen kautta konsolidointiin, minkä jälkeen keskitymme seuraavina vuosina uuden kasvun saavuttamiseen. Muutaman viime vuoden aikana Ramirent on toteuttanut useita toimenpiteitä, joiden avulla kehitetään toiminnan korkeatasoisuutta, laajennetaan arvolupausta ja vähennetään riskejä tasapainottamalla liiketoimintaportfoliota maantieteellisesti ja laajentamalla asiakaskuntaa.

Vuonna 2014 Ramirentin strategian painopisteeksi palasi kestävä, kannattava kasvu, jota tuemme jatkamalla viime vuosien tärkeimpien kehitystoimenpiteiden toteuttamista. Pitkän aikavälin strategiset tavoitteemme pysyvät ennallaan: tavoittelemme kestävää, kannattavaa kasvua asettamalla asiakkaan etusijalle, rakentamalla yhteistä Ramirent-toimintamallia sekä johtamalla liiketoimintaa ketterästi.

	LAAJENTUMIS- VAIHE 2003–2008	VAKAUTTAMINEN 2009–2010	KONSOLIDOINTI 2011–2013	PAINOPISTEENÄ KANNATTAVA KASVU 2014–
Markkina- ympäristö	<ul style="list-style-type: none"> Talouden vahva kehittyminen Nousujohteiset rakennusmarkkinat 	<ul style="list-style-type: none"> Finanssikriisi ja heikko taloudellinen tilanne kaikilla päämarkkinoilla Rakentamisen jyrkkä laskusuhdanne 	<ul style="list-style-type: none"> Euroopan talouden hidas elpyminen Rakennusalan hidas elpyminen 	<ul style="list-style-type: none"> Päämarkkinoiden hidas kasvu Kehittyvien markkinoiden elpyminen
Strategia	<ul style="list-style-type: none"> Volyymien kasvattaminen Markkinaosuuden kasvattaminen Verkoston laajentaminen Täydentävät yritysostot 	<ul style="list-style-type: none"> Riskitason tasapainottaminen Laskusuhdanteesta selvytyminen Muutoksia johtamisessa Yhteisen toimintamallin kehittäminen Vastasyklinen kassavirta 	<ul style="list-style-type: none"> Toiminnan korkeatasoisuus Yhtenäisen toimintamallin rakentaminen Arvolupauksen laajentaminen Ulkoistukset ja yritysostot Painopisteenä Itämeren alue Uusi konsernin johtoryhmä 	<ul style="list-style-type: none"> Kestävä, kannattava kasvu kasvuhakuisten toimenpiteiden avulla Asiakas etusijalle NextRamirentin tuella Yksi yritys – yhteinen Ramirent-toimintamalli Liiketoiminnan johtamisen ketteryys

RAMIRENTIN STRATEGISET PAINOPISTEET

1 KESTÄVÄ, KANNATTAVA KASVU

Ramirentin tavoitteena on olla kaikilla toimintamarkkinoillaan johtava yleiskonevuokraamo, joka näyttää liiketoimintansa menestyksellä ja asiakaspalvelunsa tasolla esimerkkiä muille. Yritys yhdistää tuotteita ja palveluita räätälöidyiksi ratkaisuksi asiakkailleen ja hyödyntää markkinakohtaisia mahdollisuuksia tuotevalikoimansa kehittämisessä.

Ramirent tavoittelee kestävä, kannattavaa kasvua ja suurempaa markkinaosuutta vahvistamalla tarjontaa, laajentamalla asiakaspohjaa sekä kasvamalla ulkoistamissopimusten, valikoitujen yritysostojen ja yhteisyritysten avulla. Näin pyritään nopeuttamaan orgaanista kasvua ja vahvistamaan Ramirentin tarjontaa ja asemaa eri maantieteellisillä alueilla. Lisäksi tutkimme mahdollisuuksia laajentaa läsnäoloamme eri asiakassektoreilla, kuten energiasektorilla, öljy- ja kaasuteollisuudessa ja julkisella sektorilla, sekä uusilla maantieteellisillä alueilla.

Ramirent pyrkii taloudelliseen vakauteen ja kestävä, kannattavaan liikevaihdon kasvuun panostamalla toiminnan laatuun, kustannustehokkuuteen ja riskitason alentamiseen. Kannattavuuden parantamisessa keskeisiä ovat integroidut ratkaisut, joita tarjotaan kaikille asiakkaille, sekä toiminnan korkeatasoisuuden parantaminen yhteisen Ramirent-toimintamallin avulla.

2 ASIAKAS ETUSIJALLE – NextRamirent

Ramirent tarjoaa dynaamisia vuokrausratkaisuja, jotka yksinkertaistavat asiakkaidemme liiketoimintaa. Ramirentin laajasta tarjonnasta asiakkaat saavat kattavat vuokrausratkaisut yhden luukun periaatteella. Tämä on selkeä etu asiakkaille, ja se erottaa Ramirentin useimmista sen kilpailijoista. Ramirent tarjoaa räätälöityjä lähestymistapoja ja ratkaisuja eri asiakassektoreille ja keskittyy erityisesti vastuullisuuteen, turvallisuuteen ja laatuun.

Ramirent haluaa panostaa ainutlaatuisen asiakaskokemuksen tarjoamiseen ja erottautua paremmin kilpailijoistaan, joten yhtiö on käynnistänyt NextRamirent-kehitysohjelman vuosille 2014–2018. NextRamirentin tarkoituksena on kehittää Ramirentin ennestänsä vahvaa yrityskulttuuria määrittelemällä yhteiset tavoitteet ja osallistamalla kaikki työntekijät strategiatyöhön. Ramirentin tavoitteena on olla asiantuntijayritys, joka kehittää osaamistaan ja toimintaansa viidellä kehitysalueella. NextRamirentin avulla yhtiöstä pyritään kehittämään osaavampi, proaktiivisempi, vastuullisempi, turvallisempi ja ympäristöystävällisempi sekä tehokkaampi – kaikessa toiminnassaan.

3 YKSI YHTIÖ – YHTEINEN RAMIRENT-TOIMINTAMALLI

Ramirent tavoittelee yhtenäistä yritysrakennetta yhteisen Ramirent-toimintamallin avulla. Ramirent-toimintamallin ansiosta toimintaa voidaan yhtenäistää, parhaita käytäntöjä voidaan jakaa ja organisaation eri osat voivat oppia toisiltaan. Konserninlaajuisen IT-alustan kehittäminen ja yhteiset tukiprosessit auttavat hyödyntämään synergiaetuja ja parantamaan toiminnan korkeatasoisuutta.

Ramirent keskittyy vahvasti kustannustehokkuuteen, jonka tukena on parannettu hinnoitteluhallinta, hankintojen edelleen keskittäminen, mittakaavaetujen hyödyntäminen ja onnistuneet hinnoittelukäytännöt. Ramirent-toimintamalli lisää tehokkuutta yhtenäistämällä yrityksen toimintoja ja se on olennainen osa toimenpiteitä, joiden odotetaan tuottavan konsernitasolla kolmen prosenttiyksikön parannuksen EBITA-liiketulosessa vuoden 2012 14 prosentin tasolta 17 prosenttiin vuoteen 2016 mennessä.

STRATEGIAN TOTEUTTAMINEN VUONNA 2014

Vuonna 2014 kasvustrategia palasi Ramirentin painopisteeksi. Valitettavasti vaikea markkinatilanne ei edistänyt kasvutavoitteidemme saavuttamista. Pää tavoitteenamme on kestävä kannattava kasvu ja näin ollen emme voi olla tyytyväisiä vuoden 2014 tuloskehitykseen.

Jatkoimme strategisia toimenpiteitä, jotka tähtäävät ainutlaatuisen palvelutarjonnan kehittämiseen ja asiakaskokemuksen sekä toiminnan tehokkuuden ja ketteryyden parantamiseen. Tarkastelimme myös vaihtoehtoja laajentua uusille asiakassektoreille portfoliomme edelleen tasapainottamiseksi.

Yksi vuoden 2014 painopisteistämme oli myyntimme kehittäminen asiakaslähtöisemmäksi. Konevuokrausala on kehittymässä kohti kahta toisiaan täydentävää liiketoimintamallia: vuokraukseen toimipisteistä ja integroitujen ratkaisujen tarjoamiseen. Tämän vuoksi määritimme kaksi myyntitiimiä, joilla on erilaiset lähestymistavat. Uuden myyntiorganisaation muodostaminen alkoi toimintamaissa vuoden 2014 aikana ja uuden ratkaisumyyntirakenteen käyttöönottoa jatketaan vuonna 2015. Myyntitiimien keskittyminen oikeisiin arvonluonnin ajureihin parantaa proaktiivista otet-

4 LIIKETOIMINNAN KETTERYYS – TASAPAINOISEN LIIKETOIMINTAPORTFOLION TUELLA

Ramirent pyrkii tasapainottamaan riskejään tasapainoisen asiakas-, tuote- ja markkinavalikoiman avulla. Ramirent on riippuvainen rakennusalaista, mutta tasapainottaakseen riskejä yritys pyrkii laajentamaan asiakaskuntaansa ja siten lisäämään muiden asiakasryhmien kuin rakennusalan osuutta 40 %:iin konsernin liikevaihdosta. Vuoden 2014 lopussa rakennusalan ulkopuolisten asiakkaiden osuus oli jo 37 %.

Ramirentin laaja tuote- ja palveluvalikoima kattaa asiakkaiden yksilölliset tarpeet. Edistyksellisten vuokratkaisujen jatkuva kehittäminen on Ramirentille tärkeää. Ramirentin ydinmarkkina-alue Euroopassa on Itämeren alue, mutta yritys pyrkii edelleen kehittämään tasapainoista maantieteellistä läsnäoloaan.

tamme sekä Ramirentin tavoitteita, kuten parempaa kannattavuutta sekä 17 %:n EBITA-liiketulostason saavuttamista.

Ketteryyttä Ramirentin liiketoimintaan tuo tasapainoinen liiketoimintaportfolio. Pyrimme laajentamaan asiakaskuntaamme edelleen, ja olemme lähellä tavoitettamme lisätä muiden asiakasryhmien kuin rakennusalan osuutta 40 %:iin konsernin liikevaihdosta.

Vuonna 2014 muodostimme ainutlaatuisen Fehmarnbelt Solutions Services A/S -yhteisyrityksen palvellaksemme Saksan ja Tanskan välille tulevaa Fehmarnbeltin -tunneliprojektia saksalaisen Zeppelin Rentalin kanssa.

Maaliskuussa 2014 ostimme kurottajaliiketoiminnan Kurko-Koponen yhtiöltä, mikä täydensi tuotevalikoimaamme ja ulotti tarjontamme myös kurottajien kuljettajapalveluihin. Kaupan ansiosta Ramirentillä on nyt Suomen markkinoiden laajin kurottajapalveluiden valikoima.

Ostimme huhtikuussa enemmistöosuuden Safety Solutions Jonsereds -yhtiöstä, mikä tukee strategista panostustamme turvallisuuteen. Sääsuoja- ja

telinliiketoimintaa harjoittavan DCC-divisioonan ostaminen NSS Groupilta vahvisti kykyjämme tarjota sääsuojaratkaisuja.

Vuoden aikana solmimme useita uusia sopimuksia ja uusimme vanhoja. Uusiin sopimukseen lukeutuu kolmivuotinen sopimus Skanskan konevuokrausyksikön kanssa Ruotsissa. Sopimuksen myötä Ramirentistä tulee Skanska Maskin AB:n ensisijainen konevuokrauskumppani. Uusimme myös maanlaajuisen yhteistyösopimuksemme Veidekken kanssa.

Pitkäaikainen yhteistyömme suomalaisen rakennusyhtiö Hartelan kanssa sai jatkoa, kun yhtiö ulkoisti torninosturikalustonsa Ramirentille ja solmi

Ramirentin kanssa viiden vuoden konevuokraussopimuksen. Ramirent vahvisti myös osaamisensa teollisuuden asiakassektorilla, kun Empower ulkoisti merkittävän osan yhtiön kalustosta Suomessa Ramirentille ja allekirjoitti yhtiön kanssa viiden vuoden yhteistyösopimuksen.

Ramirent tavoittelee toiminnan tehokkuutta ja yhtenäistä yritysrakennetta Ramirent-toimintamallin avulla. Tämän strategisen painopistealueen osalta keskitymme myös lähivuosina yhtenäisen toimintamallin viimeistelyyn, toiminnan korkeatasoisuuden kehittämiseen sekä organisaatorakenteen yhtenäistämiseen.

RAMIRENTIN TALOUDELLISET TAVOITTEET

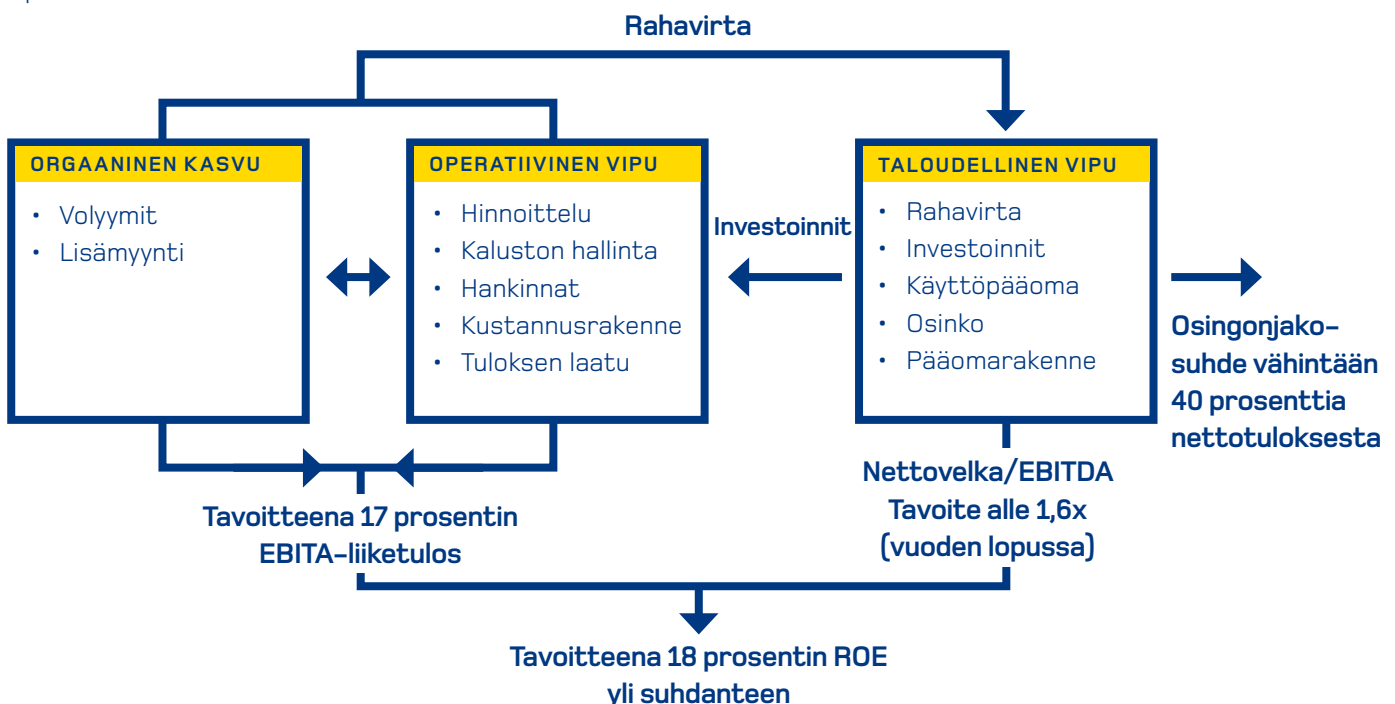
Ramirent on määritellyt toiminnalleen pitkän aikavälin taloudelliset tavoitteet, jotka on kuvattu oheisessa taulukossa. Ramirent aloitti tehokkuusohjelman vuonna 2013 ylläpitääkseen ja vahvistaakseen kilpailukykyään sekä mahdollistaakseen pitkän aikavälin taloudellisten tavoitteiden saavuttamisen myös tulevaisuudessa. Tehokkuusohjelman toteuttaminen jatkui koko vuoden 2014.

Ramirentin pitkän aikavälin taloudelliset tavoitteet

TAVOITE	VUOSI 2014 (2013)
Kannattavuus:	
Oman pääoman tuotto (ROE) 18 % yli suhdanteen	9,4 % (14,7 %)
Velkaantumisaste ja riski:	
Nettovelan suhde käyttökatteeseen (EBITDA) jokaisen tilikauden lopussa alle 1,6x	1,4x (1,1x)
Osinko	
Osinko vähintään 40 % nettotuloksesta	132,0 % (73,7 %)

RAMIRENTIN TALOUDELLINEN LIKETOIMINTAMALLI

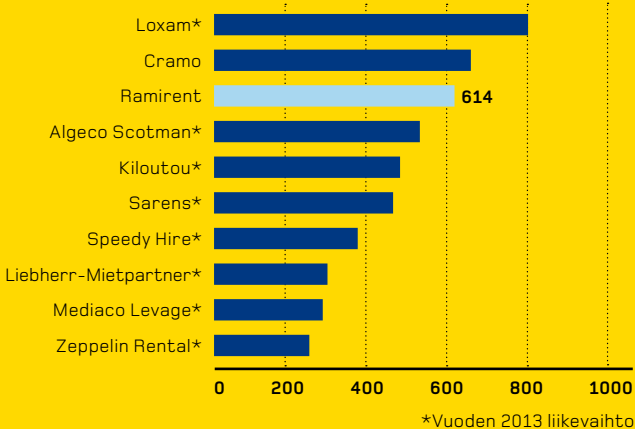
Ramirentin taloudellinen liiketoimintamalli osoittaa, miten pyrimme taloudellisiin tavoitteisiimme. Ramirent tuottaa lisäarvoa hyödyntämällä orgaanista kasvua, kustannusrakenteen vipuvaikutusta ja rahoituksen vipuvaikutusta.

Vuonna 2014 Ramirentin markkinanäkymä oli edelleen vaihteleva. Lisääntynyt geopoliittinen ja makrotaloudellinen epävarmuus heikensi aktiviteettia useilla Ramirentin markkinoilla. Konevuokrauspalveluiden kysyntä säilyi kuitenkin vakaana julkisen sektorin rakennus- ja infrastruktuurihankkeiden tukemana, sekä energiasektorin projektien ansiosta.

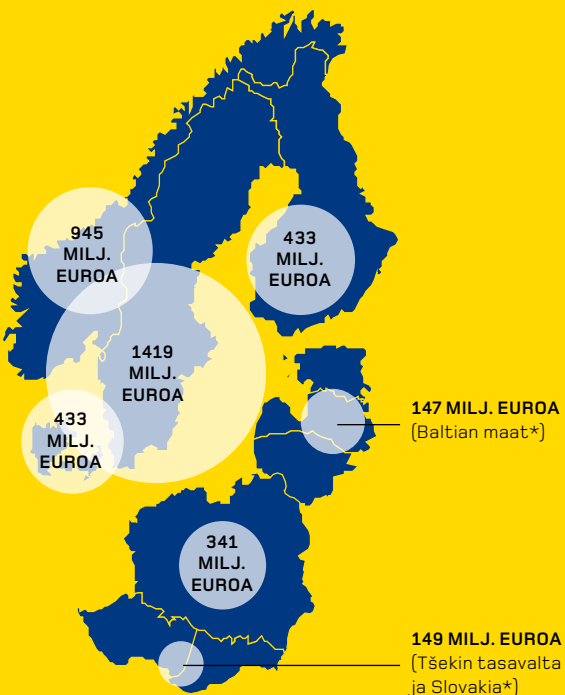
EUROOPAN SUURIMMAT KONEVUOKRAAJAT

Liikevaihto 2014 (milj. EUR)

Lähde: Yhtiöiden tilinpäätökset

KONEVUOKRAUSMARKKINOIDEN KOKO 2014 (MILJ. EUROA)

Lähde: ERA 11/2014 ja yhtiön oma ennuste*

Ramirent toimii konevuokrauksen markkinoilla, joiden kehitykseen vaikuttaa voimakkaasti rakennusteollisuuden suhdannetilanne. Vuonna 2014 rakennusteollisuuden asiakassektorit muodostivat 63 % (64 %) Ramirentin liikevaihdosta. Rakentaminen on Ramirentin pääasiakassektori, mutta liiketoiminnan riskin tasapainottamiseksi yhtiö pyrkii kasvattamaan rakentamisen ulkopuolelta tulevan liikevaihdon osuuden 40 prosenttiin kokonaisliikevaihdosta. Vuoden 2014 lopussa Ramirentin liikevaihdosta jo 37 % (36 %) tuli rakennusteollisuuden ulkopuolelta.

Ramirentin liiketoiminnan painopiste on Itämeren alueella. Yhtiö toimii pohjoismaissa (Suomi, Ruotsi, Norja, Tanska), Keski-Euroopassa (Puola, Tšekin tasavalta ja Slovakia) ja Itä-Euroopassa (Baltian maat sekä Venäjä ja Ukraina Fortrent-yhteisyrityksen kautta). Ramirent on markkinajohtaja seitsemässä maassa yhtiön kymmenestä toimintamaasta ja kolmanneksi suurin konevuokrausyhtiö Euroopassa.

Pohjoismaiden vakiintuneemmat markkinat ja Keski- ja Itä-Euroopan kasvavat markkinat tasapainottavat liiketoimintaportfoliotamme, mikä suojaa Ramirentia yksittäisten markkinoiden muutoksilta. Vähentääkseen riippuvuutta rakennussektorista ja tästä aiheutuvaa liiketoimintariskiä Ramirent pyrkii lisäämään muiden kuin rakennussektorin asiakkaiden osuutta asiakasportfoliossa.

VAIHTELEVAT ODOTUKSET KONEVUOKRAUSMARKKINOILLA

Konevuokrausmarkkinat ovat Ramirentin toimintamaissa yhteensä (lukuun ottamatta Fortrent-toimintoja) lähes 3,9 miljardia euroa. Ruotsin osuus markkinasta on yli kolmannes.

Keskimääräinen konevuokrauksen penetraatioaste rakentamisen toimialalla Euroopassa on 1,50 %, mikä saadaan jakamalla konevuokrauksen liikevaihto koko rakentamisen määrällä. Pohjoismaissa vuokrauspenetraatio on korkein Ruotsissa, ja sen jälkeen tule-

vat Norja, Tanska ja Suomi. Keski- ja Itä-Euroopassa vuokrausmarkkinat ovat vasta kehitymässä ja tarjoavat siten merkittäviä kasvumahdollisuuksia.

Vuonna 2014 eurooppalaiset vuokrausyritykset suhtautuivat varovaisesti investointeihin ja kaluston kasvattamiseen. Kapasiteetin käyttöasteet ja hinnat pysyivät varsin vakaina. Asunto- ja infrarakentaminen olivat tärkeimmät kasvun moottorit Ruotsin konevuokrausmarkkinoilla. Suomessa kysyntä jatkui heikkona rakentamisen toimialalla sekä teollisuusasiakkaiden keskuudessa. Norjassa konevuokrauspalveluiden kysyntä asuntorakentamisen sektorilla oli edelleen alhainen. Tanskassa kysyntä piristyi etenkin pääkaupunkiseudun rakennusmarkkinoilla sekä julkisella sektorilla. Korjausrakentamisen kasvu jatkui kaikissa pohjoismaissa.

Euroopan konevuokrausalan liiton (ERA) marraskuussa 2014 julkaiseman raportin mukaan konevuokrausmarkkinoiden odotetaan kasvavan vuonna 2015 maltillisesti useimmilla Ramirentin päämarkkina-alueilla. Geopoliittinen epävarmuus lisääntyi vuoden loppua kohti ja Ramirent arvioi markkinatilanteen pysyvän vaihtelevana vuonna 2015. Markkinatilanteen arvioidaan olevan haasteellinen erityisesti Suomen ja Norjan markkinoilla.

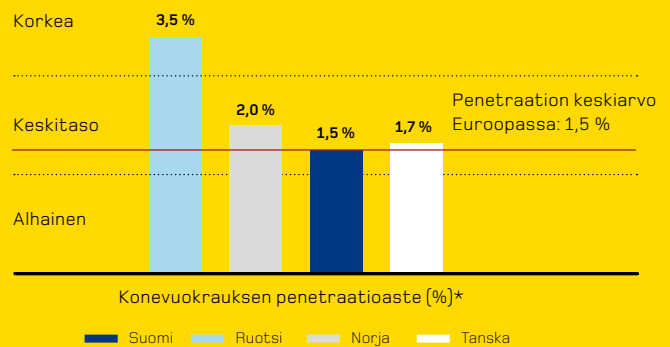
Pitkällä aikavälillä penetraatioasteen odotetaan nousevan Euroopassa, kun vuokrauksen tuomat edut tulevat paremmin ilmi rakennus- ja teollisuusyhtiöille. Merkittävä kasvun ajuri on kaluston ulkoistaminen, joka parantaa yritysten joustavuutta ja kustannustehokkuutta haastavissa taloudellisissa olosuhteissa.

Kaiken kaikkiaan teollisuuden luottamus kehittyi Ramirentin markkina-alueilla vaihtelevasti vuoden 2014 aikana. Kehitys oli myönteistä etenkin Ruotsissa ja Keski-Euroopassa, kun taas Tanskassa, Norjassa ja Suomessa luottamus on heikentynyt.

RAKENNUSTEOLLISUUDEN ALASEKTOREILLA ERILAISET SUHDANNEVAIHTELUT

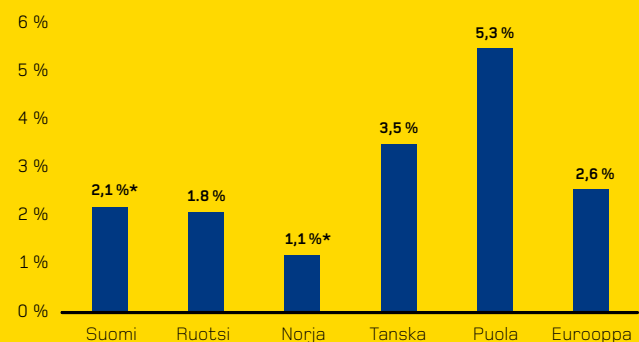
Rakennusteollisuus on altis normaaleille talouden suhdannevaihteluille. Yksittäiset alasektorit eivät kuitenkaan käyttäydy suhdanteissa samalla tavalla, vaan ne kehittyvät eri tavoin suhdannekierron aikana. Lisäksi kehityksessä on eroja eri maantieteellisillä markkinoilla.

KONEVUOKRAUKSEN PENETRAATIOASTE 2014E (%)

Lähde: ERA 11/2014
*Konevuokrausalan liikevaihto / rakentamisen määrä

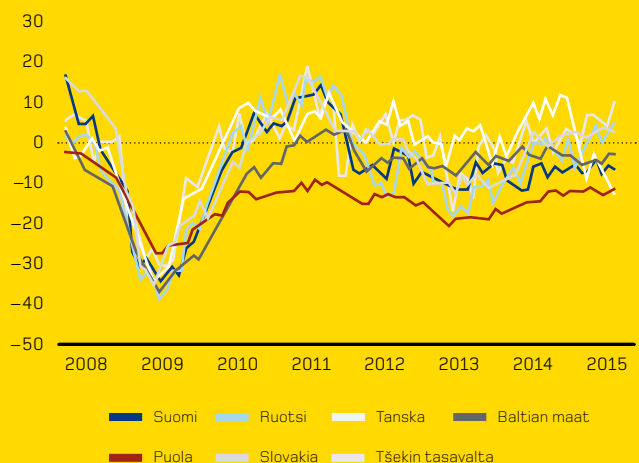
KONEVUOKRAUSMARKKINOIDEN KASVUENNUSTEET 2015E (%)

* Geopoliittinen epävarmuus lisääntyi vuoden 2014 loppua kohti ja Ramirent arvioi markkinatilanteen pysyvän vaihtelevana vuonna 2015. Markkinatilanteen arvioidaan olevan haasteellinen erityisesti Suomen ja Norjan markkinoilla.

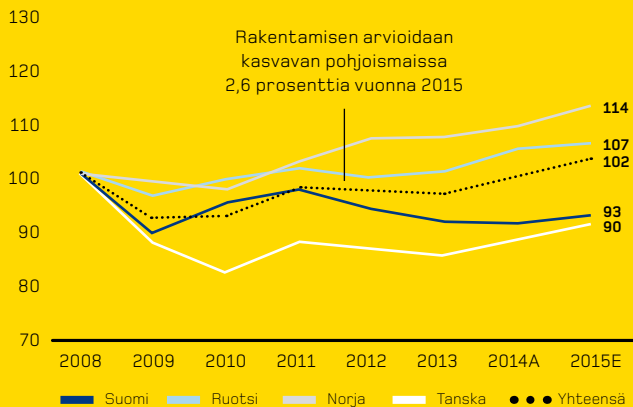
Lähde: ERA 11/2014

TEOLLISUUDEN LUOTTAMUSINDIKAATTORI EU-MAISSA (INDEKSI)

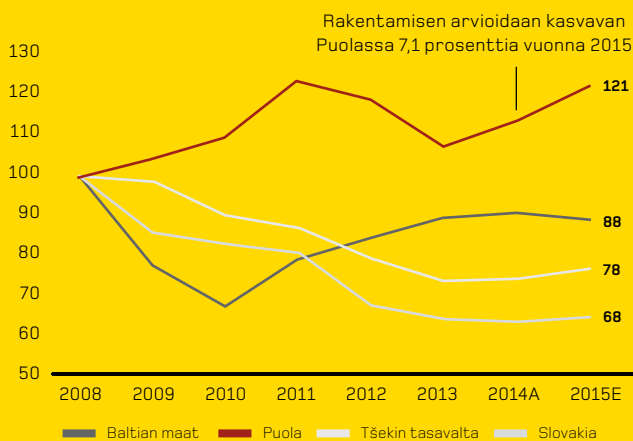
Lähde: Euroopan komissio 12/2014
(Norja ei ole mukana, koska maa ei kuulu Euroopan unioniin.)

RAKENTAMISEN MÄÄRÄ POHJOISMAISSA (INDEKSI)

Lähde: Euroconstruct 11/2014

RAKENTAMISEN MÄÄRÄ BALTIAN MAISSA JA EUROPE CENTRAL –SEGMENTIN MAISSA (INDEKSI)

Lähde: Euroconstruct 11/2014

Rakennusalan alasektoreita ovat asunto-, toimitila-, korjaus-, ja infrarakentaminen. Ramirentin tärkeimmät asiakassektorit ovat asuntorakentaminen ja toimitilarakentaminen sekä korjausrakentaminen.

Rakennusalan markkinatilanne vaihteli maittain vuonna 2014. Geopoliittinen epävarmuus vähensi konevuokrauspalveluiden kysyntää rakennusallalla useilla Ramirentin markkinoista. Lisääntynyt makrotalouden epävarmuus heijastui aktiviteettiin erityisesti Suomen ja Norjan rakennussektorilla.

Asuntorakentaminen lisääntyi merkittävästi Ruotsissa vuoden 2014 aikana, mutta heikkeni Suomessa ja Norjassa. Tanskassa asuntorakentamisen kysyntä on elpymässä, tosin hyvin alhaiselta tasolta. Toimitilarakentamisen markkinatilanne säilyi vakaana Ruotsissa ja piristyi Tanskassa, mutta laski Suomessa ja Norjassa. Korjausrakentamisen kasvu jatkui kaikissa pohjoismaissa. Infrarakentaminen kasvoi erityisesti Norjassa ja Tanskassa valtion tie- ja ratahankkeiden tukemana.

Baltian maissa talonrakentamisen hyvä aktiviteetti tuki rakennussektorin markkinatilannetta vuonna 2014. Venäjällä epävakaa poliittinen tilanne, laskeva öljyn hinta ja ruplan arvon heikentyminen ovat hidastaneet rakennustoimintaa. Ukrainassa kriisi on hiljentänyt rakennusmarkkinat ja useat rakennustyömaat ovat keskeytyksissä.

Puolassa markkinatilanne elpyi asunto- ja infrarakentamisen lisääntymisen ansiosta. Tšekin tasavallassa kysyntä osoitti piristymisen merkkejä toimitila- ja infrarakentamisessa, mutta heikkeni edelleen asuntorakentamisen sektorilla. Slovakiassa rakennustoiminta lähti elpymään vuoden loppua lähestyttäessä.

Euroconstructin suhdanne-ennusteiden mukaan rakentamisen markkinoiden arvioidaan kasvavan pohjoismaissa vuonna 2015 maltilliset 2,6 prosenttia ja laskevan hieman Baltian maissa. Puolassa rakennusmarkkinoille ennustetaan reipasta 7,1 prosentin kasvua.

KORJAUSRAKENTAMISEN OSUUS UUDISRAKENTAMISTA SUUREMPI

Korjausrakentaminen on Ramirentille tärkeä asiakassektori kaikilla maantieteellisillä alueilla.

Pohjoismaiden markkinoilla korjausrakentamisen osuus koko rakennusalasta on jo korkeampi kuin uudisrakentamisen osuus. Euroconstructin marras-kuussa 2014 julkaiseman raportin mukaan korjausrakentamisen osuus pohjoismaiden rakennusmarkkinoista on 57 % ja uudisrakentamisen osuus 43 %. Yleensä korjausrakentaminen tasoittaa suhdanteita ja kompensoi jossain määrin uudisrakentamisen vähenemistä laskusuhdanteiden aikana.

Korjausrakentamisen kysyntää tukevat suuri, vanheneva rakennuskanta, tarve parantaa energiatehokkuutta ja tilankäyttöä sekä lukuisat kosteus- ja homevauriot. Euroconstructin ennusteiden mukaan korjausrakentamisen odotetaan kasvavan vuonna 2015 Ramirentin päämarkkinoilla noin 2 prosenttia. Tulvien ja muiden luonnonkatastrofien aiheuttamien vahinkojen lisääntyminen on tukenut korjausrakentamisen kysyntää etenkin Norjassa ja Tanskassa.

TEOLLISUUSASIAKKAAT TASAPAINOTTAVAT LIIKETOIMINTAPORTFOLIOTA

Ramirentin teollisuusasiakasportfolio on konevuokrausalan laajimpia Euroopassa. Yhtiölle merkittäviä teollisuusasiakkaita ja muita asiakassektoreita ovat maasta riippuen tehdasteollisuus, kaivostoiminta, telakkateollisuus, energiateollisuus, öljy- ja kaasuteollisuus, paperi- ja selluteollisuus, vähittäiskauppa ja palvelut sekä julkinen sektori ja kotitaloudet. Rakennusalalla konevuokrauspalveluiden kysyntään vaikuttavat voimakkaasti suhdannevaihtelut sekä poliittiset ja makrotaloudelliset tekijät, kun taas teollisuudessa kysyntä on vakaata huoltokatkosten, jatkuvien kunnossapitotoimien ja peruskorjausten ansiosta.

Muihin Ramirentin toimintamaihin verrattuna Suomessa ja Norjassa on enemmän rakennusteollisuuden ulkopuolisia asiakkuuksia. Keski- ja Itä-Euroopassa rakentamiseen liittyvä liiketoiminta on edelleen hallitsevassa asemassa.

KASVUMAHDOLLISUUKSIA USEILLA TEOLLISUUDEN SEKTOREILLA

Ramirent on määrittänyt useita teollisuuden kasvumarkkinoita, jotka tarjoavat yhtiölle erityisiä kasvumahdollisuuksia, kuten energia-, öljy- ja kaasuteollisuus sekä julkinen sektori. Tuulivoimapuistojen ja niihin liittyvien infrastruktuurien laajentaminen

luo pitkän aikavälin kasvunäkymiä etenkin Suomeen, Ruotsiin, Tanskaan ja Puolaan. Lisäksi täysin uusien energiantuotantolaitosten rakentaminen luo kasvumahdollisuuksia. Tyypillisesti vuokrauspenetraatio on energiasektorilla alhainen.

Öljy- ja kaasusektoriin liittyvät vuokrausmarkkinat ovat edelleen kehittymässä. Ramirent on yksi toimialan ensimmäisistä konevuokraustoimijoista. Nopeasti laskeneen öljyn hinnan johdosta öljy- ja kaasuyhtiöt tulivat varovaisemmiksi uusien investointien suhteen vuonna 2014. Norja on Ramirentin öljy- ja kaasuteollisuuden konevuokrausratkaisujen päämarkkina. Norjan ulkopuolella yhtiön tähtäimessä ovat etenkin öljyntuotantolaitokset, öljynjalostamot ja liuskekaasu-hankkeet Puolassa ja Baltian maissa. Rakennusalaan verrattuna öljy- ja kaasuteollisuus tarjoavat parempaa näkyvyyttä tulevaisuuteen, koska projektit ovat usein pitkäkestoisia ja niissä toimitaan pääasiassa asiakkaiden olemassa olevissa tiloissa.

Myös julkinen sektori tarjoaa Ramirentille lukuisia kasvumahdollisuuksia. Vuokrauksen kysyntää ohjaa väliaikaisten tilojen, jatkuvan kunnossapidon ja tilojen kunnossapidon kysyntä. Vuokratilakoneiden käyttö julkisella sektorilla on hiljalleen lisääntymässä. Väliaikaisia tiloja tarvitaan etenkin sairaaloiden, koulujen ja hoitolaitosten rakennus- ja korjaustöiden yhteydessä.

ENERGIAINVESTOINNIT TUKIVAT KYSYNTÄÄ VUONNA 2014

Teollisuuden aktiiviteetti pysyi vakaana pohjoismaissa vuonna 2014. Kysyntä öljy- ja kaasuteollisuudessa oli vakaata, vaikka asiakkaiden varovaisuus lisääntyi Norjassa vuoden loppua lähestyessä. Suomessa kysyntä oli heikkoa teollisuuden asiakassektoreilla lisääntyneen geopolitiittisen ja taloudellisen epävarmuuden takia. Tanskassa kysyntä teollisuuden sektorilla säilyi vakaana.

Baltian maissa teollisuuden markkinatilanne säilyi suotuisana koko vuoden talonrakentamisen ja energiasektorin hyvän aktiiviteettitason ansiosta. Markkinatilanne jatkuu haastavana Venäjällä ja Ukrainassa. Puolassa aktiiviteetti teollisuussektorilla elpyi vuonna 2014. Ramirent osallistui useisiin voimalaitos- ja liuskekaasuprojekteihin ja lähtee hyvistä asemista tarjoamaan palveluita uusiin suunniteltuihin energiahankkeisiin. Liuskekaasu on liuskekiveen

varastoitunutta maakaasua, ja sen osuuden maailman maakaasun tuotannosta on arvioitu kasvavan 7 prosenttiin vuoteen 2030 mennessä.

RAMIRENTIN TÄRKEIMMÄT KASVUN AJURIT

Kuusi tärkeää kasvun ajuria tukevat konevuokrausalan kasvua sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä.

1 VUOKRAUSPENETRAATIO

- Pitkällä aikavälillä penetraatioasteen odotetaan nousevan tasaisesti Euroopassa, kun vuokrauksen tuomat edut tulevat paremmin ilmi käyttäjille.
- Rakennusyhtiöt pyrkivät keskittymään ydinliiketoimintoihinsa ja keventämään taseitaan. Erityisesti laskusuhdanteen aikana yhtiöt pyrkivät tehostamaan toimintaansa ja vapauttamaan pääomaa ulkoistamalla kalustoa vuokrausyrityksille.
- Mahdollinen suhdannetilanteen elpymisen ja aktiviteetin kasvu voi kasvattaa asiakkaiden vuokraustarvetta, mikäli asiakkaiden oman kaluston käyttöaste nousee korkeaksi.
- Pohjoismaissa vuokrauspenetraatio on korkein Ruotsissa, ja sen jälkeen Norjassa, Tanskassa ja Suomessa. Keski- ja Itä-Euroopassa vuokrausmarkkinat ovat vasta kehittymässä ja ne tarjoavat merkittäviä kasvumahdollisuuksia.
- Vuokraustoiminta on kehittymässä kahdeksi toisiaan täydentäväksi liiketoimintamalliksi: vuokraus toimipisteissä ja integroitujen palveluratkaisujen vuokraus. Molemmat mallit tarjoavat Ramirentille mahdollisuuden hyödyntää osaamistaan, ja yhtiö onkin kehittänyt myynnin toimintamallia vastaamaan paremmin asiakkaiden erityistarpeisiin.

2 KALUSTON ULKOISTAMINEN

- Rakennusyritykset ulkoistavat yhä enemmän ydintoimintansa ulkopuolisia toimintoja vapauttaakseen pääomaa, parantaakseen joustavuutta ja vähentääkseen kiinteitä kuluja.
- Myös teollisuusyritykset pyrkivät luopumaan ydintoimintaansa kuulumattomasta kalustosta.
- Ramirentilla on kokemusta kaluston ulkoistuksista sekä asiakkaan liiketoimintatarpeiden mukaan räätälöidystä sopimuksista.

3 VUOKRAUKSEN INTEGROIDUT RATKAISUT

- Asiakkaat ovat enenevässä määrin valmiita antamaan konevuokraajille entistä laajempaa vastuuta projekteissa. Tätä kehitystä tukevat ajantasaisten kalustotoimitusten, kunnossapidon ja toiminnan kasvavat vaatimukset.
- Teollisuusasiakkailta on erityistarpeita työterveyden ja -turvallisuuden, ekotehokkuuden, ympärivuorokautisen palvelun, ajantasaisten toimitusten, osaavien teknisten asiantuntijoiden ja työmaiden väliaikaisten toimipisteiden suhteen.
- Ramirentilla on kokemusta laajoista vastuualueista ja koko kalustokapasiteetin sekä siihen liittyvien ratkaisujen hallinnoinnista työmailla.

4 MARKKINOIDEN KONSOLIDOITUMINEN

- Konevuokrausalan toimijakenttä on hyvin pirstaleinen, ja Euroopassa toimii yli 14 000 vuokrausyritystä. Kolmen suurimman toimijan osuus Euroopan konevuokrausmarkkinasta on alle 10 prosenttia.
- Ramirentin päämarkkinoilla on vain 2–3 maanlaajuista toimijaa, joilla on merkittävä markkinaosuus, sekä suuri joukko pieniä, tiettyyn tuoterhyhmään tai maantieteelliseen alueeseen erikoistuneita toimijoita.
- Ramirent on kasvanut menestyksekkäästi yritysostojen kautta. Yhtiön vankka taloudellinen asema ja vahva markkina-asema kaikissa toimintamaisissa mahdollistavat Ramirentille aktiivisen roolin markkinoiden konsolidoitumishityksessä – yhtiön säilyttäessä samalla vahvan taloudellisen aseman.

5 UUDET ASIAKASSEGMENTIT

- Vuokrauspenetraatio ja markkinoiden vakiintuneisuus vaihtelee uusissa asiakassegmenteissä, kuten energia-, öljy- ja kaasuteollisuudessa sekä julkisella sektorilla.
- Konevuokrausmarkkinan kehittyminen uusissa asiakassegmenteissä tarjoaa mahdollisuuksia kasvun vauhdittamiseen sekä on omiaan tasapainottamaan Ramirentin liiketoimintaportfoliota entisestään.
- Etenkin teollisuussektoreilla yritykset tarvitsevat vuokratkalustoa huoltokotkojen, jatkuvien kunnossapitotoimien ja uudistusten aikana.

6 UUDET MAAN-TIETEELLISET ALUEET

- Rakentamisen volyymeissa henkeä kohti on Ramirentin Keski- ja Itä-Euroopan markkinoilla edelleen pitkän aikavälin kasvupotentiaalia verrattuna pohjoismaiden vakiintuneempiin markkinoihin. Tämä luo pitkän aikavälin kasvupotentiaalia kyseisillä markkina-alueilla myös konevuokraukseen.
- Ramirent tutkii strategisia laajentumismahdollisuuksia Manner-Euroopassa joko nykyisillä markkinoilla tai laajentamalla uusille maantieteellisille alueille.

PALVELUTARJONTAMME JA VAIKUTUS MARKKINOIHIN

Ramirent on muutakin kuin koneita. Yksinkertais-
tamme asiakkaidemme liiketoimintaa toimittamalla
dynaamisia vuokrausratkaisuja.

Valikoimamme kattaa kaiken yksittäisistä laitteista
aina laadukkaisiin palveluihin sekä tuottavuuttanne
tehostaviin kattaviin vuokrausratkaisuihin saakka.

Asiantuntemuksemme näkyy siinä, että osaamme
räätälöidä ratkaisut juuri teidän tarpeisiinne, jolloin
voitte keskittyä paremmin ydinliiketoimintaanne.

ESITTELYSSÄ

18

Asiakasprojektitamme 2014

SÄÄDETTÄVÄ SÄÄSUOJA SÄÄSTI KUSTANNUKSIA JA TILAA

RATKAISU

Reponen Oy rakensi Euroopan suurimman puisen kerrostalon hyödyntäen räätälöityä Ramirent ClimateSolve™ -ratkaisua.

HYÖDYT

1. Kuiva ja turvallinen työmaa mahdollisti jatkuvan työskentelyn
2. Sääsuoja voidaan nostaa sujuvasti työn edetessä

Asiantunteva henkilöstömme takaa asiakkaillemme vuokralaitteiden luotettavuuden ja turvallisen toimintaympäristön koko heidän projektinsa aikana.

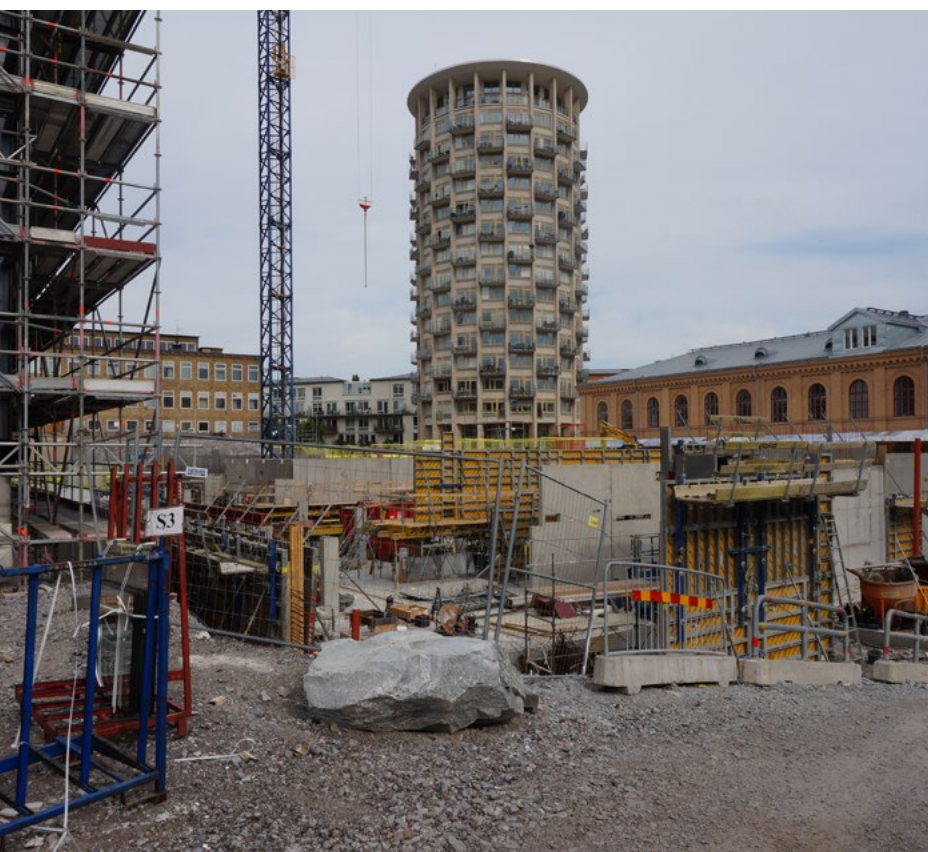
LOGISTIIKAN OPTIMOINTI PARANSI TURVALLISUUTTA JA VÄHENSİ KUSTANNUKSIA

RATKAISU

Ramirent TotalSolve™ -ratkaisu räätälöitiin **Veidekke Bostad AB**:n ainutlaatuisten asuinhuoneistojen rakennusprojektiä varten haastavassa ympäristössä Tukholmassa.

HYÖDYT

1. Korkea työturvallisuus työmaalla
2. Optimoitu logistiikka mahdollisti kustannussäästöt
3. Tehokkaampi logistiikka vähensi myös ympäristövaikutuksia

TYÖMAIDEN ÄLYKÄS LÄSNÄOLOVALVONTA

RATKAISU

NCC valitsi RamiSmart -läsnäolovalvontaratkaisun vastatakseen Suomen tiukentuneeseen lainsäädäntöön, joka velvoittaa rakennusyhtiöt tunnistamaan ja raportoimaan kaikki työmaiden työntekijät.

HYÖDYT

1. Viranomaisvelvollisuus saadaan nyt täytettyä ja raportointi hoituu automaattisesti
2. Työntekijöiden perehdyttämistiedot ja pätevyydet saadaan liitettyä henkilön tietoihin ja läsnäolovalvonta parantaa työmaan turvallisuutta
3. Kertyvää työaikatietoa voidaan hyödyntää tehtyjen työtuntien tarkastamisessa ja palkanlaskennan tukena

TURVALLINEN NOUSU HAASTAVASSA KORJAUSHANKKEESSA

RATKAISU

Ramirent tarjosi **Polimex SA**:lle joustavan palvelun, toimitti rakennussuunnitelmat sekä mahdollisti turvallisen nousun uudistettaviin rakenteisiin PKN Orlenin tehtaalla Puolan Płockissa.

HYÖDYT

1. Asiakas pystyi keskittymään ydintoimintoihinsa
2. Laadukkaat sekä oikein suunnitellut ja pystytetyt telineet paransivat työturvallisuutta

SEGMENTTI JA
MARKKINA-ASEMA

PÄÄKOHDAT VUONNA 2014

Markkina-asema: #1

- Liikevaihtoa tukivat yritysostot ja vahva myynnin johtaminen koko maassa
- Länsi- ja Pohjois-Suomen alueiden alhaisempaa liikevaihtoa kompensoi suotuisampi vuokrausaktiiviteetti Etelä- ja Keski-Suomessa
- Ramirent sopeutti kustannustasoaan vallitsevaan markkinatilanteeseen kaikissa toiminnoissa. Toimenpiteisiin kuuluivat lomautukset ja kahdeksan toimipisteen sulkeminen pääasiassa Keski- ja Itä-Suomessa

VUOKRAUSPENETRAATIO
1,5 % (KESKITASO)

KILPAILIJAKENTTÄ

- Kaksi maanlaajuista yritystä sekä useita paikallisia ja erikoistuneita toimijoita

MARKKINOIDEN NÄKYMÄT 2015

Rakennusmarkkinat: +1,5 %
Konevuokrausmarkkinat: +2,1 %

Ramirent arvioi Suomen markkinatilanteen olevan haasteellinen vuonna 2015.

Markkina-asema: #2

- Konevuokrauspalveluiden kysyntä rakentamisen sektorilla parani asteittain vuoden aikana hitaan alkuvuoden jälkeen
- Hyvä kysyntä asunto- ja infrarakentamisen sektoreilla tuki vuokrauksen aktiiviteettitasoa erityisesti pääkaupunkiseudulla
- Vuoden aikana Ramirent toteutti useita toimenpiteitä kiinteiden kustannusten laskemiseksi Ruotsin toiminnoissa
- Ramirent vahvisti osaamisensa turvallisuusratkaisuissa ostamalla enemmistöosuuden Safety Solutions Jonsereds:ta
- Ramirent osti pohjoismaisen sääsuojien ja telineiden toimittajan DCC:n

VUOKRAUSPENETRAATIO
3,5 % (KORKEA)

KILPAILIJAKENTTÄ

- Kaksi maanlaajuista yritystä ja useita paikallisia sekä erikoistuneita toimijoita
- Markkinoilla myös vahvoja keskusuria yrityksiä

MARKKINOIDEN NÄKYMÄT 2015

Rakennusmarkkinat: +1,3 %
Konevuokrausmarkkinat: +1,8 %

Konevuokrausmarkkinoiden kysynnän arvioidaan paranevan Ruotsissa aktiiviteetin kasvaessa kaikilla rakentamisen sektoreilla vuonna 2015.

Markkina-asema: #1

- Liikevaihtoon heikko kysyntä asuntorakentamisen sektorilla erityisesti suurissa kaupungeissa
- Infrarakentamisen korkea aktiiviteetti tuki kysyntää koko vuoden
- Öljyn hinnan nopea lasku johti uusien investointien varovaisuuteen Norjan öljy- ja kaasuteollisuudessa sekä myös laajemmin taloudessa
- Kannattavuutta rasittivat alhaisempi kysyntä, hintapaine ja uudelleenjärjestelyt

VUOKRAUSPENETRAATIO
2,0 % (KESKITASO)

KILPAILIJAKENTTÄ

- Kaksi suurta yritystä ja useita paikallisia sekä erikoistuneita toimijoita

MARKKINOIDEN NÄKYMÄT 2015

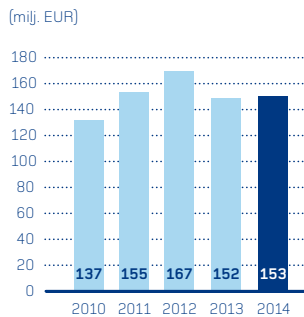
Rakennusmarkkinat: +3,9 %
Konevuokrausmarkkinat: +1,1 %

Ramirent arvioi Norjan markkinatilanteen olevan haasteellinen vuonna 2015 johtuen makrotalouden epävarmuudesta yhdistettynä nopeasti laskeneeseen öljyn hintaan.

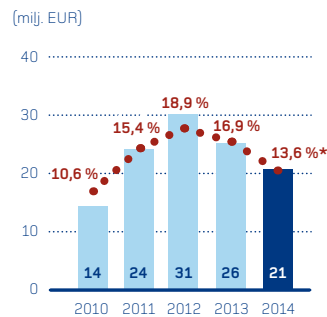
Lähteet: Euroconstruct 11/2014 ja ERA 11/2014

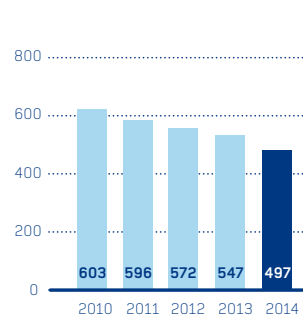
LIKEVAIHTO

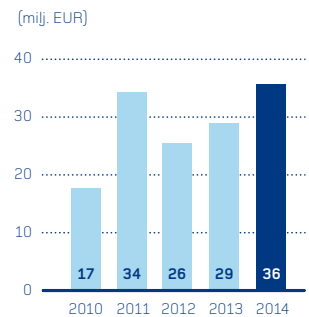
EBITA JA EBITA-LIIKETULOSPROSENTTI

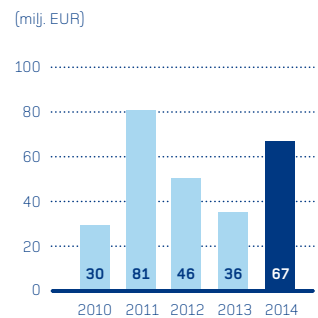
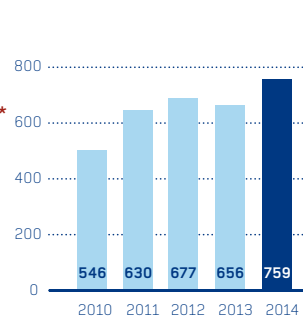
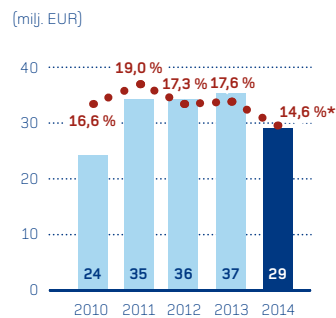
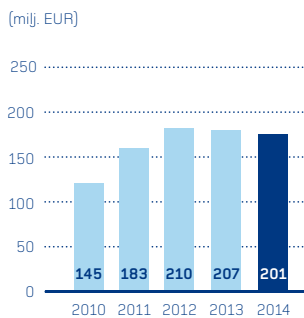
HENKILÖSTÖ

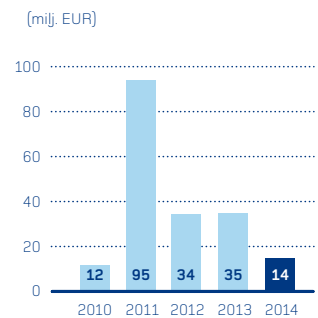
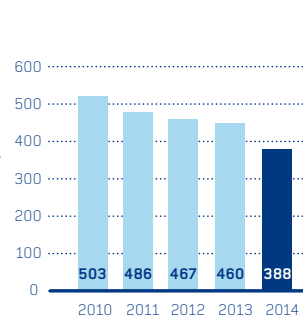
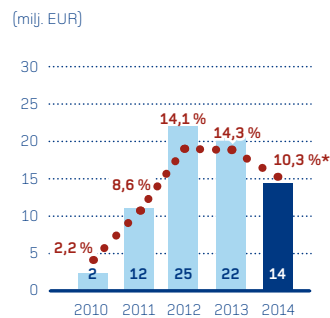
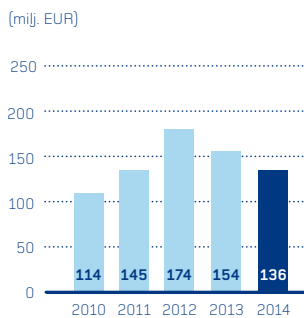
INVESTOINNIT

* EBITA-liiketulos ilman kertaluonteisia eriä oli 22,3 miljoonaa euroa eli 14,6 % liikevaihdosta tammi-joulukuussa 2014. Kertaluonteiset erät sisälsivät 1,5 miljoonan euron uudelleenjärjestelykulut ja omaisuuserien alaskirjaukset, jotka kirjattiin vuoden 2014 neljännelle neljännekselle.

* EBITA-liiketulos ilman kertaluonteisia eriä oli 30,1 miljoonaa euroa eli 14,9 % liikevaihdosta tammi-joulukuussa 2014. Kertaluonteiset erät sisälsivät 0,7 miljoonan euron uudelleenjärjestelykulut, jotka kirjattiin vuoden neljännelle neljännekselle 2014.

* EBITA-liiketulos ilman kertaluonteisia eriä oli 16,2 miljoonaa euroa eli 11,9 % liikevaihdosta tammi-joulukuussa 2014. Kertaluonteiset erät sisälsivät 2,2 miljoonan euron uudelleenjärjestelykulut, jotka kirjattiin vuoden 2014 toiselle puoliskolle.

SEGMENTTI JA
MARKKINA-ASEMA

PÄÄKOHDAT VUONNA 2014

Markkina-asema: #1

- Liikevaihtoon vaikuttivat toiminnan uudelleenjärjestelyt, joiden tavoitteena on palauttaa toiminnan kannattavuus
- Markkinatilanne konevuokrausmarkkinoilla elpyi hieman vuoden aikana pääosin infrarakentamisen kohonneen aktiviteetin ja julkisen sektorin projektien ansiosta
- Kireä kilpailutilanne on johtanut hintapaineen lisääntymiseen konevuokrausmarkkinoilla
- Tukitoimintojen integrointia Ruotsin toimintoihin jatkettiin

VUOKRAUSPENETRAATIO

1,7 % (KESKITASO)

KILPAILIJAKENTTÄ

- Pirstaleinen markkina, jossa noin 300 paikallista tai erikoistunutta toimijaa
- Kolme suurta yritystä markkinoilla

MARKKINOIDEN NÄKYMÄT 2015

Rakennusmarkkinat: +2,9 %
Konevuokrausmarkkinat: +3,5 %

Markkinoiden elpymisen arvioidaan jatkuvan Tanskan konevuokrausmarkkinoilla vuonna 2015.

Markkina-asema:
Baltian maat #2
Venäjä #1 (yhteisyritys
Fortrentin kautta)
Merkittävä toimija
Ukrainassa (Fortrent)

- Baltian maissa useat voimalaitosprojektit ja lisääntynyt talonrakentaminen ruokkivat konevuokrauspalveluiden kysyntää
- Baltian maissa kannattavuutta paransivat pääasiassa korkeampi liikevaihto ja kaikkien toimintojen vahvistunut operatiivinen tehokkuus
- Pitkittyneen Ukrainan kriisin seurauksena korkea poliittinen ja makrotaloudellinen epävarmuus jatkuivat Fortrentin markkinoilla Venäjällä ja Ukrainassa

VUOKRAUSPENETRAATIO

(MATALA)

KILPAILIJAKENTTÄ

Baltian maat: Kaksi suurta yritystä sekä useita kansallisia ja erikoistuneita toimijoita

Venäjä ja Ukraina: Ei maanlaajuisia toimijoita, vain muutamia kansainvälisiä konevuokraajia. Erittäin pirstaloitunut markkina

MARKKINOIDEN NÄKYMÄT 2015

Rakennusmarkkinat: Viro: -4,0 %, Latvia: -4,0 %, Liettua: +1,0 %, Venäjä: -2,0 %, Ukraina: n/a

Kokonaiskysynnän arvioidaan säilyvän suhteellisen vakaana Baltian konevuokrausmarkkinoilla vuonna 2015. Konevuokrausmarkkinoiden kysynnän arvioidaan olevan heikkoa Venäjällä vuonna 2015 Ukrainan kriisin pitkittymisen ja öljyn hinnan merkittävän laskun seurauksena.

Markkina-asema:
Puola #1
Slovakia #1
Tšekin tasavalta #2

- Konevuokrauspalveluiden kysyntä lähti elpymään Puolan rakentamisen sektorilla erityisesti pienissä ja keskisuurissa asiakasyrityksissä
- Kannattavuus parani Tšekin ja Slovakian toiminnoissa liikevaihdon kasvun ja korkeamman kaluston käyttöasteen ansiosta erityisesti vuoden toisella puoliskolla
- Lisäksi edellisvuonna toteutetut kustannussäästöt tukivat kannattavuutta kaikissa Europe Centralin toimintamaissa

VUOKRAUSPENETRAATIO

Puolassa 0,5 % (MATALA)

KILPAILIJAKENTTÄ

- Pirstaloitunut markkina, jossa toimii kansainvälisiä ja paikallisia konevuokraajia

MARKKINOIDEN NÄKYMÄT 2015

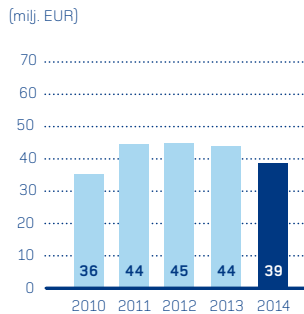
Rakennusmarkkinat: Puola: 7,1 %, Tšekin tasavalta: 2,5 %, Slovakia: 1,8 %

Konevuokrausmarkkinat: Puola: 5,3 %

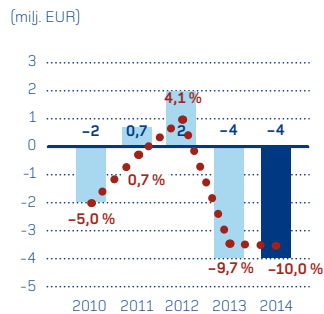
Kokonaiskysynnän arvioidaan paranevan Europe Central -segmentin konevuokrausmarkkinoilla vuonna 2015.

Lähteet: Euroconstruct 11/2014 ja ERA 11/2014

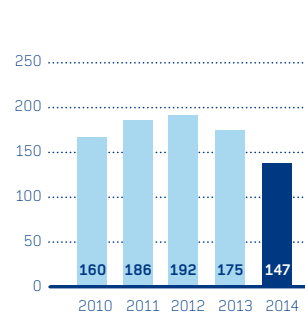
LIKEVAIHTO

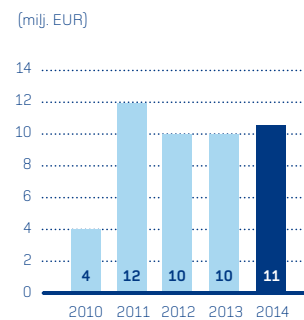
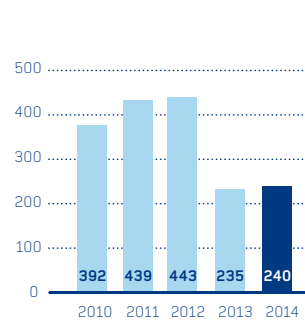
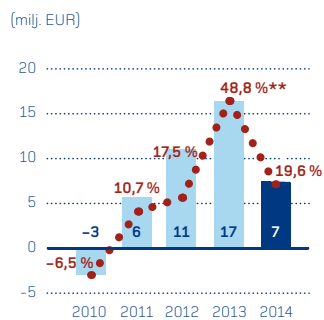
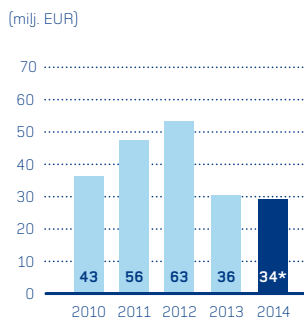
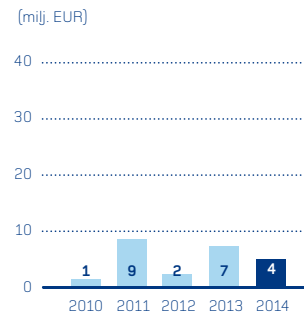
EBITA JA EBITA-LIIKETULOSPROSENTTI

HENKILÖSTÖ

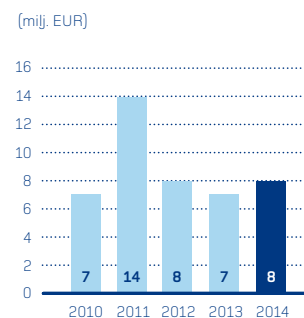
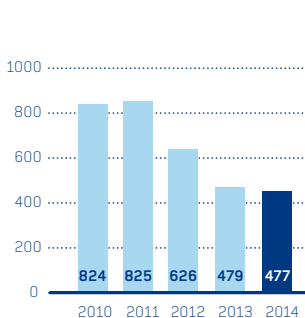
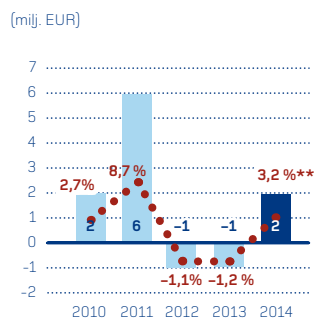
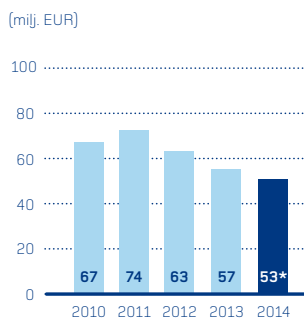

INVESTOINNIT

* Oikaistuna Fortrent-konserniin siirretyillä toiminnoilla Venäjällä ja Ukrainassa (1.3.2013 alkaen) liikevaihdon kasvu oli tammi-joulukuussa 9,5 %.

** EBITA-liiketulos ilman kertaluonteisia eriä ja ilman EBITA-liiketulosta Venäjältä ja Ukrainasta oli 6,0 miljoonaa euroa eli 19,3 % liikevaihdosta tammi-joulukuussa 2013. Kertaluonteiset erät sisälsivät 10,1 miljoonan euron verottoman myyntivoiton Fortrent-konsernin muodostamisesta. Myyntivoitto on kirjattu vuoden 2013 ensimmäiselle neljännekselle.

* Oikaistuna Unkarin toimintojen myynnillä vuonna 2013, liikevaihdon kasvu tammi-joulukuussa 2014 oli 1,2 %.

** EBITA ilman kertaluonteisia eriä oli 2,8 miljoonaa euroa eli 5,3 % liikevaihdosta tammi-joulukuussa 2014. Kertaluonteiset erät sisälsivät yhteensä 1,1 miljoonan euron uudelleenjärjestelykulut ja omaisuus-erien alaskirjaukset, jotka kirjattiin vuoden 2014 neljännelle neljännekselle.

SELVITYS RAMIRENTIN HALLINTO- JA OHJAUSJÄRJESTELMÄSTÄ 2014

24

Ramirent Oyj ("Ramirent" tai "yhtiö") noudattaa Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia (Corporate Governance) 2010 (jäljempänä "hallinnointikoodi"), osakeyhtiölakia ja muuta soveltuvaan lainsäädäntöä sekä Ramirentin yhtiöjärjestyksen määräyksiä. Hallinnointikoodi on saatavilla osoitteessa www.cgfinland.fi.

Tämä on selvitys Ramirentin hallinto- ja ohjausjärjestelmästä (jäljempänä "selvitys") ja se on laadittu hallinnointikoodin suosituksen 54 mukaisesti. Tämä selvitys on laadittu hallituksen toimintakertomuksesta erillisenä kertomuksena ja se on myös saatavilla yhtiön kotisivuilla www.ramirent.com. Ramirentin hallituksen työvaliokunta sekä hallitus ovat käsitelleet tämän selvityksen. Yhtiön tilintarkastaja, PricewaterhouseCoopers Oy, on tarkastanut, että tämä selvitys on annettu ja että siihen sisältyvä kuvaus yhtiön taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä on yhdenmukainen tilinpäätöksen kanssa.

YHTIÖKOKOUS

Yhtiöjärjestyksen mukaan kutsu yhtiökokoukseen tulee toimittaa osakkeenomistajille aikaisintaan kaksi kuukautta ja viimeistään kolme viikkoa ennen kokousta, edellyttäen, että se on vähintään yhdeksän päivää ennen yhtiökokouksen täsmäytyspäivää, julkaisemalla kutsu yhtiön kotisivuilla ja mikäli yhtiön hallitus niin päättää, yhdessä tai useammassa valtakunnallisessa sanomalehdessä. Yhtiökokouskutsu, yhtiökokoukselle toimitettavat asiakirjat (mukaan lukien tilinpäätös, hallituksen toimintakertomus ja tilintarkastuskertomus) sekä ehdotukset yhtiökokoukselle ovat osakkeenomistajien saatavilla vähintään kolme viikkoa ennen kokousta Ramirentin kotisivuilla www.ramirent.com.

Euroclear Finland Oy:n ylläpitämään osakasluetteloon merkityn osakkeenomistajan on voidakseen osallistua yhtiökokoukseen ilmoitettava osallistumisestaan yhtiölle kokouskutsussa mainittuun määräpäivään mennessä. Sanottu määräpäivä voi

olla aikaisintaan 10 päivää ennen yhtiökokousta. Hallintarekisteröityjen osakkeiden (mukaan lukien Euroclear Sweden AB:n ylläpitämässä osakasluettelossa rekisteröidyt osakkeet) omistajat voivat osallistua yhtiökokoukseen edellyttäen, että heidät on merkitty tilapäisesti Euroclear Finland Oy:n ylläpitämään osakasluetteloon viimeistään kokouskutsussa mainittuna määräpäivänä. Osakkeenomistajan, joka haluaa osallistua yhtiökokoukseen, on huolehdittava itse tilapäisestä rekisteröinnistä määräajan puitteissa varmistaakseen, että tämä vaatimus täyttyy.

Varsinainen yhtiökokous on pidettävä vuosittain viimeistään kesäkuussa hallituksen tarkemmin määräämänä päivänä Helsingissä, Espoossa tai Vantaalla. Varsinaisessa yhtiökokouksessa esitetään tilinpäätös, joka sisältää konsernitilinpäätöksen, ja hallituksen toimintakertomus sekä tilintarkastuskertomus. Varsinaisessa yhtiökokouksessa on päätettävä seuraavista asioista: tilinpäätöksen vahvistamisesta, taseen osoittaman voiton käyttämisestä, vastuuvapaudesta hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle, hallituksen jäsenten palkkioista ja matkakustannusten korvausperusteista sekä hallituksen jäsenten ja tilintarkastajien määrästä sekä mahdollisista hallituksen ehdotuksista. Varsinaisessa yhtiökokouksessa on valittava hallituksen jäsenet sekä tilintarkastajat.

HALLITUKSEN JÄSENET JA TOIMIKAUSI

Yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiön hallituksessa on oltava vähintään kolme ja enintään kahdeksan varsinaista jäsentä, joiden toimikausi päättyy vaalia ensiksi seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja tarvittaessa varapuheenjohtajan.

Nykyiseen hallitukseen valittiin vuoden 2014 varsinaisessa yhtiökokouksessa seuraavat kahdeksan varsinaista jäsentä:

Kevin Appleton, hallituksen jäsen (s. 1960), B.A., riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista.

Kaj-Gustaf Bergh, hallituksen jäsen (s. 1955), dipl. ekon., OTK, Föreningen Konstsamfundet r.f.:n toimitusjohtaja, riippumaton yhtiöstä ja riippuvainen merkittävästä osakkeenomistajasta.

Peter Hofvenstam, hallituksen puheenjohtaja (s. 1965), M.Sc. (Econ.), Nordstjernan AB:n varatoimitusjohtaja, riippumaton yhtiöstä ja riippuvainen merkittävästä osakkeenomistajasta.

Ulf Lundahl, hallituksen jäsen (s. 1952), Master of law ja BBA, Ruotsin kansalainen, riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista.

Erkki Norvio, hallituksen jäsen (s. 1945), DI, ekonomi, kauppaneuvos, yksityissijoittaja, riippuvainen yhtiöstä ja riippumaton merkittävistä osakkeenomistajista.

Susanna Renlund, varapuheenjohtaja (s. 1958), MMM, Oy Julius Tallberg Ab:n hallituksen varapuheenjohtaja, riippumaton yhtiöstä ja riippuvainen merkittävästä osakkeenomistajasta.

Gry Hege Sølvsnes, hallituksen jäsen (s. 1968), Bachelor of Management, Almedahls-konsernin toimitusjohtaja, riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista.

Mats O Paulsson, hallituksen jäsen (s. 1958), M. Sc (Eng.), Ruotsin kansalainen, riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista.

Nykyisten hallituksen jäsenten toimikausi päättyy vuoden 2015 varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

RAMIRENTIN HALLITUKSEN TYÖJÄRJESTYS

Osakeyhtiölain, muun sovellettavan lainsäädännön ja Ramirentin yhtiöjärjestyksen lisäksi Ramirentin hallituksen työtä ja toimintaa ohjaa hallituksen työ-

järjestys. Työjärjestyksen tarkoituksena on säädellä hallituksen sisäistä työskentelyä. Hallitus ja sen kaikki jäsenet ovat velvollisia työssään ottamaan huomioon ja noudattamaan tarkasti edellä mainittuja lakeja ja sääntöjä.

HALLITUKSEN TEHTÄVÄT

Osakeyhtiölain mukaan hallitus on vastuussa yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Hallituksen jäsenten tulee suorittaa työnsä yhdessä tai tiettyä asiaa varten nimetyssä työryhmässä osakeyhtiölakia, Ramirentin yhtiöjärjестystä ja hallituksen työjärjестystä noudattaen. Hallitus on ensisijaisesti vastuussa yhtiön strategiasta sekä asioista, jotka yhtiön toiminnan laajuuden ja luonteen huomioon ottaen ovat taloudellisesti, juridisesti, yleiseltä luonteeltaan tai muutoin erityisen merkittäviä.

HALLITUKSEN TOIMINNAN ARVIOINTI

Hallitus arvioi toimintaansa ja työskentelytapojaan vuosittain yleensä tilikauden lopussa.

HALLITUKSEN KOKOUKSET

Hallitus kokoontuu yleensä vähintään seitsemän kertaa vuodessa. Hallituksen kokouksiin osallistuu hallituksen jäsenten lisäksi toimitusjohtaja ja hallituksen sihteeri. Yhtiön tilintarkastaja kutsutaan vähintään kerran vuodessa hallituksen kokoukseen.

Hallituksella oli vuonna 2014 yhteensä 9 kokousta. Osallistumisprosentti oli 96.

TYÖVALIOKUNTA

Hallitus on asettanut yhden valiokunnan, työvaliokunnan, avustamaan hallitusta työssään.

Hallitus valitsee keskuudestaan valiokunnan puheenjohtajan ja vähintään kaksi jäsentä ja vahvistaa valiokunnan työjärjестyksen. Valiokunnalla ei ole itsenäistä päätöksentekovaltaa, paitsi hallituksen myöntämissä yksittäistapauksissa.

Työvaliokunnan velvollisuuksiin kuuluu hallituksen hyväksymän työjärjестyksen mukaisesti mm. tarkastusvaliokunnan tehtävät. Työvaliokunnan tehtävä on valmistella ja tehdä esityksiä yhtiön

hallitukselle keskittyen seuraaviin alueisiin: yhtiön hallinto, erityiset taloudelliset asiat, riskienhallinta, palkitsemis- ja työsuhteasiat sekä ohjeistus liittyen strategiaan suunnitelmiin ja taloudellisiin tavoitteisiin. Työvaliokunnan tehtävänä on lisäksi valvoa laskentaa ja taloudelliseen raportointiin liittyviä prosesseja; valmistella tilintarkastajan valintaa, käsitellä tilintarkastusraportit ja seurata asioita, joihin tilintarkastaja on kiinnittänyt huomiota.

Vuonna 2014 Ulf Lundahl ja Susanna Renlund valittiin työvaliokunnan jäseniksi ja Peter Hofvenstam valittiin työvaliokunnan puheenjohtajaksi. Tarkastusvaliokunnan tehtävät on annettu työvaliokunnan tehtäväksi hallinnointikoodin suosituksen 27 mukaisesti. Suosituksen 26 mukaan tarkastusvaliokunnan jäsenten on oltava riippumattomia yhtiöstä ja vähintään yhden jäsenen tulisi olla riippumaton merkittävistä osakkeenomistajista. Kaikki työvaliokunnan jäsenet ovat riippumattomia yhtiöstä ja Ulf Lundahl on riippumaton myös merkittävistä osakkeenomistajista. Hallitus arvioi tämän kokoonpanon olevan asianmukainen ja sopiva ottaen huomioon työvaliokunnan tehtävät kokonaisuudessaan sekä valittujen jäsenten monipuolinen asiantuntemus ja kokemus.

Vuonna 2014 työvaliokunta kokoontui 3 kertaa. Osallistumisprosentti oli 100.

TOIMITUSJOHTAJA

Yhtiön hallitus valitsee toimitusjohtajan ja tarvittaessa varatoimitusjohtajan. Toimitusjohtaja on vastuussa yhtiön juoksevan hallinnon hoitamisesta. Yhtiön hallitus on vahvistanut toimitusjohtajalle työjärjestyksen, joka sisältää yhtiön juoksevaa hallintoa koskevia määräyksiä ja ohjeita. Konsernin laajennettu johtoryhmä ja yhtiön hallituksen mahdollisesti perustamat muut toimielimet avustavat toimitusjohtajaa hänen tehtäviensä hoidossa.

Toimitusjohtajalla on kirjallinen, yhtiön hallituksen hyväksymä sopimus. Hän ei ole hallituksen jäsen, mutta osallistuu hallituksen kokouksiin.

Hallitus nimitti Magnus Rosénin toimitusjohtajaksi 15.1.2009 alkaen. Magnus Rosén on syntynyt 1962 ja hän on Ruotsin kansalainen, M.Sc. (Econ.), MBA. Hänen aiempi työhistoriansa: BE Group, liiketoiminta-alueen toimitusjohtaja, 2008; Cramo Oyj, SVP,

2006–2008; Cramo Scandinavia, toimitusjohtaja, 1998–2006; BT Hyrssystem AB, toimitusjohtaja ja BT Svenska AB, Service Market Manager, 1989–1998.

Toimitusjohtaja Magnus Rosénin eläkeikä on hänen sopimuksensa mukaan 62 vuotta. Magnus Rosén ei kuulu Suomen lakisääteisen eläkejärjestelmän piiriin. Hänelle kerrytetään toimitusjohtajakaudelta eläkettä erillisellä eläkevakuutuksella, jonka maksut ovat 1.428.000 SEK per vuosi.

Toimitusjohtajan sopimus voidaan päättää 12 kuukauden irtisanomisajalla joko toimitusjohtajan tai yhtiön toimesta. Mikäli yhtiö päättää sopimuksen, suoritetaan toimitusjohtajalle lisäksi vuoden peruspalkkaa vastaava erokorvaus.

KONSERNIN JOHTORYHMÄ 2014

Vuonna 2014 konsernin johtoryhmä koostui Executive Management Teamista (EMT) ja neljästä Senior Vice Presidentistä, jotka raportoivat johtoryhmän (EMT) jäsenelle.

EXECUTIVE MANAGEMENT TEAM (EMT)

Toimitusjohtaja ja muut hallituksen nimeämät jäsenet muodostavat Ramirent-konsernin Executive Management Teamin (EMT). Executive Management Team (EMT) avustaa toimitusjohtajaa muun muassa seuraavien asioiden valmistelussa: liiketoimintasuunnitelmat, strategiat, Ramirentin toimintaperiaatteet ja muut konsernin sisäiset merkittävät asiat toimitusjohtajan pyytämällä. Executive Management Teamin (EMT) kokoukset kutsuu koolle toimitusjohtaja. Executive Management Teamiin (EMT) kuuluvat 31.12.2014 seuraavat kuusi jäsentä, jotka raportoivat konsernin toimitusjohtajalle.

Magnus Rosén, konsernin toimitusjohtaja

Erik Alteryd, Executive Vice President, Ruotsi ja Tanska

Anna Hyvönen, Executive Vice President, Suomi ja Baltian maat

Mikael Kämpe, Executive Vice President, Europe Central

Dino Leistenschneider, Executive Vice President, konsernin hankintajohtaja ja kalustohallinta

Jonas Söderkvist, konsernin talous- ja rahoitusjohtaja sekä EVP, konsernitoiminnot

MUUT KONSERNIN JOHTORYHMÄN JÄSENET (GMT)

31.12.2014 konsernin johtoryhmään, Executive Management Teamin (EMT) jäsenten lisäksi, kuuluivat neljä jäsentä, jotka raportoivat johtoryhmän (EMT) jäsenelle:

Peggy Hansson, Senior Vice President, HR, terveys ja turvallisuus

Franciska Janzon, Senior Vice President, markkinointi, viestintä ja sijoittajasuhteet

Mats Munkhammar, Senior Vice President ja tietohallintojohtaja

Heiki Onton, Senior Vice President, Baltian maat

TALOUDELLINEN RAPORTOINTI

Yhtiön hallitus valvoo ja arvioi yhtiön taloudellista tilaa ja hyväksyy kaikki yhtiön julkistamat taloudelliset raportit. Hallituksen puheenjohtaja varmistaa, että jokaisella hallituksen jäsenellä on saatavilla yhtiötä koskeva tieto ja että yhtiön toimitusjohtaja toimittaa hallituksen jäsenille säännöllisesti tiedot, jotka ovat tarpeelliset yhtiön liiketoiminnan, kannattavuuden kehittymisen, kassavirran sekä taloudellisen aseman arvioimiseksi.

SISÄINEN VALVONTA, RISKIENHALLINTA JA SISÄINEN TARKASTUS

Ramirentin hallituksen, johdon ja muun henkilöstön toimeenpanema yhtiön sisäinen valvonta on prosessi, jonka päämääränä on tarjota kohtuullinen varmuus strategisten ja operatiivisten sekä raportoinnin ja toimintasääntöjen tavoitteiden saavuttamisesta.

Riskienhallinta on olennainen osa Ramirentin sisäistä valvontaa. Hallitus hyväksyy sekä sisäisen valvonnan että riskienhallinnan periaatteet. Ramirentin riskienhallinnan päämääränä on tukea strategiaa ja tavoitteiden saavuttamista ennakoimalla ja

hallitsemalla mahdollisia liiketoiminnan uhkia ja mahdollisuuksia. Riskien arviointi on osa vuosittaista strategiaprosessia. Riskejä arvioidaan suhteessa yhtiön strategiaan tavoitteisiin; näihin kuuluvat myös taloudelliset tavoitteet. Riskien arvioinnissa kunkin riskin vaikutus ja todennäköisyys arvioidaan, ja ne luokitellaan strategisiksi ja muiksi riskeiksi. Riskien arvioinnin yhteydessä laadittavassa toimintasuunnitelmassa määritetään seurattavat tunnusluvut sekä toimet, joihin riskien toteutuessa ryhdytään.

Taloudellisen raportoinnin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että Ramirentin julkistamat taloudelliset raportit antavat olennaisesti oikeaa tietoa yhtiön taloudellisesta tilasta, että ne ovat luotettavia ja että Ramirent noudattaa soveltuvia lakeja, määräyksiä, kansainvälisiä EU:n hyväksymiä IFRS-raportointistandardeja ja muita pörssiyrityksille asetettuja vaatimuksia.

Ramirentin yleinen sisäinen valvonta perustuu Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commissionin (COSO 2013) määrittämään viitekehykseen ja koostuu viidestä pääalueesta: valvontaympäristö, riskien arviointi, valvontatoimintatavat, tieto ja viestintä sekä seuranta.

VALVONTAYMPÄRISTÖ

Ramirentin hallituksella on kokonaisvastuu taloudellisen raportoinnin sisäisestä valvonnasta. Hallitus on määrittänyt kirjallisen, muodollisen työjärjestyksen, jossa selvennetään hallituksen vastuut ja säädelään hallituksen ja työvaliokunnan välistä sisäistä työnjakoa. Työvaliokunnan ensisijainen tehtävä on varmistaa, että taloudelliselle raportoinnille, riskienhallinnalle ja sisäiselle valvonnalle määritetyt periaatteet noudatetaan ja että Ramirentin tilintarkastajiin pidetään yllä asianmukaisia yhteistyösuhteita. Vastuu tehokkaan valvontaympäristön ylläpitämisestä ja taloudellisen raportoinnin sisäisen valvonnan käytännön toimista on delegoitu toimitusjohtajalle.

Ramirent keskittyy taloudellisen raportoinnin sisäisen valvonnan kehittämiseen ja tehostamiseen keskittymällä sisäisen valvonnan ympäristöön ja seuraamalla sisäisen valvonnan tehokkuutta. Kaikista merkityksellisistä seikoista raportoidaan työvaliokunnalle ja toimitusjohtajalle.

Ramirentin toimintamalli on hajautettu: päätöksenteko ja vastuu on paikallista. Liiketoimintamalli ja asiakkaat ovat paikallisia, ja useat liiketoimintaan liittyvät päätökset tehdään maatasolla. Konserni on ohjeistanut yhteiset suuntaviivat esimerkiksi kaluston hallinnalle, rahoitukselle, luottoriskien hallinnalle ja talousraportoinnille. Kirjanpitoeritukset eri maissa ovat itsenäisiä ja raportointi tapahtuu suoraan konsernin pääkonttorille. Sisäisen valvonnan järjestäminen on maajohtajan velvollisuus konsernin asettaman viitekehyksen puitteissa.

Ramirentin taloudellisen raportoinnin prosessit on integroitu ja ne palvelevat sekä sisäisiä että ulkoisia raportointitarkoituksia. Ramirent laatii konsernitilinpäätöksen ja osavuosisikatsaukset kansainvälisten IFRS-raportointistandardien mukaisesti. Tilinpäätös pitää sisällään myös muuta tietoa, jota arvopaperimarkkinat ja soveltuvat Finanssivalvonnan standardit ja markkinapaikka NASDAQ OMX Helsinki Oy:n säännöt edellyttävät. Hallituksen toimintakerätykset ja konsernin emoyhtiön tilinpäätös laaditaan Suomen kirjanpitolain sekä kirjanpitolautakunnan ohjeiden ja lausuntojen mukaisesti.

Ulkoinen taloudellinen raportointi Ramirentissä perustuu konsernin laskenta- ja raportointimenettelytapoihin (Group Accounting and Reporting Procedures), joka asettaa perustan IFRS:n mukaiselle ulkoiselle talousraportoinnille. Yksityiskohtaiset raportointiohjeet ja aikataulut on laadittu ja kommunikoitu kaikille talousraportointiprosessissa mukana oleville henkilöille ajallaan.

RISKIEN ARVIOINTI

Ramirentin taloudellisen raportoinnin riskien arvioinnissa pyritään tunnistamaan ja arvioimaan tärkeimmät riskit, jotka vaikuttavat taloudelliseen raportointiin konserni-, raportointisegmentti- ja maatasolla. Riskien arviointiin sisältyvät esimerkiksi petoksiin, tappioihin ja omaisuuden väärinkäyttöön liittyvät riskit. Riskien arvioinnin tulosten perusteella määritetään valvontatunnusluvut, joilla varmistetaan, että taloudelliselle raportoinnille asetetut perusvaatimukset täytetään. Tiedot keskeisten riskialueiden kehityksestä, tunnusluvuista sekä suunnitelluista ja tehdyistä riskien lieventämistoimista raportoidaan säännöllisesti hallitukselle.

VALVONTATOIMENPITEET

Ramirent on määritellyt talousraportoinnin kannalta keskeiset toimintaprosessit ja sisäiset valvontatoimenpiteet on suunniteltu riskien arviointiin perustuen. Keskeiset prosessit ovat talousraportointiprosessi, kaluston vuokraamisen prosessi, hankinnat, yrityshankinnat, myynti ja luotonvalvonta, kassanhallinta sekä tietohallintaan liittyvät prosessit.

Ramirentin liiketoimintayksiköille on määritelty yhteiset kontrollikohdat keskeisille toimintaprosesseille, jotka asettavat minimivaatimukset kullekin prosessille. Esimerkkejä tällaisista valvontatoimenpiteistä ovat valtuutukset ja hyväksynyt, tilitäsmätykset, omaisuuden fyysiset inventoinnit, analyysit ja keskeisten taloustehtävien eriyttäminen. Kunkin maan maajohtaja on vastuussa riittävän sisäisen valvonnan järjestämisestä yhtiössään.

Valvontatoimenpiteet sisältävät myös liiketoiminnan ja talouslukujen kuukausianalyysit. Analyysit tehdään ma-, segmentti- ja konsernitasolla, ja niihin osallistuu johto sekä hallitus. Ramirentin hallitus käy läpi osavuosisikatsaukset sekä tilinpäätökset sekä hyväksyy ne ennen julkistamista.

Ramirentillä on sisäinen tarkastuksen ja valvonnan toiminto, jonka tarkoituksena on varmentaa ja tukea johtoa toiminnan tehokkuuden kehittämisessä. Sisäisen tarkastuksen laajuutta ja tarkastusohjelmaa tarkistetaan suhteessa Ramirent-konsernin strategisten tavoitteiden muutoksiin, muutoksiin arvioiduissa riskeissä ja aiemmista tarkastuksista saatuihin tuloksiin.

TIETO JA VIESTINTÄ

Jotta voidaan taata tehokas ja toimiva sisäisen valvonnan ympäristö, Ramirentin sisäinen ja ulkoinen viestintä on avointa, läpinäkyvää, täsmällistä ja oikea-aikaista. Taloudellisen raportoinnin sisäisiin ohjeistuksiin ja menettelytapoihin liittyvät tiedot eli laskentamenettelytavat (Accounting Procedure), raportointimenettelytavat (Reporting Procedure) ja tiedottamisperiaatteet (Disclosure Policy), raportointiaikataulut jne. ovat saatavilla Ramirentin intranetissä. Ramirent järjestää henkilöstölle

koulutusta sisäisen valvonnan välineistä. Sisäisen valvonnan raportit sisäisen valvonnan tuloksista kuuluvat säännöllisenä asiana työvaliokunnan kokousten esityslistalle. Työvaliokunta puolestaan raportoi hallitukselle tarvittaessa.

Ramirent on luonut anonyymien väärinkäytösten ilmoitusjärjestelmän, jolla voidaan raportoida petoksiin, sopimattomaan menettelyyn tai sisäiseen valvontaan ja tarkastukseen liittyviä rikkomuksia.

SEURANTA

Ramirent seuraa jatkuvasti sisäisen valvonnan tehokkuutta. Sisäisen valvonnan ja tarkastuksen toiminto tukee konsernin johtoa arvioimalla sisäisen valvonnan toimintaa ja antamalla suosituksia sisäisen valvonnan kehittämiseksi. Sisäinen tarkastus laatii vuosisuunnitelman ja raportoi säännöllisesti tilasta ja havainnoistaan Ramirentin johdolle, ulkopuolisille tilintarkastajille ja työvaliokunnalle. Ramirent käy myös vuokrauskalustoa läpi säännöllisesti erillisillä vuokrauskaluston tarkastuksilla sekä kaluston tarkastuksilla yhdistettynä sisäisen tarkastuksen tarkastuskäynteihin.

Taloudellista kehitystä seurataan kaikilla organisaatiotasoilla yhdistelemällä varianssianalysejä, vertailuanalysejä ja johtamisen arviointia. Ramirent kehittää jatkuvasti harmonisoituja raportointityökaluja ja -prosesseja edistääkseen läpinäkyvyyttä ja liiketoimintayksikköjen vertailukelpoisuutta.

LAINSÄÄDÄNNÖN NOUDATTAMINEN JA EETTINEN KOODISTO

Ramirent on sitoutunut noudattamaan soveltuvia lakeja, säädöksiä sekä yleisesti hyväksytyjä liiketoimintakäytäntöjä. Lisäksi Ramirentin toimintaa ohjaavat Ramirentin eettinen koodisto (Ramirent's Code of Ethics) ja yhtiön arvot. Ramirentin eettinen koodisto perustuu YK:n ihmisoikeuksien julistukselle ja Kansainvälisen työjärjestö ILO:n julistukselle työelämän peruseriaatteista ja -oikeuksista. Ramirentin eettinen koodisto ja yhtiön arvot kuvaavat Ramirentin yrityskulttuuria. Jokaisen Ramirentin työntekijän on tunnettava Ramirentin

eettisen koodiston periaatteet, yhtiön arvot sekä omiin vastuualueisiinsa liittyvät relevantit lait ja toimintaohjeet. Johto vastaa toimintojen sisäisestä valvonnasta.

SISÄINEN TARKASTUS

Sisäinen tarkastus arvioi toiminnan tehokkuutta ja tarkoituksenmukaisuutta sekä tarkastelee Ramirent-konsernin sisäisen valvonnan toimivuutta. Sisäinen tarkastus pyrkii varmistamaan taloustietojen ja operatiivisen toiminnan raportoinnin luotettavuuden, soveltuvien lakien ja määräysten noudattamisen ja yhtiön omaisuuden asianmukaisen hoidon.

Sisäinen tarkastus on toimivasta johdosta erillinen toiminto, jonka suorittaa ulkopuolinen palveluntarjoaja. Sisäinen tarkastus raportoi suoraan työvaliokunnalle. Tarkastusohjelma ja vuosittainen tarkastussuunnitelma hyväksytään työvaliokunnassa. Tarkastusohjelmat perustuvat riskien arviointiin ja aiempien sisäisten ja ulkoisten tarkastusten tuloksiin.

TILINTARKASTAJAT

Ramirentin yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiöllä tulee olla vähintään yksi (1) ja enintään kaksi (2) tilintarkastajaa. Tilintarkastajien tulee olla KHT-yhteisöjä. Tilintarkastajan toimikausi päättyy valintaa ensiksi seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

KHT-yhteisö PricewaterhouseCoopers Oy on toimintayhtiön tilintarkastajana vuodesta 2011, KHT Ylva Erikssonin ollessa päävastuullinen tilintarkastaja. 26. maaliskuuta 2014 pidetyssä varsinaisessa yhtiökokouksessa yhtiön tilintarkastajaksi valittiin KHT-yhteisö PricewaterhouseCoopers Oy, KHT Ylva Erikssonin toimiessa päävastuullisena tilintarkastajana. Työvaliokunta arvioi vuosittain tilintarkastajan riippumattomuuden. Tilintarkastuksen laajuus, keskeiset osa-alueet ja kustannukset käyvät ilmi yksityiskohtaisesti konsernin tilintarkastussuunnitelmasta.

SISÄPIIRI

Ramirentilla on oma sisäpiiriohje, jota päivitettiin viimeksi 26.3.2014. Sisäpiiriohje noudattaa NASDAQ OMX Helsinki Oy:n voimassa olevaa sisäpiiriohjetta. Julkiseen sisäpiirirekisteriin kuuluvat hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja, tilintarkastusyhteisön päävastuullinen tilintarkastaja sekä konsernin laajennetun johtoryhmän jäsenet. Julkiseen sisäpiiriin kuuluvat henkilöt sekä tiedot heistä, heidän lähipiiristään sekä näiden määräys- ja vaikutusvaltauyhteisöistä ovat Ramirentin julkisessa sisäpiirirekisterissä. Ramirentin julkisten sisäpiiriläisten osakeomistukset ovat nähtävissä NetSire-järjestelmässä, joka löytyy yhtiön kotisivun www.ramirent.com kautta.

Muita pysyviä sisäpiiriläisiä ovat henkilöt, jotka saavat tehtävässään tietoonsa säännöllisesti sisäpiiritietoa. Nämä henkilöt on rekisteröity yhtiön yrityskohtaiseen, ei-julkiseen sisäpiirirekisteriin. Ramirent pitää myös hankekohtaisia yrityksen sisäisiä sisäpiirirekistereitä.

Ramirentin sisäpiirirekistereitä ylläpidetään yhteistyössä Euroclear Finland Oy:n kanssa.

RAMIRENTIN PALKKA- JA PALKKIOSELVITYS 2014

31

Ramirent noudattaa palkka- ja palkkioselvityksen laatimisessa Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin suosituksia. Selvitystä päivitetään yhtiön kotisivuilla www.ramirent.com aina, kun palkitsemisesta tulee olennaista uutta tietoa.

HALLITUKSEN JÄSENTEN PALKKIOT

Hallituksen jäsenten palkkioista päättää varsinainen yhtiökokous. Vuoden 2014 yhtiökokous päätti pitää palkkiot ennallaan ja palkkioiden määrät vahvistettiin seuraaviksi:

Hallituksen puheenjohtaja: 3.000 euroa/kk ja lisäksi 1.500 euroa/kokous.

Hallituksen varapuheenjohtaja: 2.500 euroa/kk ja lisäksi 1.300 euroa/kokous.

Muut hallituksen jäsenet: 2.250 euroa/kk ja lisäksi 1.000 euroa/kokous.

Edellä mainitut kokouspalkkiot maksetaan myös valiokunnan kokouksista sekä muista vastaavista hallitustehtävistä. Matkakulut korvataan yhtiön käytännön mukaisesti.

Palkkiot maksetaan hallituksen jäsenille kokonaisuudessaan käteisenä:

(EUR 1,000)	2014	2013
Appleton, Kevin	33,0	40,0
Bergh, Kaj-Gustaf	35,0	37,0
Ek, Johan	11,0	35,0
Hofvenstam, Peter, puheenjohtaja	51,0	54,0
Norvio, Erkki	34,0	35,0
Lundahl, Ulf	27,3	0,0
Paulsson, Mats O.	42,5	27,5
Renlund, Susanna, varapuheenjohtaja	41,7	45,6
Sølsnes, Gry Hege	34,0	35,0
Yhteensä	309,5	309,1

Hallituksen jäsenet eivät kuulu Ramirentin bonus-, kannustin- eivätkä eläkejärjestelmiin.

PÄÄTÖKSENTEKOPROSESSI JA KONSERNIN TOIMITUSJOHTAJAN SEKÄ MUIDEN KONSERNIN JOHTORYHMÄN JÄSENTEN PALKITSEMISEN PÄÄPERIAATTEET

Hallitus päättää konsernin toimitusjohtajan palkasta, palkkioista, eduista ja muista työehdoista. Konsernin johtoryhmän jäsenten palkat, palkkiot ja edut perustuvat toimitusjohtajan ehdotukseen ja edellyttävät hallituksen hyväksyntää.

Konsernin toimitusjohtajan ja muiden konsernin johtoryhmän jäsenten ansiot koostuvat kiinteästä kuukausipalkasta, tavanomaisista luontoiseduista, vuosibonusista sekä pitkäaikaiskannustimista.

Vuosibonukset perustuvat konsernin bonusohjeistukseen ja hallituksen määrittelemien tavoitteiden

saavuttamiseen. Konsernin johtoryhmän jäsenet kuuluvat pitkäaikaiskannustinjärjestelmien piiriin, joista päättää hallitus.

Ramirentin aiemmista optio-ohjelmista ei ole jäljellä optio-oikeuksia. Konsernin johtoryhmän jäsenillä ei ole yleistä lisäeläkejärjestelmää.

VUOSIBONUKSET

Hallitus määrittelee vuosittain bonusien ehdot, tavoitteet ja enimmäismäärät. Mahdollisten bonusien määrä perustuu taloudellisiin tavoitteisiin, kuten konsernin ja kunkin segmentin tai maan liikevoittoon (EBIT). Työvaliokunta arvioi, ovatko toimitusjohtaja ja konsernin johtoryhmän jäsenet saavuttaneet heille asetetut tavoitteet, ja hallitus vahvistaa mahdollisten bonusten maksamisen.

Vuonna 2014 toimitusjohtajan bonuksen enimmäismäärä voi olla enintään 60 % vuoden peruspalkasta. Muiden konsernin johtoryhmän jäsenten vuoden maksimibonus voi olla enintään 40–55 % vuoden peruspalkasta.

OSAKEPOHJAISET KANNUSTINJÄRJESTELMÄT

Hallitus päättää Ramirentin osakepohjaisista pitkäaikaiskannustinjärjestelmistä. Kannustinjärjestelmien tarkoituksena on yhdistää osakkeenomistajien ja johdon tavoitteet yhtiön arvon nostamiseksi sekä sitouttaa keskeinen johto yhtiöön ja tarjota sille kilpailukykyiset yhtiön taloudelliseen tulokseen ja osakkeiden omistukseen perustuvat palkkiot.

Keskeisten johtajien on pidettävä kannustinohjelmien perusteella saadut osakkeet omistuksessaan heidän ollessaan työ- tai toimisuhteessa konserniin niin kauan kuin henkilön omistamien osakkeiden arvo yhteensä on pienempi kuin henkilön puolen vuoden bruttopalkka.

Toimitusjohtajan ja muiden konsernin johtoryhmän jäsenten osakeomistukset ovat nähtävissä sisäpiirirekisterissä.

PITKÄAIKAINEN KANNUSTINJÄRJESTELMÄ 2010

Suoritukseen perustuva kannustinjärjestelmä vuosille 2010–2012 oli suunnattu noin 50 johtohenkilölle. Konsernin johtoryhmän jäsenet kuuluivat kannustinohjelman piiriin. Kannustinjärjestelmä sisälsi yhden ansaintajakson, kalenterivuodet 2010–2012. Ohjelman perusteella suoritettu palkkio perustui konsernin osakkeenomistajalle kertyvään kokonaistuottoon (Total Shareholder Return, TSR), konsernin keskimääräiseen sitoutuneen pääoman tuottoon (Return on Invested Capital, ROI) ja konsernin kumulatiiviseen osakekohtaiseen tulokseen (EPS). Palkkio ansaintajaksolta 2010–2012 maksettiin vuoden 2013 huhtikuussa osittain Ramirentin osakkeina ja osittain rahavaroina. Rahavaroina maksettava osuus oli tarkoitettu kattamaan palkkioon liittyvät verot ja veron luonteiset kulut. Yhtiökokouksen osakeantivaltuutukseen perustuen, hallitus päätti jakaa 31 561 kpl yhtiön omia hallussa olevia osakkeita, ilman maksua, konsernin avainhenkilöille korvauksena vuoden 2010 pitkäaikaisesta kannustinjärjestelmästä. Jaksotetut palkkiot vuonna 2013 olivat 0,1 milj. euroa. Vuonna 2012 edellisellä tilikaudella jaksotettuja palkkiota purettiin

0,8 milj. eurolla. Vuosina 2010–2013 kerrytetty kokonaiskustannus oli 0,5 milj. euroa.

PITKÄAIKAINEN KANNUSTINJÄRJESTELMÄ 2011

Suoritukseen perustuva kannustinjärjestelmä vuosille 2011–2013 oli suunnattu noin 60 johtohenkilölle. Konsernin johtoryhmän jäsenet kuuluivat kannustinohjelman piiriin. Kannustinjärjestelmä sisälsi yhden ansaintajakson, kalenterivuodet 2011–2013. Ohjelman perusteella suoritettu palkkio jaksolta 2011–2013 perustui konsernin osakkeenomistajalle kertyvään kokonaistuottoon (Total Shareholder Return, TSR), konsernin keskimääräiseen sitoutuneen pääoman tuottoon (Return on Invested Capital, ROI) ja konsernin kumulatiiviseen osakekohtaiseen tulokseen (EPS). Palkkio maksettiin vuoden 2014 huhtikuussa osittain Ramirentin osakkeina ja osittain rahavaroina. Rahavaroina maksettava osuus oli tarkoitettu kattamaan palkkioon liittyvät verot ja veron luonteiset kulut. Palkkiota ei maksettu henkilöille, joiden työ- tai palvelusuhde konsernissa oli päättynyt ennen palkkion maksua. Yhtiökokouksen osakeantivaltuutukseen perustuen hallitus päätti jakaa 24 674 kpl yhtiön omia hallussa olevia osakkeita, ilman maksua, konsernin avainhenkilöille korvauksena vuoden 2011 pitkäaikaisesta kannustinjärjestelmästä. Vuonna 2014 edellisellä tilikaudella jaksotettuja palkkiota purettiin 0,2 milj. euroa. Vuodelle 2013 kertyneet kustannukset olivat 0,3 milj. euroa. Vuosina 2011–2014 kerrytetty kokonaiskustannus oli 0,5 milj. euroa.

PITKÄAIKAINEN KANNUSTINJÄRJESTELMÄ 2012

Suoritukseen perustuva kannustinjärjestelmä vuosille 2012–2014 on suunnattu noin 50 johtohenkilölle ansaintajaksolla 2012–2014. Johtoryhmän jäsenet kuuluvat kannustinohjelman piiriin. Järjestelmä sisältää osakkeiden omistuksen perusteella jaettavia lisäosakkeita (matching shares) ja suoriteperusteisesti jaettavia osakkeita (performance shares). Kannustinjärjestelmä sisältää yhden ansaintajakson, kalenterivuodet 2012–2014. Mahdollinen ohjelman perusteella suoritettava palkkio jaksolta 2012–2014 perustuu konsernin kumulatiiviseen taloudelliseen tulokseen (Economic Profit) ja konsernin osakkeenomistajalle kertyvään kokonaistuottoon (Total Shareholder Return, TSR). Osakkeiden saaminen ohjelman perusteella edellyttää, että johtohenkilö hankkii ja pitää hallussaan hallituksen päättämän määrän yhtiön osakkeita.

Mahdollinen ohjelman perusteella suoritettava palkkio jaksolta 2012–2014 maksetaan 2015 osittain Ramirentin osakkeina ja osittain rahavaroina. Rahavaroina maksettava osuus on tarkoitettu kattamaan palkkioon liittyvät verot ja veron luonteiset kulut. Palkkiota ei makseta henkilölle, jos hänen työ- tai palvelusuhteensa konserniin päättyy ennen palkkion maksua. Ansaintakaudelta 2012–2014 maksettavan palkkion enimmäismäärä vastaa 350.000 Ramirent Oyj:n osakkeen arvoa (sisältäen käteisellä maksettavan osuuden). Vuoden 2014 lopussa päivitettyjen estimaattien perusteella LTI2012 –ohjelmalle asetettuja tavoitteita ei tulla saavuttamaan täysimääräisesti ja vuosina 2012–2013 kirjattua kuluja purettiin yhteensä 0,5 milj. euroa vuonna 2014. Vuodelle 2013 jaksotetut palkkiot olivat 0,4 milj. euroa. Vuosina 2012–2014 kerrytetty kokonaiskustannus oli 0,3 milj. euroa.

PITKÄAIKAINEN KANNUSTINJÄRJESTELMÄ 2013

Suoritukseen perustuva kannustinjärjestelmä vuosille 2013–2015 on suunnattu noin 50 johtohenkilölle ansaintajaksolla 2013–2015. Konsernin johtoryhmän jäsenet kuuluvat kannustinohjelman piiriin. Järjestelmä sisältää osakkeiden omistuksen perusteella jaettavia lisäosakkeita (matching shares) ja suoriteperusteisesti jaettavia osakkeita (performance shares). Kannustinjärjestelmä sisältää yhden ansaintajakson, kalenterivuodet 2013–2015. Mahdollinen ohjelman perusteella suoritettava palkkio jaksolta 2013–2015 perustuu konsernin kumulatiiviseen taloudelliseen tulokseen (Economic Profit) ja konsernin osakkeenomistajalle kertyvään kokonaistuottoon (Total Shareholder Return, TSR). Osakkeiden saaminen ohjelman perusteella edellyttää, että johtohenkilö hankkii ja pitää hallussaan hallituksen päättämän määrän yhtiön osakkeita.

Mahdollinen ohjelman perusteella suoritettava palkkio jaksolta 2013–2015 maksetaan vuonna 2016 osittain Ramirentin osakkeina ja osittain rahavaroina. Rahavaroina maksettava osuus on tarkoitettu kattamaan palkkioon liittyvät verot ja veron luonteiset kulut. Palkkiota ei makseta henkilölle, jos hänen työ- tai palvelusuhteensa konserniin päättyy ennen palkkion maksua. Ansaintakaudelta 2013–2015 maksettavan palkkion enimmäismäärä vastaa yhteensä enintään 390.244 Ramirent Oyj:n osakkeen arvoa (sisältäen käteisellä maksettavan osuuden). Vuodelle 2014 jaksotetut palkkiot olivat 0,1 milj. euroa (vuonna 2013 0,4 milj. euroa). Vuosina 2013–2014 kerrytetty kokonaiskustannus oli 0,5 milj. euroa.

PITKÄNTÄHTÄIMEN KANNUSTINJÄRJESTELMÄ 2014

Suoritukseen perustuva kannustinjärjestelmä vuosille 2014–2016 on suunnattu noin 60 johtoon kuuluvalla henkilölle ansaintajaksolla 2014–2016. Konsernin johtoryhmän jäsenet kuuluvat kannustinohjelman piiriin. Uusi järjestelmä sisältää osakkeiden omistuksen perusteella jaettavia lisäosakkeita (matching shares) ja suoriteperusteisesti jaettavia osakkeita (performance shares). Kannustinjärjestelmä sisältää yhden ansaintajakson, kalenterivuodet 2014–2016. Mahdollinen ohjelman perusteella suoritettava palkkio jaksolta 2014–2016 perustuu konsernin kumulatiiviseen taloudelliseen tulokseen (Economic Profit) ja konsernin osakkeenomistajalle kertyvään kokonaistuottoon (Total Shareholder Return, TSR). Osakkeiden saaminen ohjelman perusteella edellyttää, että johtohenkilö hankkii ja pitää hallussaan hallituksen päättämän määrän yhtiön osakkeita.

Mahdollinen ohjelman perusteella suoritettava palkkio jaksolta 2014–2016 maksetaan vuonna 2017 osittain Ramirentin osakkeina ja osittain rahavaroina. Rahavaroina maksettava osuus on tarkoitettu kattamaan palkkioon liittyvät verot ja veron luonteiset kulut. Palkkiota ei makseta henkilölle, jos hänen työ- tai palvelusuhteensa konserniin päättyy ennen palkkion maksua. Ansaintakaudelta 2014–2016 maksettavan palkkion enimmäismäärä vastaa yhteensä enintään 360.000 Ramirent Oyj:n osakkeen arvoa (sisältäen käteisellä maksettavan osuuden). Vuodelle 2014 jaksotetut palkkiot olivat 0,2 milj. euroa.

TOIMITUSJOHTAJAN PALKKA JA PALKKIOT

Toimitusjohtaja Magnus Rosénin vuosittainen peruspalkka muodostuu 203.016 eurosta ja 2.058.231 Ruotsin kruunusta. Lisäksi hänellä on luontoisetuna vapaa autoetu.

Vuonna 2014 Magnus Rosénin saama kokonaispalkkio 438.770 euroa muodostui kiinteästä vuosittaisesta peruspalkasta ja luontoiseduista. Vuonna 2014 Magnus Rosénille maksettiin myös pitkäaikaisen kannustinjärjestelmän 2011 perustuvat maksut 75.095 euroa.

Magnus Rosén ei kuulu Suomen lakisääteisen eläkejärjestelmän piiriin. Hänelle kerrytetään toimitusjohtajakaudelta eläkettä erillisellä eläkevakuutuksella, jonka maksut ovat 1.428.000 Ruotsin kruunua vuodessa.

HALLITUS

KEVIN APPLETON

s. 1960. B.A. Iso-Britannian kansalainen. Ramirentin hallituksen jäsen vuodesta 2012 alkaen. Arvioitu yhtiöstä sekä merkittävistä osakkeenomistajista riippumattomaksi hallituksen jäseneksi.

Ramirentin osakkeita 31.12.2014: 1.199

Kevin Appleton on Yusen Logistics (UK) Ltd:n toimitusjohtaja.

Aikaisempi työkokemus: Travis Perkins PLC's General Merchandising – osaston hallituksen puheenjohtaja; Lavendon Group PLC:n toimitusjohtaja; Constructor Dexionin toimitusjohtaja; FedEx Logistics/ Caliber Logisticsin toimitusjohtaja & VP Europe; NFC Plc:n markkinointipäällikkö sekä sittemmin myynti- ja markkinointijohtaja.

UK Freight Transport Associationin (FTA) hallituksen jäsen ja johtaja, Horizon Platforms Ltd:n puheenjohtaja sekä KCA Business Services Ltd:n johtaja.

KAJ-GUSTAF BERGH

s. 1955. Dipl.ekonomi, oik.kand. Suomen kansalainen. Ramirentin hallituksen jäsen vuodesta 2004 alkaen. Arvioitu yhtiöstä riippumattomaksi, ja Oy Julius Tallberg Ab:n hallituksen puheenjohtajana merkittävästä osakkeenomistajasta riippuvaiseksi hallituksen jäseneksi.

Ramirentin osakkeita 31.12.2014: 36.000 (lähipiirin omistukset 4.000)

Kaj-Gustaf Bergh on Föreningen Konstsamfundet r.f.:n toimitusjohtaja.

Aikaisempi työkokemus: eri työtehtävät Pankkiinliike Ane Gyllenberg Oy:ssä ja Skandinaviska Enskilda Bankenissa.

Stockmann Oyj Ab:n, Sponda Oyj:n ja Oy Julius Tallberg Ab:n hallituksen puheenjohtaja, Fiskars Oyj:n, Wärtsilä Oyj:n ja JM AB:n hallituksen jäsen.

PETER HOFVENSTAM

s. 1965. M.Sc. (Econ.). Ruotsin kansalainen. Hallituksen puheenjohtaja vuodesta 2005 alkaen. Hallituksen jäsen vuodesta 2004 alkaen. Ramirentin työvaliokunnan puheenjohtaja. Arvioitu yhtiöstä riippumattomaksi, ja Nordstjernan AB:n varatoimitusjohtajana merkittävästä osakkeenomistajasta riippuvaiseksi hallituksen jäseneksi.

Ramirentin osakkeita 31.12.2014: -

Peter Hofvenstam on Nordstjernan AB:n varatoimitusjohtaja.

Aikaisempi työkokemus: eri johtotehtävät E. Öhman J:or Fondkommission AB:ssä; AB Aritmoksessa; ja Proventus AB:ssä.

Exel Composites Oyj:n ja Bygghemma Intressenter AB:n hallituksen puheenjohtaja, Rostistella AB:n, Active Biotech AB:n, Bygghemma Sverige AB:n ja Inredhemma Sverige AB:n hallituksen jäsen.

ERKKI NORVIO

s. 1945. Kauppaneuvos, DI ja ekonomi. Suomen kansalainen. Ramirentin hallituksen jäsen vuodesta 1986 alkaen. Arvioitu yhtiöstä riippuvaiseksi, mutta merkittävistä osakkeenomistajista riippumattomaksi hallituksen jäseneksi. Hänen on katsottu olevan riippuvainen yhtiöstä hallinnointikoodin suosituksen 15 b perusteella.

Ramirentin osakkeita 31.12.2014: 30.000

Aikaisempi työkokemus: Erkki Norvio oli Ramirent Oyj:n toimitusjohtaja 1986–2005.

Intera Partners Oyj:n, NSSG Holding Oyj:n, Consti Yhtiöt Oyj:n ja RGE Holding Oyj:n hallituksen jäsen.

SUSANNA RENLUND

s. 1958. MMM. Suomen kansalainen. Ramirentin hallituksen jäsen vuodesta 2006 alkaen. Ramirentin työvaliokunnan jäsen. Arvioitu yhtiöstä riippumattomaksi, mutta Oy Julius Tallberg Ab:n hallituksen varapuheenjohtajana merkittävästä osakkeenomistajasta riippuvaiseksi hallituksen jäseneksi.

Ramirentin osakkeita 31.12.2014: 10.000 (lähipiirin omistukset 12.207.229)

Aikaisempi työkokemus: Helsingin Bioimmunoterapian Laitos Oy:n hallintopäällikkö. Yleisjohdon tehtävät useissa kiinteistöyhtiöissä sekä Helsingin Bioimmunoterapian Laitos Oy:n talousjohdossa.

Julius Tallberg-Kiinteistöt Oyj:n hallituksen puheenjohtaja ja Oy Julius Tallberg Ab:n hallituksen varapuheenjohtaja.

GRY HEGE SØLSNES

s. 1968. B. Sc. (Mgmt). Norjan kansalainen. Ramirentin hallituksen jäsen vuodesta 2011 alkaen. Arvioitu yhtiöstä sekä merkittävistä osakkeenomistajista riippumattomaksi hallituksen jäseneksi.

Ramirentin osakkeita 31.12.2014: -

Gry Hege Sølvsnes on Almedahls-konsernin toimitusjohtaja.

Aikaisempi työkokemus: Fristads Norgen ja Adolphe Lafontin toimitusjohtaja, Kwintet-konsernin jakeluketjun johtaja, Kwintet-konsernin COO/divisioonajohtaja, riippumaton neuvonantaja ja konsultti.

ULF LUNDAHL

s. 1952. Master of Law ja BBA, Ruotsin kansalainen. Ramirentin hallituksen jäsen vuodesta 2014 alkaen. Ramirentin työvaliokunnan jäsen. Arvioitu yhtiöstä sekä merkittävistä osakkeenomistajista riippumattomaksi hallituksen jäseneksi.

Ramirentin osakkeita 31.12.2014: 5.000

Aikaisempi työkokemus: varapääjohtaja L E Lundbergsföretagen AB, Danske Securitiesin toimitusjohtaja, Östgöta Enskilda Bankin toimitusjohtaja, Nokia Data Ruotsin toimitusjohtaja, Götöbankenin varapääjohtaja; sekä SIARin strateginen konsultti.

Fidelio Capital AB:n hallituksen puheenjohtaja, Holmen AB:n, Indutrade AB:n, Attendo Care Holding AB:n ja Eltel AB:n hallituksen jäsen.

MATS O PAULSSON

s. 1958. M.Sc. (Eng.). Ruotsin kansalainen. Ramirentin hallituksen jäsen vuodesta 2013 alkaen. Arvioitu yhtiöstä sekä merkittävistä osakkeenomistajista riippumattomaksi hallituksen jäseneksi.

Ramirentin osakkeita 31.12.2014: 10.000

Aikaisempi työkokemus: Bravidan toimitusjohtaja, Strabag-konsernin Skandinavia-divisioonan toimitusjohtaja, eri johtotehtävät Peab-konsernissa kuten varatoimitusjohtaja, toimitusjohtaja Peab Industry AB:ssä, joka omistaa konevuokrausyhtiö Lambertssonin.

Acando AB:n ja GDL Transport AB:n hallituksen jäsen.

KONSERNIN JOHTORYHMÄ

Ramirent-konsernin johtoryhmä muodostuu Executive Management Teamista (EMT) ja Senior Vice Presidenteista, jotka raportoivat EMT:n jäsenille. 14.4. Erik Høi, Senior Vice President, Tanska ja johtoryhmän jäsen irtisanoutui tehtävästään yhteisellä sopimuksella. 14.8. Bjørn Larsen, Executive Vice President, Norja ja johtoryhmän jäsen päätti jättää tehtävänsä yhteisellä sopimuksella. 3.12. Øyvind Emblem, nimitettiin Senior Vice Presidentiksi segmentti Norjaan ja Ramirent AS:n toimitusjohtajaksi kuin myös johtoryhmän jäseneksi 1.4.2015 alkaen.

KONSERNIN JOHTORYHMÄ (EMT)

MAGNUS ROSÉN

S. 1962. Toimitusjohtaja ja konsernijohtoryhmän puheenjohtaja. Ruotsin kansalainen. M.Sc. (Econ.), MBA. Työsuhde alkanut 2009.

Ramirentin osakkeita 31.12.2014: 31.322

Aikaisempi työkokemus: toimitusjohtaja, Ruotsin liiketoiminta-alue, BE Group, 2008; Senior Vice President, Cramo Oyj, 2006–2008; toimitusjohtaja, Cramo Scandinavia, 1998–2005; toimitusjohtaja, BT Hysystem AB ja Service Market Manager BT Svenska AB, 1989–1998.

European Rental Associationin (ERA) ja Llentab AB:n hallituksen jäsen.

JONAS SÖDERKVIST

S. 1978. Konsernin talous- ja rahoitusjohtaja sekä EVP, konsernitoiminnot. Ruotsin kansalainen. DI ja KTM. Työsuhde alkanut 2009.

Ramirentin osakkeita 31.12.2014: 13.809

Aikaisempi työkokemus: Väliaikainen talousjohtaja Ramirent Oyj 9/2009–11/2009, liiketoiminnan kehittäminen 2005–2006 Ramirent Oyj; sijoituspäällikkö, Nordstjernan Investment AB 2004–2009; ohjelmistokehittäminen, Saab Rosemount AB, 2003.

Fortrent-groupin hallituksen jäsen.

ANNA HYVÖNEN

S. 1968. EVP, North Central Europe 23.1.2015 lähtien. Suomen kansalainen, TkL. Työsuhde alkanut 2012.

Ramirentin osakkeita 31.12.2014: 10.865

Aikaisempi työkokemus: EVP, Suomi ja Baltian maat, Ramirent Oyj, 2013–1/2015, SVP, Suomi, Ramirent Oyj, 2012–2013; Huolto- ja kunnossapitoyksikön johtotehtävät, KONE Oyj, 2008–2012; Palveluliiketoiminnan portfolion ja toiminnan kehittämisen johtotehtävät, Nokia Networks/Nokia Siemens Networks, 2006–2008; Tuotehallinnan johtotehtävät, Delivery Services, Nokia Networks, 2003–2006; Huoltotoiminnan johtotehtävät, Latinalainen Amerikka, Nokia Networks, 2001–2003. Caverion Oyn hallituksen jäsen.

DINO LEISTENSCHNEIDER

S. 1971. EVP, konsernin hankinta ja kalustohallinta. Saksan kansalainen, M.Sc. (Eng. ja Ind. Ec). Työsuhde alkanut 2010.

Ramirentin osakkeita 31.12.2014: 6.913

Aikaisempi työkokemus: johtaja, konsernin hankintatoimi, Ramirent Oyj 2010–2013; Project Leader Business Development, Skanska Industrial Production Nordics, 2010; European Category Manager, Skanska AB, Stockholm 2007–2009; Category Management Coordinator, Skanska AB, Stockholm 2005–2007; Purchasing Manager Maxit Group AB, Stockholm 2003–2005; Restructuring Manager Logistic, Unilever Bestfoods, 2000–2003.

EVP: Executive Vice President
SVP: Senior Vice President

Ramirent ilmoitti 23.1.2015 uudistavansa johtamisrakennettaan. Uudessa organisaatorakenteessa Ramirentin operatiiviset segmentit on organisoitu kahden markkina-alueen; Skandinavian (sisältää Ruotsin, Norjan ja Tanskan segmentit) ja North Central European (sisältää Suomen, Europe Eastin ja Europe Centralin segmentit). Toimitusjohtaja Magnus Rosén johtaa jatkossa myös Skandinavian markkina-alueita ja Anna Hyvönen nimitettiin Executive Vice Presidentiksi, North Central Europe.

MUUT KONSERNIN JOHTORYHMÄN JÄSENET

ERIK ALTERYD

S. 1963. SVP, Ruotsi ja Tanska 23.1.2015 lähtien. Ruotsin kansalainen, M.Sc. Eng. Työsuhde alkanut 2013.

Ramirentin osakkeita 31.12.2014: 11.383

Aikaisempi työkokemus: EVP, Ruotsi ja Tanska, 2013–1/2015, toimitusjohtaja, Veidekke Entreprenad, 2009–2013; aluepäällikkö, Construction Stockholm, 2004–2009; useat johtotehtävät Skanska-konsernissa, 1989–2003.

PEGGY HANSSON

S. 1967. SVP, HR, terveys ja turvallisuus. Suomen kansalainen, KM. Työsuhde alkanut vuonna 2012.

Ramirentin osakkeita 31.12.2014: 1.168

Aikaisempi työkokemus: HRD Manager, Ambea 2011–2012; henkilöstönkehittämispäällikkö, Alma Media 2008–2011; Director Competence Development, Konecranes vuodesta 2005 ja muissa henkilöstöhallintoon liittyvissä tehtävissä Konecranesissä 1991–2008.

FRANCISKA JANZON

S. 1972. SVP, markkinointi, viestintä ja sijoittajasuhteet. Suomen kansalainen, KTM. Työsuhde alkanut 2007.

Ramirentin osakkeita 31.12.2014: 7.496

Aikaisempi työkokemus: brändi- ja viestintäpäällikkö Konecranes Oyj 2006–2007; sijoittajasuhtepäällikkö Konecranes Oyj 1999–2006, ja sijoitusneuvoja Evli Rahastoyhtiö Oy 1998–1999. European Rental Associationin (ERA) Kestävän kehityksen komitean puheenjohtaja.

MIKAEL KÄMPE

S. 1968. SVP, Europe Central 23.1.2015 lähtien. Suomen kansalainen, insinööri. Työsuhde alkanut 2004.

Ramirentin osakkeita 31.12.2014: 9.842

Aikaisempi työkokemus: EVP, Europe Central, 2013–1/2015, johtaja, konsernin kalustohallinta, Ramirent Oyj 2009–2013; ostopäällikkö Ramirent Oyj 2008–2009 ja Ramirent Europe Oy 2005–2008; ostopäällikkö Ramirent AB 2004–2005; tuote- ja ostopäällikkö Altima AB 2002–2004; ostaja NCC AB 1999–2001 ja NCC Finland Oy 1996–1999.

MATS MUNKHAMMAR

S. 1968. Tietohallintojohtaja ja SVP. Ruotsin kansalainen. Tutkinnot ohjelmoinnista ja järjestämäsunnittelusta sekä markkinataloudesta. Työsuhde alkanut 2010.

Ramirentin osakkeita 31.12.2014: 4.267

Aikaisempi työkokemus: toimitusjohtaja ja IT-päällikkö Fazer Servicesissa, 2008–2010; CIO, CloettaFazer AB:ssä 2007–2008, useat IT-tehtävät Axfood IT AB:ssä 2000–2007 ja ICA AB:ssä 1990–2000.

HEIKI ONTON

S. 1978. SVP, Baltian maat. Viron kansalainen. Ph.D. (Eng.) Työsuhde alkanut 2001.

Ramirentin osakkeita 31.12.2014: 3.956

Aikaisempi työkokemus: toimitusjohtaja, Ramirent Baltic AS 2012–2013; VP, Ramirent Baltic AS 2010–2012; myyntijohtaja, Ramirent AS 2008–2010; VP, Ramirent AS 2005–2008; suunnittelija ja tuotelinjapäällikkö Ramirent AS 2001–2005. Työkokemus ennen Ramirentiä: insinööri ETS Nord AS.

ESITTELYSSÄ

38

Asiakasprojektejamme 2014

PROJEKTIPÄÄLLIKKÖ TOIMINNAN TEHOSTAJANA

RATKAISU

Räätälöity Ramirent TotalSolve™ -ratkaisu paransi Reinertsenin **Thora Storm** -lukion rakennusprojektin hallintaa ja turvallisuutta Norjassa.

HYÖDYT

1. Oikea-aikaiset kalustotoimitukset yhden pisteen periaatteella
2. Järjestelmä parantaa työturvallisuutta
3. Työaikatieto helpottaa palkanlaskentaa

TYÖMAAN OMA VUOKRAUS- PALVELUKESKUS PARANSI ASIAKASKOKEMUSTA

RATKAISU

Työmaalla sijaitseva palvelukeskus palveli tehokkaasti suurta määrää alirakoitsijoita **kansallismuseon** rakennus-työmaalla Viron Tartussa.

HYÖDYT

1. Nopeat, Ramirentin koko tuote- ja palveluvalikoiman kattavat toimitukset
2. Kaikki palvelut helposti saatavilla – konsultointi- ja tukipalvelut mukaan lukien

Integroidut konevuokraus-
ratkaisut yksinkertaistavat
asiakkaidemme liiketoimintaa.

LAADUKAS TILAPÄINEN ESIKOULURAKENNUS NOPEASTI KÄYTTÖÖN

RATKAISU

Bollnäsin kunnassa sijaitsevaa esikoulua oli laajennettava. Ramirent vastasi tiukkoihin aikataulu- ja laatuvaatimuksiin toimittamalla räätälöidyn SpaceSolve™ -vuokrausratkaisun, joka piti sisällään huipputason moduulitilat.

HYÖDYT

1. Ympäristöystävällinen ratkaisu säästi energiaa
2. Turvalliset tilat sopeutettiin lasten tarpeisiin
3. Lyhyt toimitusaika asiakkaan päätöksestä tilojen käyttöönottoon

40	HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS	99	23. Eläkevelvoitteet
58	KONSERNITILINPÄÄTÖS	101	24. Varaukset
58	Konsernin tuloslaskelma	102	25. Rahoitusvelat
58	Konsernin laaja tuloslaskelma	102	26. Muut pitkäaikaiset velat
59	Konsernin tase	103	27. Ostovelat ja muut velat
60	Konsernin rahavirtalaskelma	103	28. Yrityshankinnat ja myynnit
61	Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	106	29. Rahoitusvarojen ja velkojen luokittelu
62	Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	107	30. Käypään arvoon arvostettavien rahoitusvarojen ja -velkojen hierarkiatasot
62	1. Liiketoiminta ja -konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet	108	31. Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot verrattuna kirjanpitoarvoihin
74	2. Rahoitusriskien hallinta	109	32. Käytetyt valuuttakurssit
80	3. Pääoman hallinta	109	33. Osakekohtainen osinko
81	4. Segmentti-informaatio	110	34. Lähipiiritapahtumat
83	5. Liiketoiminnan muut tuotot	111	35. Ehdolliset velat ja varat sekä hankintasitoumukset
83	6. Materiaalit ja palvelut	111	36. Riita-asiat ja oikeusprosessit
83	7. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	112	37. Tytäryhtiöt 31.12.2014
86	8. Liiketoiminnan muut kulut	112	38. Raportointikauden päättymispäivän jälkeiset tapahtumat
86	9. Poistot ja arvonalentumiset	113	Taloudellista kehitystä kuvaavat ja osakekohtaiset tunnusluvut
86	10. Rahoitustuotot ja -kulut	115	Taloudellisten tunnuslukujen määrittely
87	11. Tuloverot	116	Tuloskehitys vuosineljänneksittäin
87	12. Osakekohtainen tulos	116	Taloudelliset tunnusluvut segmenteittäin
88	13. Liikearvo ja muut aineettomat hyödykkeet	118	EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖS – FAS (SUOMALAINEN TILINPÄÄTÖSKÄYTÄNTÖ)
92	14. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	118	Emoyhtiön tuloslaskelma
93	15. Sijoitukset osakkuusyhtiöihin ja yhteisyhtiöihin	118	Emoyhtiön tase
95	16. Pitkäaikaiset lainasaamiset	119	Emoyhtiön rahoituslaskelma
95	17. Myytävissä olevat rahoitusvara	120	Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot
95	18. Laskennalliset verosaamiset ja verovelat	130	TOIMINTAKERTOMUKSEN JA TILINPÄÄTÖKSEN PÄIVÄYS JA ALLEKIRJOITUS
96	19. Vaihto-omaisuus	131	TILINTARKASTUSKERTOMUS
96	20. Myyntisaamiset ja muut saamiset		
96	21. Rahavarat ja muut rahoitusvarat		
97	22. Oma pääoma		

RAMIRENT LYHYESTI

Ramirent is More Than Machines™. Ramirent on johtava konevuokrauskonserni, joka yhdistää parhaat koneet, palvelut ja osaamisen vuokrauskaisuuksi jotka yksinkertaistavat asiakkaiden liiketoimintaa. Ramirent palvelee laajaa asiakaskuntaa, kuten rakentamista, teollisuutta, palvelusektoria, julkista sektoria ja kotitalouksia. Ramirent keskittyy Itämeren alueen markkinoilla pohjoismaihin sekä Keski- ja Itä-Eurooppaan. Ramirent on markkina-johtaja seitsemässä maassa yhtiön kymmenestä toimintamaasta. Vuonna 2014 konsernin liikevaihto oli 614 miljoonaa euroa. Konsernilla on 2 576 työntekijää 302 toimipaikassa 10 maassa. Ramirent on listattu NASDAQ Helsinki Oy:ssä.

MARKKINAKATSAUS

Markkinatilanne Ramirentin päämarkkinoilla vaihteli vuonna 2014 heiketen erityisesti vuoden toisella puoliskolla lisääntyneen geopoliittisen ja makrotaloudellisen epävarmuuden johdosta. Hidas talouskasvu ja pohjoismaisen rakennussektorin odotettua heikempi elpyminen vaikuttivat negatiivisesti konevuokrauspalveluiden kysyntään. Suurten rakennusprojektien aloitukset paransivat markkinatilannetta Ruotsissa vuoden toisella puoliskolla. Asunto- ja infrarakentamisen kasvu olivat tärkeimmät kasvun moottorit Ruotsin konevuokrausmarkkinoilla. Suomessa markkinoiden kysyntä säilyi heikkona sekä rakentamisen sektorilla että teollisuusasiakkaiden keskuudessa. Norjassa kysyntä asuntorakentamisen sektorilla oli heikkoa erityisesti suurissa kaupungeissa, tosin kysyntä vakautui vuoden toisella puoliskolla. Infrarakentaminen tuki konevuokrausmarkkinoiden kysyntää koko vuoden. Öljyn hinnan nopea lasku on

johtanut varovaisuuteen uusissa investoinneissa Norjan öljy- ja kaasuteollisuudessa sekä myös laajemmin taloudessa. Tanskassa konevuokrauksen kysyntää kannatti rakentamisen volyymin asteittainen elpyminen vuoden aikana. Baltian maissa markkinatilanne oli suotuisa koko vuoden talonrakentamisen ja energiasektorin hyvän aktiviteetin johdosta. Rakentamisen ja teollisuuden kasvanut aktiviteetti ruokki kysyntää Puolassa ja vahvasti hintatasoa konevuokrausmarkkinoilla. Konevuokrauspalveluiden kysyntä lähti elpymään Tšekin tasavallassa ja Slovakiassa vuoden loppua lähestyttäessä. Pitkittyneen Ukrainan kriisin seurauksena korkea poliittinen ja makrotaloudellinen epävarmuus jatkuivat Fortrentin markkinoilla Venäjällä ja Ukrainassa. Lisäksi öljyn hinnan nopea lasku ja ruplan arvon heikentyminen rasittivat markkinatilannetta vuoden toisella puoliskolla.

LIKEVAIHTO

Konsernin tammi-joulukuun 2014 liikevaihto laski 5,2 % ja oli 613,5 (2013: 647,3; 2012: 714,1) miljoonaa euroa. Vertailukelpoisilla valuuttakursseilla laskettuna konsernin liikevaihto laski tammi-joulukuussa 2,1 %.

Oikaistuna Fortrent-konserniin siirretyillä toiminoilla Venäjällä ja Ukrainassa sekä Unkarin toimintojen myynnillä, Ramirent-konsernin tammi-joulukuun liikevaihto laski 0,6 % vertailukelpoisilla valuuttakursseilla laskettuna.

Vuoden 2014 tammi-joulukuun liikevaihto kasvoi Suomessa 0,6 %. Liikevaihto laski Ruotsissa 3,0 %, Norjassa 11,6 % ja Tanskassa 10,5 %. Europe East -segmentissä liikevaihto laski 4,5 %, mutta oikaistu-

Segmenttikohmainen liikevaihdon kehitys oli seuraava:

(MILJ. EUR)	Tammi-joulukuun 2014	Osuus konsernin liikevaihdosta 2014	Tammi-joulukuun 2013	Osuus konsernin liikevaihdosta 2013	Liikevaihdon muutos 14/13
Suomi	152,8	24,8 %	151,9	23,4 %	0,6 %
Ruotsi	201,0	32,6 %	207,3	31,9 %	-3,0 %
Norja	135,7	22,0 %	153,6	23,6 %	-11,6 %
Tanska	39,4	6,4 %	44,0	6,8 %	-10,5 %
Europe East	33,9	5,5 %	35,5	5,5 %	-4,5 ¹⁾ %
Europe Central	53,2	8,6 %	57,3	8,8 %	-7,2 ²⁾ %
Toimintasegmenteille kohdistamattomat erät	-2,4		-2,3		
Liikevaihto yhteensä	613,5		647,3		-5,2 %

¹⁾ Oikaistu liikevaihdon kasvu ilman Fortrent-konserniin siirrettyjä toimintoja Venäjällä ja Ukrainassa (alkaen 1.3.2013) oli tammi-joulukuussa 2014 9,5 %.

²⁾ Oikaistuna ilman myytyjä Unkarin toimintoja (17.9.2013) liikevaihdon kasvu oli tammi-joulukuussa 2014 1,2 %.

na ilman Fortrent-konserniin siirrettyjä toimintoja Venäjällä ja Ukrainassa liikevaihto kasvoi 9,5 %. Europe Central -segmentissä liikevaihto laski 7,2 %, mutta oikaistuna Unkarin toimintojen myynnillä liikevaihto kasvoi 1,2 %.

Liikevaihdon maantieteellinen jakauma tammi-joulukuussa 2014 oli seuraava: Ruotsin osuus konsernin liikevaihdosta oli 32,6 % (31,9 %), Suomen osuus 24,8 % (23,4 %), Norjan osuus 22,0 % (23,6 %), ja Tanskan osuus 6,4 % (6,8 %). Europe East -segmentin osuus konsernin liikevaihdosta oli 5,5 % (5,5 %) ja Europe Central -segmentin osuus 8,6 % (8,8 %).

TULOS

Ramirent-konsernin tammi-joulukuun käyttökate (EBITDA) laski 13,9 % edellisvuodesta ja oli 167,9 (195,1) miljoonaa euroa. EBITDA-marginaali oli 27,4 % (30,1 %) liikevaihdosta. Luottotappiot ja luottotappiovarausten muutokset olivat -3,4 (-4,7) miljoonaa euroa.

Fortrent-konserni alaskirjasi koko Ukrainan toimintojen liikearvon. Alaskirjauksella oli 0,3 miljoonan euron negatiivinen vaikutus Ramirent-konsernin tulokseen. Ramirentin osuus yhteisyrityksen tuloksesta esitetään konsernin tuloslaskelmassa käyttökateen (EBITDA) yläpuolella pääomaosuusmenetelmää hyödyntäen (50 % Fortrent-konsernin konsolidoidusta nettotuloksesta). Ramirent ei raportoi alaskirjausta kertaluonteisena.

Poistot ja arvonalentumiset laskivat 109,7 (112,8) miljoonaa euroon. Vertailukaudella arvonalentumisiin sisältyi 2,9 miljoonan euron arvonalentumistappio Unkarin liikearvosta.

Tammi-joulukuun EBITA-liiketulos oli 65,8 (92,1) miljoonaa euroa eli 10,7 % (14,2 %) liikevaihdosta. EBITA-liiketulos ilman kertaluonteisia eriä ja oikaistuna siirretyillä sekä myydyillä liiketoiminnoilla oli 71,5 (83,6) miljoonaa euroa eli 11,7 % (13,1 %) liikevaihdosta. Vuoden neljännelle neljänneksellä Ramirent kirjasi yhteensä 2,4 miljoonan euron edestä uudelleenjärjestelykustannuksia ja 1,3 miljoonaa euroa omaisuuserien alaskirjauksia pääasiassa Suomessa, Europe Centralissa ja Ruotsissa. Kolmannelle neljännekselle

kirjattiin 1,9 miljoonan euron varaus uudelleenjärjestelykustannuksista Norjassa. Vertailukauteen sisältyi 10,1 miljoonan euron veroton myyntivoitto yhteisyritys Fortrent-konsernin muodostamisesta, 1,5 miljoonan euron varaus uudelleenjärjestelykustannuksista Tanskassa ja 1,9 miljoonan euron myyntitappio Unkarin liiketoiminnoista. Vertailukauteen sisältyi myös siirrettyjen ja myytyjen toimintojen EBITA-liiketulos Venäjällä, Ukrainassa ja Unkarissa.

Tammi-joulukuun EBIT-liiketulos laski 58,1 (82,3) miljoonaa euroon ja oli 9,5 % (12,7 %) liikevaihdosta. EBIT-liiketulos ilman kertaluonteisia eriä ja oikaistuna siirretyillä sekä myydyillä liiketoiminnoilla oli 63,8 (79,6) eli 10,4 % (12,5 %) liikevaihdosta. Vertailukauden raportoituun EBIT-liiketulokseen sisältyi lisäksi 2,9 miljoonan euron arvonalentumistappio Unkarin liikearvosta.

Nettorahoituserät olivat -15,7 (-18,4) miljoonaa euroa ja niihin sisältyi valuuttakurssieroja -3,7 (-4,3) miljoonaa euroa.

Konsernin tulos ennen veroja laski edellisvuoteen verrattuna ja oli 42,5 (63,9) miljoonaa euroa. Tuloverojen määrä oli -10,4 (-9,8) miljoonaa euroa. Konsernin efektiivinen tuloveroprosentti nousi hieman ja oli tammi-joulukuussa 2014 24,4 % (15,4 %). Vertailukauden efektiivinen tuloveroprosentti ilman 10,1 miljoonan euron verotonta myyntivoittoa yhteisyritys Fortrent-konsernin muodostamisesta sekä ilman Unkarin myyntitappiota oli 17,7 %.

Vuoden 2014 alusta lähtien yritysverokanta laski Suomessa 24,5 %:sta 20,0 %:iin, Norjassa 28,0 %:sta 27,0 %:iin ja Tanskassa 25,0 %:sta 24,5 %:iin.

Tammi-joulukuun 2014 katsauskauden tulos laski 39,6 % ja oli 32,6 (54,0) miljoonaa euroa. Osakekohtainen tulos (EPS) laski 0,30 (2013: 0,50; 2012: 0,59) euroon. Rullaava 12 kuukauden sijoitetun pääoman tuotto (ROI) oli 12,2 % (2013: 16,5 %; 2012: 18,9 %) ja oman pääoman tuotto (ROE) oli 9,4 % (2013: 14,7 %; 2012: 18,5 %). Osakekohtainen oma pääoma oli 3,01 (2013: 3,44; 2012: 3,38) euroa tilikauden lopussa.

Segmenttikohtaiset EBITA-liiketulokset on esitetty alla:

(MILJ. EUR JA OSUUS LIIKEVAIHDOSTA)	Tammi- joulukuu 2014	EBITA- liiketulos- prosentti	Tammi- joulukuu 2013	EBITA- liiketulos- prosentti
Suomi	20,8 ¹⁾	13,6 %	25,7	16,9 %
Ruotsi	29,4 ²⁾	14,6 %	36,6	17,6 %
Norja	14,0 ³⁾	10,3 %	22,0	14,3 %
Tanska	-3,9 ⁴⁾	-10,0 %	-4,3	-9,7 %
Europe East	6,7	19,6 %	17,3	48,8 %
Europe Central	1,7 ⁵⁾	3,2 %	-0,7	-1,2 %
Toimintasegmenteille kohdistamattomat erät	-2,8		-4,6	
Yhteensä	65,8	10,7 %	92,1	14,2 %

Kertaluonteiset erät ja siirretyt tai mydyt toiminnot, joilla vaikutus EBITA-liiketulokseen

(MILJ. EUR)	Tammi- joulukuu 2014	Tammi- joulukuu 2013
Suomi	-1,5 ¹⁾	-
Ruotsi	-0,7 ²⁾	-
Norja	-2,2 ³⁾	-
Tanska	-0,1 ⁴⁾	-1,5
Europe East	-	11,4
Europe Central	-1,1 ⁵⁾	-1,4
Toimintasegmenteille kohdistamattomat erät	-	-
Yhteensä	-5,7	8,5

¹⁾ Sisältää 1,5 miljoonan euron uudelleenjärjestelyvaraukset ja omaisuuserien alaskirjaukset, jotka kirjattiin vuoden 2014 neljännelle neljännekselle.

²⁾ Sisältää 0,7 miljoonan euron uudelleenjärjestelyvarauksen, joka kirjattiin vuoden 2014 neljännelle neljännekselle.

³⁾ Sisältää 0,2 miljoonan euron uudelleenjärjestelyvarauksen, joka kirjattiin vuoden 2014 neljännelle neljännekselle. Sisältää lisäksi 1,9 miljoonan euron uudelleenjärjestelyvaraus kirjattiin vuoden 2014 kolmannelle neljännekselle.

⁴⁾ Sisältää 0,1 miljoonan euron uudelleenjärjestelyvarauksen, joka kirjattiin vuoden 2014 neljännelle neljännekselle.

⁵⁾ Sisältää 1,1 miljoonan euron uudelleenjärjestelyvaraukset ja omaisuuserien alaskirjaukset, jotka kirjattiin vuoden 2014 neljännelle neljännekselle.

EBITA ilman kertaluonteisia eriä ja siirrettyjä tai myytyjä toimintoja

(MILJ. EUR JA OSUUS LIIKEVAIHDOSTA)	Tammi- joulukuu 2014	EBITA- liiketulos- prosentti	Tammi- joulukuu 2013	EBITA- liiketulos- prosentti
Suomi	22,3	14,6 %	25,7	16,9 %
Ruotsi	30,1	14,9 %	36,6	17,6 %
Norja	16,2	11,9 %	22,0	14,3 %
Tanska	-3,8	-9,6 %	-2,8	-6,3 %
Europe East	6,7	19,6 %	6,0	19,3 %
Europe Central	2,8	5,3 %	0,7	1,2 %
Toimintasegmenteille kohdistamattomat erät	-2,8		-4,6	
Yhteensä	71,5	11,7 %	83,6	13,1 %

INVESTOINNIT JA RAHAVIRRAT

Ramirent-konsernin tammi-joulukuun bruttoinvestoinnit pitkäaikaisiin varoihin olivat 144,6 (125,8) miljoonaa euroa, joista 48,2 (2,7) miljoonaa euroa liittyi yritysostoihin. Joidenkin yrityshankintojen yhteydessä Ramirent on tehnyt sopimuksen ehdollisen lisäkauppahinnan maksamisesta myyjälle. Arvioidut lisäkauppahinnat sisältyvät bruttoinvestointeihin. Investoinnit koneisiin ja laitteisiin olivat yhteensä 106,4 (115,3) miljoonaa euroa.

Aineellisten pitkäaikaisten varojen vähennykset olivat myyntiarvoltaan 33,0 (28,7) miljoonaa euroa, joista vuokratoneiden ja laitteiden osuus oli 24,7 (28,3) miljoonaa euroa. Myytyjen pitkäaikaisten varojen tasearvo oli 17,4 (8,0) miljoonaa euroa, joista 10,9 (8,0) miljoonaa euroa kohdistui vuokratoneisiin ja laitteisiin.

Konsernin vuoden 2014 tammi-joulukuun liiketoiminnan rahavirta oli 140,5 (182,2) miljoonaa euroa, mistä käyttöpääoman muutos oli -15,9 (16,4) miljoonaa euroa. Investointien rahavirta oli -118,7 (-108,8) miljoonaa euroa. Rahavirta investointien jälkeen oli 21,8 (73,4) miljoonaa euroa.

Vuokrauskalustoon kohdistuvien investointisitoumusten määrä oli tilikauden lopussa 7,4 (4,8) miljoonaa euroa.

Ramirent maksoi osakkeenomistajille osinkoja yhteensä 39,9 (36,6) miljoonaa euroa huhtikuussa 2014. Katsauskauden aikana ei ostettu omia osakkeita.

TALOUDELLINEN ASEMA

Joulukuun 2014 lopussa korollinen vieras pääoma oli 230,2 (208,8) miljoonaa euroa. Tilikauden lopussa nettovelan määrä oli 227,1 (206,9) miljoonaa euroa. Nettovelkaantumisaste nousi 69,9 %:iin (55,8 %). Nettovelan suhde käyttökatteeseen (EBITDA) oli 1,4x (1,1x) joulukuun lopussa, mikä on alle Ramirentin pitkän aikavälin taloudellisen tavoitteen 1,6x (jokaisen tilikauden lopussa).

Ramirent Oyj uudelleenrahoitti 145 miljoonan euron rahoituslimiittisopimuksen 9.6.2014 ja sopimus asetettiin erääntymään vuonna 2020. Monivaluuttainen rahoituslimiitti oli aiemmin osa syndikoitua luottosopimusta, joka erääntyy vuonna 2017. Uudelleenrahoituksen jälkeen Ramirentilla on sitovia pitkäaikaisia lainajärjestelyjä yhteensä 415,0 miljoonan euron arvosta.

Ramirentilla oli käyttämättömiä sitovia luottolimiittejä 188,7 (232,1) miljoonan euron arvosta joulukuun 2014 lopussa. Lainasalkun keskimääräinen korko joulukuun lopussa oli 2,7 % (2,8 %). Sisältäen korkosuojaukset keskimääräinen korko oli 3,1 % (3,9 %) vuoden 2014 lopussa.

Taseen loppusumma joulukuun 2014 lopussa oli 743,9 (759,5) miljoonaa euroa, josta aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden arvo oli 406,0 (432,2) miljoonaa euroa. Konsernin emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma oli 324,3 (371,0) miljoonaa euroa ja konsernin omavaraisuusaste oli 43,7 % (48,9 %).

Katsauskauden lopussa taseen ulkopuoliset leasingvuokravastuut olivat yhteensä 76,6 (88,7) miljoonaa euroa, joista 0,9 (0,8) miljoonaa euroa kohdistui vuokrauskalustoon.

HENKILÖSTÖ JA TOIMIPISTEET	Henkilöstö keskimäärin			Toimipisteet		
	2014	2013	2012	2014	2013	2012
Suomi	522	560	587	66	74	76
Ruotsi	706	666	688	77	74	79
Norja	422	465	472	43	43	42
Tanska	154	184	182	16	16	19
Europe East	238	261	436	42	41	62
Europe Central	469	558	687	58	56	80
Konsernihallinto ja palvelut	55 ²⁾	32	25	0	-	-
Yhteensä	2 566¹⁾	2 725¹⁾	3 077	302	304	358

¹⁾ Henkilöstömäärän raportointi muutettiin vuonna 2014 FTE (full time equivalent) -laskennaksi. FTE-luku kertoo henkilöstön määrän aktiivisten työntekijöiden työpanoksen mukaisesti. Vuoden 2013 tiedot on muutettu vastaavasti.

²⁾ Sisältää henkilöstön yhteisessä palvelukeskuksessa.

LIIKETOIMINNAN LAAJENTAMINEN, YRITYSOSTOT JA YRITYSMYYNIT

Ramirent solmi strategisen kumppanuussopimuksen liittyen henkilönostinten huoltoon 20.1.2014.

Rostek-Tekniikka Oy osti henkilönostinten huoltoliiketoiminnot Ramirentiltä ja sopimuksen myötä 20 työntekijää nostinhuoltotoiminnoista siirtyi Rostek-Tekniikka Oy:lle.

Ramirent allekirjoitti 10.3.2014 sopimuksen kurottajaliiketoiminnan ostamisesta Kurko-Koponen-yhtiöiltä. Lisäksi Ramirent solmi yhteistyösopimuksen liittyen kuljettajapalveluihin Kurko-Koponen-yhtiöiden kanssa. Yritysoston ja yhteistyösopimuksen myötä Ramirentilla on laajin kurottajatarjonta Suomen markkinoilla. Kurottajaliiketoiminnan vuotuinen liikevaihto on noin kuusi miljoonaa euroa ja sopimuksen myötä seitsemän työntekijää kurottajatoiminnoista siirtyi Ramirentin palvelukseen. Yritysosto toteutettiin 1.4.2014.

Ramirent julkisti 24.4.2014 enemmistöosuuden oston ruotsalaisesta Safety Solutions Jonsereds-yhtiöstä, joka on erikoistunut kehittämään ja suunnittelemaan putoamissuojia ja turvallisuusratkaisuja rakennusalalle. Yhtiön kaikki 18 työntekijää raportoidaan Ramirentin luvuissa.

Ramirent solmi 4.6.2014 NSS Group AB:n kanssa sopimuksen sääsuoja- ja telineliiketoimintaa harjoittavan divisioonan DCC:n (Dry Construction Concept) ostosta. DCC divisioonan vuotuinen liikevaihto on noin 16 miljoonaa euroa ja divisioonan 120 työntekijää siirtyi Ramirentille. Yritys on erikoistunut kehittämään tehokkaita sääsuoja- ja telineratkaisuja Ruotsissa, Tanskassa ja Suomessa.

Empower ulkoisti merkittävän osan kalustostaan Ramirentille 9.6.2014. Yhtiöt solmivat viiden vuoden yhteistyösopimuksen, joka kattaa Ramirentin koko kalusto- ja palveluvalikoiman Empowerin Suomessa toimiville yksiköille. Sopimuksen arvioitu vuosittainen liikevaihto on noin miljoonaa euroa.

Ramirent allekirjoitti 17.7.2014 sopimuksen saksalaisen Zeppelin Rentalin kanssa yhteisyrityksen muodostamisesta valmistautuakseen palvelemaan

Tanskan ja Saksan välille tulevaa Fehmarnbeltin tunneliprojektia. Perustamalla yhteisyrityksen kaksi Euroopan johtavaa konevuokraus- ja rakennustyömaarakkaisujen toimittajaa yhdistävät resurssinsa ja osaamisensa Fehmarnbeltin suuria rakennustyömaita varten. Fehmarnbelt Fixed Link (Saksan ja Tanskan välillä) tulee olemaan maailman pisin vedenalainen maantie- ja rautatietunneli. Projekti alkaa vuonna 2015 ja jatkuu aina vuoteen 2021. Rakennusprojektin arvioitu kokonaisarvo on 6,2 miljardia euroa, josta konevuokrauksen osuus on tyypillisesti noin 1-3 %. Katsauskauden jälkeen 12.1.2015 Ramirent ja Zeppelin Rental julkistivat, että yhteisyritys Fehmarnbelt Solutions Service A/S on saatettu päätökseen.

Hartela ulkoisti torninosturikalustonsa Ramirentille ja solmi viiden vuoden yhteistyösopimuksen Ramirentin Suomen toimintojen kanssa 9.10.2014.

Ramirent julkisti 23.9.2014 ulkoistavansa Suomen piha- ja varastotoiminnot Baronalle. Sopimuksen myötä 23 työntekijää siirtyi Baronalle 1.10.2014.

Ramirent osti Suomessa toimivan Savonlinnan Rakennuskonevuokraamo Oy:n liiketoiminnan 12.11.2014. Yritys on johtava konevuokrausyhtiö Savonlinnan ja Joensuun alueilla. Yhtiön liikevaihto on noin kaksi miljoonaa euroa ja yrityksen kymmenen työntekijää siirtyivät Ramirentille.

KEHITYSOHJELMAT

Ramirent aloitti vuonna 2014 uuden strategisen NextRamirent-kehitysohjelman, jolla tavoitellaan ainutlaatuisen asiakaskokemuksen vahvistamista ja kilpailijoista erottautumista. NextRamirent-kehitysohjelman tarkoituksena on vahvistaa Ramirentin yrityskulttuuria luomalla yhteiset tavoitteet ja ottamalla koko henkilöstö mukaan strategiatyöhön. Kehitysohjelmaan kuuluvat seuraavat viisi osa-aluetta:

Proaktiivisempia

Tavoitteena on lisätä proaktiivisuutta olemalla projekteissa mukana jo varhaisessa vaiheessa ja tarjoamalla parempia asiakasratkaisuja.

Osaavampia

Tavoitteena on varmistaa, että työntekijöillämme on tarvittava osaaminen palvellessaan eri asiakassegmenttien tarpeita ja täyttessään brändilupaustamme More Than Machines™.

Vastuullisempia

Varmistaaksemme että saavutamme laajan osamispohjan, tavoittelemme hyvää mainetta ja brändiä työnantajana.

Turvallisempia ja Ympäristöystävällisempiä

Tavoitteena on vastata asiakaskysyntään ja luoda uutta liiketoimintaa keskittymällä turvallisuuteen ja ekotehokkuuteen.

Tehokkaampia

Vuonna 2013 käynnistetyn tehokkuusohjelman tavoitteena on varmistaa kustannustehokkuus ja toiminnan erinomaisuus, jotta yhtiö saavuttaa pitkän aikavälin taloudelliset tavoitteet myös tulevaisuudessa. Määriteltyjen tehokkuustoimenpiteiden on suunniteltu tuottavan konsernille 17 prosentin EBITA-liiketulos. Tehokkuustoimenpiteiden täytäntöpano jatkui vuonna 2014 kaikissa segmenteissä. Avaintoimenpiteisiin tavoitteiden saavuttamiseksi kuuluvat integroitujen palveluratkaisuiden, yhteisen Ramirent-toimintamallin, hinnoittelun, toimipisteverkoston, kaluston käyttöasteen ja hankintatoimen kehittäminen.

KEHITYS SEGMENTEITTÄIN

Suomi

AVAINLUVUT (MILJ.EUR)	Tammi– joulukuu 2014	Tammi– joulukuu 2013	Muutos
Liikevaihto	152,8	151,9	0,6 %
EBITA	20,8 ¹⁾	25,7	-19,3 %
EBITA, %	13,6 %	16,9 %	
EBIT	19,3	24,6	-21,4 %
EBIT, %	12,6 %	16,2 %	
Investoinnit	35,8	28,8	24,4 %
Henkilöstö (31.12.)	497	547	-9,1 %
Toimipisteet	66	74	-10,8 %

¹⁾ EBITA-liiketulos ilman kertaluonteisia eriä oli 22,3 miljoonaa euroa eli 14,6 % tammi-joulukuussa 2014. Kertaluonteisiin eriin sisältyi 1,5 miljoonan euron edestä neljänneellä neljänneksellä kirjattuja uudelleenjärjestelyvarauksia ja omaisuuserien alaskirjauksia.

Ramirentin tammi-joulukuun liikevaihto Suomessa kasvoi 0,6 % ja oli 152,8 (151,9) miljoonaa euroa. Liikevaihtoa tukivat yritysostot ja vahva myynnin johtaminen koko maassa. Työmaapalvelujen kysyntä osana integroituja palveluratkaisuja kasvoi verrattuna edelliseen vuoteen. Länsi- ja Pohjois-Suomen alueiden alhaisempaa liikevaihtoa kompensoi suotuisampi vuokrausaktiiviteetti Etelä- ja Keski-Suomessa vuoden 2014 aikana. Lisääntynyt epävarmuus makrotalouden kehityksestä heikensi kysyntää teollisuuden sektorilla. Vertailukauden liikevaihtoon sisältyivät suuret teollisuuden projektit, jotka saatiin päätökseen viime vuonna sekä muottiliiketoiminnot, jotka myytiin toukokuussa 2013.

Vuonna 2014 Ramirent solmi ulkoistussopimukset Empowerin ja Hartelan kanssa sekä osti kurottajaliiketoiminnan Kurko-Koponen -yhtiöiltä. Lisäksi Ramirent vahvisti asemaansa Suomen itäosissa

ostamalla Savonlinnan Rakennuskonevuokraamo Oy:n liiketoiminnot.

Ramirentin tammi-joulukuun EBITA-liiketulos Suomessa laski 19,3 % edellisvuodesta ja oli 20,8 (25,7) miljoonaa euroa. Tammi-joulukuun EBITA-liiketulosprosentti oli 13,6 % (16,9 %). EBITA ilman kertaluonteisia eriä oli 22,3 (25,7) miljoonaa euroa eli 14,6 % (16,9 %) liikevaihdosta. EBITA-liiketulosta heikensivät rakentamisen sektorin alhaisempi kysyntä ja teollisuusprojektien alhainen aktiiviteetti verrattuna edellisvuoteen. Hinnoittelu ympäristö oli haastava koko vuoden pääosin rakentamisen sektorin heikon markkinatilanteen johdosta. Lisäksi EBITA-liiketulosta heikensivät poistojen kasvu, mikä johtui vuoden aikana toteutetuista yritysostoista. Vuoden 2014 aikana Ramirent sopeutti kustannustasoaan vallitsevaan markkinatilanteeseen. Toimenpiteet pitivät sisällään lomautuksia

kaikissa toiminnoissa ja kahdeksan toimipisteen sulkemisen pääasiassa Keski- ja Itä-Suomessa. Lisäksi Ramirent vahvisti toimintojen tehokkuutta ja joustavuutta ulkoistamalla ydinliiketoimintoihin kuulumattomat piha- ja varastotoiminnot vuonna 2014. Kustannusleikkaukset ja operatiivisen tehokkuuden parannustoimenpiteet jatkuvat vuoden 2015 ensimmäisellä neljänneksellä.

Euroopan konevuokrausalan järjestön (ERA) marraskuussa 2014 julkaistun suhdanne-ennusteen mukaan Suomen konevuokrausmarkkinoiden arvioidaan kasvavan 2,1 % vuonna 2015. Markkinatilanteen arvioidaan kuitenkin olevan haasteellinen vuoden

ensimmäisellä puoliskolla. Euroconstructin marraskuussa 2014 julkaistun suhdanne-ennusteen mukaan Suomen rakennusmarkkinoiden arvioidaan kasvavan 1,5 % vuonna 2015. Korjausrakentamisen kysynnän ennustetaan kasvavan ikääntyvän asuntokannan ja korjausrakentamiseen osoitettujen valtion tukien kasvun ansiosta. Markkinatilanteen arvioidaan jatkuvan heikkona asuntojen uudisrakentamisen sektorilla. Konevuokrauspalveluiden kysynnän arvioidaan paranevan toimitilarakentamisessa tiettyjen suurten kauppakeskus- ja teollisuusprojektien aloitusten myötä. Elinkeinoelämän keskusliitto (EK) odottaa, että teollisuuden investoinnit kasvavat sekä tehdasteollisuudessa että energiasektorilla vuonna 2015.

Ruotsi

AVAINLUVUT (MILJ.EUR)	Tammi–joulukuu 2014	Tammi–joulukuu 2013	Muutos
Liikevaihto	201,0	207,3	-3,0 %
EBITA	29,4 ¹⁾	36,6	-19,8 %
EBITA, %	14,6 %	17,6 %	
EBIT	26,3	34,0	-22,5 %
EBIT, %	13,1 %	16,4 %	
Investoinnit	67,3	35,8	87,8 %
Henkilöstö (31.12.)	759	656	15,7 %
Toimipisteet	77	74	4,1 %

¹⁾ EBITA-liiketulos ilman kertaluonteisia eriä oli 30,1 miljoonaa euroa eli 14,9 % liikevaihdosta tammi–joulukuussa 2014. Kertaluonteiset erät sisälsivät 0,7 miljoonan euron uudelleenjärjestelyvarauksen, joka kirjattiin vuoden neljännelle neljännekselle 2014.

Ramirentin tammi–joulukuun liikevaihto Ruotsissa laski 3,0 % ja oli 201,0 (207,3) miljoonaa euroa. Vertailukelpoisilla valuuttakursseilla laskettuna liikevaihto kasvoi 2,0 %. Ruotsin kruunun arvon heikentyminen heijastui negatiivisesti euromääräiseen liikevaihtoon. Hitaan alkuvuoden jälkeen konevuokrauspalveluiden kysyntä rakentamisen sektorilla parani vuoden aikana asteittain. Hyvä kysyntä asunto- ja infrarakentamisen sektoreilla tuki vuokrauksen aktiiviteettitasoa erityisesti pääkaupunkiseudulla. Kysyntä elpyi muilla alueilla vuoden loppua lähestyttäessä Pohjois-Ruotsia lukuun ottamatta. Vuonna 2014 Ramirent solmi tärkeän kolmen vuoden konevuokraussopimuksen Skanskan konevuokrausyksikön (Skanska Maskin AB:n) kanssa. Sopimuksen myötä Ramirentistä tulee Skanska Maskin AB:n ensisijainen konevuokrauskumppani Ruotsissa. Ramirent vahvisti osaamispohjaansa turvallisuusratkaisuissa ostamalla enemmistöosuuden (50,1 %) Safety Solutions Jonsereds:ta, joka on erikoistunut putoamissuojiiin ja turvallisuusratkaisuihin. Lisäksi Ramirent vahvisti sääsuojusratkaisujen tuotetarjontaa ostamalla

DCC:n, pohjoismaiden johtavan sääsuojien ja telien tarjoajan Ruotsissa, Suomessa ja Tanskassa.

Ramirentin tammi–joulukuun EBITA-liiketulos Ruotsissa laski 19,8 % edellisvuodesta ja oli 29,4 (36,6) miljoonaa euroa. Tammi–joulukuun EBITA-liiketulosprosentti oli 14,6 % (17,6 %). EBITA-liiketulos ilman kertaluonteisia eriä oli 30,1 (36,6) eli 14,9 % (17,6 %) liikevaihdosta. EBITA-liiketulokseen vaikutti odotettua alhaisempi liikevaihto projektien aloitusten viivästyttyä vuoden 2014 ensimmäisellä puoliskolla. Kannattavuus parani vuoden toisella puoliskolla kasvaneen liikevaihdon myötä. Hintataso säilyi vakaana Ruotsin toiminnoissa. Vuoden aikana Ramirent toteutti useita toimenpiteitä kiinteiden kustannusten laskemiseksi Ruotsin toiminnoissa. Odotamme vuonna 2014 toteutettujen kustannussäästöjen vaikututtavan täysimääräisesti vuonna 2015.

ERA:n marraskuussa 2014 julkaistun suhdanne-ennusteen mukaan Ruotsin konevuokrausmarkkinoiden arvioidaan kasvavan 1,8 % vuonna 2015.

Konevuokrausmarkkinoiden kysynnän arvioidaan paranevan Ruotsissa aktiviteetin kasvaessa kaikilla rakentamisen sektoreilla. Euroconstructin marraskuussa 2014 julkaistun suhdanne-ennusteen mukaan Ruotsin rakennusmarkkinoiden arvioidaan kasvavan 1,3 % vuonna 2015. Uusien asuntojen aloitusten odotetaan pysyvän korkealla tasolla kuluttajien vahvan taloustilanteen ja erityisesti suurissa kaupungeissa jatkuvan asuntopulan takia. Toimitilarakentamisen arvioidaan kasvavan toimis-

to- ja kaupan alan rakentamisen kasvun tukemana. Hallituksen vuonna 2014 hyväksymä liikenneinfra-ohjelma tulee ruokkimaan infrarakentamisen aktiviteettia erityisesti Tukholman ja Göteborgin alueilla. Korjausrakentamisen odotetaan lisääntyvän myös vuonna 2015 kiinteistökannan jatkuvan kasvun ja ikääntymisen myötä. Konevuokrauspalveluiden kysynnän arvioidaan pysyvän vakaana Ruotsin eri teollisuuden sektoreilla.

Norja

AVAINLUVUT (MILJ.EUR)	Tammi-joulukuu 2014	Tammi-joulukuu 2013	Muutos
Liikevaihto	135,7	153,6	-11,6 %
EBITA	14,0 ¹⁾	22,0	-36,3 %
EBITA, %	10,3 %	14,3 %	
EBIT	12,2	19,7	-38,3 %
EBIT, %	9,0 %	12,8 %	
Investoinnit	14,2	34,5	-58,8 %
Henkilöstö (31.12.)	388	460	-15,6 %
Toimipisteet	43	43	-

¹⁾ EBITA-liiketulos ilman kertaluonteisia eriä oli 16,2 miljoonaa euroa eli 11,9 % liikevaihdosta tammi-joulukuussa 2014. Kertaluonteiset erät sisälsivät 2,2 miljoonan euron uudelleenjärjestelyvaraukset, jotka kirjattiin vuoden 2014 toisella puoliskolla.

Ramirentin tammi-joulukuun liikevaihto Norjassa laski 11,6 % ja oli 135,7 (153,6) miljoonaa euroa. Vertailukelpoisilla valuuttakursseilla laskettuna liikevaihto laski 5,4 %. Liikevaihtoon vaikutti Norjan kruunun arvon heikentyminen suhteessa euroon. Heikko kysyntä asuntorakentamisen sektorilla jatkui erityisesti suurissa kaupungeissa. Infrarakentamisen korkea aktiviteetti tuki kysyntää koko vuoden. Konevuokrauspalveluiden kysyntä oli parhainta Pohjois- ja Länsi-Norjan alueilla. Norjan kaakkoisosissa liikevaihtoa rasittivat kireä kilpailutilanne ja ylikapasiteetti konevuokrausmarkkinoilla. Öljy- ja kaasuteollisuuden sektorilla asiakkaat tulivat varovaisemmiksi uusien investointien suhteen vuoden toisella puoliskolla.

Ramirentin tammi-joulukuun EBITA-liiketulos Norjassa laski 36,3 % edellisvuodesta ja oli 14,0 (22,0) miljoonaa euroa. Tammi-joulukuun EBITA-liiketulosprosentti oli 10,3 % (14,3 %). Kannattavuutta rasittivat alhaisempi kysyntä, hintapaine ja uudelleenjärjestelyt. Vuonna 2014 Ramirent sopeutti kustannustasoaan vallitsevaan markkinatilanteeseen. Yhteensä 2,2 miljoonan euron uudelleenjärjestelyvaraukset kirjattiin tammi-joulukuulle

2014. EBITA-liiketulos Norjassa ilman kertaluonteisia eriä oli 16,2 (22,0) eli 11,9 % (14,3 %) liikevaihdosta tammi-joulukuussa 2014.

ERA:n marraskuussa 2014 julkaistun suhdanne-ennusteen mukaan Norjan konevuokrausmarkkinoiden arvioidaan kasvavan 1,1 % vuonna 2015. Lisääntynyt epävarmuus makrotalouden kehityksestä yhdistettynä nopeasti laskeneeseen öljyn hintaan tulee heikentämään markkinatilannetta konevuokrauksessa vuonna 2015. Euroconstructin marraskuussa 2014 julkaistun suhdanne-ennusteen mukaan Norjan rakennusmarkkinoiden arvioidaan kasvavan 3,9 % vuonna 2015. Kasvun moottorina toimii infrarakentaminen, jota ruokkivat useat tie-, rata- ja metroprojektit. Asuntorakentamisessa markkinatilanne on vakaantunut ja rakentamisen arvioidaan pysyvän vuonna 2015 edellisvuoden tasolla. Toimitilarakentamisen sektorilla sekä uudis- että korjausrakentamisen arvioidaan kasvavan pääasiallisesti julkisen sektorin projektien ansiosta. Norjan öljy- ja kaasuteollisuuden keskusjärjestön mukaan öljy- ja kaasusektorin investointien ennustetaan laskevan 11 % vuonna 2015.

Tanska

AVAINLUVUT (MILJ.EUR)	Tammi–joulukuu 2014	Tammi–joulukuu 2013	Muutos
Liikevaihto	39,4	44,0	-10,5 %
EBITA	-3,9 ¹⁾	-4,3 ²⁾	8,3 %
EBITA, %	-10,0 %	-9,7 %	
EBIT	-3,9	-4,4	11,6 %
EBIT, %	-10,0 %	-10,1 %	
Investoinnit	3,6	6,6	-44,6 %
Henkilöstö (31.12.)	147	175	-16,1 %
Toimipisteet	16	16	-

¹⁾ 0,1 miljoonan euron varaus uudelleenjärjestelykustannuksista kirjattiin vuoden 2014 neljännelle neljännekselle.

²⁾ EBITA ilman kertaluonteisia eriä oli -2,8 miljoonaa euroa eli -6,3 % liikevaihdosta tammi–joulukuussa 2013.

Kertaluonteiset erät sisälsivät 1,5 miljoonan euron uudelleenjärjestelyvarauksen, jotka kirjattiin vuoden 2013 kolmannelle neljännekselle.

Ramirentin tammi–joulukuun liikevaihto Tanskassa laski 10,5 % ja oli 39,4 (44,0) miljoonaa euroa. Myös vertailukelpoisilla valuuttakursseilla laskettuna liikevaihto laski 10,5 %. Liikevaihtoon vaikuttivat toiminnan uudelleenjärjestelyt, joiden tavoitteena on palauttaa toiminnan kannattavuus. Markkinatilanne konevuokrausmarkkinoilla elpyi hieman vuoden aikana pääosin infrarakentamisen kohonneen aktiviteetin ja julkisen sektorin projektien ansiosta. Rakentamisen korkea aktiviteetti pääkaupunkiseudulla tuki kysyntää vuonna 2014. Kysyntä teollisuuden sektorilla kehittyi vakaasti.

Ramirentin tammi–joulukuun EBITA-liiketulos Tanskassa oli -3,9 (-4,3) miljoonaa euroa. EBITA-liiketulosprosentti oli -10,0 % (-9,7 %). Kannattavuutta rasitti pääasiassa liikevaihdon odotettua alhaisempi taso tammi–joulukuussa. Vertailukaudella EBITA ilman kertaluonteisia eriä oli -2,8 eli -6,3 % liikevaihdosta. Ramirent jatkoi toimenpiteitä operatiivisen tehokkuuden parantamiseksi ja kiinteiden kulujen laskemiseksi integroimalla Tanskan liiketoimintoja Ruotsin toimintoihin. Liiketoimintojen tervehdyttäminen alhaisen kannattavuuden toimipisteissä jatkui vuonna 2014. Heinäkuussa Ramirent ja Zeppelin Rental julkistivat

yhteisyritys Fehmarnbelt Solutions Services A/S muodostamisen Fehmarnbeltin tunneliprojektia varten. Katsauskauden jälkeen 12.1.2015 järjestelylle saatiin kilpailuviranomaisten hyväksyntä ja yhteisyritys saatettiin päätökseen.

Markkinoiden elpymisen arvioidaan jatkuvan Tanskan konevuokrausmarkkinoilla vuonna 2015. ERA:n marraskuussa 2014 julkaistun suhdanne-ennusteen mukaan Tanskan konevuokrausmarkkinoiden arvioidaan kasvavan 3,5 % vuonna 2015. Euroconstructin marraskuussa 2014 julkaistun suhdanne-ennusteen mukaan Tanskan rakennusmarkkinoiden arvioidaan kasvavan 2,9 % vuonna 2015. Korjausrakentamisen arvioidaan kasvavan tänä vuonna kaikilla rakentamisen sektoreilla. Asuntojen uudisrakentamisen arvioidaan kasvavan suurten kaupunkien hyvän kysynnän ansiosta. Markkinoiden aktiviteetin odotetaan paranevan toimitilarakentamisessa johtuen pääosin lisääntyneestä rakentamisesta koulutuksen ja terveydenhuollon sektoreilla. Infrarakentamisen kasvua tukevat suuret projektit liikenteen infrastruktuuriin. Merkittävän infra-alan projektin Fehmarnbeltin tunnelin rakentamisen Tanskan ja Saksan välille arvioidaan käynnistyvän kesällä 2015.

Europe East

Baltian maat ja Fortrent, yhteisyritys Venäjällä ja Ukrainassa

AVAINLUVUT (MILJ.EUR)	Tammi-joulukuu 2014	Tammi-joulukuu 2013	Muutos
Liikevaihto	33,9	35,5	-4,5 % ¹⁾
EBITA	6,7	17,3 ²⁾	-61,6 %
EBITA, %	19,6 %	48,8 %	
EBIT	6,5	17,2	-61,9 %
EBIT, %	19,3 %	48,4 %	
Investoinnit	10,6	9,6	10,3 %
Henkilöstö (31.12.)	240	235	2,1 %
Toimipisteet	42	41	2,4 %

¹⁾ Oikaistuna Fortrent-konserniin siirretyillä toiminnoilla (alkaen 1.3.2013) liikevaihdon kasvu tammi-joulukuussa oli 9,5 %.

²⁾ EBITA-liiketulos ilman kertaluonteisia eriä ja ilman EBITA-liiketulosta Venäjältä ja Ukrainasta oli 6,0 miljoonaa euroa eli 19,3 % liikevaihdosta tammi-joulukuussa 2013. Kertaluonteiset erät sisälsivät 10,1 miljoonan euron verottoman myyntivoiton Fortrent-konserniin muodostamisesta. Myyntivoitto on kirjattu vuoden 2013 ensimmäiselle neljännekselle.

Ramirentin tammi-joulukuun liikevaihto Europe East -segmentissä laski 4,5 % ja oli 33,9 (35,5) miljoonaa euroa. Oikaistuna Fortrent-konserniin siirretyillä toiminnoilla Venäjällä ja Ukrainassa (1.3.2013 alkaen) liikevaihdon kasvu oli tammi-joulukuussa 9,5 %. Baltian maissa useat voimalaitosprojektit ruokkivat konevuokrauspalveluiden kysyntää. Kysynnän kasvu muilla rakentamisen sektoreilla paikkasi infrarakentamisen heikkoutta. Koko vuoden liikevaihto kasvoi kaikissa Baltian maissa verrattuna edelliseen vuoteen.

Ramirentin tammi-joulukuun EBITA-liiketulos Europe East -segmentissä laski edellisvuodesta ja oli 6,7 (17,3) miljoonaa euroa. Tammi-joulukuun EBITA-liiketulosprosentti oli 19,6 % (48,8 %). EBITA ilman kertaluonteisia eriä ja siirrettyjä toimintoja oli 6,7 (6,0) miljoonaa euroa eli 19,6 % (19,3 %) liikevaihdosta. Fortrent-konserni alaskirjasi koko Ukrainan toimintojen liikearvon neljännellä neljänneksellä. Alaskirjauksella oli 0,3 miljoonan euron negatiivinen vaikutus Ramirent-konsernin tulokseen. Vertailukausi sisältää 10,1 miljoonan euron verottoman myyntivoiton yhteisyritys Fortrentin muodostamisesta.

Tammi-joulukuun EBITA-liiketulos Baltian maissa oli 7,2 (5,4) miljoonaa euroa eli 21,2 % (17,4 %) liikevaihdosta. EBITA-liiketulos parani pääasiassa korkeam-

man liikevaihdon ja kaikkien toimintojen vahvistuneen operatiivisen tehokkuuden ansiosta. Baltian kaluston käyttöaste oli korkealla tasolla vuonna 2014. Hintataso säilyi vakaana sekä rakentamisen että teollisuuden sektoreilla vuoden aikana.

Kokonaiskysynnän arvioidaan säilyvän suhteellisen vakaana Baltian konevuokrausmarkkinoilla vuonna 2015. Euroconstructin marraskuussa 2014 julkaistun suhdanne-ennusteen mukaan Baltian rakennusmarkkinoiden arvioidaan laskevan hieman vuonna 2015. Virossa rakennusmarkkinoiden arvioidaan laskevan 4 % vuonna 2015. Rakentamisen projektien odotetaan keskittyvän pääasiassa pääkaupunkiseudulle ja Etelä-Viron alueelle. Latvian rakennusmarkkinoiden arvioidaan myös laskevan 4 % vuonna 2015. Asuntorakentamisen arvioidaan elpävän, mutta toimitilarakentamisen ennustetaan heikentyvän vuonna 2015. Liettuassa rakennusmarkkinoiden arvioidaan kasvavan 1 % vuonna 2015. Kasvun moottoreina Liettuassa toimivat lisääntyvä asuntorakentaminen ja korjausrakentamisen korkea aktiviteetti. EU-rahoitteiset projektit tulevat tukemaan rakentamisen aktiviteettia Baltian infra- ja korjausrakentamisessa. Öljyn hinnan laskulla arvioidaan olevan negatiivinen vaikutus energiasektorin projekteihin.

FORTRENT-YHTEISYRITYS VENÄJÄLLÄ JA UKRAINASSA (TAMMI-JOULUKUUN 2014 VERTAILUKAUSI OLI MAALIS-JOULUKUU 2013)

Fortrent-konsernin tammi-joulukuun (maalis-joulukuu) liikevaihto laski 10,7 % ja oli 38,0 (42,5) miljoonaa euroa. Vertailukelpoisilla valuuttakursseilla laskettuna liikevaihto kasvoi 9,1 %. Fortrent aloitti toimintansa 1.3.2013. Liikevaihtoon vaikutti heikentävästi Venäjän ja Ukrainan rakennusmarkkinoiden merkittävä lasku, joka johtui Ukrainan kriisin pitkittymisestä. Voimakkaasti heikentynyt rupla arvo ja öljyn hinnan lasku vuoden toisella puoliskolla lisäsivät epävarmuutta myös konevuokrausmarkkinoilla. Konevuokrauspalveluiden kysyntä heikkeni Venäjällä Luoteis- ja Keski-Venäjän alueilla verrattuna edellisvuoteen.

Fortrent-konsernin tammi-joulukuun (maalis-joulukuu) EBITA-liiketulos oli 2,0 (4,5) miljoonaa euroa. Tammi-joulukuun EBITA-liiketulosprosentti oli 5,3 % (10,6 %). Katsauskauden tulos oli -1,0 (1,1) miljoonaa euroa.

Fortrent sopeutti kustannustasoaan heikompaan markkinatilanteeseen ja laski investointitasoaan merkittävästi neljännellä neljänneksellä. Fortrent kirjasi 0,5 miljoonan euron arvonalentumistappion Ukrainan toimintojen liikearvosta neljännelle neljännekselle. Arvonalentumisen jälkeen Ukrainan liiketoimintaan ei kohdistu enää liikearvoa. Alkuvuonna 2014 Fortrent laajensi toimipisteverkostoaan uusiin kaupunkeihin Venäjällä sekä perustamalla uusia toimipisteitä että liittämällä yrittäjävetoisia toimipisteitä Fortrentiin. Vuoden toisella puoliskolla

Fortrent keskittyi kustannussäästöihin ja parantamaan operatiivista tehokkuuttaan.

Fortrentin omistajuus ja hallinta on jaettu Ramirentin ja Cramon kesken tasan 50/50, ja Fortrentin emoyhtiö Fortrent Oy on suomalainen osakeyhtiö. Osuus yhteisyrityksen tuloksesta esitetään konsernin tuloslaskelmassa käyttökäteen (EBITDA) yläpuolella pääomaosuusmenetelmää hyödyntäen (50 % Fortrentin konsolidoidusta nettotuloksesta). Ramirentin osuus Fortrent-konsernin tuloksesta tammi-joulukuussa 2014 oli -0,5 (0,6) miljoonaa euroa (edellisvuoden luku sisältää vain maaliskuu-joulukuun 2013). Venäjän liiketoimintayksiköitä koskeva fuusio yhdeksi juridiseksi yhtiöksi toteutui tammikuussa 2014.

Konevuokrausmarkkinoiden kysynnän arvioidaan olevan heikkoa vuonna 2015 Ukrainan kriisin pitkittymisen ja öljyn hinnan merkittävä laskun seurauksena. Lisäksi ruplan arvon heikentyminen ja korkea inflaatio ovat lisänneet makrotaloudellista epävarmuutta Venäjällä. Euroconstructin marraskuussa 2014 julkaistun suhdanne-ennusteen mukaan Venäjän rakennusmarkkinoiden arvioidaan supistuvan 2 % vuonna 2015. Toimitilarakentamisen ennustetaan pysyvän edellisvuoden tasolla suurten projektien tukemana. Infrarakentamisen odotetaan laskevan selvästi. Ukrainan kriisi on heikentänyt rakennusmarkkinoiden suhdannetilannetta merkittävästi Ukrainassa ja markkinatilanteen arvioidaan jatkuvan haasteellisena vuonna 2015.

Europe Central

AVAINLUVUT (MILJ.EUR)	Tammi-joulukuu 2014	Tammi-joulukuu 2013	Muutos
Liikevaihto	53,2	57,3	-7,2 % ¹⁾
EBITA	1,7 ²⁾	-0,7 ³⁾	340,6 %
EBITA, %	3,2 %	-1,2 %	
EBIT	1,6	-3,7	142,7 %
EBIT, %	3,0 %	-6,5 %	
Investoinnit	7,8	7,1	10,0 %
Henkilöstö (31.12.)	477	479	-0,3 %
Toimipisteet	58	56	3,6 %

¹⁾ Oikaistuna Unkarin toimintojen myynnillä liikevaihdon kasvu tammi-joulukuussa 2014 oli 1,2 %.

²⁾ EBITA ilman kertaluonteisia eriä oli 2,8 miljoonaa euroa eli 5,3 % liikevaihdosta tammi-joulukuussa 2014. Kertaluonteiset erät sisälsivät yhteensä 1,1 miljoonan euron uudelleenjärjestelyvaraukset ja omaisuuserien alaskirjaukset, jotka kirjattiin vuoden 2014 neljännelle neljännekselle.

³⁾ EBITA ilman kertaluonteisia eriä ja ilman EBITA-liiketulosta Unkarista oli 0,7 miljoonaa euroa eli 1,2 % liikevaihdosta tammi-joulukuussa 2013. Kertaluonteiset erät sisälsivät 1,9 miljoonan euron tappion Unkarin myynnistä. Tappio kirjattiin vuoden 2013 kolmannelle neljännekselle.

Ramirentin tammi–joulukuun liikevaihto Europe Central -segmentissä laski 7,2 % ja oli 53,2 (57,3) miljoonaa euroa. Vertailukelpoisilla valuuttakursseilla laskettuna liikevaihto laski 6,6 %. Oikaistuna Unkarin toimintojen myynnillä vuonna 2013, liikevaihdon kasvu tammi–joulukuussa 2014 oli 1,2 %. Puolassa konevuokrauspalveluiden kysyntä lähti elpymään rakentamisen sektorilla erityisesti pienissä ja keskisuurissa asiakasyrityksissä. Kysyntä voimalaitosprojekteissa tuki liikevaihtoa. Liikevaihtoon vaikutti osaltaan suurien projektien alhaisempi määrä erityisesti vuoden toisella puoliskolla. Tšekin tasavallassa rakentamisen aktiviteetin elpyminen vauhditti liikevaihdon kasvua vuoden toisella puoliskolla. Myynnin johtamisen paraneminen ja laajentunut asiakaskunta tukivat liikevaihtoa Slovakiassa.

Ramirentin tammi–joulukuun EBITA-liiketulos Europe Central -segmentissä parani selvästi ja oli 1,7 (–0,7) miljoonaa euroa. EBITA-liiketulosprosentti tammi–joulukuussa vahvistui 3,2 %:iin (–1,2 %). EBITA-liiketulos ilman kertaluonteisia eriä oli 2,8 (0,7) miljoonaa euroa eli 5,3 % (1,2 %) liikevaihdosta. Hintojen korotukset tukivat kannattavuutta Europe Central -segmentissä. Lisäksi edellisvuonna toteutetut kustannussäästöt tukivat kannattavuutta kaikissa Europe Centralin toimintamaissa. Kannattavuus parani Tšekin ja Slovakian toiminnoissa liikevaihdon kasvun ja korkeamman kaluston käyttöasteen ansiosta erityisesti vuoden toisella puoliskolla.

Kokonaiskysynnän arvioidaan paranevan Europe Central -segmentin konevuokrausmarkkinoilla vuonna 2015. ERA:n marraskuussa 2014 julkaistun suhdanne-ennusteen mukaan Puolan konevuokrausmarkkinoiden arvioidaan kasvavan 5,3 % vuonna 2015. Euroconstructin marraskuussa 2014 julkais- tun suhdanne-ennusteen mukaan Puolan rakennus- markkinoiden odotetaan kasvavan 7,1 % vuonna 2015. EU:n pääosin rahoittamat infrastruktuuriprojektit toimivat kasvun moottorina rakentamisen sekto- rilla. Markkinatilanteen arvioidaan olevan suotuisa asuntorakentamisessa uusien aloitusten kasvun myötä. Rakentamisen aktiviteetin arvioidaan jatka- van elpymistään toimitilarakentamisessa teollisuus- rakentamisen tukemana. Korjausrakentamisessa

markkinatilanteen odotetaan pysyvän vakaana. Energiasektorin korkean projektiaktiviteetin arvioi- daan tukevan konevuokrauspalveluiden kysyntää.

Tšekin tasavallassa rakennusmarkkinoiden ennuste- taan kasvavan 2,5 % vuonna 2015. Slovakian raken- nusmarkkinoiden arvioidaan kasvavan 1,8 % vuonna 2015.

MUUTOKSET KONSERNIN JOHTORYHMÄSSÄ

Tomasz Walawender, SVP, Puola ja johtoryhmän jäsen päätti 12.2.2014 siirtyä pois Ramirentistä uusiin tehtäviin. Mikael Kämpe, EVP, Europe Central nimitettiin virkaatekeväksi Ramirent Puolan toimi- tusjohtajaksi 12.2.2014.

Erik Høi, SVP, Ramirent Tanska ja konsernin johto- ryhmän jäsen, päätti siirtyä pois yhtiön palvelukses- ta yhteisellä sopimuksella 14.4.2014. André Bakke, Ramirent Tanskan myynti- ja markkinointijohtaja nimitettiin Ramirent Tanskan maajohtajaksi ja hän raportoi Erik Alterydille, EVP, Ramirent Ruotsi.

Bjørn Larsen, SVP, Ramirent Norja ja konsernin johtoryhmän jäsen, päätti siirtyä pois yhtiön palve- luksesta yhteisellä sopimuksella 14.8.2014.

Øyvind Emblem nimitettiin Ramirent Norjan Senior Vice Presidentiksi ja Ramirent AS:n toimitusjohta- jaksi sekä konsernin johtoryhmän jäseneksi 1.4.2015 alkaen. Magnus Rosén, Ramirent-konsernin toimi- tusjohtaja, jatkaa virkaatekevänä Norjan tytäryhtiön, Ramirent AS:n, toimitusjohtajana 1.4.2015 asti.

Tilikauden päättymisen jälkeen Ramirent tiedotti johtamisrakenteensa uudistamisesta 23.1.2015 alkaen. Uudessa organisaatiorakenteessa Ramirentin operatiiviset segmentit on organisoitu kahden markkina-alueen Skandinavian ja North Central European alle. Konsernin toimitusjohtaja Magnus Rosén johtaa jatkossa myös Skandinavian markkina- aluetta, joka kattaa operatiiviset seg- mentit Ruotsin, Tanskan ja Norjan. Anna Hyvönen, on nimitetty Executive Vice Presidentiksi, North Central European, joka kattaa operatiiviset segmentit Suomen, Europe Eastin ja Europe Centralin.

OSAKKEET

Kaupankäynti osakkeilla

Ramirent Oyj:n markkina-arvo joulukuun 2014 lopussa oli 701,1 (994,6) miljoonaa euroa. Markkina-arvo ilman yhtiön omia osakkeita oli 694,8 (985,4) miljoonaa euroa.

Osakkeen päätöskurssi katsauskauden lopussa oli 6,45 (9,15). Kauden korkein noteeraus oli 10,25 (9,86) ja alin 5,61 (6,31). Kaupankäynnillä painotettu osakkeen keskihinta oli 7,71 (7,96). Osakekurssi laski 30,4 % tammi-joulukuussa 2014.

Tammi-joulukuussa osakkeen vaihto oli 332,1 (223,3) miljoonaa euroa, eli 40 519 419 (28 117 229) vaihdettua osaketta, mikä vastaa 37,6 % (26,1 %) Ramirentin ulkona olevista osakkeista.

Keskimääräinen päivittäinen vaihto osakkeella oli 162 078 (112 469) kappaletta, mikä vastaa 1 328 355 (893 218) euron päivittäistä keskimääräistä volyymia.

Joulukuun lopussa 2014 yhtiöllä oli yhteensä 14 242 (12 299) osakkeenomistajaa. Katsauskauden lopussa hallintarekisteröidyt ja ulkomaiset osakkeenomistajat omistivat 50,1 % (53,3 %) yhtiön osakkeista.

Joulukuun 2014 lopussa yli 5,0 % osakkeista omistavat osakkeenomistajat olivat Nordstjernan AB, joka omistaa 28,80 % osakepääomasta ja Oy Julius Tallberg Ab, joka omistaa 11,23 % osakepääomasta.

Liputusilmoitukset

Ramirent vastaanotti 26.3.2014 arvopaperimarkkinain luvun 9 pykälän 5 mukaisen Ramirent Oyj:n osakkeita koskevan liputusilmoituksen Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Varmalta, jonka mukaan heidän osuutensa Ramirent Oyj:n osakkeiden kokonaismäärästä ja äänimäärästä alitti kahdeskymmenesosan (1/20). 26.3.2014 tehdyn transaktion myötä Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Varman omistus Ramirent Oyj:n osakkeista laski 4,37 %:iin osakkeiden kokonaismäärästä.

Osakepääoma ja osakkeiden määrä

Katsauskauden lopussa Ramirent Oyj:n osakepääoma oli 25,0 miljoonaa euroa ja ulkona olevien osakkeiden määrä 107 723 371 kappaletta.

Omat osakkeet

Ramirent Oyj:llä oli hallussaan 973 957 omaa osaketta eli 0,90 % kaikista osakkeista joulukuun lopussa 2014. Omia osakkeita ei ole hankittu tammi-joulukuun 2014 aikana.

YHTIÖKOKOUKSEN 2014 JA HALLITUKSEN JÄRJESTÄYTYMISKOKOUKSEN PÄÄTÖKSET

Ramirent Oyj:n varsinainen yhtiökokous, joka pidettiin 26.3.2014 vahvisti vuoden 2013 tilinpäätöksen ja myönsi hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle vastuuvapauden.

Yhtiökokous hyväksyi hallituksen ehdotuksen, että osinkoa jaetaan 0,37 euroa osaketta kohti vuoden 2013 vahvistetun tilinpäätöksen perusteella. Osingonjaon täsmäytyspäivä oli 31.3.2014. Osinko maksettiin 11.4.2014.

Yhtiökokous vahvisti hallituksen jäsenten lukumääräksi kahdeksan (8). Yhtiökokous valitsi uudelleen hallitukseen seuraavat nykyisistä jäsenistä: Kevin Appleton, Kaj-Gustaf Bergh, Peter Hofvenstam, Erkki Norvio, Mats O Paulsson, Susanna Renlund ja Gry Hege Søltnes. Hallituksen uudeksi jäseneksi valittiin Ulf Lundahl. Peter Hofvenstam valittiin hallituksen puheenjohtajaksi ja varapuheenjohtajaksi valittiin Susanna Renlund. Peter Hofvenstam (puheenjohtaja), Ulf Lundahl ja Susanna Renlund valittiin jäseniksi työvaliokuntaan, jonka vastuulle kuuluvat myös tarkastusvaliokunnan tehtävät. Hallituksen jäsenten palkkiot pysyvät muuttumattomina.

Ehdotus yhdestä tilintarkastajasta hyväksyttiin ja yhtiön tilintarkastajaksi valittiin uudelleen PricewaterhouseCoopers Oy. ("PwC"). Vastuunalaisena tilintarkastajana toimii KHT Ylva Eriksson.

HALLITUKSEN VALTUUTUKSET

Omien osakkeiden hankinta

Yhtiökokous valtuutti hallituksen esityksen mukaisesti hallituksen päättämään enintään 10 869 732 yhtiön oman osakkeen hankkimisesta. Valtuutus käsittää myös oikeuden ottaa pantiksi yhtiön omia osakkeita. Hankkimisvaltuutus on voimassa seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen asti.

Mahdollinen lisäosinko

Yhtiökokous hyväksyi hallituksen esityksen päättää harkintansa mukaan lisäosingon jakamisesta 31.12.2013 päättyneeltä tilikaudelta vahvistetun taseen perusteella. Lisäosingon määrä on enintään 0,63 euroa osakkeelta.

Hallitus päätti 11.2.2015 olla käyttämättä vuoden 2014 yhtiökokouksen antamaa valtuutusta maksaa lisäosinkoa tilikaudelta 2013 vahvistetun taseen perusteella. Hallitus arvioi yhtiön pääomarakennetta säännöllisesti. Se jaetaanko osinkoa ja kuinka paljon, määräytyy yhtiön kerryttämän rahavirran ja olemassa olevien kannattavien kasvumahdollisuuksien mukaan. Kertyneiden rahavirtojen ollessa korkeammalla kuin mitä tarvitaan kasvun rahoittamiseen, on hallituksella mahdollisuus jakaa perusosinkoa korkeampaa osinkoa.

SUUNNATTU OMIEN OSAKKEIDEN LUOVUTTAMINEN AVAINHENKILÖILLE VUODEN 2011 OSAKEPOHJAISESTA KANNUSTINJÄRJESTELMÄSTÄ

Hallitus hyväksyi 26.3.2014 varsinaisen yhtiökokouksen myöntämän valtuutuksen perusteella luovuttaa käteismaksutta yhteensä 24 674 yhtiön hallussa olevaa omaa osaketta konsernin avainhenkilöille vuoden 2011 osakepohjaisen kannustinjärjestelmän täytäntöönpanon mukaisesti. Järjestelmän tarkoituksena oli yhdistää osakkeenomistajien ja avainhenkilöiden tavoitteet yhtiön arvon nostamiseksi. Suunnattu omien osakkeiden luovuttamiseen oli vahvat taloudelliset perusteet. Luovutettujen osakkeiden arvo, 199 400 euroa, kirjattiin sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

PITKÄN AIKAVÄLIN KANNUSTINJÄRJESTELMÄ 2014

Ramirentin hallitus hyväksyi uuden osakepohjaisen kannustinjärjestelmän yhtiön johdolle 26.3.2014. Kannustinjärjestelmän tarkoituksena on yhdistää osakkeenomistajien ja konsernin avainhenkilöiden tavoitteet yhtiön arvon nostamiseksi, sitouttaa johto yhtiöön ja tarjota johdolle kilpailukykyinen palkkiojärjestelmä, joka perustuu yhtiön osakkeiden omistukseen. Uudessa järjestelmässä on yksi ansaintajakso, kalenterivuodet 2014–2016. Järjestelmän mahdollinen palkkio ansaintajaksolla 2014–2016 perustuu yhtiön osakkeen kokonaistuottoon (Total Shareholder Return, TSR) ja konsernin kumulatiiviseen taloudelliseen tulokseen (Economic profit).

STRATEGIA JA TALOUDELLISET TAVOITTEET

Ramirentin strategia keskittyy kolmen tavoitteen ympärille.

1. Tavoitteena on kestävä kannattava kasvu asettamalla asiakas etusijalle NextRamirent-kehitysohjelman kautta. Kehitysohjelmalla tavoitellaan osaavampaa, proaktiivisempaa, vastuullisempaa, turvallisempaa ja ympäristöystävällisempää sekä tehokkaampaa yhtiötä kaikissa toiminnoissa. Ramirent tavoittelee kasvua myös vahvistamalla asiakastarjontaa, laajentamalla asiakaspohjaa ja kasvamalla ulkoistamismahdollisuuksien sekä valikointujen yritysostojen avulla.
2. Kehitämme One Company -rakennetta säävuttaaksemme toiminnan korkeatasoisuuden sekä mittakaava- ja synergiaedut koko konsernissa. Ramirent-toimintamallin kehittäminen on avainasemassa toimenpiteissä, jotka tähtäävät kolmen prosenttiyksikön parannukseen EBITA-liiketulosprosentissa konsernitasolla vuoden 2012 14 %:in tasolta 17 %:iin vuoteen 2016 mennessä.
3. Pyrimme ylläpitämään liiketoiminnan joustavuutta hajautetun asiakas-, tuote-, osaamis-, ja markkinaportfolioin hallinnan kautta. Vähentääkseen riippuvuutta rakennussektorista, Ramirentin tavoitteena on kasvattaa rakentamisen ulkopuolisen liikevaihdon osuutta noin 40 %:iin konsernin liikevaihdosta.

Ramirentin strategian tavoitteena on generoida hyvää tuottoa osakkeenomistajille ylläpitämällä samalla taloudellista vakautta.

Pitkän aikavälin taloudelliset tavoitteet ovat:

1. Kannattavuus: Oman pääoman tuotto (ROE), 18 % yli suhdanteen
2. Velkaantumisaste ja riski: Nettovelan suhde käytökäyttöön (EBITDA) tulee olla alle 1,6x jokaisen tilikauden lopussa
3. Osingonjako: Osingonjako vähintään 40 % nettotuloksesta

RISKIENHALLINTA JA LIKETOIMINNAN RISKIT

Riskit ovat tapahtumia tai olosuhteita, jotka toteutuessaan voivat vaikuttaa Ramirentin tavoitteiden saavuttamisen todennäköisyyteen myönteisesti tai kielteisesti. Ramirentin riskienhallinnan tarkoituksena on varmistaa toiminnan jatkuvuus ja se, että Ramirent-konserni saavuttaa tavoitteensa.

Ramirentin hallitus hyväksyy riskienhallinnan periaatteet. Riskien kartoitus ja arviointi on osa vuosittaista strategiaprosessia ja ne tehdään konserni-, segmentti- ja maatasolla. Johto luo riskien seurantaan varten riskimittareita ja riskien toteutumisen varalle toimenpidesuunnitelmia jotka kuvataan riskien arvioinnin yhteydessä. Toimintasuunnitelmat sisältävät vastuuhenkilöt ja aikataulun toteutettaville toimenpiteille. Konsernin johtoryhmä vastaa yhdessä segmenttien ja maiden johdon kanssa riskimittareiden säännöllisestä valvonnasta ja riskienhallinta-toimenpiteiden toteuttamisesta tarvittaessa.

Olenainen osa Ramirentin riskien hallintaa on ylläpitää ja kehittää toimivaa vakuutusosuusjärjestelmää kalustoomme liittyen. Konserni vakuuttaa kaikki henkilöstöriskit, taloudelliset riskit, toiminnalliset riskit ja vahinkoriskit, jotka riskienhallintatoimenpiteiden jälkeen ylittävät konsernin riskinottohalun ja jotka voidaan kustannustehokkaasti vakuuttaa.

Ramirentin riskienhallintapolitiikkaa kehitettiin vuoden 2014 aikana perustuen COSO ERM-viitekehykseen ja ISO 31000 "Riskienhallinta – Periaatteet ja ohjeet" – standardin pohjalta. Riskienhallintapolitiikalla on suora yhteys Sisäisen valvonnan politiikkaan, jota kehitettiin samaan aikaan perustuen COSO 2013 -viitekehykseen.

Riskienhallinnan prosessi liittyy suoraan Ramirentin tavoitteisiin ja se tunnistaa ja arvioi relevantit riskit suhteessa tavoitteisiin.

Strategiset riskit, joita on seuraavassa kuvattu sisältävät avainriskit, joille Ramirent ja sen osakkeenomistajat voivat altistua.

Muutokset asiakassektorien kysynnässä saattavat vaikuttaa Ramirentin liiketoimintaan ja yhtiön taloudelliseen asemaan. Muutokset voivat liittyä esimerkiksi talouden sykleihin, asiakasyritysten strategioiden muutoksiin, tuotevaatimuksiin tai ympäristöasioihin. Ramirent pyrkii vähentämään liiallista riippuvuutta yksittäisestä toimialasta etsimällä uusia asiakasryhmiä rakennusalan ulkopuolelta ja tekemällä pidempiä sopimuksia.

Ramirent toimii hyvin kilpaillussa ympäristössä ja nykyiset kilpailijat tai uudet markkinoille pyrkivät yritykset voivat ryhtyä toimenpiteisiin kilpailuedun saavuttamiseksi suhteessa Ramirentiin. Ramirent keskittyy aktiiviseen myyntityöhön, kaluston saatavuuteen ja kilpailukykyiseen tuote- ja palvelutarjontaan.

Ramirent toimii joustavasti tarjoamalla yleisiä vuokrauspalveluja yksittäisestä tuotteesta tietyn projektin koko kaluston hallintaan sekä tarjoamalla teknistä tukea ja paikallista läsnäoloa. Ramirent jatkaa panostuksia henkilöstön kouluttamisessa ja kehittää projektinhallinnan työkaluja, jotta projektit voidaan viedä läpi ammattimaisesti ja kustannustehokkaasti.

Ramirent on luonut yhtenäisen kalustorakenteen optimoidakseen kaluston käytön ja ylläpitääkseen hintatason. Ramirent jatkaa kaluston kehittämistä kalustostrategiansa mukaisesti. Kalusto-strategia on laadittu jokaiselle markkina-alueelle ja valikoiduille tuotemerkeille. Erityishuomiota on kiinnitetty kaluston johtamisprosesseihin kuten kunnossapitoon ja korjaukseen, jotta kapasiteetin käyttöastetta voidaan pyrkiä maksimoimaan.

Ramirentin toiminnot ovat riippuvaisia ulkoisista, sisäisistä ja integroiduista IT-palveluista ja ratkaisuksista. Ramirent pyrkii käyttämään luotettavia tietotekniikka- ja tietoturvaratkaisuja voidakseen välttää käyttökatkot, tietojen häviämisen tai tietojen luottamuksellisuuden tai käytettävyyden heikentymisen.

Yhteistä toimintamallia kehitetään konsernin synergioiden saavuttamiseksi ja pitkäaikaisen kannattavuuden varmistamiseksi. Useiden muiden liiketoimintamallin muutosten suunnitellaan toteutuvan samanaikaisesti, mistä syystä resurssien riittävyys, aikataulu ja laajuus säilyvät haasteellisina. Sisäisiä resursseja on allokoitu enemmän muutoshankkeelle ja huomiota on kiinnitetty enemmän muutosten kommunikointiin ennakkoon organisaation valmistamiseksi muutokseen. Organisaatorakenteita kehitetään edelleen tukemaan synergioiden saavuttamista entistä paremmin.

Toiminnasta erilaisilla markkinoilla seuraa riskejä liittyen paikallisiin lakeihin ja säädöksiin ja samalla niiden huomioimisesta laadittaessa yhtenäisiä toimintaperiaatteita.

Hajautetusta organisaatiosta johtuen Ramirentin liiketoimintayksiköiden luonne on itsenäinen. Liiketoiminnan hallinta tällaisessa organisaatiossa asettaa raportoinnille ja valvonnalle vaatimuksia, jotka saattavat muodostua hankaliksi organisaation tietyille osille ja voivat vaikeuttaa konsernijohdon toimenpiteiden nopeaa täytäntöönpanoa liiketoimintayksiköissä olosuhteiden muuttuessa. Ramirent on kehittänyt konserniohjeistuksiin liittyvää viestintää ja koulutusta sekä raportoinnin laatua.

Whistleblowing-järjestelmä on julkaistu konsernin ja kaikkien toimintamaiden verkkosivuilla sekä intranetissä kannustamaan työntekijöitä ja kolmansia osapuolia raportoimaan mahdollisista ohjeistuksen rikkomuksista. Kaikki raportoidut asiat tutkitaan ja väärinkäyttöihin syylliset henkilöt saatetaan vastuuseen.

Ramirentiin kohdistuu tiettyjä taloudellisia riskejä, kuten valuuttariski, korkoriski ja maksuvalmius- ja jälleenerahoitusriskit. Ramirentin taloudellisten riskien hallinta pyrkii varmistamaan riittävän rahoituksen toiminnallisille tarpeille ja minimoimaan rahoituskulut sekä valuuttakurssien ja korkojen vaihtelun ja muiden taloudellisten riskien vaikutuksen kustannustehokkaasti.

Valuuttakurssien vaihtelu voi vaikuttaa merkittävästi Ramirentin taloudelliseen tulokseen. Valuuttakurssien vaihtelun vaikutus näkyy, kun euroalueen ulkopuolisten tytäryhtiöiden liikevaihto ja taloudelliset tulokset muunnetaan euromääräisiksi. Valuuttakurssien muutokset voivat parantaa tai heikentää liikevaihtoa tai tulosta. Suojaustoimenpiteet hoidetaan keskitetysti konsernin rahoitusosastolla.

Luottoriskillä tarkoitetaan sen todennäköisyyttä, ettei asiakas täytä sitoumuksiaan Ramirentiä kohtaan. Ramirentin liiketoimintayksiköt vastaavat myyntitoimintaansa liittyvistä luottoriskeistä. Liiketoimintayksiköt arvioivat asiakkaidensa luotokelpoisuuden ottamalla huomioon asiakkaan taloudellisen aseman, asiakashistorian ja muut asiaan vaikuttavat tekijät. Tarvittaessa luottoriskejä pienennetään ennakkomaksujen, talletusten, remburssien ja kolmannen osapuolen myöntämien vakuuksien avulla. Ramirentin asiakkaisiin liittyvät luottoriskit ovat hajautuneet, koska myyntisaamisia on suurelta asiakasmäärältä.

KATSAUSKAUDEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Ramirent ja Zeppelin Rental ilmoittivat 12.1.2015 saaneensa päätökseen yhteisyrityksensä Fehmarnbelt Solution Services A/S muodostamisen. Transaktion myötä kaksi Euroopan johtavaa vuokraus- ja rakennusalan konevuokraus- ja rakennustyömaaratkaisujen toimittajaa yhdistävät resurssinsa ja osaamisensa palvelemaan Tanskan ja Saksan välille tulevaa Fehmarnbeltin tunneliprojektia. Rakennusprojektin arvioidaan alkavan kesällä 2015.

Ramirent ilmoitti 23.1.2015 uudistavansa johtamisrakennettaan. Uudessa organisaatorakenteessa Ramirentin operatiiviset segmentit on organisoitu kahden markkina-alueen Skandinavian (sisältää Ruotsin, Norjan ja Tanskan segmentit) ja North Central Europeanin (sisältää Suomen, Europe Eastin ja Europe Centralin segmentit). Organisaatiouudistuksen tavoitteena on vahvistaa Ramirentin kykyä toteuttaa yhtiön strategiaa ja lisätä synergioita vahvemmin integroidun johtamisrakenteen kautta.

Pitkän aikavälin kannustinjärjestelmä 2015

Ramirentin hallitus hyväksyi uuden pitkän aikavälin kannustinohjelman yhtiön johdolle 11.2.2015. Uuden kannustinjärjestelmän tarkoituksena on yhdistää osakkeenomistajien ja konsernin avainhenkilöiden tavoitteet yhtiön arvon nostamiseksi, sitouttaa johto yhtiöön ja tarjota johdolle kilpailukykyinen palkkijärjestelmä, joka perustuu yhtiön osakkeiden omistukseen. Uusi järjestelmä sisältää osakkeiden omistuksen perusteella jaettava lisäosakkeita (matching shares) ja suoriteperusteisesti jaettava osakkeita (performance shares) ja ohjelma on suunnattu noin 60:lle johtoon kuuluvalle henkilölle ansaintajaksolla 2015-2017. Mahdollinen ohjelman perusteella suoritettava palkkio ansaintajaksolta 2015-2017 perustuu konsernin kumulatiiviseen taloudelliseen tulokseen (Economic Profit) ja yhtiön osakkeen kokonaistuottoon (Total Shareholder Return, TSR). Maksettava enimmäispalkkio vastaa yhteensä enintään 450 000 Ramirent Oyj:n osakkeen arvoa (sisältäen myös rahana maksettavan osuuden).

Vuoden 2012 kannustinjärjestelmän täytäntöönpano

Hallitus on päättänyt yhtiökokouksen valtuutuksen perusteella kannustinjärjestelmän täytäntöönpanosta 11.2.2015. Omia osakkeita luovutetaan yhtiökokouksen valtuutuksen perusteella maksutta yhteensä 13 308 osaketta suunnitelman ehtojen mukaisesti niille konsernin avainhenkilöille, jotka osallistuvat vuoden 2012 osakepohjaiseen kannustinjärjestelmään. Järjestelmän tarkoituksena oli yhdistää osakkeenomistajien ja avainhenkilöiden tavoitteet yhtiön arvon nostamiseksi. Suunnattuun omien osakkeiden luovuttamiseen oli vahvat taloudelliset perusteet.

RAMIRENTIN NÄKYMÄT VUODELLE 2015

Ramirent arvioi markkinatilanteen pysyvän vaihtelevana vuonna 2015. Markkinatilanteen arvioidaan olevan haasteellinen erityisesti Suomen ja Norjan markkinoilla. Arvioimme vuoden 2015 liikevaihdon ja EBITA-liiketulosprosentin olevan paikallisissa valuutoissa vuoden 2014 tasolla.

HALLITUKSEN EHDOTUS JAKOKELPOISTEN VAROJEN KÄYTÖSTÄ

Emoyhtiön jakokelpoiset varat 31.12.2014 olivat 342 899 079,01 euroa, josta tilikauden voitto on 9 556 746,93 euroa.

Hallitus esittää vuoden 2015 varsinaiselle yhtiökokoukselle, että vuodelta 2014 jaetaan perusosinkoa 0,40 (0,37) osakkeelta. Ehdotettu osinko maksetaan osakkeenomistajille, jotka on rekisteröity Euroclear Finland Oy:n ylläpitämään osakerekisteriin osingon täsmäytyspäivänä 27.3.2015. Hallitus ehdottaa, että osinko maksetaan 10.4.2015 Osinkoehdotus vastaa 132 prosentin (74 %) osingonjakosuhdetta vuodelta 2014.

Hallitus päätti että vuoden 2014 yhtiökokouksen valtuutusta lisäosingon maksamiseen vuoden 2013 tilinpäätöksen perusteella ei käytetä. Hallitus esittää vuoden 2015 yhtiökokoukselle valtuutusta hallitukselle päättää harkintansa mukaan lisäosingon maksamisesta korkeintaan 0,60 euroa osakkeelta vuoden 2014 tilinpäätöksen perusteella. Valtuutuksen esitetään olevan voimassa vuoden 2016 yhtiökokoukseen asti.

Ehdotettua osinkoa ei ole kirjattu vuoden 2014 tilinpäätökseen.

SELVITYS HALLINTO- JA OHJAUSJÄRJESTELMISTÄ

Ramirent on laatinut selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmistä vuodelta 2014. Selvitys on laadittu Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin suosituksen 51 mukaisesti. Selvitys on laadittu erillisenä kertomuksena ja se on saatavilla Ramirentin vuoden 2014 vuosikertomuksessa ja kotisivuilla www.ramirent.com.

YHTIÖKOKOUS 2015

Ramirentin varsinainen yhtiökokous pidetään keskiviikkona 25. maaliskuuta 2015 kello 10.00 Scandic Marina Congress Centerin Fennia I kokoustilassa, osoitteessa Katajanokanlaituri 6, Helsinki. Kokouskutsu julkaistaan pörssitiedotteena 12.2.2015, ja se on luettavissa yhtiön nettisivuilla.

TULEVAISUUTTA KOSKEVAT ARVIOT

Tämän katsauksen lausumat, jotka eivät ole historiallisia tosiasioita ja joihin kuuluvat rajoituksetta lausumat yleisen taloudellisen ja markkinatilanteen kehityksen odotuksista, asiakastoimialojen kannattavuudesta ja investointihalukkuudesta, yhtiön kasvusta, kehityksestä ja kannattavuudesta, säästötoimenpiteistä, valuuttakurssien ja korkotason vaihtelusta, vireillä olevien ja tulevien yrityshankintojen ja uudelleenjärjestelyjen menestyksellisyydestä, sekä lausumat, joita edeltävät sanat "uskoo", "odottaa", "ennakoi", "ennustaa" ja vastaavat ilmaisut, ovat tulevaisuutta koskevia lausumia.

Tällaiset lausumat perustuvat tämänhetkisiin odotuksiin ja tällä hetkellä tiedossa oleviin tosiasioihin. Siksi niihin sisältyy riskejä ja epävarmuustekijöitä, joiden johdosta todelliset tulokset voivat erota merkittävästi yhtiön tällä hetkellä odottamista tuloksista.

KONSERNIN TULOSLASKELMA

(EUR 1000)	Liite- tieto	Tammi- joulukuu 2014	Tammi- joulukuu 2013
LIKEVAIHTO		613 536	647 252
Liiketoiminnan muut tuotot	5	2 290	12 732
Materiaalit ja palvelut	6	-209 162	-213 169
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	7	-150 305	-156 791
Liiketoiminnan muut kulut	8	-88 003	-95 660
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	15	-486	688
Poistot ja arvonalentumiset	9	-109 728	-112 768
LIKEVOITTO		58 143	82 284
Rahoitustuotot	10	11 292	15 639
Rahoituskulut	10	-26 974	-34 055
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	10	-15 683	-18 415
VOITTO ENNEN VEROJA		42 460	63 869
Tuloverot	11	-10 370	-9 839
TILIKAUDEN VOITTO		32 090	54 030
Tilikauden voiton jakautuminen			
Emoyhtiön omistajille		32 632	54 030
Määräysvallattomille omistajille		-542	-
		32 090	54 030
Osakekohtainen tulos (EPS) emoyhtiön omistajien osuudesta tilikauden voitosta			
Laimentamaton (EUR)	12	0,30	0,50
Laimennettu (EUR)	12	0,30	0,50

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

(EUR 1000)	Liite- tieto	Tammi- joulukuu 2014	Tammi- joulukuu 2013
TILIKAUDEN VOITTO		32 090	54 030
Muut laajan tuloksen erät:			
Erät joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi:			
Vakuutusmatemaattiset voitot/(tappiot) etuusperusteisista eläkejärjestelyistä, netto verojen jälkeen	11,23	-2 567	487
Erät jotka voidaan siirtää myöhemmin tulosvaikutteisiksi:			
Muuntoerot		-14 677	-10 180
Rahavirran suojaukset, netto verojen jälkeen	11	597	3 444
Voitoksi ja tappioksi luokiteltavien rahavirran suojausten osuus	11	-	-127
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten muista laajan tuloksen eristä	11,15	-12 689	-4 386
Myytavissä olevat rahoitusvarat		-70	105
Yhteensä		-26 840	-11 144
MUUT LAAJAN TULOSEN ERÄT YHTEENSÄ		-29 407	-10 657
TILIKAUDEN LAAJA TULOS YHTEENSÄ		2 683	43 373
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen:			
Emoyhtiön omistajille		3 225	43 373
Määräysvallattomille omistajille		-542	-
Yhteensä		2 683	43 373

KONSERNIN TASE

(EUR 1 000)	Liite- tieto	31.12.2014	31.12.2013
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Liikearvo	13	139 780	124 825
Muut aineettomat hyödykkeet	13	46 720	38 427
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	14	406 001	432 232
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	15	5 278	18 524
Pitkäaikaiset lainasaamiset	16	17 666	20 261
Myytavissä olevat rahoitusvarat	17	139	517
Laskennalliset verosaamiset	18	605	647
Pitkäaikaiset varat yhteensä		616 189	635 432
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	19	12 431	11 494
Myynti- ja muut saamiset	20	109 370	109 207
Verosaamiset		2 775	1 495
Rahavarat ja muut rahoitusvarat	21	3 129	1 849
Lyhytaikaiset varat yhteensä		127 705	124 045
VARAT YHTEENSÄ		743 894	759 477
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
OMA PÄÄOMA			
Osakepääoma	22	25 000	25 000
Arvonmuutosrahasto		-976	-1 502
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		113 767	113 568
Edellisten tilikausien kertyneet voittovarot		153 876	179 882
Tilikauden voitto		32 632	54 030
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma		324 299	370 978
Määräysvallattomien omistajien osuus		693	-
Oma pääoma yhteensä		324 992	370 978
Pitkäaikaiset velat			
Laskennalliset verovelat	18	50 798	54 286
Eläkevelvoitteet	23	17 491	13 923
Pitkäaikaiset varaukset	24	2 371	1 198
Pitkäaikaiset korolliset velat	25	206 685	174 981
Muut pitkäaikaiset velat	26	19 890	-
Pitkäaikaiset velat yhteensä		297 236	244 388
Lyhytaikaiset velat			
Ostovelat ja muut velat	27	92 798	104 369
Lyhytaikaiset varaukset	24	1 455	664
Lyhytaikaiset verovelat		3 899	5 278
Lyhytaikaiset korolliset velat	25	23 514	33 800
Lyhytaikaiset velat yhteensä		121 666	144 111
VELAT YHTEENSÄ		418 902	388 499
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ		743 894	759 477

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA			
(EUR 1000)	Liite- tieto	Tammi- joulukuu 2014	Tammi- joulukuu 2013
Liiketoiminnan rahavirrat			
Tulos ennen veroja		42 460	63 869
Oikaisut			
Poistot ja arvonalentumiset	9	109 728	112 768
Oikaisu vuokrauskäytössä olleen kaluston myynnistä saatuihin maksuihin		17 136	8 975
Rahoitustuotot ja -kulut	10	15 683	18 415
Oikaisu tytäryhtiöiden myynneistä saatuihin maksuihin		-	-15 609
Muut oikaisut		-6 140	4 735
Liiketoiminnan rahavirta ennen käyttö pääoman muutosta		178 867	193 153
Käyttöpääoman muutos			
Myyntisaamisten ja muiden saamisten muutos		-2 150	18 994
Vaihto-omaisuuden muutos		-1 472	3 114
Ostovelkojen ja muiden velkojen muutos		-12 302	-5 724
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja		162 942	209 537
Maksetut korot		-10 418	-5 270
Saadut korot		620	1 047
Maksetut välittömät verot		-12 646	-23 068
Liiketoiminnan nettorahavirta		140 499	182 245
Investointien rahavirrat			
Liiketoimintojen ja tytäryhtiöiden hankinnat, netto saatujen rahavarojen jälkeen		-29 872	-2 832
Investoinnit aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin (vuokraluosto)		-88 902	-110 115
Investoinnit muihin aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin		-504	-2 825
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin		-9 680	-6 503
Pitkäaikaisten myynnistä saadut maksut (ilman vuokrauskaluston myyntejä)		7 713	360
Tuotot sijoitusten myynnistä		-	14 681
Lainasamisten lisäys, vähennys ja muut muutokset		2 594	-1 577
Investointien nettorahavirta		-118 651	-108 812
Rahoituksen rahavirrat			
Maksetut osingot		-39 858	-36 618
Lyhytaikaisten lainojen nostot ja takaisinmaksut		22 686	-49 771
Pitkäaikaisten lainojen nostot		2 651	99 031
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut		-6 047	-85 565
Rahoituksen nettorahavirta		-20 567	-72 923
Rahavarojen nettomuutos tilikauden aikana		1 281	511
Rahavarat katsauskauden alussa		1 849	1 338
Rahavarojen muuntoerot		-	-
Rahavarojen muutos		1 281	511
Rahavarat katsauskauden lopussa		3 129	1 849

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

(EUR 1000)	Osake- pääoma	Arvon- muutos- rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Muuntoerot	Kertyneet voitto- varat	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	Määräys- vallattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
OMA PÄÄOMA 1.1.2013	25 000	-4 924	113 329	6 220	223 948	363 573	-	363 573
Muuntoerot	-	-	-	-10 180	-	-10 180	-	-10 180
Vakuutusmatemaattiset voitot / tappiot etuus- pohjaisista eläkejärjestelyistä	-	-	-	-	487	487	-	487
Rahavirran suojaukset	-	3 317	-	-	-	3 317	-	3 317
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten muista laajan tuloksen eristä	-	-	-	-4 386	-	-4 386	-	-4 386
Myytavissä olevat rahoitusvarat	-	105	-	-	-	105	-	105
Tilikauden tulos	-	-	-	-	54 030	54 030	-	54 030
KAUDEN LAAJA TULOS YHTEENSÄ	-	3 421	-	-14 566	54 517	43 373	-	43 373
Osakeperusteiset maksut	-	-	-	-	412	412	-	412
Omien osakkeiden luovutus	-	-	239	-	-	239	-	239
Osingonjako	-	-	-	-	-36 618	-36 618	-	-36 618
LIKETOIMET OMISTAJIEN KANSSA YHTEENSÄ	-	-	239	-	-36 206	-35 967	-	-35 967
OMA PÄÄOMA 31.12.2013	25 000	-1 502	113 568	-8 346	242 258	370 978	-	370 978
Muuntoerot	-	-	-	-14 677	-	-14 677	-	-14 677
Vakuutusmatemaattiset voitot / tappiot etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä	-	-	-	-	-2 567	-2 567	-	-2 567
Rahavirran suojaukset	-	597	-	-	-	597	-	597
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten muista laajan tuloksen eristä	-	-	-	-12 689	-	-12 689	-	-12 689
Myytavissä olevat rahoitusvarat	-	-70	-	-	-	-70	-	-70
Tilikauden voitto	-	-	-	-	32 632	32 632	-542	32 090
KAUDEN LAAJA TULOS YHTEENSÄ	-	526	-	-27 366	30 065	3 225	-542	2 683
Osakeperusteiset maksut	-	-	-	-	97	97	-	97
Omien osakkeiden luovutus	-	-	199	-	-	199	-	199
Osingonjako	-	-	-	-	-39 858	-39 858	-	-39 858
Määräysvallattomien omistajien osuus yrityshankinnasta	-	-	-	-	-	-	1 236	1 236
Määräysvallattomien omistajien osuuden lunastusvelvollisuus	-	-	-	-	-10 342	-10 342	-	-10 342
LIKETOIMET OMISTAJIEN KANSSA YHTEENSÄ	-	-	199	-	-50 103	-49 904	1 236	-48 668
OMA PÄÄOMA 31.12.2014	25 000	-976	113 767	-35 712	222 220	324 299	693	324 992

1. LIIKETOIMINTA JA –KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

LIIKETOIMINTA

Ramirent Oyj (”yhtiö”) on Suomen lain mukaisesti perustettu suomalainen julkinen osakeyhtiö, jonka kotipaikka on Helsinki. Ramirent Oyj:n osoite on Äyritie 16, 01510 Vantaa. Ramirent Oyj:n osakkeet noteerataan NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä.

Ramirent Oyj on Ramirent–konsernin emoyhtiö (”Ramirent”, ”konserni”). Ramirent–konsernin liiketoiminta koostuu rakennuskoneiden ja –laitteiden vuokrauksesta rakentajille ja teollisuudelle, julkiselle sektorille ja kotitalouksille. Konserni tarjoaa lisäksi koneiden ja laitteiden vuokraukseen liittyviä palveluja sekä käy jonkin verran kauppaa rakennuskoneilla, –laitteilla sekä rakennustoimintaan liittyvillä tavaroilla ja tarvikkeilla.

Ramirent on kansainvälinen konserni, joka toimi vuonna 2014 10 maassa: Suomessa, Ruotsissa, Norjassa, Tanskassa, Virossa, Latviassa, Liettuassa, Puolassa, Tšekin tasavallassa ja Slovakiassa. Venäjällä ja Ukrainassa Ramirent toimi yhteisyrityksen kautta. Liiketoimintaa harjoitetaan kyseisissä maissa sijaitsevien 302 (304) vuokraustoimipisteen kautta.

Ramirentillä oli vuoden 2014 lopussa 2.576 (2.589) työntekijää. Konsernin liikevaihto oli 613,5 (647,3) milj. euroa, josta 75 % (77 %) tuli Suomen ulkopuolelta.

Ramirent Oyj:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 11.2.2015 tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

YLEISTÄ

Ramirent Oyj:n konsernitilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti. Sekä vuoden 2014 tilinpäätöstä että vuoden 2013 vertailutietoja laadittaessa on noudatettu kaikkia Ramirentin liiketoimintaan soveltuvia 31.12.2014 voimassa olevia IAS- ja IFRS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja.

Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaisissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä kansainvälisten tilinpäätösstandardien soveltamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY N:o 1606/2002) säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksytyjä standardeja ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot sisältävät myös suomalaisen kirjanpito- ja yhteisölaainsäädännön edellyttämät tiedot.

Konsernitilinpäätös on esitetty tuhansissa euroissa, ellei toisin ole ilmoitettu. Pyöristyserojen vuoksi yksittäiset luvut yhteenlaskettuina voivat erota summastaan.

Ramirent on soveltanut 1.1.2014 alkaen seuraavia uusia ja uudistettuja standardeja sekä IFRIC-tulkintoja:

IFRS 10 ”Konsernitilinpäätös”. Standardi määrittelee määräysvallan keskeiseksi tekijäksi, jonka perusteella arvioidaan tuleeko yhteisö sisällyttää emoyrityksen konsernitilinpäätökseen. Standardilla ei ole merkittävää vaikutusta Ramirentin taloudelliseen raportointiin.

IFRS 11 ”Yhteisjärjestelyt”. Standardin mukaan keskitytään järjestelystä johtuviin oikeuksiin ja velvoiteteisiin eikä sen oikeudelliseen muotoon. Standardilla

ei ole merkittävää vaikutusta Ramirentin taloudelliseen raportointiin, sillä Fortrent luokitellaan yhteisyritykseksi myös uuden IFRS 11 mukaisesti ja Ramirentin osuus Fortrentin tuloksesta lasketaan samoin periaattein kuin aikaisemminkin.

IFRS 12 ”Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot osuudesta muissa yhteisöissä”. Standardi sisältää liitetietovaatimukset kaikenlaisista omistuksesta muissa yhteisöissä mukaan lukien yhteisjärjestelyt, osakkuusyritykset ja strukturoidut yhteisöt. Standardin soveltamisen myötä tytäryrityksissä sekä osakkuus- ja yhteisyrityksistä annettavat tiedot ovat aiempaa laajemmat.

IAS 27 (uudistettu) ”Erillistilinpäätös”. Standardi sisältää IFRS-erillistilinpäätöstä koskevat vaatimukset, jotka ovat jääneet jäljelle, kun määräysvaltaa koskevat kohdat on sisällytetty uuteen IFRS 10:een. Standardilla ei ole merkittävää vaikutusta Ramirentin taloudelliseen raportointiin.

IAS 28 (uudistettu) ”Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä”. IFRS 11 julkistamisen johdosta IAS 28 standardi sisältää vaatimukset yhteisyritysten sekä osakkuusyritysten yhdistelystä pääomaosuusmenetelmällä. Standardilla ei ole merkittävää vaikutusta Ramirentin taloudelliseen raportointiin.

IAS 32 (muutettu) ”Rahoitusinstrumentit: esittäminen – Rahoitusvarojen ja rahoitusvelkojen netottaminen”. Muutetulla standardilla ei ole merkittävää vaikutusta Ramirentin taloudelliseen raportointiin.

IFRIC 21 ”Julkiset maksut”. Tulkinta antaa ohjeistusta siitä milloin julkiseen maksuun liittyvästä veloitteesta tulee kirjata velka. Tulkinnalla ei ole merkittävää vaikutusta Ramirentin taloudelliseen raportointiin.

LAATIMISPERUSTA

Konsernitilinpäätös on laadittu perustuen alkuperäisiin hankintamenoihin lukuun ottamatta laadintaperiaatteissa alla lueteltuja kohtia.

YHDISTELYPERIAATTEET

Tytäryhtiöt

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiö Ramirent Oyj:n ja kaikki tytäryhtiöt, joissa Ramirent Oyj:llä on määräysvalta.

Määräysvalta syntyy, kun Ramirent olemalla osallisena sijoituskohteessa altistuu sijoituskohteen muuttuvalle tuotolle tai on oikeutettu sen muuttuvaan tuottoon ja kun Ramirent pystyy vaikuttamaan tähän tuottoon käyttämällä sijoituskohdetta koskevaa valtaansa. Vallalla tarkoitetaan olemassa olevia oikeuksia, jotka tarkasteluhetkellä tuottavat Ramirentille kyvyn ohjata toimintoja, joilla on merkittävä vaikutus sijoituskohteen tuottoon.

Tytäryritykset on lueteltu liitetiedossa 37.

Konsernitilinpäätös on laadittu hankintamenetelmän mukaisesti, jossa hankitun yhtiön varat, velat ja ehdolliset velat arvostetaan hankintahetken käypään arvoon. Hankintameno perustuu hankittujen varojen, liikkeelle laskettujen oman pääomanehtoisten instrumenttien ja vastattavaksi otettujen velkojen hankintahetken käypään arvoon. Hankintahetkellä tarkoitetaan päivää, jolloin tytäryhtiö siirtyy emoyhtiön määräysvaltaan. Tytäryhtiö yhdistellään konsernitilinpäätökseen hankintahetkestä lähtien siihen saakka, kun emoyhtiön määräysvalta tytäryhtiöön päättyy. Jos määräysvalta tytäryhtiössä menetetään, jäljellä oleva omistusosuus arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Lisäksi kyseiseen tytäryhtiön liittyvät aikaisemmin muihin laajan tuloslaskelman eriin kirjatut erät siirretään tulosvaikutteisiksi. Jos emoyhtiöllä säilyy määräysvalta, omistusosuuden muutosten vaikutus kirjataan suoraan konsernin omaan pääomaan.

Omistusosuutta vastaavien hankitun yhtiön varojen, velkojen ja ehdollisten velkojen käyvän arvon ylittävä osa omistusosuuden hankintamenosta merkitään liikearvon hankintamenoiksi. Se edustaa hankkijan vastaisen taloudellisen hyödyn kerryttämiseksi suorittamaa maksua, jota ei voida yksilöidä ja kirjata erillisiksi omaisuuseriksi. Lisäkauppahinnat arvostetaan käypään arvoon ja myöhemmät käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan. Kaikki hankintaan liittyvät kulut, kuten asiantuntijapalkkiot kirjataan kuluksi. Määräysvallattomien omistajien osuus saadaan arvostaa transaktiokohtaisesti joko käypään arvoon tai määräysvallattomien omistajien suhteellisen osuutena hankinnan kohteen nettovaroista.

Hankitut nettovarot käsitellään hankittujen tytäryhtiöiden toimintavaluutassa ja muunnetaan emoyhtiön toimintavaluuttaan tilikauden päättymispäivän

valuuttakursseja käyttäen. Tästä johtuen muu kuin euromääräinen liikearvo on riippuvainen valuuttakursseista, mikä aiheuttaa vaihtelua liikearvon ja käypään arvoon pääsemiseksi tehtyjen oikaisujen määrässä, kun nämä muunnetaan emoyhtiön toimintavaluuttaan.

Kaikki konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset ja velat sekä sisäiset katteet ja konsernin sisäiset osingot on eliminoitu. Realisoitumattomat tappiot on eliminoitu samalla tavalla kuin realisoitumattomat voitot, mutta vain silloin, kun ei ole näyttöä arvonalentumisesta.

Osakkuusyrietykset

Osakkuusyrietykset ovat yrityksiä joissa Ramirentilla on huomattava vaikutusvalta, mutta ei määräysvaltaa. Yleensä tämä perustuu osakeomistukseen, joka tuottaa 20–50 % äänivallasta. Osakkuusyrietykset on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Pääomaosuusmenetelmän mukaisesti hankitut osakkuusyrietykset merkitään taseeseen hankintahetkellä hankintamenoonsa ja Ramirentin osuus hankintahetken jälkeen syntyneistä voitoista tai tappioista kirjataan sen lisäykseksi/vähennykseksi. Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta esitetään konsernin tuloslaskelmassa omana eränään. Konsernin osuudet osakkuusyrietyksissä sisältävät myös hankinta-ajankohtana määritetyn liikearvon.

Yhteisjärjestelyt

Yhteisjärjestelyt ovat järjestelyjä, joissa Ramirent käyttää toisen osapuolen kanssa yhteistä määräysvaltaa. Ramirent soveltaa kaikkiin yhteisjärjestelyihin IFRS 11 -standardia. IFRS 11:n mukaan yhteisjärjestelyt luokitellaan yhteisiksi toiminnoiksi tai yhteisyrityksiksi sen mukaan, mitkä ovat sijoittajien sopimusperusteiset oikeudet ja veloitteet. Ramirent on arvioinut yhteisjärjestelyjensä luonteen ja todennut niiden olevan yhteisyrityksiä. Yhteisyritykset käsitellään pääomaosuusmenetelmällä.

Pääomaosuusmenetelmää sovellettaessa yhteisyritysosuudet kirjataan alun perin hankintameno määrällisenä ja sitä lisätään tai vähennetään kirjaamalla konsernin osuus hankinta-ajankohdan jälkeisistä voitoista tai tappioista ja muista laajan tuloksen eristä. Jos konsernin osuus yhteisyrityksen tappioista on yhtä suuri tai suurempi kuin sen osuus yhteisyrityksestä (mukaan lukien mahdolliset

pitkäaikaiset saamiset, jotka tosiasiallisesti muodostavat osan konsernin nettosijoituksesta yhteisyritykseen), konserni ei kirjaa lisää tappiota, ellei sillä ole oikeudellista tai tosiasiallista velvoitetta eikä se ole suorittanut maksuja yhteisyrityksen puolesta. Hankintaan liittyvät kulut aktivoidaan yhteisjärjestelyn hankintameno.

Konsernin ja sen yhteisyritysten välisestä liiketapahtumista aiheutuvat realisoitumattomat voitot eliminoidaan konsernin omistussuutta vastaavasti. Myös realisoitumattomat tappiot eliminoidaan, ellei liiketapahtuma anna viitteitä luovutetun omaisuuden arvon alentumisesta. Yhteisyritysten noudattamat tilinpäätöksen laatimisperiaatteet on tarvittaessa muutettu vastaamaan konsernin noudattamia periaatteita.

KESKEISET KIRJANPIDOLLISET ARVIOT JA HARKINTAAN PERUSTUVAT RATKAISUT

IFRS-käytännön mukaisen tilinpäätöksen laatiminen vaatii yrityksen johdolta arvioita ja oletuksia sekä yhtiön tilinpäätösperiaatteiden soveltamista koskevia valintoja. Vaikka nämä arviot pohjautuvat johdon parhaaseen käsitykseen nykyhetken liike-ym. tapahtumista, toteutuneet tulokset saattavat poiketa arvioituista.

Yleisimmät ja merkittävimmät tilanteet, joissa johdon on turvauduttava harkintaansa ja arvioihin, liittyvät seuraaviin päätöksiin:

- myyntisaamisten käypä arvo (kerrytettävissä oleva rahamäärä) (liitetieto 2, luottoriski),
- pitkäaikaisen kannustinjärjestelmien perusteella jaksotettavien palkkioiden perustana olevat arviot konsernin tulevien taloudellisten tavoitteiden saavuttamisesta (liitetieto 7),
- arviot tulevasta liiketoiminnan kehityksestä ja muut arvonalentumistestaukseen liittyvät kysymykset (liitetieto 13),
- tulevien verotettavien tulojen todennäköisyys, jota vastaan vähennyskelpoiset väliaikaiset erot voidaan hyödyntää antaen perusteet laskennallisten verosaamisten kirjaamiseen (liitetieto 18),
- etuusperusteisista eläkejärjestelyistä johtuvien veloitteiden laskennassa käytetyt oletukset (liitetieto 23),

- liiketoimintojen yhdistämisessä hankittujen omaisuuserien käyvän arvon määrittäminen (liitetieto 28) ja
- liiketoimintojen yhdistämiin liittyvät ehdolliset kauppahintajärjestelyt (liitetieto 28).

ULKOMAAN VALUUTAN MÄÄRÄISET TAPAHTUMAT JA ULKOMAISTEN YKSIKKÖJEN TILINPÄÄTÖSTEN VALUUTAN MUUNTAMINEN

Kunkin konserniyhtiön tulosta ja taloudellista tilannetta mitataan sen taloudellisen ympäristön valuutassa, jossa yhteisö pääasiallisesti toimii (toimintavaluutta). Konsernitilinpäätös esitetään euroissa, joka on konsernin emoyhtiön Ramirent Oyj:n toimintavaluutta.

Ulkomaan valuutan liiketapahtumat

Ulkomaan valuutan määräiset liiketapahtumat on kirjattu toimintavaluutan määräisinä käyttäen tapahtumapäivänä vallitsevaa kurssia. Ulkomaan valuutan määräiset saamiset ja velat muunnetaan toimintavaluutan määräisiksi raportointipäivän valuuttakurssien mukaisesti. Liiketoimintaan liittyvät valuuttakurssivoitot ja –tappiot sisältyvät tuloslaskelmassa liiketoiminnan muihin kuluihin. Valuuttakurssivoitot ja –tappiot ulkomaan rahan määräisistä lainoista sisältyvät rahoitustuottoihin ja –kuluihin.

Ulkomaisten yksikköjen tilinpäätösten valuutan muuntaminen

Toimintavaluuttanaan muuta kuin euroa käyttävien konsernin tytäryhtiöiden tuloslaskelmat muunnetaan euroiksi tilikauden keskikurssien mukaisesti. Näiden yhtiöiden taseet muunnetaan euroiksi raportointipäivän valuuttakurssien mukaan. Yhdistelystä johtuva konsernituloslaskelmaan ja –taseeseen kirjattujen tilikauden voittojen erotus, kuten myös hankittujen ulkomaisten tytäryhtiöiden hankittujen varojen eliminoinnista syntyvät kurssierot, sisältyvät kurssieroina konsernitilinpäätöksen omaan pääomaan ja niiden muutos kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Kun tytäryhtiö luovutetaan, kaikki luovutettuun tytäryhtiöön liittyvät aiemmin omassa pääomassa esitetyt kurssierot kirjataan tuloslaskelmaan osana myynnistä tai purkamisesta aiheutuvaa voittoa tai tappiota.

SEGMENTTIRAPORTOINTI

Toimintasegmentit raportoidaan tavalla, joka on yhdenmukainen ylimmälle operatiiviselle päätöksentekijälle toimitettavan sisäisen raportoinnin kanssa. Ylimmäksi operatiiviseksi päätöksentekijäksi, joka vastaa resurssien kohdistamisesta toimintasegmenteille ja niiden tuloksen arvioinnista, on nimetty konsernin toimitusjohtaja.

Segmenttitiedot esitetään Ramirentin toimintasegmenttien osalta, jotka on määritelty maantieteellisesti. Kutakin toimintasegmenttiä johdetaan erikseen ja ne raportoidaan erillisinä konsernin toimitusjohtajalle toimitettavassa sisäisessä raportoinnissa.

Ramirentin toimintasegmentit ovat:

- Suomi
- Ruotsi
- Norja
- Tanska
- Europe East (Baltian maat sekä Venäjä ja Ukraina yhteisyrityksen kautta)
- Europe Central (Puola, Tšekin tasavalta ja Slovakia). (Unkari on mukana vertailukauden luvuissa 18. syyskuuta 2013 saakka.)

Kaikkien toimintasegmenttien tuotot koostuvat kaluston vuokrauksesta kertyneistä vuokratuotoista ja palveluista sekä tavaroiden myyntituotoista ja vuokrauskäytössä olleen kaluston myyntituotoista.

Konsernin sisäisten liiketapahtumien hinnoittelu toimintasegmenttien välillä perustuu markkinahintoihin.

Segmenttien sijoitettu pääoma muodostuu niiden liiketoiminnassaan käyttämistä varoista ja veloista, sen mukaisesti kun segmenttien varoja ja velkoja raportoidaan säännöllisesti Ramirent-konsernin ylimmälle operatiiviselle päätöksentekijälle.

MYNNIN TULOUTUS

Kaikki vuokratuotot ja tuotot tavaroiden myynnistä kirjataan myyntituotoiksi. Liikevaihtona määritellään saadun tai saatavan vastikkeen käyvän arvon perusteella, josta on vähennetty annetut alennukset sekä välilliset verot ja muut myynnin perusteella suoranaisesti määräytyvät verot.

Vuokratuotot ja tuotot vuokratuottoihin liittyvistä palveluista tuloutetaan sillä kaudella, jolloin palvelu tuotetaan asiakkaalle.

Vuokrakoneita ja –laitteita myydään osana normaalia liiketoimintaa. Silloin kun koneiden ja laitteiden käyttötarkoitus muuttuu vuokrauskäytössä olevasta myytävänä olevaksi, siirretään niiden kirjanpitoarvo käyttöomaisuudesta vaihto–omaisuuteen. Myyntituottoina vuokrakoneiden ja –laitteiden myynnistä esitetään liikevaihdossa koko myydyn koneen tai laitteen myyntihinta.

Vaihto–omaisuuden myynnistä ja vuokrakoneiden ja –laitteiden myynnistä saadut tuotot tuloutetaan, kun niiden omistukseen liittyvät oleelliset riskit ja hyödyt ovat siirtyneet ostajalle eivätkä tavarat enää ole myyjän määräysvallan tai hallinnan alaisia.

MATERIAALIT JA PALVELUT

Vuokrakoneiden ja –laitteiden myyntiin liittyvät kulut sekä myytyjen vuokrakoneiden ja –laitteiden poistamatta oleva kirjanpitoarvo kirjataan kuluksi materiaalien ja palvelujen ryhmään.

TYÖSUHDE–ETUUDET

Eläkevastuut

Konsernin yritykset ovat kattaneet eläkevastuunsa paikallisten olosuhteiden ja käytäntöjen mukaisin eläkejärjestelyin. Eläkejärjestelyt ovat joko maksupohjaisia järjestelyjä tai etuuspohjaisia järjestelyjä.

Maksupohjaisessa järjestelyssä konserni suorittaa kiinteitä maksuja erilliselle yhteisölle tai järjestelylle, jonka jälkeen konsernilla ei ole mitään lakiin perustuvaa tai tosiasiallista velvoitetta suorittaa lisämaksuja, jos maksujen vastaanottaja olisi kykenemätön suorittamaan kyseessä olevat eläkkeet. Kaikki eläkejärjestelyt, jotka eivät ole maksupohjaisia järjestelyjä ovat etuuspohjaisia järjestelyjä. Maksupohjaisia eläkejärjestelyjä on kaikissa Ramirentin toimintamaissa, jonka lisäksi Ruotsi ja

Norja ovat ainoita maita, joissa on myös etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä.

Maksupohjaisten eläkejärjestelyjen maksut kirjataan tuloslaskelmaan sen tilikauden kuluksi, johon ne liittyvät.

Eläkejärjestelyihin liittyvät etuuspohjaiset eläkelveloitteet on kirjattu taseeseen vakuutusmatemaattisten laskelmien perusteella. Nämä vakuutusmatemaattiset laskelmat on laadittu käyttäen ennakoituun etuus oikeusyksikköön perustuvaa menetelmää. Tätä menetelmää sovellettaessa eläkkeistä aiheutuva kulu kirjataan tuloslaskelmaan järjestelyn piiriin kuuluvien työntekijöiden koko palvelusajalle pätevien aktuaarien vuosittain laatimien laskelmien perusteella. Eläkelveloitte määritetään vastaisten maksettavien rahavirtojen nykyarvona käyttäen korkona korkealaatuisten valtion velkakirjojen tai yritysten joukkovelkakirjojen noteerattua korkoa, jotka olennaiselta osin vastaavat valuutaltaan ja ennakoidulta erääntymiseltään etuuspohjaista eläkelveloitetta.

Konserni kirjaa kaikki etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä johtuvat vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot välittömästi muihin laajan tuloksen eriin omaan pääomaan. Konserni raportoi työsuorituksen perustuvat maksut työsuhte–etuuksina ja nettokoron rahoituserissä. Konserni raportoi taseessa nettomääräisen eläkelveloitteen tai –varallisuuserän.

Osakeperusteiset maksut

Ramirentillä on yhtiön avainjohtajille suunnattuja kannustinjärjestelmiä. Palkkion saaminen edellyttää hallituksen asettamien tavoitteiden saavuttamista.

Kannustinjärjestelmät ovat osaksi osakkeilla selvitettäviä ja osaksi rahavaroina selvitettäviä. Kunkin järjestelmän kulu kirjataan ansaintajakson aikana. Osakkeilla selvitettävä osuus palkkiosta on arvostettu myöntämishetken käypään arvoon ja se kirjataan kuluksi ja oman pääoman lisäykseksi. Rahavaroina selvitettävä osuus palkkiosta on kirjattu kuluksi ja velan lisäykseksi. Velka arvostetaan käypään arvoon uudelleen jokaisena raportointipäivänä. Rahavaroina selvitettävä osuus liittyy henkilöiden veroihin ja muihin työnantajan suorittamiin maksuihin.

LIIKETULOS ENNEN AINEETTOMIEN HYÖDYKKEIDEN POISTOJA JA ARVONALENNUKSIA (EBITA)

Liiketulos ennen aineettomien hyödykkeiden poistojia tai arvonalentumisia (EBITA), muodostuu kokonaisy-myinnistä ja muista liiketoiminnan tuotoista, joista vähennetään materiaalien ja palvelujen kulut, henkilöstökulut ja muut liiketoiminnan kulut sekä poistot. Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta sisältyy liiketulokseen. Käyttöpääomaeristä johtuvat valuuttakurssierot sisältyvät liiketulokseen, kun taas rahoitusvaroihin ja -velkoihin liittyvät kurssierot kirjataan rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

LIKEVOITTO (EBIT)

Liikevoitto (EBIT) lasketaan liiketuloksesta ennen aineettomien hyödykkeiden poistojia ja arvonalentumisia vähentämällä siitä aineettomien hyödykkeiden poistot ja arvonalentumiset.

VIERAAN PÄÄOMAN MENOT

Ehdot täyttävän omaisuuserän hankkimisesta, rakentamisesta tai valmistamisesta välittömästi johtuvat vieraan pääoman menot sisällytetään omaisuuserän hankintamenuun. Ehdot täyttävä omaisuuserä on sellainen omaisuuserä, jonka saattaminen valmiiksi sille aiottua käyttötarkoitusta tai myyntiä varten vaatii välttämättä huomattavan pitkän ajan. Muilta osin korot ja muut korollisiin velkoihin liittyvät kulut kirjataan tuloslaskelmaan suoriteperusteisesti.

Rahoituslaitoksilta saatuihin lainoihin välittömästi liittyvät transaktiokulut, jotka kohdistuvat selkeästi yksittäisiin lainoihin, vähennetään lainan alkuperäisestä taseeseen kirjattavasta määrästä ja kirjataan myöhemmin rahoituskuluiksi tuloslaskelmaan efektiivisen koron menetelmällä.

Lainalmiiteistä maksettavat palkkiot kirjataan lainaan liittyvinä transaktiomenoina siltä osin kuin limiitin käyttäminen on todennäköistä. Tällöin palkkio aktivoidaan taseeseen, kunnes laina nostetaan. Jos ei ole näyttöä siitä, että limiittiin kuuluvat lainat tullaan todennäköisesti nostamaan osaksi tai kokonaan, palkkio aktivoidaan ennakomaksuna rahoituspalveluista ja jaksotetaan kyseisen limiitin voimassaoloajalle.

TULOVEROT

Tuloverot koostuvat verotettavan tuloksen perusteella kirjatusta veroista ja laskennallisista veroista.

Verotettavan tuloksen perusteella kirjatut verot sisältävät päättyneen tilikauden tuloverot sekä aiemmilla tilikausilla kirjattuihin veroihin liittyvät verot tai veron hyvitykset, joita ei ole aiemmalla kaudella kirjattu tuloslaskelmaan. Tilikauden tuloslaskelmaan kirjattu tilikauden verotettavaan tuloon perustuva tulovero on kaikkien konserniyritysten tuloverojen summa, joka lasketaan yhtiökohtaisesta verotettavaasta tulosta kunkin konserniyrityksen toimintamaan verokannan mukaisesti.

Laskennallisissa veroissa huomioidaan kaikki varojen ja velkojen kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon väliset väliaikaiset erot. Pääasialliset väliaikaiset erot johtuvat pitkäaikaisen omaisuuden poistoroista, johdannaissovimusten arvostamisesta käypään arvoon, etuuspuhjeisista eläke-etuuksista, vähennyskelpoisista verotuksellisista tappioista sekä liiketoimintojen yhdistämisen yhteydessä käypään arvoon arvostetuista eristä. Laskennallisia verovelkoja ei kirjata tytäryhtiöiden voittovaroista, ellei ole todennäköistä, että väliaikaiset erot realisoituvat ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa.

Laskennalliset verot määritetään maakohtaisilla paikallisten verolakien mukaisilla tilinpäätöspäivänä säädetyillä verokannoilla tai jotka on käytännössä hyväksytty raportointikauden päättymispäivään mennessä.

Laskennallinen verosaaminen kirjataan niin suurena kuin se todennäköisesti voidaan hyödyntää tulevaisuudessa syntyvää verotettavaa tuloa vastaan.

Muihin laajan tuloksen eriin kirjattuihin eriin liittyvät tuloverot kirjataan myös muihin laajan tuloksen eriin.

LIKEARVO JA MUUT AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Liikearvo

Liiketoimintojen yhdistymisessä hankittua omistusoosuutta vastaavien hankinnan kohteen yksilöityjen varojen, velkojen ja ehdollisten velkojen käyvän arvon ylittävä osa omistusosuuden hankintamenusta kirjataan liikearvoksi. Liikearvoa ei poisteta vaan siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä ja mahdollinen arvonalentuminen arvioidaan vuosittain tai useammin, jos tapahtumat tai muuttuneet olosuhteet viit-

taavat siihen, että sen arvo on saattanut alentua. Liikearvo kohdistetaan tätä tarkoitusta varten rahavirtaa tuottaville yksiköille. Liiketoimintasegmentit Suomi, Ruotsi, Norja ja Tanska kukin muodostavat rahavirtaa tuottavan yksikön. Lisäksi Baltian maat ja Europe Central-segmentti (Puola, Tšekin tasavalta ja Slovakia) kumpikin muodostavat rahavirtaa tuottavan yksikön. Konsernin tuloslaskelmaan kirjataan liikearvon arvonalentumistappio, jos arvonalentumistestaus osoittaa, että liikearvon kirjanpitoarvo ylittää siitä kerrytettävissä olevan rahamäärän. Tällöin liikearvo kirjataan kerrytettävissä olevaan rahamäärään. Alkuperäisen kirjauksen jälkeen liiketoimintojen yhdistämisestä johtuva liikearvo arvostetaan hankintahetken jälkeen kirjatulla arvonalentumistappioilla vähennettyyn hankintamenoon. Liikearvon arvonalentumistappioita ei voida peruuttaa.

Muut aineettomat hyödykkeet

Aineeton omaisuuserä kirjataan ainoastaan, jos on todennäköistä, että yhtiö saa siitä johtuvaa tulevaa taloudellista hyötyä ja sen hankintameno on luotettavasti määritettävissä.

Muut aineettomat hyödykkeet koostuvat ohjelmistolisensseistä, IT-järjestelmien kustannuksista ja uusien tuotteiden kehittämiseen liittyvistä kehittämismenoista, jotka kirjataan kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintamenoon. Alkuperäinen hankintameno sisältää omaisuuden hankkimisesta johtuvat välittömät kulut sekä muut järjestelmän kehittämiseen liittyvät kulut.

Edellä mainittujen erien lisäksi muut aineettomat hyödykkeet sisältävät myös osana liiketoimintojen yhdistämistä hankittuja kilpailukieltosopimuksia, asiakas- ja yhteistyösopimuksia, asiakassuhteita sekä uusien tuotteiden kehittämiseen liittyviä kehittämismenoja. Nämä kirjataan kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintahetken käypään arvoon.

Muut aineettomat hyödykkeet, joiden taloudellinen käyttöaika on rajallinen, poistetaan niiden arvioidun taloudellisten käyttöaikojen kuluessa tasapoistoin.

Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat seuraavat:

- Ohjelmistolisenssit ja IT-järjestelmät 3–5 vuotta
- Uusien tuotteiden kehittämismenot 5 vuotta
- Kilpailukieltosopimukset 2–5 vuotta
- Asiakassopimukset ja -suhteet 3–10 vuotta
- Yhteistyösopimukset 3–5 vuotta

Poistomenetelmät, taloudelliset käyttöajat ja jäännösarvot arvioidaan kunkin raportointikauden lopussa, ja niitä oikaistaan tarvittaessa.

Poistot lopetetaan, kun hyödyke luokitellaan standardin IFRS 5 "Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot" mukaisesti myytävänä olevaksi. Myytäväksi luokitellut hyödykkeet arvostetaan kirjanpitoarvoon tai tätä alempaan myynnistä aiheutuvilla menoilla vähennettyyn käypään arvoon.

Aineettomien hyödykkeiden myyntivoitot kirjataan tuloslaskelmaan muihin liiketoiminnan tuottoihin ja tappiot muihin liiketoiminnan kuluihin.

AINEELLISET KÄYTTÖOMAISUUSHYÖDYKKEET

Aineellinen käyttöomaisuushyödyke kirjataan taseeseen ainoastaan, jos on todennäköistä, että yhtiö saa siitä johtuvaa tulevaa taloudellista hyötyä ja sen hankintameno on luotettavasti määritettävissä.

Konserniyritysten hankkimat aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet (maa-alueet, rakennukset ja rakennelmat, koneet ja laitteet, muut aineelliset hyödykkeet) kirjataan kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintamenoon, elleivät ne liity liiketoimintojen yhdistämiseen, missä tapauksessa ne arvostetaan hankintapäivän käypään arvoon vähennettynä hankintapäivän jälkeen kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla.

Hankintameno sisältää kaikki menot, jotka liittyvät kyseisen hyödykkeen saattamiseen käyttökuntoon. Välittömien hankintamenojen lisäksi siihen sisältyvät myös muut hankintaan liittyvät menot kuten tullimaksut, kuljetuskustannukset, asennusmenot, tarkastusmaksut jne.

Mikäli aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sisältyvä hyödyke koostuu osista, joilla on eripituiset taloudelliset vaikutusajat käsitellään tällaiset osat erillisinä hyödykkeinä.

Merkittävät korjaukset saattavat täyttää myöhempien kustannusten aktivointikriteerit. Niissä tapauksissa korjausmenot lisäävät hyödykkeen kapasiteettia tai taloudellista käyttöaika korjausta edeltävään tilanteeseen verrattuna. Ellei näin ole, menoja ei aktivoida taseeseen vaan ne kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan. Tavanomaiset korjaus- ja kunnossapitokustannukset kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan suoriteperusteisesti.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet poistetaan tasapoistoina kunkin hyödykkeen arvioidun taloudellisen käyttöajan kuluessa. Maa-alueita ei poisteta.

Ryhmäkohtaiset arvioidut taloudelliset käyttöajat ja vuotuiset poistajat ovat seuraavat:

- Rakennukset, rakennelmat ja maa-alueiden peruserparannusmenot 10–30 vuotta
- Koneet ja laitteet omaan käyttöön 3–10 vuotta
- Muut aineelliset hyödykkeet 3–8 vuotta
- Yksilöidyt vuokrakoneet, -kalusteet ja -laitteet
  - Nosto- ja lastauslaitteet 8–15 vuotta
  - Pienkoneet 3–8 vuotta
  - Siirrettävät tilayksiköt 10 vuotta
- Yksilöimättömät vuokrakoneet, -kalusteet ja -laitteet 3–10 vuotta
  - Telineet
  - Muotit ja tukirakenteet
  - Muut yksilöimättömät aineelliset hyödykkeet

Poistomenetelmät, taloudelliset vaikutusajat ja jäännösarvot arvioidaan kunkin raportointikauden lopussa, ja niitä oikaistaan tarvittaessa.

Poistot lopetetaan, kun hyödyke luokitellaan standardin IFRS 5 ”Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot” mukaisesti myytävänä olevaksi. Myytäväksi luokitellut hyödykkeet arvostetaan kirjanpitoarvoon tai tätä alempana myynnistä aiheutuvilla menoilla vähennettyyn käypään arvoon.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot kirjataan tuloslaskelmaan. Myydyistä vuokrakoneista ja -laitteista saadut myyntitulot kirjataan liikevaihtoon ja myyntiin liittyvät menot kirjataan materiaali- ja palvelukuluiksi. Muut aineellisen pitkäaikaisen omaisuuden luovutusvoitot kirjataan muuksi liiketoiminnan tuotoksi ja tappiot muuksi liiketoiminnan kuluksi.

ARVONALENTUMINEN JA ARVONALENTUMISTESTAUS

Pitkäaikaiset omaisuuserät arvioidaan säännöllisesti mahdollisten arvonalentumiseen viittaavien merkkien havaitsemiseksi, so. tapahtumien tai olosuhdemuutosten varalta, jotka viittaavat siihen, että omaisuuserän kirjanpitoarvoa vastaava rahamäärä ei olisi kerrytettävissä. Liikearvo testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta. Liikearvo on allokoitu rahavirtaa tuottaville yksiköille arvonalentumistestausta varten. Allokointi on tehty niille rahavirtaa tuottaville yksiköille tai rahavirtaa tuottavien yksiköiden ryhmille, joiden odotetaan hyötyvän siitä liiketoimintojen yhdistämisestä, johon kyseinen liikearvo liittyy.

Poistojen kohteena olevien omaisuuserien osalta arvioidaan onko sellaisia tapahtumia tai muutoksia olosuhteissa, jotka viittaisivat, että kirjanpitoarvoa vastaava määrä ei olisi kerrytettävissä. Arvonalentumistappiona kirjataan määrä, jolla omaisuuserän kirjanpitoarvo ylittää siitä kerrytettävissä olevan määrän. Pitkäaikaisista omaisuuseristä kerrytettävissä oleva rahamäärä on niiden myynnistä aiheutuvilla kustannuksilla vähennetty käypä arvo tai tätä suurempi käyttöarvo. Käyttöarvo määritetään diskonttaamalla omaisuuserän tuottama arvioitu vastainen kassavirta. Arvonalentumistestauksessa käytetyt arvostusmallit edellyttävät arvioiden käyttöä.

Vuokrauskäytössä olevien koneiden ja kaluston osalta kiinnitetään erityistä huomiota niiden käyttöasteeseen ja niissä tapauksissa, joissa käyttöaste on matala, arvonalentumistappion kirjaamisen tarve määritetään. Jos omaisuuserän kirjanpitoarvo on korkeampi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä, kirjataan arvonalentumistappio. Arvonalentumistappiot kirjataan tuloslaskelmaan.

Kirjattu arvonalentumistappio peruutetaan ainoastaan, jos olosuhteet muuttuvat tavalla, joka lisää kerrytettävissä olevaa rahamäärää tappion kirjaushetkellä kerrytettävissä olleeseen rahamäärään nähden. Arvonalentumistappioita ei kuitenkaan voida peruuttaa yli sen arvon, joka omaisuuserälle olisi määritetty, jos siitä ei olisi kirjattu arvonalentumistappiota. Liikearvon arvonalentumistappiota ei voida peruuttaa.

MYYTÄVÄNÄ OLEVAT OMAISUUSERÄT

Omaisuuserä tai luovutettavien erien ryhmä luokitellaan myytävänä olevaksi, jos niiden kirjausarvoa vastaava määrä tulee kertymään pääasiallisesti myynnistä sen sijaan että se kertyisi jatkuvasta käytöstä. Tämä ehto täyttyy vain, kun omaisuuserä (tai luovutettavien erien ryhmä) on välittömästi myytävissä nykyisessä kunnossaan tällaisten omaisuuserien (tai luovutettavien erien ryhmän) myynnissä yleisin ja tavanomaisin ehdoin ja myynnin on oltava erittäin todennäköinen. Johdon pitää olla sitoutunut myyntiin ja myynnin on oltava kirjattavissa toteutuneena myyntinä vuoden kuluessa luokittelun tapahtumisesta.

Kun konserni on sitoutunut myyntisuunnitelmaan, joka koskee määräysvallan menettämistä tytäryrityksessä tai liiketoiminnassa kaikki tytäryrityksen tai liiketoiminnan varat ja velat luokitellaan myytävänä oleviksi, kun yllä kuvatut kriteerit täyttyvät, riippumatta siitä, säilyykö konsernilla myynnin jälkeen määräysvallaton osuus aiemmassa tytäryrityksessä tai myydyssä liiketoiminnassa.

Myytävänä olevaksi luokiteltu omaisuuserä tai luovutettavien erien ryhmä arvostetaan kirjanpitoarvoon tai myynnistä aiheutuvilla menoilla vähennettyyn käypään arvoon sen mukaan, kumpi näistä on alempi.

VUOKRASOPIMUKSET

Aineellisen pitkäaikaisen omaisuuden vuokrasopimukset luokitellaan rahoitusleasingisopimuksiksi, jos omistukseen liittyvät riskit ja hyödyt siirtyvät olennaisilta osin yhtiölle. Rahoitusleasingisopimukset aktivoidaan taseeseen vuokrakauden alussa vuokratun hyödykkeen käyvästä arvosta tai tätä alemmasta vähimmäisvuokrien nykyarvosta. Kukin vuokraerä jaetaan rahoitusleasingvelan lyhennykseen ja rahoituskuluihin tavalla, joka vastaa tasaista korkotuottoa maksamatta olevalle leasingvelalle.

Rahoituskuluilla vähennetty rahoitusleasingvelka sisältyy korollisiin velkoihin. Rahoituskustannukset kirjataan tuloslaskelman rahoituskuluihin vuokrakauden aikana. Rahoitusleasingisopimuksilla hankittu omaisuus poistetaan taloudellisena vaikutusai- kanaan yhtiön eri pitkäaikaisiin omaisuusryhmiin soveltamien poistoperiaatteiden mukaisesti.

Vuokrasopimukset, joissa kaikki omistukseen liittyvät olennaiset riskit ja hyödyt säilyvät vuokranantajalla luokitellaan tavallisiksi vuokrasopimuksiksi. Ramirentin tavalliset vuokrasopimukset ovat vuokrattavan kaluston leasingisopimuksia, kiinteistöjen vuokrasopimuksia ja muita leasingisopimuksia.

Tavalliset vuokrasopimukset tehdään tavallisimmin määräajaksi. Sopimukset voivat sisältää irtisanomisaikaa tai ennenaikaiseen irtisanomiseen liittyviä korvauksia koskevia määräyksiä. Niiden kulut kirjataan tuloslaskelmaan liiketoiminnan muina kuluina.

Konsernin sitoviin vastaisiin vähimmäisvuokriin liittyvät veloitteet esitetään taseen ulkopuolisina liitetietoina. Annettavat tiedot sisältävät ei purettavissa olevien vuokrasopimusten mukaiset vähimmäisvuokrat. Jaettuja vuokrasopimuksia ja jälleenvuokraussopimuksia käytetään vuokrakoneiden ja -laitteiden lyhytaikaiseen vuokraukseen. Niiden kulut sisältyvät tuloslaskelman materiaali- ja palvelukuluihin. Jaettuihin vuokrasopimuksiin ja jälleenvuokraussopimuksiin ei sisälly vastaisiin vähimmäisvuokriin liittyviä veloitteita.

VAIHTO-OMAISUUS

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintameno- noon tai tätä alempaan nettorealisointiarvoon. Nettorealisointiarvo on arvioituilla välttämättömillä myyntikustannuksilla vähennetty arvioitu myyntihin- ta tavanomaisessa liiketoiminnassa. Hankintameno perustuu painotettuun keskihintaan. Hankintameno muodostuu hankintahinnasta sekä muista vaihto- omaisuuden nykyiseen sijaintipaikkaansa ja kuntoon- sa saattamiseen aiheutuneista kuluista.

Vaihto-omaisuuteen sisältyy tavanomaiset myytävänä olevat omaisuuserät ja palvelujen tuottamiseen käytetyt materiaalit tai tarvikkeet. Vaihto-omaisuus koostuu pääasiassa myytävistä tavaroista sekä va- raosista. lisävarusteista ja palvelujen tuottamiseen käytetyistä materiaaleista.

RAHOITUSVARAT JA RAHOITUSVELAT**Rahoitusvarojen ja –velkojen luokittelu**

Rahoitusvälineet luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettaviin rahoitusvaroihin, lainoihin ja muihin saamisiin, myytävissä oleviin rahoitusvaroihin ja jaksotettuun hankintamenuon kirjattuihin velkoihin. Konserni luokittelee rahoitusvarat ja –velat hankintahetkellä hankinnan tarkoituksen perusteella. Rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan kaupantekopäivänä.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat rahoitusvarat

Rahoitusvaroihin kuuluva erä luokitellaan arvostettavaksi käypään arvoon tulosvaikutteisesti, kun rahoitusvaroihin kuuluva erä on hankittu kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi tai se on nimenomaisesti luokiteltu alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi.

Rahoitusvaroihin kuuluva erä luokitellaan kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi, jos:

- se on hankittu pääasiallisena tarkoituksena myydä se lyhyen ajan kuluessa; tai
- se on alkuperäisen kirjaamisen tapahtuessa osa sellaisten yksilöityjen rahoitusinstrumenttien muodostamaa salkkua, joita hallinnoidaan yhdessä ja joita on viime aikoina toistuvasti käytetty lyhyen aikavälin voiton tavoitteluun; tai
- se on johdannainen, jota ei ole määritetty suojausinstrumentiksi tai se ei ole suojausinstrumenttina tehokas.

Muu rahoitusvaroihin kuuluva erä kuin erä, joka on hankittu kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi, voidaan luokitella arvostettavaksi käypään arvoon tulosvaikutteisesti alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä jos:

- luokittelu poistaa tai merkittävästi vähentää arvostukseen tai kirjaamiseen liittyvän epäjohtomukaisuuden, joka muutoin syntyisi; tai
- rahoitusvaroihin kuuluva erä on osa rahoitusvarojen, rahoitusvelkojen tai niiden molempien muodostamaa ryhmää, jota hallinnoidaan ja sen tuloksellisuutta arvioidaan käyvän arvon pohjalta, dokumentoidun riskienhallinta- tai sijoitusstrategian mukaisesti, ja ryhmää koskevaa informaatiota tuotetaan sisäisesti tältä pohjalta; tai

- se muodostaa osan sopimuksesta, joka sisältää yhden tai useamman kytketyn johdannaisen, ja IAS 39 sallii koko sopimuksen luokittelun arvostettavaksi käypään arvoon tulosvaikutteisesti.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat rahoitusvaroihin kuuluvat erät arvostetaan käypään arvoon ja kaikki voitot tai tappiot myöhemmästä arvostamisesta kirjataan tuloslaskelmaan. Kirjattava nettovoitto tai –tappio sisältää saadut osingot tai korkotuotot rahoitusvaroihin kuuluvasta erästä ja se sisältyy soveltuvin osin muihin liiketoiminnan tuottoihin tai muihin liiketoiminnan kuluihin.

Lainat ja saamiset

Lainat ja saamiset ovat johdannaisopimuksiin kuulumattomia rahoitusvaroja, joiden eräpäivä on määritelty tai voidaan määrittää, joita ei noteerata toimivilla markkinoilla ja joita yhtiö ei pidä kaupankäyntitarkoituksessa. Nämä sisältävät rahoitusvarat, jotka yhtiö on hankkinut luovuttamalla rahaa, tavaroita tai palveluja. Ramirentilla tällaisia ovat mm. myyntisaamiset ja muut saamiset.

Lainat ja saamiset arvostetaan efektiivisen koron menetelmällä jaksotettuun hankintamenuon. Ne kirjataan pitkäaikaisiin varoihin, jos niiden eräpäivä on enemmän kuin 12 kuukautta raportointipäivän jälkeen.

Myyntisaamiset kirjataan arvioituun käypään arvoonsa (kerrytettävissä oleva rahamäärä), joka vastaa arvioidulla luottotappiovarauksella vähennettyä alkuperäistä laskutettua määrää. Arvonalentumistappio kirjataan myyntisaamisista, joista ei ole arvioitu kertyvän suoritusta. Myyntisaamisia analysoidaan asiakas- ja saamiskohteisesti luottotappiovaraustarpeen tunnistamiseksi.

Jaksotettuun hankintamenuon arvostetut rahoitusvelat

Rahoitusvelat kirjataan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä käypään arvoon. Myöhemmillä kausilla ne arvostetaan efektiivisen koron menetelmällä jaksotettuun hankintamenuon.

Rahoituslaitoksilta saatuihin lainoihin suoranaisesti liittyvät toimituskulut, jotka kohdistuvat selkeästi yksittäisiin lainoihin, vähennetään lainan alkuperäisestä taseeseen kirjattavasta määrästä ja kirjataan myöhemmin efektiivisen koron menetelmää käyttäen rahoituskuluiksi tuloslaskelmaan.

Lainalmiiteistä maksettavat palkkiot kirjataan lainaan liittyvinä transaktiomenoina siltä osin kuin limiitin käyttäminen on todennäköistä. Tällöin palkkio aktivoidaan taseeseen, kunnes laina nostetaan. Jos ei ole näyttöä siitä, että limiittiin kuuluvat lainat tullaan todennäköisesti nostamaan osaksi tai kokonaan, palkkio aktivoidaan ja jaksotetaan kyseisen limiitin voimassaoloajalle.

Rahoitusvelkoja sisältyy sekä pitkä- että lyhytaikaisiin velkoihin ja ne voivat olla korollisia tai korottomia. Muut velat koostuvat ehdollisista lisäkauppa- hintajärjestelyistä ja muista veloista, jotka liittyvät tytäryritysten ja liiketoimintojen hankintoihin.

Myytävissä olevat rahoitusvarat

Myytävissä olevat rahoitusvarat koostuvat pääosin oman pääoman ehtoista arvopapereista. Osakkeet arvostetaan markkinanoteerausten mukaiseen käypään arvoonsa. Listaamattomien osakkeiden käypä arvo perustuu ulkoisten asiantuntijoiden arvonmäärittämiin, tai alkuperäiseen hankintamenuun, jos käypää arvoa ei ole saatavissa. Myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutokset kirjataan verovaikutuksella vähennettynä muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään arvonmuutosrahastossa. Transaktiomenot sisältyvät alkuperäiseen hankintamenuun. Myytäessä kertyneet käyvän arvon muutokset, jotka on kirjattu muihin laajan tuloksen eriin ja jotka on esitetty arvonmuutosrahastossa, kirjataan tuloslaskelman rahoitustuottoihin ja -kuluihin. Käyvän arvon muutokset siirretään muun laajan tuloksen eristä rahoituskuluihin siltä osin kuin ne johtuvat arvonalentumisesta. Ramirent arvioi jokaisena raportointipäivänä onko olemassa näyttöä siitä, että rahoitusvaroihin kohdistuisi arvonalentuminen. Kaikki myytävissä olevat rahoitusvarat kirjataan pitkäaikaisiksi varoiksi, ellei niiden myyntiä katsota todennäköiseksi raportointipäivää seuraavien 12 kuukauden aikana, jolloin ne sisältyvät lyhytaikaisiin varoihin.

Efektiivisen koron menetelmä

Efektiivisen koron menetelmä on menetelmä, jota käytetään rahoitusvelan jaksotetun hankintamenon laskemiseen ja korkotuoton tai -kulun kohdistamiseen asianomaiselle kaudelle. Efektiivinen korko on se korkokanta, jota käyttäen rahoitusinstrumentin odotettavissa olevana juoksuaikana saatavaksi tai suoritettavaksi arvioidut vastaiset maksut (sisältyen kaikki suoritettavat tai saatavat palkkiot ja

korkopisteet, jotka ovat kiinteä osa efektiivistä korkoa, transaktiomenot sekä kaikki muut yli- ja alikurssit) tulevat diskontatuiksi täsmälleen kyseisen rahoitusvelan nettokirjanpitoarvon suuruisiksi.

Tuotto tai kulu kirjataan efektiivisen koron menetelmällä velkainstrumenteille, joita ei ole luokiteltu arvostettavaksi käypään arvoon tulosvaikutteisesti.

JOHDANNAISSOPIMUKSET JA SUOJAUSLASKENTA

Yhtiön vuosina 2014 ja 2013 käyttämät pääasialliset johdannaisopimukset koostuivat korko- ja valuuttajohdannaisista. Kyseisiä sopimuksia on käytetty yhtiön rahoitusperiaatteiden mukaiseen suojaukseen.

Suojauslaskentaa sovelletaan koronvaihtosopimukseen. Suojauskohteena on korollisten velkojen koronmaksuun liittyvä tulevaisuuden rahavirta.

Koronvaihtosopimusten lisäksi on myös käytetty vähäisessä määrin lyhytaikaisia valuuttatermiinejä. Valuuttatermiineihin ei sovelleta suojauslaskentaa ja siten ne on luokiteltu käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettaviin rahoitusvaroihin. Niiden käyvän arvon muutokset kirjataan kokonaan tuloslaskelmaan rahoitustuottoihin tai -kuluihin.

Suojausinstrumentit kirjataan aluksi johdannaisopimuksen solmimispäivän käypään arvoon. Alkuperäisen kirjauksen jälkeen ne arvostetaan hinta- ja korkonoteerauksiin perustuvaan käypään arvoon. Käyvän arvon muutokset kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään arvonmuutosrahastossa edellyttäen, että suojaus on tehokas. Suojauksen tehoton osuus kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan rahoitustuottoihin tai -kuluihin.

Suojausinstrumentista omaan pääomaan kertyneet voitot ja tappiot siirretään tulosvaikutteisiksi silloin, kun suojattu erä vaikuttaa voittoon tai tappioon. Kun rahavirran suojaukseksi hankittu suojausinstrumentti erääntyy tai se myydään tai kun suojauslaskennan soveltamisedellytykset eivät enää täyty, suojausinstrumentista kertynyt voitto tai tappio jää omaan pääomaan siihen asti, kunnes ennakoitu liiketoimi toteutuu. Jos ennakoidun suojatun liiketoimen ei enää odoteta toteutuvan, omaan pääomaan kertynyt voitto tai tappio kirjataan tulosvaikutteisesti.

Suojaussuhde on dokumentoitu IAS 39 standardin edellyttämällä tavalla ja suojausinstrumenttien

tehokkuutta testataan suhteessa tulevaan ja menneeseen aikaan.

RAHAVARAT JA MUUT –RAHOITUSVARAT

Rahavarat ja muut rahoitusvarat koostuvat käteisestä rahasta ja pankkisaamisista, nostettavissa olevista pankkitalletuksista ja muista lyhytaikaisista, erittäin likvideistä alle kolmen kuukauden finanssijoituksista. Luottosaldolliset tilit esitetään lyhytaikaisina korollisina velkoina.

VARAUKSET

Varaus kirjataan kun

- on olemassa oleva velvoite (lakiin perustuva tai tosiasiallinen) aiemman tapahtuman seurauksena,
- on todennäköistä, että velvoitteen täyttäminen johtaa taloudellista hyötyä ilmentävien voimanvarojen siirtymiseen pois yhteisöstä ja
- velvoitteen määrä voidaan arvioida luotettavasti.

Yleisimmät varaukset liittyvät uudelleenjärjestelyihin. Ne kirjataan vain silloin, kun varauksen kirjaamiset yleiset edellytykset ovat täyttyneet ja kun konserni on laatinut määrämuotoisen suunnitelman, joka sisältää tiedot niistä liiketoiminnoista, paikkakunnista ja henkilöstömäärästä, joihin suunnitelma vaikuttaa, yksityiskohtaisen arvion aiheutuvista kustannuksista ja suunnitelman toimeenpanon aikataulun. Uudelleenjärjestelyvaraus jakautuu irtisanomisiin liittyviin etuuksiin ja toimitilojen ja vuokrauskaluston vuokrasopimusten irtisanomisiin.

OSINGOT

Ramirentin hallituksen ehdottama osinko sisältyy konsernitaseen voittovaroihin. Maksettava osinko vähennetään voittovaroista vasta kun yhtiökokous on tehnyt osingonjakopäätöksen.

OSAKEKOHTAINEN TULOS

Laimentamaton osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden tulos tilikauden aikana ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla. Liikkeeseen lasketuista osakkeista vähennetään yhtiön hallussa mahdollisesti olevat omat osakkeet.

Laimennettu osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden tulos tilikauden aikana ulkona olevien

osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla, johon on lisätty optioiden oletetulla toteutuksella hankittujen osakkeiden lukumäärä. Optio-oikeuksilla ja osakepalkkiöjärjestelmillä on laimentava vaikutus, jos osakkeen hinta on korkeampi kuin optioiden toteutuksen yhteydessä maksettava merkintähinta sisältäen vielä suoritettavan työn käyvän arvon ja jos kaikki ehdot ovat toteutuneet tilinpäätöshetkellä.

UUSIEN JA MUUTTUNEIDEN IFRS–STANDARDIEN JA IFRIC TULKINTOJEN SOVELTAMINEN

IASB on julkistanut seuraavat standardit ja tulkinnat, jotka eivät ole vielä voimassa ja joita Ramirent ei ole vielä soveltanut. Ramirent ottaa ne käyttöön kunkin standardin ja tulkinnan voimaantulopäivästä lähtien, tai mikäli voimaantulopäivä on muu kuin tilikauden ensimmäinen päivä, voimaantulopäivää seuraavan tilikauden alusta lukien.

IFRS 9 "Financial Instruments" (voimaan 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Tämä standardi on osa laajempaa rahoitusinstrumenttien kirjanpitoa koskevaa uudistusta. Uuden standardin ensimmäisessä vaiheessa annetaan ohjeistus rahoitusinstrumenttien luokittelusta ja arvostamisesta. Myöhemmin toteutettavat vaiheet liittyvät rahoitusinstrumenttien arvonalentumiseen ja suojauslaskentaan. Ramirent arvioi, että uudella standardilla ei tällä hetkellä tiedossa olevalta osin tulisi olemaan merkittävää eroa tämänhetkiseen IAS 39 mukaan arvostettuihin rahoitusinstrumentteihin, mutta tulee olemaan jotain vaikutusta rahoitusinstrumenttien esittämiseen Ramirentissa. Standardia ei ole vielä hyväksytty EU:ssa.

IFRS 15 "Myyntituotot asiakassopimuksista" (voimaan 1.1.2017 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Uusi standardi sisältää viisivaiheisen mallin asiakassopimusten perusteella saatavien myyntituottojen tulouttamiseen. Myynnin tulouttaminen voi tapahtua tiettyinä hetkenä tai ajan kuluessa. Keskeisenä kriteerinä tulouttamiselle on määräysvallan siirtyminen. Muutoksella ei oleteta olevan olennaista vaikutusta konsernitilinpäätökseen. Standardia ei ole vielä hyväksytty EU:ssa.

Muilla julkistetuilla muutoksilla tai uudistuksilla IFRS–standardeihin ja IFRIC–tulkintoihin ei ole merkittävää vaikutusta Ramirentin taloudelliseen raportointiin.

2. RAHOITUSRISKIEN HALLINTA

RISKIENHALLINNAN PERIAATTEET

Ramirent altistuu liiketoiminnassaan rahoitusriskeille. Pääasialliset rahoitusriskit ovat valuuttakurssiriski, korkoriski, varainhankinta- ja maksuvalmiusriski sekä vastapuoli- ja luottoriski. Hallitakseen näitä rahoitusriskejä ja vähentääkseen niiden haitallisia vaikutuksia liiketoimintaan, varoihin ja velkoihin sekä tulokseen Ramirent soveltaa riskienhallintapolitiikkaa, joka on määritelty hallituksen hyväksymässä rahoituspolitiikassa.

Rahoituspolitiikassa on määritelty riskienhallinnan periaatteet niiden riskien osalta, joilla oletetaan olevan suurin vaikutus konsernin liiketoimintaan. Lisäksi rahoituspolitiikka määrittää Ramirent-konsernin rahoitustoimintojen yleiset periaatteet päämäärään tavoitteiden asettaminen sekä rahoitusriskien hallintastrategian, riskienhallinnan organisaation ja vastuunjaon määrittely (työnjako konsernin sisällä ja vastuunjako määriteltyjen riskien käsittelyssä).

Ramirentin rahoituspolitiikan mukaisesti rahoitusriskien hallinnalla pyritään turvaamaan liiketoiminnan rahoitustarpeet ja minimoimaan rahoituskustannukset sekä valuutta-, korko- ja muiden rahoitusriskien vaikutukset mahdollisimman kustannustehokkaasti. Poliitiikka määrittää rahoituksen ja rahoitusriskien hallinnan vastuut sekä kattaa valittujen rahoitusriskien suojaamiseen käytettävät instrumentit ja hyväksyttävät riskitasot.

Ramirentin hallituksella on kokonaisvastuu riskienhallinnan ohjaamisesta ja toimintaohjeiden asettamisesta. Konsernin toimitusjohtaja ja talousjohtaja valvovat, että riskienhallintaa hoidetaan konsernissa asianmukaisesti.

Käytännön tason riskienhallinta on keskitetty konsernin rahoitusyksikölle. Rahoitusyksikkö toimii konsernin sisäisenä pankkina ja vastapuolena konsernin sisäisissä ja pääasiallisesti myös ulkoisissa rahoitustoimissa. Konsernirahoitusyksikkö on vastuussa rahoituspolitiikan täytäntöönpanosta ja konsernin rahoitusriskien seurannasta. Ramirentin konsernirahoitus vastaa konsernitason valuuttakurssi-, korko-, maksuvalmius- ja varainhankintariskien hallinnasta läheisessä yhteistyössä liiketoimintayksiköiden kanssa.

Ramirentin liiketoimintayksiköiden johto vastaa yksiköidensä rahoitusriskien seurannasta ja riskienhallinnasta rahoituspolitiikan ja muiden konsernirahoituksen ohjeiden mukaisesti.

VALUUTTAKURSSIRISKI

Ramirent on kansainvälinen konserni, jolla on liiketoimintaa Pohjois-, Itä- ja Keski-Euroopan maissa. Konserniyhtiöiden vuokraus- ja myyntitulot kertyvät pääosin paikallisissa valuutoissa. Yhtiöiden ostot ovat paikallisissa valuutoissa sekä osin euroissa. Suuri osa investoinneista tehdään euroissa. Konserni altistuu myös valuuttakurssiriskeille, joita syntyy konsernin sisäisestä rahoitustoiminnasta ja valuuttamääräisistä nettoinvestoinnista.

Transaktioriski

Ramirentin toimintaperiaate on minimoida valuuttakurssivaihteluiden vaikutukset konsernin tulokseen. Tähän pyritään hajauttamalla ostoja, myyntejä ja sekä rahoitussopimuksia ajallisesti sekä kiinnittämällä suurien valuuttakertymien kurssit tarvittavaksi ajaksi. Suojattavia riskipositioita määriteltäessä otetaan huomioon sopimukseen perustuvat sitoumukset ja seuraavan 12 kuukauden ajalle ennustetut kassavirrat sekä osinkosaamiset. Transaktioriskipositioiden suojaaminen tapahtuu käyttämällä valuuttatermiinejä. Yksiköiden suojaustoimien vastapuolena on konsernin emoyhtiö. Konsernin rahoitusyksikkö yhdistää ja tarvittaessa suojaa keskitetysti liiketoimintayksiköiden positiot käyttämällä ulkoista lainanottoa riskipositioita vastaavissa valuutoissa ja ulkoisia valuuttatermiinejä.

Suurimmat transaktioriskipositiot muodostuvat ulkomaisista ostoista ja konsernin sisäisestä rahoituksesta. Ramirentin Ruotsin, Norjan ja Puolan liiketoimien laajuuden vuoksi Ramirent altistuu pääasiassa Ruotsin (SEK) ja Norjan (NOK) kruunujen sekä Puolan Zlotyn (PLN) vaihtelusta aiheutuvalla valuuttakurssiriskille, erityisesti konsernin sisäisessä rahoitustoiminnassa. Konsernin rahoitusyksikkö suojaa positiot ulkoisilla valuuttalainoilla ja -termiineillä.

31.12.2014 Ramirentillä oli avoimia valuuttatermiinisopimuksia 32,7 (30,9) milj. euroa (nimellisarvo), joiden markkina-arvo oli -0,01 (-0,2) milj. euroa.

Alla olevassa taulukossa on esitetty Ramirentin myyntisaamiset ja ostovelat valuutoittain tilinpäätöshetkellä 31.12.

(EUR 1 000)	EUR-positio yhtiöillä, joiden toimintavaluutta ei ole EUR	EUR-positio yhtiöillä, joiden toimintavaluutta ei ole EUR
Myyntisaamiset	178	4 328
Ostovelat	-1 377	-1 186
Yhteensä	-1 199	3 143

KOROLLISET VELAT VALUUTOITTAIN

(EUR 1 000)	2014	2013
EUR	200 385	178 923
SEK	16 580	16 107
NOK	13 233	13 751
Total	230 198	208 781

Herkkyysanalyysi

Alla olevassa taulukossa on pyritty havainnollistamaan konsernin tilikauden tuloksen herkkyyttä esitettyjen valuuttakurssien +/-10 %:n muutokselle. Herkkyysanalyysi perustuu tilinpäätöshetken

taseeseen sisältyviin rahoitusinstrumentteihin: rahoitusvaroihin ja -velkoihin mukaan lukien kaikki suojausinstrumentit. Analyysissä oletetaan kaikkien muiden tekijöiden pysyvän vakioina.

(EUR 1 000)	2014	2013
+/-10 % muutos EUR/SEK valuuttakurssissa	-/+ 866	+/- 273
+/-10 % muutos EUR/NOK valuuttakurssissa	-/+ 2 239	-/+ 3 638
+/-10 % muutos EUR/PLN valuuttakurssissa	+/- 585	+/- 530
+/-10 % muutos EUR/DKK valuuttakurssissa	-/+ 88	+/- 170
+/-10 % muutos euron suhteessa muihin valuuttoihin	-/+ 482	-/+ 1 416
+/-10 % muutos yhteensä	-/+ 3 090	-/+ 4 081

TRANSLAATORISKI

Konserniyhtiöiden rahoitustarpeet katetaan osin emoyhtiön tekemillä oman pääoman sijoituksilla (translaatorisiki) ja emoyhtiön paikallisvaluutoissa myöntämin sisäisin lainoin. Ramirent on päättänyt, ettei se tällä hetkellä suojaa ulkomaanrahamääräisiin nettoinvestointeihin liittyvää valuuttakurssiriskiä.

KORKORISKI

Ramirent altistuu korkoriskille pääasiassa korollisen velkansa kautta. Korkoriski kuvaa korkomuutosten aiheuttamaa epävarmuutta yhtiön tulokseen. Pienentääkseen korkoriskin vaikutusta kannattavuuteensa Ramirent kiinnittää korot tarvittaviksi ajoiksi ja koronmäärityspäivät hajautetaan ajallisesti.

Korkoriski on pienimmillään silloin, kun konsernin rahoitusinstrumenttien korkoriskipositio neutraloi liiketoiminnan korkoherkkyyden. Korkoriskiposition mittaamisessa käytetään konsernin nettovelan duraatiota (keskimääräistä korkojen kiinnitysaikaa).

Konsernin rahoitusyksikkö on vastuussa Ramirent-konsernin korkoriskin hallinnasta. Rahoituspolitiikan mukaisesti korkokausien tulee olla hajautettuja. Koronvaihtosopimuksia ja optioita koronvaihtosopimukseen voidaan käyttää vain olemassa olevien lainojen korkojen muuntamiseen muuttuvakorkoisista kiinteäkorkoisiksi. Ramirent soveltaa suojauslaskentaa korkojohdannaisten kirjanpidollisessa käsittelyssä. Todellinen keskimääräinen korkojen kiinnittämisaika korollisille veloille 31.12.2014 oli 27,5 kuukautta ja suojaustaso vaihtuvakorkoisille lainoille oli 66,3 %. Rahoitusyksikkö vastaa Ramirentille määritellyn tavoitellun korkoriskiposition seurannasta ja päivittämisestä.

Ramirentillä oli 31.12.2014 avoimia koronvaihtosopimuksia nimellisarvoltaan 52,7 milj. euroa (88,8 milj. euroa). Näiden markkina-arvo oli -1,7 milj. euroa (-2,6 milj. euroa).

LAINATYYPPIEN ERÄÄNTYMISAJAN PAINOTETTU KESKIMÄÄRÄINEN KORKOKANTA 31.12.2014

(EUR 1000)	Erääntymisaika painotettu keskiarvo (vuotta)	Keskimääräinen korkokanta (%)
Lainat rahoituslaitoksilta	2,2	1,56 %
Joukkovelkakirjalaina	4,2	4,38 %
Yritystodistukset	0,2	0,47 %
Muut velat	1,6	4,25 %

LAINATYYPPIEN ERÄÄNTYMISAJAN PAINOTETTU KESKIMÄÄRÄINEN KORKOKANTA 31.12.2013

(EUR 1000)	Erääntymisaika painotettu keskiarvo (vuotta)	Keskimääräinen korkokanta (%)
Lainat rahoituslaitoksilta	1,3	1,64 %
Joukkovelkakirjalaina	5,2	4,38 %
Rahoitusleasingvelat	0,7	4,00 %

Alla esitetään tilinpäätöshetken korollisten rahoitusvelkojen ja korkojohdannaisten uudelleenhinnoittelu- ja erääntymisjakaua:

KORKOSUOJAUKSEN AJALLINEN KATTAVUUS (KAUDEN LOPUN TASEARVOILLA)

31.12.2014 (EUR 1000)	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Myöhemmin
Velat, kiinteä korko	100 440	99 982	100 171	100 367	99 961	-	-
Velat, vaihtuva korko	129 758	78 885	78 954	-	-	-	-
Korkosuojat	52 718	37 718	12 718	-	-	-	-

KORKOSUOJAUKSEN AJALLINEN KATTAVUUS (KAUDEN LOPUN TASEARVOILLA)

31.12.2013 (EUR 1000)	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Myöhemmin
Velat, kiinteä korko	99 151	99 300	99 458	99 621	99 789	99 961	-
Velat, vaihtuva korko	109 630	75 672	75 719	75 788	-	-	-
Korkosuojat	88 751	53 751	38 751	13 751	-	-	-

Herkkyysanalyysi
Seuraavassa taulukossa havainnollistetaan konsernin tilikauden 2014 tuloksen ja oman pääoman (muiden laajan tuloksen erien) herkkyyttä 31.12.2014 mahdollisille korkotason muutoksille. Yhden pro-

senttiyksikön korkomuutos tilinpäätöshetkellä olisi parantanut/vähentänyt tilikauden tulosta alla esitetyillä määrillä. Analyysissä oletetaan kaikkien muiden tekijöiden pysyvän vakioina. Analyysi on suoritettu samoilla periaatteilla vuodelle 2013.

31.12.2014

(EUR 1000)	Tuloslaskelma		Oma pääoma (Muut laajan tuloksen erät)	
	1%-yksikön nousu	1%-yksikön lasku	1%-yksikön nousu	1%-yksikön lasku
Vaihtuvakorkoiset instrumentit	-1 299	239	-	-
Koronvaihtosopimukset	527	-174	545	-448
Yhteensä	-772	65	545	-448

31.12.2013

(EUR 1000)	Tuloslaskelma		Oma pääoma (Muut laajan tuloksen erät)	
	1%-yksikön nousu	1%-yksikön lasku	1%-yksikön nousu	1%-yksikön lasku
Vaihtuvakorkoiset instrumentit	-961	363	-	-
Koronvaihtosopimukset	888	-350	1 422	-900
Yhteensä	-73	14	1 422	-900

Korkotason muutoksen vaikutus omaan pääomaan suoritettiin uudelleen hinnoitteleamalla nykyarvo-menetelmällä avoimien koronvaihtosopimusten tulevat korkovirrat tilinpäätöshetken verrattuna yhtä prosenttiyksikköä korkeammiksi/matalammiksi. EUR -määräisten vaihtuvakorkoisten instrumenttien ja koronvaihtosopimusten osalta analyysiin on määritetty alarajaksi 0,00 %. Koska avoimet koronvaihtosopimukset ovat tehokkaita, on niiden kaikkien oletettu vaikuttavan omaan pääomaan.

VARAINHANKINTARISKI

Varainhankintariskiä on riski, jossa nykyisten luottojen jälleenrahoitus ja/tai uuden rahoituksen saaminen ei ole mahdollista tai on mahdollista vain korkein kustannuksin. Ramirent pyrkii minimoimaan varainhankintariskiään hajauttamalla luottojen erääntymisiä ajallisesti sekä varmistamalla luottojen ja luottolimiittien uudelleenrahoitukset riittävän ajoissa.

Ramirentin päämääränä on varmistaa riittävä rahoitus liiketoimintoilleen kaikkina aikoina. Lisäksi pyritään alentamaan rahoituskustannuksia pitkällä tähtäimellä. Rahoituspolitiikan mukaan yhtiön tulee käyttää eri rahoituslähteitä pitkäaikaisen rahoituksen varmistamiseksi suotuisin ehdoin. Päämääränä on, ettei mikään yksittäinen rahoituslaitos muodosta yli 50 %:a konsernin kokonaisrahoituksesta.

Rahoituspolitiikan mukaan pitkällä tähtäimellä Ramirentin ei tarvitse lyhentää korollista vierasta pääomaansa yksittäisen vuoden aikana enempää kuin 30 % kaikista korollisista veloistaan. Mikäli tällainen tilanne syntyy, konsernin rahoitusyksikön tulee aloittaa neuvottelut rahoitusrakenteen muuttamiseksi viimeistään 18 kuukautta ennen sovittua lyhennystä.

Tilikauden 2014 lopussa Ramirentillä oli käytössään sitovia pitkäaikaisia lyhennysohjelmaisia luottolimiittejä yhteensä 75,0 milj. euroa ja pitkäaikaisia valmiusluottolimiittejä kahdelle eri sopimukselle yhteensä 222,0 milj. euroa ja sitova 20,0 milj. euron shekkilimiitti rahalaitosten kanssa. Vuoden 2013 aikana Ramirent laski liikkeelle 100 milj. euron vakuudettoman joukkovelkakirjalainan. Lisäksi käytössä oli 150,0 milj. euron kotimainen yritystodistusohjelma.

Sitovien lainojen keskimääräinen erääntymisaika 31.12.2014 oli 2,7 vuotta. Suurimmat Ramirentin luottojärjestelyt erääntyvät vuonna 2016, 2017 ja 2020. Joukkovelkakirjalaina erääntyy vuonna 2019.

Ramirent täytti luottojärjestelyihinsä liittyvät kovenantti- ja muut ehdot 31.12.2014.

MAKSUVALMIUSRISKI

Maksuvalmiusriski on riski siitä, että nykyiset likvidit varat ja luottojärjestelyt eivät riitä liiketoiminnan tarpeisiin tai niiden saamiseen liittyä korkeita ylimääräisiä kustannuksia. Maksuvalmiusriskin hallinnan tavoitteena on, että yhtiö on suojautunut tulevaisuuden ennustettavia ja ennustamattomia rahoitustarpeita riittävillä likviditeettireserveillä. Ramirent Oyj nostaa keskitetysti suurimman osan konsernin ulkoisesta korollisesta velasta. Ramirent pyrkii vähentämään maksuvalmiusriskiä ylläpitämällä riittävästi käyttämättömiä sitovia luottolimiittejä. Maksuvalmiusriskiä vähennetään myös tehokkaalla kassanhallinnalla ja kassanhallintaan liittyvillä järjestelyillä, kuten käyttämällä konsernitilejä ja shekkilimiittejä. Pitkällä aikavälillä liiketoiminnan rahavirta on pääasiallinen rahoituslähde.

Ramirentin rahoituspolitiikan mukaan likviditeettireservien tulee vastata vähintään 8 prosenttia liukuvan 12 kuukauden liikevaihtoennusteesta tai vähintään 50 miljoonaa euroa, riippuen siitä kumpi näistä on suurempi. Tämän lisänä myös yritystodistusvelat tulee olla katettu sitovilla luottolimiiteillä. Lisäksi tulevaisuuden tarpeita varten tulee olla strateginen likviditeettireservi. Yhtiön johto arvioi säännöllisesti strategisen likviditeettireservin tasoa, jotta yhtiö voi toimia tehokkaasti.

Likviditeettireservin on oltava nostettavissa kolmen pankkipäivän sisällä ilman lisämaksuja, korvauksia tai vastaavia kuluja. Vuoden 2014 lopussa Ramirentillä oli 188,7 milj. euroa (30,8 % vuoden 2014 liikevaihdosta) käyttämättömiä sitovia luottolimiittejä.

Alla oleva taulukko kuvaa luottosopimusten erääntymistä 31.12.2014. Luvut sisältävät koronmaksut.

31.12.2014

(EUR 1 000)

Muut rahoitusinstrumentit	Sopimukseen perustuvat rahavirrat	Kirjanpitoarvo	2015	2016	2017	2018	2019	Myöhemmin
Sitovat lainat rahoituslaitoksilta	-108 490	-102 784	-1 801	-30 001	-76 688	-	-	-
Joukkovelkakirjalainat	-121 875	-99 300	-4 375	-4 375	-4 375	-4 375	-104 375	-
Yritystodistukset	-23 115	-23 000	-23 115	-	-	-	-	-
Sitovat shekkitililimitit pankeista	-4 164	-3 974	-574	-61	-3 529	-	-	-
Muut pitkäaikaiset velat	-27 387	-21 030	-689	-1 744	-8 780	-7 862	-5 473	-2 839
Muut lyhytaikaiset velat	-6 731	-5 634	-6 731	-	-	-	-	-
Ostovelat	-27 962	-27 962	-27 962	-	-	-	-	-
Yhteensä	-319 724	-283 684	-65 247	-36 181	-93 372	-12 237	-109 848	-2 839
Johdannaisinstrumentit								
Koronvaihtosopimukset (käypä arvo)	-1 736	-1 736	-952	-662	-121	-	-	-
Valuuttatermiinit (käypä arvo)	-8	-8	-8	-	-	-	-	-
Yhteensä	-1 744	-1 744	-960	-662	-121	-	-	-
Yhteensä	-321 468	-285 427	-66 207	-36 843	-93 493	-12 237	-109 848	-2 839

31.12.2013

(EUR 1 000)

Muut rahoitusinstrumentit	Sopimukseen perustuvat rahavirrat	Kirjanpitoarvo	2014	2015	2016	2017	2018	Myöhemmin
Sitovat lainat rahoituslaitoksilta	-116 795	-108 762	-36 169	-1 688	-1 875	-77 063	-	-
Joukkovelkakirjalainat	-126 250	-99 151	-4 375	-4 375	-4 375	-4 375	-4 375	-104 375
Sitovat shekkitililimitit pankeista	-869	-808	-12	-14	-16	-827	-	-
Rahoitusleasingvelat	-63	-60	-40	-23	-	-	-	-
Muut velat	-10 166	-10 166	-10 166	-	-	-	-	-
Ostovelat	-35 964	-35 964	-35 964	-	-	-	-	-
Yhteensä	-290 107	-254 911	-86 726	-6 100	-6 266	-82 265	-4 375	-104 375
Johdannaisinstrumenti								
Koronvaihtosopimukset (käypä arvo)	-2 593	-2 593	-1 413	-674	-453	-53	-	-
Valuuttatermiinit (käypä arvo)	-227	-227	-227	-	-	-	-	-
Yhteensä	-2 820	-2 820	-1 640	-674	-453	-53	-	-
Yhteensä	-292 927	-257 731	-88 366	-6 774	-6 719	-82 318	-4 375	-104 375

LUOTTORISKI

OPERATIIVINEN LUOTTORISKI

Luottoriski on määritetty mahdollisuudeksi, että asiakas ei täytä sitoumustaan Ramirentia kohtaan. Konsernilla on Luottoriskimanaali, joka asettaa ohjeet luottoriskin hallinnalle kaikissa konserniyhtiöissä. Luottoriskimanaalin mukaan operatiivinen johto on kussakin Ramirentin yksikössä velvollinen määrittämään paikalliset toimintatavat luottoriskin arvioimiseksi ja hallitsemiseksi. Luottoriskimanaali

määrittelee tilanteet, joissa asiakas voidaan luokitella korkean riskiprofilin asiakkaaksi, jota koskevat tiukat ehdot mm. luottolimiitin määrässä. Luottoriskin pienentämiseksi voidaan riskiasiakkailta ottaa vastaan vakuuksia tai takauksia.

Asiakkaisiin liittyvä luottoriski on hajautunut, sillä konsernin myynti kertyy suurelta määrältä asiakkaita. Tilikauden 2014 päättyessä konsernilla ei ollut suuria asiakasluottoriskikeskittymiä lukuun ottamatta yhtä yksittäistä asiakkuutta, jonka

osuus on noin 10 % konsernin kokonaisliikevaihdosta. Saamisten laatua arvioidaan ikäanalyysin ja asiakas-kohtaisen analyysin perusteella.

Rahoitusvarojen kirjanpitoarvo tilikauden lopussa vastaa konsernin luottoriskin enimmäismäärää.

MYYNTISAAMISTEN IKÄJAKAUMA

(EUR 1000)	Brutto 2014	Luottotappio- varaukseksi kirjattu 2014	Brutto 2013	Luottotappio- varaukseksi kirjattu 2013
Eräntymättömät myyntisaamiset	70 476	–	73 607	–
1–30 päivää erääntyneet myyntisaamiset	17 018	–	17 200	–
31–90 päivää erääntyneet	4 890	–	4 419	–266
91–180 päivää erääntyneet	3 184	–1 645	2 225	–2 225
181–360 päivää erääntyneet myyntisaamiset	2 081	–2 081	1 287	–1 287
yli 360 päivää erääntyneet myyntisaamiset	9 151	–9 151	5 804	–5 804
Yhteensä	106 801	–12 877	104 542	–9 582

Luottotappiovarauksen muutos tilikauden aikana oli seuraava:

(EUR 1000)	2014	2013
Luottotappiovaraus 1.1.	–9 582	–11 061
Kurssierot	268	360
Lisäys tilikauden aikana	–6 086	–3 999
Tilikauden aikana toteutuneista luottotappioista johtuva vähennys	1 036	2 442
Tilikauden aikana saaduista asiakassuorituksista johtuva vähennys	1 487	1 954
Tytäryhtiöiden myynnistä johtuva vähennys	–	722
Luottotappiovarauksen muutos tilikauden aikana	–3 295	1 478
Luottotappiovaraus	–12 877	–9 582

Vastapuoliriski

Rahoituksellinen vastapuoliriski on määritelty riskiksi, että pankki/rahoituslaitos ei kykene täyttämään sitoumuksiaan Ramirent konsernia kohtaan. Rahoituksellista vastapuoliriskiä pienennetään valitsemalla erittäin likvidejä instrumentteja ja vastapuolia, joilla on korkea luottoluokitus. Ramirent tekee yhteistyötä vain sellaisten vastapuolien kanssa, jotka on arvioitu kykeneviksi täyttämään velvoitteensa Ramirentia kohtaan.

Konsernin rahoitusyksikkö hallinnoi rahoitustoimiin ja niiden vastapuoliin liittyvän luottoriskin suurinta osaa käyttämällä 3–5 päärahailaitosta sekä tehokkaalla kassan- ja rahoitusvarojen hallinnalla siten, että konsernilla ei ole merkittäviä riskikeskittymiä miltään rahoitusvastapuolelta.

RAHAVIRRRAN SUOJAUS

Ramirent konserni käyttää korkojohdannaisia vähentääkseen tuloslaskelman korkokustannusten vaihtelua ja säättääkseen velkasalkun keskimääräistä koronkiinnitysaikaa. Koronvaihtosopimuksia käytetään tulevien liiketapahtumien eli rahavirtojen suojaamiseen.

Kaikki korkojohdannaiset liittyvät suoraan olemassa oleviin lainoihin ja ne täyttävät suojauslaskennan soveltamisedellytykset, joten ne on määritelty rahavirran suojausiksi. Rahavirransuojauksissa Ramirent on ennalta määritellyt korkokulujen rahavirrat vuosien 2014–2017 aikana.

Tehokas osuus käyvän arvon muutoksista niiden johdannaisten osalta, jotka on määritelty ja täyttävät rahavirran suojauksen edellytykset, on kirjattu muihin laajan tuloksen eriin. Tehottomaan osuuteen liittyvät voitot ja tappiot merkitään tuloslaskelmaan. Suojauslaskennan tehokkuutta testataan jatkuvasti etukäteen ja jälkilaskennalla vuosineljänneksittäin. Rahavirran suojaukset olivat tehokkaita vuoden 2014 sekä 2013 aikana.

Omaan pääomaan kertyneet voitot ja tappiot palautetaan tuloslaskelman korkotuottoihin tai –kuluihin tilikausilla, jolloin suojattava kohde vaikuttaa tuloslaskelmaan. Suojausrahaston muutokset esitetään muissa laajan tuloksen erissä. Tilikauden 2014 rahavirran suojausten vaikutus muihin laajan tuloksen eriin oli 0,6 miljoonaa euroa (verojen jälkeen).

3. PÄÄOMAN HALLINTA

Hallitus on hyväksynyt Ramirentin pääoman hallinnan tavoitteet konsernin rahoituspolitiikassa ja strategia-suunnitelmassa. Ramirentin tavoitteena on vahva taserakenne, joka mahdollistaa taloudellisen vakauden taloudellisista suhdanteista ja ulkoisista rahoitusmahdollisuuksista riippumatta. Tämä antaa Ramirentille mahdollisuuden tehdä pitkän aikavälin liiketoimintapäätöksiä ja hyödyntää avautuvia liiketoimintamahdollisuuksia kaikissa suhdanteissa. Lisäksi yhtiön tavoitteena on vakaa, yhtiön pääomakustannukset ylittävä tuotto.

Ramirent-konsernin pitkän aikavälin taloudelliset tavoitteet ovat linjassa strategisten tavoitteiden kanssa ja korostavat omistaja-arvon luomista. Taloudelliset tavoitteet ovat seuraavat:

- Oman pääoman tuotto (ROE), 18 % yli suhdanteen
- Nettovelan suhde käyttökatteeseen (EBITDA) tulee olla alle 1,6 jokaisen tilikauden lopussa
- Osingonjako vähintään 40 % tilikauden osakekohtaisesta tuloksesta

Varmistaakseen pitkän aikavälin kannattavuustavoitteen, Ramirent tavoittelee vähintään 18 %:in EBITA-marginaalia kaikilla segmenteillä. Tämän odotetaan parantavan EBITA-marginaalia 3 prosenttiyksikköä konsernitasolla vuoden 2012 14 %:in tasolta 17 %:iin vuoteen 2016 mennessä.

Velkojen suhde omaan pääomaan 31.12.2014 ja 31.12.2013 oli seuraava:

(EUR 1000)	2014	2013
Korolliset velat	230 199	208 781
Käteis- ja muut rahavarat	-3 129	-1 849
Nettovelat	227 070	206 932
Oma pääoma	324 292	370 978
Nettovelkaantumisaste	69,9 %	55,8 %

NETTOVELAN TÄSMÄTYSLASKELMA

	2014	2013
Nettovelka 1.1.	206 932	239 375
Rahavarojen lisäys / (vähennys)	-1 281	-512
Pitkäaikaisen velan lisäys rahavirtana	-	99 031
Lyhytaikaisen velan lisäys rahavirtana	-7 833	
Rahavirroista aiheutuva nettovelan muutos	26 936	-131 082
Yrityshankinnat	2 166	
Ei rahavirtavaikutteiset muutokset		
- lainojen nostokulujen jaksotukset	149	120
Nettovelan lisäys / (vähennys)	20 137	-32 443
Nettovelka 31.12.	227 070	206 932

Ramirentin liiketoiminta on pääomavaltaista, ja investoinnit uuteen kalustoon sekä olemassa olevan kaluston tehokas käyttö heijastuvat kasvumahdollisuuksiin ja kannattavuuteen. Ramirentin tulevaisuuden käyttöomaisuushyödykeinvestointien määrä riippuu lukuisista tekijöistä, kuten yleisistä taloudellisista olosuhteista ja kasvunäkymistä. Liiketoiminta on luonteeltaan syklistä, mutta investointien keskeyttäminen vaikuttaisi melko nopeasti kassavirtaan. Investointien ajoitus ja määrä ovat keskeisiä tavoitellun pääomarakenteen saavuttamiseksi.

Ramirentin tavoitteena on maksaa vuosittain osinkoja vähintään 40 % tilikauden osakekohtaisesta tuloksesta. Hallitus on ehdottanut vuoden 2015 yhtiökokoukselle osinkojen määräksi 0,4 euroa osakkeelta, mikä vastaa 132,0 % tilikauden voitosta. Viimeisten viiden vuoden aikana varsinaiset osingot ovat olleet keskimäärin 84,3 % vuoden tuloksesta.

Vuoden 2014 varsinaisessa yhtiökokouksessa päätettiin maksaa vuodelta 2013 osinkoa 0,37 euroa osakkeelta. Osingonjaon täsmäytyspäivä oli 31.3.2014 ja osinko maksettiin 11.4.2014.

Hallitus tarkastelee säännöllisesti konsernin pääomarakennetta. Yhtiö tarkastelee säännöllisesti nettovelkaantumisastetta ja muita taloudellisia tavoitelukuja.

4. SEGMENTTI-INFORMAATIO

Ramirent-konsernilla on kuusi toimintasegmenttiä: Suomi, Ruotsi, Norja, Tanska, Europe East (Baltian maat sekä Venäjä ja Ukraina yhteisyrityksen kautta) ja Europe Central (Puola, Tšekin tasavalta ja Slovakia). Unkari on mukana vertailukauden luvuissa 18. syyskuuta 2013 saakka. Segmenttien tulokselisuuden arviointi sekä segmenteille kohdennettavia resursseja koskevat päätökset perustuvat segmenttien liiketulokseen. Ramirent-konsernissa emoyhtiön toimitusjohtaja (ylin operatiivinen päätöksentekijä) saa säännöllisesti raportin toimintasegmenttien liiketuloksesta ja sitoutuneesta pääomasta.

Ramirent Oyj veloittaa tytäryhtiöiltään hallintoveloitusta vastikkeena tuotetuista palveluista. Kulut sisältyvät kunkin segmentin liiketulokseen.

Segmenttien varat ja velat ovat sellaisia eriä joita segmentti käyttää liiketoiminnassaan ja jotka ovat järkevällä perusteella kohdistettavissa segmenteille.

Pitkäaikaiset varat on esitetty ilman rahoitusinstrumentteja, työsuhteen päättymisen jälkeisiin etuusjärjestelyihin liittyviä varoja ja laskennallisia verosaamisia. Segmenttien velat on esitetty ilman korollisia velkoja.

Emoyhtiön kulut koostuvat mm. henkilöstökuluista sosiaalikuluneen, pääkonttorin kuluista, liiketoiminnan kehittämisen kuluista, IT järjestelmien ylläpidosta ja kehittämisestä sekä eräistä markkinointikuluista liittyen lähinnä Ramirent brandin kehittämiseen. Nämä kuluista allokoidaan toimintasegmenteille siltä osin kuin ne hyödyttävät segmenttejä. Omistajatoimintoon liittyviä kuluja, eli kuluja, jotka liittyvät emoyhtiön asemaan julkisesti noteerattuna yhtiönä ja siitä aiheutuvasta raportointivelvoitteesta ei kohdisteta segmenteille. Segmenteille kohdistamattomat erät koostuvat EBITA tasolla sellaisista emoyhtiön kuluista, joita ei ole sisäisillä veloituksilla kohdistettu segmenteille.

VUODEN 2014 SEGMENTTI-INFORMAATIO

(EUR 1000)	Suomi	Ruotsi	Norja	Tanska	Europe East	Europe Central	Kohdistamattomat erät ja eliminoinnit	Segmentit yhteensä
Ulkoiset tuotot yhteensä	151 949	200 374	135 103	39 359	33 835	52 905	12	613 536
Tuotot myynnistä toisille segmenteille	854	653	608	–	65	279	–2 460	–
Liikevaihto yhteensä	152 803	201 027	135 711	39 359	33 901	53 184	–2 448	613 536
Poistot ja arvonalentumiset	–25 964	–32 820	–25 025	–6 013	–6 968	–12 165	–772	–109 728
EBITA	20 776	29 351	14 001	–3 921	6 652	1 713	–2 751	65 821
Liiketulos (EBIT)	19 296	26 327	12 166	–3 921	6 540	1 601	–3 865	58 143
Segmenttien pitkäaikaiset varat	118 621	207 831	136 466	19 997	41 908	48 359	43 007	616 189
Segmenttien varat	149 497	256 903	162 864	32 380	50 988	65 812	25 449	743 894
Segmenteille kohdistetut velat	25 083	101 884	37 330	6 975	4 361	7 277	5 792	188 703
Investoinnit pitkäaikaisiin varoihin	35 832	67 282	14 242	3 648	10 592	7 830	5 136	144 561
Henkilöstön määrä								
Tilinpäätöspäivänä	497	759	388	147	240	477	68	2 576
Keskimäärin tilikauden aikana	522	706	422	154	238	469	55	2 566

VUODEN 2013 SEGMENTTI-INFORMAATIO

(EUR 1,000)	Suomi	Ruotsi	Norja	Tanska	Europe East	Europe Central	Kohdistamattomat erät ja eliminoinnit	Segmentit yhteensä
Ulkoiset tuotot yhteensä	150 906	206 714	153 622	43 707	35 411	56 885	7	647 252
Tuotot myynnistä toisille segmenteille	1 016	580	-26	245	97	437	-2 349	-
Liikevaihto yhteensä	151 922	207 294	153 596	43 952	35 508	57 322	-2 342	647 252
Poistot ja arvonalentumiset	-22 591	-31 851	-28 611	-7 310	-6 549	-16 166	310	-112 768
EBITA	25 739	36 577	21 986	-4 273	17 317	-712	-4 553	92 080
Liiketulos (EBIT)	24 558	33 989	19 708	-4 434	17 185	-3 748	-4 974	82 284
Segmenttien pitkäaikaiset varat	111 339	191 908	162 167	23 561	65 591	55 151	25 714	635 432
Segmenttien varat	144 958	229 648	196 093	36 904	72 751	74 749	4 373	759 477
Segmenteille kohdistetut velat**)	21 837	73 470	56 411	9 521	3 126	8 862	6 492	179 718
Investoinnit pitkäaikaisiin varoihin	28 809	35 832	34 534	6 587	9 606	7 121	3 275	125 764
Henkilöstön määrä^{*)}								
Tilinpäätöspäivänä	547	656	460	175	235	479	38	2 589
Keskimäärin tilikauden aikana	560	666	465	184	261	558	32	2 725

*) Henkilöstömäärän raportointi muutettiin vuonna 2014 FTE (full time equivalent) -laskennaksi. FTE-luku kertoo henkilöstön määrän aktiivisten työntekijöiden työpanoksen mukaisesti. Vuoden 2013 tiedot on muutettu vastaavasti.

**) Segmenteille kohdistetut velat vuonna 2013 on muutettu vastaamaan ylimmälle operatiiviselle päätöksentekijälle toimitettavaa tietoa.

TUOTTEITA JA PALVELUJA KOSKEVAT TIEDOT

(EUR 1 000)	2014	2013
Tuotot vuokraustoiminnasta	395 341	420 895
Tuotot toimitetuista palveluista	161 255	159 234
Käytettyjen vuokrakoneiden ja -laitteiden myyntituotot	24 714	28 317
Tavaroiden myynti	32 226	38 806
Liikevaihto	613 536	647 252

TÄSMÄTYTSLASKELMAT

(EUR 1 000)	2014	2013
Segmenttien tuotot yhteensä	615 984	649 594
Sisäisen liikevaihdon eliminointi	-2 448	-2 342
Konsernin liikevaihto	613 536	647 252
Segmenttien tulos (liiketulos) yhteensä	62 008	87 258
Segmenteille kohdistumattomat tuotot	2 546	869
Segmenteille kohdistumattomat kulut	-6 412	-5 843
Konsernin liiketulos	58 143	82 284
Rahoitustuotot	11 292	15 639
Rahoituskulut	-26 974	-34 055
Konsernin tulos ennen veroja	42 460	63 869
Segmenttien varat yhteensä	718 445	755 104
Segmenttien välisten erien eliminointi	-155 406	-170 721
Segmenteille kohdistumattomat varat	180 911	175 094
Konsernin varat yhteensä	743 894	759 477
Segmenttien korottomat velat yhteensä	182 911	173 227
Segmenttien välisten erien eliminointi	-6 144	-6 265
Segmenteille kohdistumattomat velat	11 936	12 757
Konsernin korottomat velat yhteensä	188 703	179 718

TIEDOT MERKITTÄVISTÄ ASIAKKAISTA

Ramirent-konsernilla on yksi asiakaskonserni, jonka osuus koko Ramirent konsernin liikevaihdosta on 62,4 milj. euroa (10,2 % liikevaihdosta) (61,6 milj. euroa, 9,5 % liikevaihdosta vuonna 2013). Tältä asiakaskonsernilta kertynyttä liikevaihtoa sisältyy kaikkiin toimintasegmentteihin.

5. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

(EUR 1 000)	2014	2013
Kiinteistöjen ja omassa käytössä olleen kaluston myyntivoitot	411	154
Kiinteistöjen vuokratuotot	513	605
Veroton myyntivoitto yhteisyrityksen perustamisesta	–	10 128
Saadut vakuutuskorvaukset	–	343
Muut tuotot	1 366	1 503
Yhteensä	2 290	12 732

6. MATERIAALIT JA PALVELUT

(EUR 1 000)	2014	2013
Jälleenvuokrauksen kustannukset	–26 058	–29 343
Myydyn vuokrauskaluston poistamaton hankintameno ja kulut	–11 761	–13 203
Myytyjä tavaroita vastaavat kustannukset	–19 449	–25 981
Korjaus ja huolto	–29 970	–30 096
Ulkopuoliset palvelut	–73 641	–66 272
Kuljetus	–47 392	–47 454
Kuluksi kirjatut kalustohankinnat	–890	–820
Yhteensä	–209 162	–213 169

7. TYÖSUHDE-ETUUKSISTA AIHEUTUVAT KULUT

(EUR 1 000)	2014	2013
Palkat ja palkkiot	–105 387	–107 357
Irtisanomisen yhteydessä suoritettavat etuudet	–1 271	–645
Muut henkilösivukulut	–21 726	–23 282
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet		
Eläkekulut – etuuspohjaiset järjestelyt	–773	–748
Eläkekulut – maksupohjaiset järjestelyt	–8 560	–9 430
Omana pääomana maksettavat osakeperusteiset liiketoimet	–97	–412
Käteisvaroina maksettavat osakeperusteiset liiketoimet	521	–720
Muut henkilöstökulut	–13 012	–14 196
Yhteensä	–150 305	–156 791

PITKÄAIKAINEN SUORITUKSEEN PERUSTUVA KANNUSTINJÄRJESTELMÄ

Ramirentilla on kolme osakeperusteista kannustinjärjestelmää johdon avainhenkilöille, yksi hallituksen vuonna 2012 hyväksymä kaudelle 2012–2014, toinen hallituksen vuonna 2013 hyväksymä kaudelle 2013–2015 ja kolmas hallituksen vuonna 2014 hyväksymä kaudelle 2014–2016. Pitkäaikainen kannustinjärjestelmä vuodelta 2010 päättyi huhtikuussa vuonna 2013 ja pitkäaikainen kannustinjärjestelmä vuodelta 2011 päättyi huhtikuussa 2014.

Pitkäaikainen kannustinjärjestelmä 2010

Suoritukseen perustuva kannustinjärjestelmä vuosille 2010–2012 oli suunnattu noin 50 johtohenkilölle. Konsernin johtoryhmän jäsenet kuuluivat kannustinohjelman piiriin. Kannustinjärjestelmä sisälsi yhden ansaintajakson, kalenterivuodet 2010–2012. Ohjelman perusteella suoritettu palkkio perustui konsernin osakkeenomistajalle kertyvään kokonais-

tuottoon (Total Shareholder Return, TSR), konsernin keskimääräiseen sitoutuneen pääoman tuottoon (Return on Invested Capital, ROI) ja konsernin kumulatiiviseen osakekohtaiseen tulokseen (EPS). Palkkio ansaintajaksolta 2010–2012 maksettiin vuoden 2013 huhtikuussa osittain Ramirentin osakkeina ja osittain rahavaroina. Rahavaroina maksettava osuus oli tarkoitettu kattamaan palkkioon liittyvät verot ja veron luonteiset kulut. Yhtiökokouksen osakeantitaluutukseen perustuen, hallitus päätti jakaa 31 561 kpl yhtiön omia hallussa olevia osakkeita, ilman maksua, konsernin avainhenkilöille korvauksena vuoden 2010 pitkäaikaisesta kannustinjärjestelmästä. Jaksotetut palkkiot vuonna 2013 olivat 0,1 milj. euroa. Vuonna 2012 edellisellä tilikaudella jaksotettuja palkkiota purettiin 0,8 milj. eurolla. Vuosina 2010–2013 kerrytetty kokonaiskustannus oli 0,5 milj. euroa.

Pitkäaikainen kannustinjärjestelmä 2011

Suoritukseen perustuva kannustinjärjestelmä vuosille 2011–2013 oli suunnattu noin 60 johtohenkilölle. Konsernin johtoryhmän jäsenet kuuluivat kannustinohjelman piiriin. Kannustinjärjestelmä sisälsi yhden ansaintajakson, kalenterivuodet 2011–2013. Ohjelman perusteella suoritettu palkkio jaksolta 2011–2013 perustui konsernin osakkeenomistajalle kertyvään kokonaistuottoon (Total Shareholder Return, TSR), konsernin keskimääräiseen sitoutuneen pääoman tuottoon (Return on Invested Capital, ROI) ja konsernin kumulatiiviseen osakekohtaiseen tulokseen (EPS). Palkkio maksettiin vuoden 2014 huhtikuusa osittain Ramirentin osakkeina ja osittain rahavaroina. Rahavaroina maksettava osuus oli tarkoitettu kattamaan palkkioon liittyvät verot ja veron luonteiset kulut. Palkkiota ei maksettu henkilöille, joiden työ- tai palvelusuhde konsernissa oli päättynyt ennen palkkion maksua. Yhtiökokouksen osakeantivaltuutukseen perustuen hallitus päätti jakaa 24 674 kpl yhtiön omia hallussa olevia osakkeita, ilman maksua, konsernin avainhenkilöille korvauksena vuoden 2011 pitkäaikaisesta kannustinjärjestelmästä. Vuonna 2014 edellisellä tilikaudella jaksotettuja palkkioita purettiin 0,2 milj. euroa. Vuodelle 2013 kertyneet kustannukset olivat 0,3 milj. euroa. Vuosina 2011–2014 kerrytetty kokonaiskustannus oli 0,5 milj. euroa.

Pitkäaikainen kannustinjärjestelmä 2012

Suoritukseen perustuva kannustinjärjestelmä vuosille 2012–2014 on suunnattu noin 50 johtohenkilölle ansaintajaksolla 2012–2014. Johtoryhmän jäsenet kuuluvat kannustinohjelman piiriin. Järjestelmä sisältää osakkeiden omistuksen perusteella jaettavia lisäosakkeita (matching shares) ja suoriteperusteisesti jaettavia osakkeita (performance shares). Kannustinjärjestelmä sisältää yhden ansaintajakson, kalenterivuodet 2012–2014. Mahdollinen ohjelman perusteella suoritettava palkkio jaksolta 2012–2014 perustuu konsernin kumulatiiviseen taloudelliseen tulokseen (Economic Profit) ja konsernin osakkeenomistajalle kertyvään kokonaistuottoon (Total Shareholder Return, TSR). Osakkeiden saaminen ohjelman perusteella edellyttää, että johtohenkilö hankkii ja pitää hallussaan hallituksen päättämän määrän yhtiön osakkeita.

Mahdollinen ohjelman perusteella suoritettava palkkio jaksolta 2012–2014 maksetaan 2015 osittain Ramirentin osakkeina ja osittain rahavaroina. Rahavaroina maksettava osuus on tarkoitettu kattamaan palkkioon liittyvät verot ja veron luonteiset kulut. Palkkiota ei makseta henkilölle, jos hänen työ- tai palvelusuhteensa konserniin päättyy ennen palkkion maksua. Ansaintakaudelta 2012–2014 maksettavan palkkion enimmäismäärä vastaa 350.000 Ramirent Oyj:n osakkeen arvoa (sisältäen käteisellä maksettavan osuuden). Vuoden 2014 lopussa päivitettyjen estimaattien perusteella LTI2012 -ohjelmalle asetettuja tavoitteita ei tulla saavuttamaan täysimääräisesti ja vuosina 2012–2013 kirjattua kuluja purettiin yhteensä 0,5 milj. euroa vuonna 2014. Vuodelle 2013 jaksotetut palkkiot olivat 0,4 milj. euroa. Vuosina 2012–2014 kerrytetty kokonaiskustannus oli 0,3 milj. euroa.

Pitkäaikainen kannustinjärjestelmä 2013

Suoritukseen perustuva kannustinjärjestelmä vuosille 2013–2015 on suunnattu noin 50 johtohenkilölle ansaintajaksolla 2013–2015. Konsernin johtoryhmän jäsenet kuuluvat kannustinohjelman piiriin. Järjestelmä sisältää osakkeiden omistuksen perusteella jaettavia lisäosakkeita (matching shares) ja suoriteperusteisesti jaettavia osakkeita (performance shares). Kannustinjärjestelmä sisältää yhden ansaintajakson, kalenterivuodet 2013–2015. Mahdollinen ohjelman perusteella suoritettava palkkio jaksolta 2013–2015 perustuu konsernin kumulatiiviseen taloudelliseen tulokseen (Economic Profit) ja konsernin osakkeenomistajalle kertyvään kokonaistuottoon (Total Shareholder Return, TSR). Osakkeiden saaminen ohjelman perusteella edellyttää, että johtohenkilö hankkii ja pitää hallussaan hallituksen päättämän määrän yhtiön osakkeita.

Mahdollinen ohjelman perusteella suoritettava palkkio jaksolta 2013–2015 maksetaan vuonna 2016 osittain Ramirentin osakkeina ja osittain rahavaroina. Rahavaroina maksettava osuus on tarkoitettu kattamaan palkkioon liittyvät verot ja veron luonteiset kulut. Palkkiota ei makseta henkilölle, jos hänen työ- tai palvelusuhteensa konserniin päättyy ennen palkkion maksua. Ansaintakaudelta 2013–2015 maksettavan palkkion enimmäismäärä vastaa yhteensä

enintään 390.244 Ramirent Oyj:n osakkeen arvoa (sisältäen käteisellä maksettavan osuuden). Vuodelle 2014 jaksotetut palkkiot olivat 0,1 milj. euroa (vuonna 2013 0,4 milj. euroa). Vuosina 2013–2014 kerrytetty kokonaiskustannus oli 0,5 milj. euroa.

Pitkäaikainen kannustinjärjestelmä 2014

Suoritukseen perustuva kannustinjärjestelmä vuosille 2014–2016 on suunnattu noin 60 johtoon kuuluvalla henkilöllä ansaintajaksolla 2014–2016. Konsernin johtoryhmän jäsenet kuuluvat kannustinohjelman piiriin. Järjestelmä sisältää osakkeiden omistuksen perusteella jaettavia lisäosakkeita (matching shares) ja suoriteperusteisesti jaettavia osakkeita (performance shares). Kannustinjärjestelmä sisältää yhden ansaintajakson, kalenterivuodet 2014–2016. Mahdollinen ohjelman perusteella suoritettava palkkio jaksolta 2014–2016 perustuu konsernin kumulatiiviseen taloudelliseen tulokseen (Economic Profit) ja konsernin osakkeenomistajalle kertyvään kokonaistuottoon (Total Shareholder Return, TSR). Osakkeiden saaminen ohjelman perusteella edellyttää, että johtohenkilö hankkii ja pitää hallussaan hallituksen päättämän määrän yhtiön osakkeita.

Mahdollinen ohjelman perusteella suoritettava palkkio jaksolta 2014–2016 maksetaan vuonna 2017 osittain Ramirentin osakkeina ja osittain rahavaroina. Rahavaroina maksettava osuus on tarkoitettu kattamaan palkkioon liittyvät verot ja veron luonteiset kulut. Palkkiota ei makseta henkilölle, jos hänen työ- tai palvelusuhteensa konserniin päättyy ennen palkkion maksua. Ansaintakaudelta 2014–2016 maksettavan palkkion enimmäismäärä vastaa yhteensä enintään 360.000 Ramirent Oyj:n osakkeen arvoa (sisältäen käteisellä maksettavan osuuden). Vuodelle 2014 jaksotetut palkkiot olivat 0,2 milj. euroa.

Pitkäaikaisten kannustinjärjestelmien kirjausperiaatteet

Kaikki kannustinjärjestelmät ovat osaksi osakkeilla selvitettäviä ja osaksi rahavaroina selvitettäviä. Kunkin järjestelmän kulu kirjataan ansaintajakson aikana. Osakkeilla selvitettävä osuus palkkiosta on arvostettu myöntämishetken käypään arvoon ja kulu kirjataan omaan pääomaan. Rahavaroina selvitettävä osuus palkkiosta on kirjattu velaksi. Velka arvostetaan käypään arvoon uudelleen jokaisena raportointipäivänä. Rahavaroina selvitettävä osuus liittyy henkilöiden veroihin ja muihin työnantajan suorittamiin maksuihin.

Kannustinohjelmien tarkoitus on yhdistää osakkeenomistajan ja johdon tavoitteet yhtiön arvon kasvattamiseksi sekä sitouttaa johto yhtiöön ja tarjota heille kilpailukykyinen palkitsemisjärjestelmä, joka perustuu yhtiön taloudellisiin tavoitteisiin ja osakkeeseen.

Käynnissä olevien pitkäaikaisten kannustinohjelmien kokonaisvastuut 31.12.2014 olivat yhteensä 1,0 milj. euroa (1,8 milj. euroa).

01
02
03
04
05
06
07
08
09
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

8. LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT

(EUR 1000)	2014	2013
Kiinteistöjen vuokratulot	-25 262	-25 716
Muut kiinteistökulut	-9 813	-10 825
Tietotekniikka- ja toimistokulut	-20 219	-19 976
Muut vuokratulot	-7 328	-9 634
Ulkopuoliset palvelut	-10 270	-11 760
Luottotappiot	-2 884	-3 984
Luottotappiovarauksen muutos	-525	-673
Uudelleenjärjestelykulut ja muut kertaluontoiset kulut	-1 951	-2 127
Markkinointi ja edustuskulut	-7 042	-8 730
Muut kulut	-2 709	-2 235
Yhteensä	-88 003	-95 660
Tilintarkastajan palkkiot		
Tilintarkastus	-312	-270
Tilintarkastuslain 1.1,2 §:ssä tarkoitetut toimeksiannot	-	-70
Veroneuvonta	-32	-53
Muut palkkiot	-240	-92
Yhteensä	-584	-485

9. POISTOT JA ARVONALENTUMISET

(EUR 1000)	2014	2013
Poistot hyödykeryhmittäin:		
Aineelliset pitkäaikaiset käyttöomaisuushyödykkeet		
Rakennukset ja rakennelmat	-784	-1 246
Koneet ja kalusto	-99 160	-100 431
Rahoitusleasingillä hankitut koneet ja kalusto	-36	-67
Muut pitkäaikaiset käyttöomaisuushyödykkeet	-2 069	-1 227
Aineettomat pitkäaikaiset hyödykkeet		
Muut aineettomat hyödykkeet	-6 429	-6 176
Muut pitkävaikutteiset menot	-1 249	-590
Poistot yhteensä	-109 728	-109 738
Arvonalentumiset		
Liikearvo	-	-2 869
Muut aineettomat hyödykkeet	-	-161
Arvonalentumiset yhteensä	-	-3 029

10. RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT**TULOSLASKELMAAN KIRJATUT TUOTOT JA KULUT**

(EUR 1000)	2014	2013
Rahoitustuotot		
Osinkotuotot myytävissä olevista sijoituksista	115	86
Korkotuotot talletuksista ja muista saamisista	894	1 034
Rahoitukseen liittyvät valuuttakurssivoitot	10 282	14 519
Yhteensä	11 292	15 639
Rahoituskulut		
Korkokulut		
Pankkilainat	-6 906	-6 928
Rahoitusleasingvelat	-40	-
Muut rahoituskulut	-4 616	-4 236
Korkokulut johdannaisinstrumenteista	-1 413	-4 245
Rahavirran suojauksesta tuloslaskelmaan siirretty määrä	-	127
Rahoitukseen liittyvät valuuttakurssitappiot	-14 000	-18 773
Yhteensä	-26 974	-34 055
Rahoitustuotot ja -kulut (netto)	-15 683	-18 415

11. TULOVEROT

(EUR 1000)	2014	2013
Tilikauden tuloverot	-12 131	-14 715
Tuloverot aikaisemmilta tilikausilta	49	602
Laskennalliset verot	1 711	4 275
Tuloverot yhteensä	-10 370	-9 839

TULOVEROJEN TÄSMÄYTYSLASKELMA SUOMEN YHTIÖVEROKANTAAN

(EUR 1000)	2014	2013
Tulos ennen veroja	42 460	63 869
Suomen verokannan mukainen tulovero voitosta ennen veroja	-8 492	-15 648
Suomen ja ulkomaisten verokantojen erojen vaikutus	-15	1 328
Verotuksessa vähennyskeltottomien kulujen vaikutus	-2 387	-2 497
Verovapaiden tulojen vaikutus	230	3 150
Tuloverot aikaisemmilta tilikausilta	49	602
Verokantojen muutosten vaikutus laskennallisiin veroihin	195	2 698
Kirjaamattomat laskennalliset verosaamiset tilikauden verotuksellisista tappioista	-587	-444
Aikaisempien kausien vahvistetuista tappiosta kirjatun laskennallisen verosaamisen peruutus	-	-898
Yhteis- ja osakkuusyhtiöiden tulos	-95	115
Muut erät	730	1 035
Tuloverot yhteensä	-10 370	-9 839
Efektiivinen tuloveroprosentti	-24,4 %	-15,4 %

Laskennalliset verosaamiset ja -velat on laskettu käyttäen vuoden 2015 tai sitä seuraavien vuosien verokantoja. Verokanta tulee muuttumaan Tanskassa. Vertailukaudella verovapaat tulot sisältävät Fortrentin perustamiseen liittyvän myyntivoiton.

MUIHIN LAAJAN TULOKSEN ERIIN LIITTYVÄT VEROT

(EUR 1000)	2014			2013		
	Ennen veroja	Vero	Verojen jälkeen	Ennen veroja	Vero	Verojen jälkeen
Muuntoerot	-14 677	-	-14 677	-10 180	-	-10 180
Vakuutusmatemaattiset voitot/tappiot etuusperusteisista eläkejärjestelyistä	-3 291	724	-2 567	623	-136	487
Rahavirran suojaukset	746	-149	597	4 393	-1 076	3 317
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten muista laajan tuloksen eristä	-12 689	-	-12 689	-4 386	-	-4 386
Myytavissä olevat rahoitusvarat	-70	-	-70	105	-	105
Yhteensä	-29 981	575	-29 406	-9 445	-1 212	-10 657

12. OSAKEKOHTAINEN TULOS

(EUR 1000)	2014	2013
Emoyhtiön osakkeenomistajien osuus voitosta (tuhat EUR)	32 632	54 030
Osakemäärä (ulkona olevien osakkeiden painotettu keskiarvo), laimentamaton (tuhat kpl)	107 718	107 691
Tulos/osake, laimentamaton (EUR)	0,30	0,50
Emoyhtiön osakkeenomistajien osuus voitosta (tuhat EUR)	32 632	54 030
Osakemäärä (painotettu keskiarvo), laimennettu (tuhat kpl)	107 718	107 691
Tulos/osake, laimennettu (EUR)	0,30	0,50

13. LIKEARVO JA MUUT AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

LIKEARVON JA MUIDEN AINEETTOMIEN HYÖDYKKEIDEN MUUTOKSET VUONNA 2014

(EUR 1000)	Liikearvo	Muut aineettomat hyödykkeet	Muut pitkävaikutteiset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	129 467	44 421	22 642	196 529
Valuuttakurssierot	-5 558	-2 221	-51	-7 831
Lisäykset	-	420	8 876	9 296
Liiketoimintojen yhdistäminen	20 431	7 722	-	28 153
Vähennykset	-	-3	-	-3
Tytäryritysten myynnit	-	-	-	-
Uudelleenluokittelut	911	10	-	921
Hankintameno 31.12.	145 251	50 349	31 467	227 066
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-4 642	-24 063	-4 572	-33 277
Valuuttakurssierot	77	1 218	49	1 344
Liiketoimintojen yhdistäminen	-	-51	-	-51
Vähennykset	-	3	-	3
Tytäryritysten myynnit	-	-	-	-
Uudelleenluokittelut	-907	-	-	-907
Poistot	-	-6 429	-1 249	-7 679
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-5 471	-29 323	-5 772	-40 567
Kirjanpitoarvo 1.1.	124 825	20 358	18 069	163 252
Kirjanpitoarvo 31.12.	139 780	21 026	25 695	186 500

LIKEARVON JA MUIDEN AINEETTOMIEN HYÖDYKKEIDEN MUUTOKSET VUONNA 2013

(EUR 1000)	Liikearvo	Muut aineettomat hyödykkeet	Muut pitkävaikutteiset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	138 325	50 773	16 343	205 441
Valuuttakurssierot	-6 198	-3 273	-32	-9 503
Lisäykset	-	68	6 352	6 420
Liiketoimintojen yhdistäminen	388	600	-	988
Vähennykset	-	-3 357	-22	-3 379
Tytäryritysten myynnit	-2 950	-388	-	-3 339
Uudelleenluokittelut	-98	-2	1	-99
Hankintameno 31.12.	129 467	44 421	22 642	196 529
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-4 810	-22 703	-4 032	-31 546
Valuuttakurssierot	164	1 250	27	1 441
Vähennykset	-	3 371	22	3 393
Tytäryritysten myynnit	2 873	356	-	3 229
Uudelleenluokittelut	-	-	-	-
Poistot	-2 869	-6 337	-590	-9 795
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-4 642	-24 063	-4 572	-33 277
Kirjanpitoarvo 1.1.	133 515	28 069	12 311	173 895
Kirjanpitoarvo 31.12.	124 825	20 358	18 069	163 252

LIIKEARVON ARVONALENTUMISTESTAUS

Liikearvo on kohdistettu Ramirentin rahavirtaa tuottaville yksiköille (CGU). Liiketoimintamaat Suomi, Ruotsi, Norja ja Tanska on kukin määritelty CGU:ksi. Baltian maat ja Europe Central (Puola, Tšekin tasavalta ja Slovakia) muodostavat kumpikin yhden CGU:n.

Liikearvon jakautuminen segmenteille esitetään alla olevassa taulukossa. Rahavirtaa tuottavat yksiköt ovat IFRS 8 –standardin mukaisia toimintasegmenttejä ennen segmenttien yhdistämiskriteerien vaikutuksen arviointia.

LIIKEARVON KOHDISTUMINEN RAHAVIRTAA TUOTTAVILLE YKSIKÖILLE

(EUR 1 000)	2014	2013
Suomi	22 309	19 036
Ruotsi	67 410	53 311
Norja	28 870	31 214
Tanska	402	401
Baltian maat	10 298	10 298
Europe Central	10 491	10 565
Yhteensä	139 780	124 825

Liikearvot on määritetty paikallisissa valuutoissa ja valuuttakurssivaihtelut vaikuttavat liikearvon euromääriin.

Liikearvolle suoritetaan vuosittain arvonalentumistestaus, jossa sen kirjanpitoarvoa verrataan sen kerrytettävissä olevaan rahamäärään kunkin ennalta määrätyn rahavirtaa tuottavan yksikön osalta (CGU). Arvonalentumistestaus suoritetaan myös silloin, kun todetaan viitteitä arvon alentumisesta. Arvonalentumistappio kirjataan, mikäli rahavirtaa tuottavalle yksikölle kohdistettujen nettovarojen (sis. liikearvon) kirjanpitoarvo on korkeampi kuin yksikön kerrytettävissä oleva rahamäärä. Kunkin CGU:n kerrytettävissä oleva rahamäärä määritetään nykyarvomenetelmällä (DCF–menetelmä).

Arvonalentumistestauksessa arviot vuoden 2015 rahavirroista perustuvat vuoden 2015 budjettiin. Rahavirta–arviot vuosille 2016–2019 perustuvat johdon näkemyksiin liiketoiminnan kasvusta ja kannattavuudesta sekä pääoman sitoutumisesta.

Keskipitkällä aikavälillä testauksessa käytetään 18 % EBIT–marginaalia kaikissa muissa segmenteissä paitsi Tanskassa, jossa käytetään 15 % EBIT–mar-

ginaalia. Tuotot/pääoma–suhteena testauksessa käytetään 100 % konsernitasolla. Keskipitkän aikavälin kasvu vaihtelee välillä 2,8 % – 8,2 % per vuosi riippuen kunkin maan keskipitkän aikavälin kasvu– ja inflaatio–odotuksista. Pitkän aikavälin kasvun arvioidaan olevan 2,0 % per vuosi kaikissa segmenteissä. Tämä kuvastaa sekä odotettua kasvua että inflaatiota toimintamaassa. CGU:iden pääomarakenne kuvastaa Ramirent konsernin pääomarakennetta.

Tulevista rahavirroista tehtyjen arvioiden lisäksi tärkeimpiä oletuksia ovat keskimääräisestä painotetusta pääoman kustannuksesta (WACC) tehdyt oletukset. WACC:ia käytetään tulevien rahavirtojen diskonttaamisessa. Pääoman kustannus sisältää myös riskittömät korkotasot ja riskipreemiot niissä maissa, joissa CGU:t toimivat. Nykyarvolaskelmissa on käytetty velkojen ja oman pääoman suhdelukua 30 % / 70 %. WACC:iin vaikuttavia tekijöitä ovat Ramirentin pääomarakenne, oman pääoman beta, CGU:iden oman pääoman kustannus ja korollisen vieraan pääoman kustannus.

Vuoden 2014 arvonalentumistestauksessa käytetyt diskonttauskorot WACC ennen veroja eivät muuttaneet merkittävästi edellisestä testauksesta.

01
02
03
04
05
06
07
08
09
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

Vuosien 2014 ja 2013 arvonalennustestien keskeiset oletukset esitetään alla olevissa kahdessa taulukossa.

UUODEN 2014 ARVONALENTUMISTESTI

(EUR 1000)	Suomi	Ruotsi	Norja	Tanska	Baltian maat	Puola, Tsekin tasavalta ja Slovakia
Liikevaihdon kasvu *	2,8 %	6,8 %	2,8 %	5,3 %	5,3 %	8,2 %
Pitkän aikavälin kasvu	2,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %
Keskimääräinen liikeulos-marginaali 2015–2019	17,2 %	18,7 %	16,9 %	7,4 %	19,5 %	15,4 %
WACC (verojen jälkeen)	8,3 %	8,3 %	8,3 %	8,1 %	10,5 %	8,9 %
WACC (ennen veroja)	9,9 %	10,1 %	10,6 %	9,9 %	12,1 %	10,5 %

* Keskimääräinen vuotuinen liikevaihdon kasvu (2015–2019)

UUODEN 2013 ARVONALENTUMISTESTI

(EUR 1,000)	Suomi	Ruotsi	Norja	Tanska	Baltian maat	Puola, Tsekin tasavalta ja Slovakia
Liikevaihdon kasvu *	3,2 %	3,4 %	5,9 %	3,5 %	5,8 %	7,7 %
Pitkän aikavälin kasvu	2,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %	2,5 %	2,5 %
Keskimääräinen liikeulos-marginaali 2014–2018	18,6 %	18,0 %	18,6 %	14,4 %	18,7 %	13,1 %
WACC (verojen jälkeen)	8,2 %	8,3 %	8,3 %	8,2 %	10,3 %	9,2 %
WACC (ennen veroja)	10,3 %	10,2 %	10,8 %	10,1 %	11,8 %	10,7 %

* Keskimääräinen vuotuinen liikevaihdon kasvu (2014–2018)

Omaisuserien arvonalentumistestaus on suoritettu 31.10.2014. Edellinen arvonalentumistestaus suoritettiin 31.10.2013.

Vuosina 2014 ja 2013 suoritettujen arvonalentumistestien perusteella rahavirtaa tuottavien yksiköiden (CGU) kerrytettävissä oleva rahamäärä on kaikkien yksiköiden osalta kirjanpitoarvoa korkeampi.

Vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä Ramirent kirjasi arvonalentumistappion Unkarin tytäryhtiönsä liikearvosta 2,9 miljoonaa euroa. Arvonalentumistappion kirjaaminen perustui Unkarin liikearvon kirjanpitoarvon jatkuvaan tarkasteluun sen kerrytettävissä olevaan rahamäärään Unkarin heikossa markkinatilanteessa, Arvonalentumistappio kirjattiin Europe Central-segmentille. Unkarin tytäryhtiö myytiin myöhemmin vuoden 2013 aikana.

HERKKYYSANALYYSI

Keskeisin epävarmuustekijä arvonalentumistestauksessa on johdon olettamus tulevien vuosien EBIT-tasosta kunkin CGU:n osalta. Tulevien vuosien EBIT on puolestaan riippuvainen tulevien vuosien arvioitun liikevaihdon ja EBIT-%:n toteutumisesta.

Alla olevassa taulukossa esitetään määrä, jolla kunkin CGU:n kerrytettävissä oleva rahamäärä (DCF) vähennettynä korollisilla veloilla ylittää niiden kirjanpitoarvon.

ARVONALENTUMISTESTI

(EUR 1 000 000)	2014	2013
Suomi	227,5	212,5
Ruotsi	322,5	237,6
Norja	144,2	161,4
Tanska	39,7	62,7
Baltian maat	15,9	27,5
Europe Central	66,3	49,9

Alla olevissa taulukoissa esitetään segmenteittäin se tulevien vuosien arvioitun vapaan rahavirran vähennys ja diskonttauskoron prosentuaalinen muutos, jonka seurauksena CGU:n kerrytettävissä oleva rahamäärä olisi yhtä suuri kuin CGU:n nettovarojen kirjanpitoarvo.

VAPAA RAHAVIRRRAN VÄHENNYS**ARVONALENTUMISTESTI**

	2014	2013
Suomi	-60,6 %	-57,3 %
Ruotsi	-54,9 %	-49,2 %
Norja	-41,1 %	-42,2 %
Tanska	-52,8 %	-62,6 %
Baltian maat	-22,6 %	-35,8 %
Europe Central	-49,7 %	-39,3 %

Vapaa rahavirta sisältää liikevoiton (EBIT), johon on lisätty poistot ja, josta on vähennetty investoinnit ja nettokäyttöpääoman muutos.

DISKONTTAUSKORON MUUTOS ENNEN VEROJA (PROSENTTIYKSIKKÖÄ)**ARVONALENTUMISTESTI**

	2014	2013
Suomi	13,0 %	12,3 %
Ruotsi	10,9 %	8,0 %
Norja	7,3 %	6,9 %
Tanska	7,1 %	12,5 %
Baltian maat	2,9 %	5,8 %
Europe Central	7,2 %	4,6 %

14. AINEELLISET KÄYTTÖMAISUUSHYÖDYKKEET

AINEELLISTEN KÄYTTÖMAISUUSHYÖDYKKEIDEN MUUTOKSET VUONNA 2014

(EUR 1000)	Maa-alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Rahoitus-leasingillä hankitut koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 075	19 175	1 008 825	1 007	12 252	1 042 333
Valuuttakurssierot	1	-803	-37 691	-57	-497	-39 048
Lisäykset	-	339	86 825	-	126	87 290
Liiketoimintojen yhdistäminen	-	368	21 751	-	421	22 540
Vähennykset	-	-6 873	-8 038	-	-547	-15 458
Uudelleenluokittelut	-102	-5	-75 384	-	1 500	-73 991
Hankintameno 31.12.	973	12 201	996 287	950	13 255	1 023 666
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-	-7 661	-595 174	-901	-6 366	-610 102
Valuuttakurssierot	-	311	23 852	52	314	24 529
Liiketoimintojen yhdistäminen	-	-118	-2 201	-	-62	-2 381
Vähennykset	-	552	5 808	-	408	6 768
Uudelleenluokittelut	-	148	66 336	-54	-859	65 572
Poistot	-	-788	-99 160	-36	-2 069	-102 053
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-	-7 556	-600 539	-938	-8 633	-617 666
Kirjanpitoarvo 1.1.	1 075	11 514	413 651	106	5 885	432 232
Kirjanpitoarvo 31.12.	973	4 645	395 749	11	4 622	406 001

AINEELLISTEN KÄYTTÖMAISUUSHYÖDYKKEIDEN MUUTOKSET VUONNA 2013

(EUR 1,000)	Maa-alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Rahoitus-leasingillä hankitut koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 168	15 524	1 066 871	1 071	7 781	1 092 415
Valuuttakurssierot	-5	570	-54 639	-35	-183	-54 292
Lisäykset	-	626	116 550	-	2 330	119 506
Liiketoimintojen yhdistäminen	-	0	1 720	-	-	1 720
Vähennykset	-	-53	-55 848	-	-1 511	-57 411
Tytär yritysten myynnit	-88	-947	-12 444	-	-915	-14 394
Uudelleenluokittelut	-	3 455	-53 385	-29	4 749	-45 210
Hankintameno 31.12.	1 075	19 175	1 008 825	1 007	12 252	1 042 333
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-	-3 792	-632 115	-893	-4 105	-640 904
Valuuttakurssierot	-	65	33 367	31	124	33 586
Liiketoimintojen yhdistäminen	-	-	-	-	-	-
Vähennykset	-	2	52 193	-	1 284	53 479
Tytär yritysten myynnit	-	332	8 343	-	691	9 366
Uudelleenluokittelut	-	-3 023	43 470	29	-3 133	37 344
Poistot	-	-1 246	-100 431	-67	-1 227	-102 972
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-	-7 661	-595 174	-901	-6 366	-610 102
Kirjanpitoarvo 1.1.	1 168	11 732	434 756	178	3 676	451 511
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 075	11 514	413 651	106	5 885	432 232

15. SIIJOITUKSET OSAKKUUSYRITYKSIIN JA YHTEISYRITYKSIIN

Osakkuus- ja yhteisyritysten tasearvot ovat seuraavat:

(EUR 1000)	2014	2013
Osuudet osakkuusyrityksissä	877	910
Osuudet yhteisyrityksissä	4 401	17 614
Kirjanpitoarvo 31.12.	5 278	18 524

OSUUDET YHTEISYRITYKSISSÄ**TIEDOT KONSERNIN OLENAISISTA YHTEISYRITYKSISTÄ:**

Nimi	Toimiala	Kotipaikka	Omistusosuus	
			2014	2013
Fortrent Oy	Rakennuskonevuokraus	Helsinki	50%	50%

(EUR 1000)	2014	2013
Nettovarot kauden alussa	32 512	-
Sijoitus yhteisyritykseen	-	40 153
Tilikauden tulos	-1 048	1 131
Muut laajan tuloksen erät	-25 378	-8 772
Nettovarot kauden lopussa	6 086	32 512
Omistusosuus yhteisyrityksestä	3 043	16 256
Transaktiokustannukset	1 358	1 358
Kirjanpitoarvo 31.12	4 401	17 614
Fortrentille myönnettyt lainat	17 656	20 250

Fortrent on Ramirentin ainoa yhteisjärjestely. Fortrent on johtava rakennuskoneiden ja -laitteiden vuokrausyritys Venäjällä ja Ukrainassa.

Fortrentin omistajuus ja hallinta on jaettu yhtiöiden kesken tasan 50/50. Ramirent on luokitellut osuutensa Fortrentista yhteisyritykseksi. Omistus yhteisyrityksessä kirjataan Ramirent konsernin tilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä ja osuus yhteisyrityksen tuloksesta sisältyy tilinpäätöksessä liikevoittoon.

Cramo ja Ramirent saivat 7. maaliskuuta 2013 päätökseen järjestelyn yhteisyrityksen muodostamiseksi yhdistämällä Venäjän ja Ukrainan liiketoimintansa. Yhteisyrityksen emoyhtiöksi 6.11.2012 perustettiin uusi suomalainen osakeyhtiö Fortrent Oy (entinen Eastbound Machinery Oy), johon sekä Cramo, että Ramirent sijoittivat Venäjällä ja Ukrainassa toimivien yhtiöidensä osakkeet apporttina. Saavuttaakseen yhtäläisen omistuksen yhteisyrityksessä, Cramo maksoi Ramirentille noin 9,2 miljoonan euron

käteisvastikkeen järjestelyn toteuttamisen yhteydessä vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä. Yhteisyritykselle siirretyn apporttiomaisuuden lisäksi Cramo ja Ramirent ovat myöntäneet yhteisyritykselle yhteensä 40,5 miljoonan euron lainan.

Fortrentin ensimmäinen tilikausi oli 6. marraskuuta 2012 – 31. joulukuuta 2013 ja toiminta aloitettiin 1. maaliskuuta 2013 joten vertailukauden pituus on 10 kk.

Vuoden 2014 lopussa Fortrent kirjasi 0,5 miljoonan euron alentumistappion Ukrainan tytäryhtiönsä liikearvosta. Arvon alentumistappion kirjaaminen perustui suoritettuun arvonalentumistettiin, jossa Ukrainan liikearvoa verrattiin sen kerrytettävissä olevaan rahamäärään. Testauksessa huomioitiin Fortrentin markkinoilla Venäjällä ja Ukrainassa jatkuva epävarmuus sekä ruplan arvon alentuminen vuoden 2014 loppupuolella. Arvon alentumisen kirjaamisen jälkeen Ukrainan toimintoihin liittyvää liikearvoa ei ole jäljellä.

Seuraavassa taulukossa esitetään yhteenveto Fortrentin taloudellisesta informaatiosta. Fortrent laatii tilinpäätöksensä IFRS:n mukaisesti eikä sen laadintaperiaatteissa ole olennaisia eroja Ramirentin laadintaperiaatteisiin.

YHTEENVETO TASE-ERISTÄ

(EUR 1 000)	31.12.2014	31.12.2013
Pitkäaikaiset varat		
Liikearvo	4 819	8 436
Aineettomat hyödykkeet	5 579	9 952
Muut pitkävaikutteiset varat	28 170	45 956
Laskennalliset verosaamiset	2 283	3 393
Pitkäaikaiset varat yhteensä	40 851	67 737
Lyhytaikaiset varat		
Rahat ja muut rahoitusvarat	811	4 514
Muut lyhytaikaiset varat	5 910	10 287
Lyhytaikaiset varat yhteensä	6 721	14 801
VARAT YHTEENSÄ	47 572	82 538
Pitkäaikaiset velat		
Korolliset pitkäaikaiset velat	35 311	40 500
Muut pitkäaikaiset velat (laskennalliset verovelat)	2 868	4 778
Pitkäaikaiset velat yhteensä	38 179	45 278
Lyhytaikaiset velat		
Korolliset lyhytaikaiset velat	–	–
Muut lyhytaikaiset velat	3 307	4 747
Lyhytaikaiset velat yhteensä	3 307	4 747
VELAT YHTEENSÄ	41 486	50 025
NETTOVARAT	6 086	32 512

YHTEENVETO LAAJASTA TULOSLASKELMASTA

(EUR 1,000)	2014	2013*
Liikevaihto	38 759	42 535
Materiaalit ja palvelut	–10 674	–11 695
Muut kulut	–15 066	–16 149
Poistot käyttöomaisuushyödykkeistä	–10 985	–10 239
EBITA	2 034	4 452
Poistot aineettomista hyödykkeistä	–1 528	–972
Korkotuotot	131	–
Muut rahoitustuotot	862	–
Korkokulut	–1 117	–1 056
Muut rahoituskulut	–1 794	–279
EBT	–1 412	2 146
Tuloverot	364	–1 015
Tilikauden voitto	–1 048	1 131
Muut laajan tuloksen erät	–25 378	–8 772
Laaja tulos yhteensä	–26 426	–7 641

* Raportointijakso 1.3.2013–31.12.2013

Fortrentilla on vastuusitoumuksia 240 (350) tuhatta euroa.

Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä (FTE) oli 371 (372).

OSUUDET OSAKKUUSYRITYKSISSÄ

Alla esitetään tietoja konsernin muista kuin olennaisista osakkuusyrityksistä:

(EUR 1000)	2014	2013
Ramirentin osuus tilikauden tuloksesta	38	122
Kirjanpitoarvo 31.12.	877	910

16. PITKÄAIKAISET LAINASAAMISET

(EUR 1000)	2014	2013
Pitkäaikaiset lainasaamiset yhteisyrityksiltä	17 656	20 250
Pitkäaikaiset lainasaamiset muilta	11	11
Kirjanpitoarvo 31.12.	17 666	20 261

Pitkäaikaiset lainasaamiset koostuvat saamisesta yhteisyritys Fortrentilta.

17. MYYTÄVISSÄ OLEVAT RAHOITUSVARAT

(EUR 1000)	2014	2013
Muut osakkeet	139	517
Kirjanpitoarvo 31.12.	139	517

Myytäviissä olevat rahoitusvarat sisältää listaamattomien yhtiöiden osakkeita Suomessa ja Norjassa.

18. LASKENNALLISET VEROSAAMISET JA VEROVELAT**LASKENNALLISTEN VEROSAAMISTEN MUUTOKSET VUONNA 2014**

(EUR 1000)	Avaava tase 1.1.	Tulos- vaikutteisesti kirjattu	Muihin laajan tuloksen eriin kirjattu	Valuutta- kurssierot	Yrityshankinnat ja luovutukset	Päätävä tase 31.12.
Vahvistetut tappiot	1 792	-295	-	1	-	1 498
Käyvän arvon oikaisu	1 666	-222	-144	-	-	1 300
Eläkevelvoitteet	1 198	11	724	-69	-	1 864
Muut väliaikaiset erot	1 862	152	-	-91	-	1 922
Yhteensä	6 518	-354	580	-160	-	6 584
Netotuksen vaikutus	-5 871	-	-	-	-	-5 979
Tilinpäätöksessä raportoidut laskennalliset verosaamiset	647	-	-	-	-	605

LASKENNALLISTEN VEROVELKOJEN MUUTOKSET VUONNA 2014

(EUR 1000)	Avaava tase 1.1.	Tulos- vaikutteisesti kirjattu	Muihin laajan tuloksen eriin kirjattu	Valuutta- kurssierot	Yritys- hankinnat ja luovutukset	Päätävä tase 31.12.
Yrityshankintojen yhteydessä kirjatut pitkä- aikaisten varojen käyvän arvon oikaisu	16 917	-1 000	5	-528	1 564	16 958
Kertyneet suunnitelman ylittävät poistot	35 017	114	-	-1 750	106	33 487
Muut veronalaiset väliaikaiset erot	8 223	-1 178	-22	-691	-	6 332
Yhteensä	60 157	-2 064	-17	-2 969	1 670	56 777
Netotuksen vaikutus	-5 871	-	-	-	-	-5 979
Tilinpäätöksessä raportoidut laskennalliset verovelat	54 286	-	-	-	-	50 798

Konsernitilinpäätökseen sisältyy laskennallisia verosaamisia sellaisten tytäryritysten vahvistetuista tai vahvistettavista tappioista, jotka ovat olleet tappiollisia raportointikaudella tai tätä edeltävällä kaudella. Konsernin johto on arvioinut näiden tytäryritysten mahdollisuuden hyödyntää nämä tappiot niiden kausien aikana, jolloin tappiot voidaan vähentää verotettavasta tulosta kussakin tytäryrityksessä. Tämä arvio perustuu johdon parhaaseen käytettävissä olevaan tietoon kyseisten yhtiöiden tulevaisuuden näkymistä ja tarvittaessa on osa laskennallisesta verosaamisesta jätetty kirjaamatta, jos niiden hyödyntämisestä ei ole riittävästi varmuutta. Vähennyskelpoisten tappioiden määrä, joista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista on yhteensä 4,5 miljoonaa euroa (3,7 miljoonaa euroa vuonna 2014).

LASKENNALLISTEN VEROSAAMISTEN MUUTOKSET VUONNA 2013

(EUR 1 000)	Avaava tase 1.1.	Tulosvaikutteisesti kirjattu	Muihin laajan tuloksen eriin kirjattu	Valuuttakurssierot	Yrityshankinnat ja luovutukset	Päättävä tase 31.12.
Vahvistetut tappiot	4 125	-2 179	-	-154	-	1 792
Käyvän arvon oikaisu	2 171	-177	-328	-	-	1 666
Eläkeveloitteet	1 440	-194	-137	89	-	1 198
Muut väliaikaiset erot	2 608	-610	-	-68	-68	1 862
Yhteensä	10 344	-3 160	465	-133	-68	6 518
Netotuksen vaikutus	-8 509					-5 871
Tilinpäätöksessä raportoidut laskennalliset verosaamiset	1 835					647

LASKENNALLISTEN VEROVELKOJEN MUUTOKSET VUONNA 2013

(EUR 1,000)	Avaava tase 1.1.	Tulosvaikutteisesti kirjattu	Muihin laajan tuloksen eriin kirjattu	Valuuttakurssierot	Yrityshankinnat ja luovutukset	Uudelleen luokittelu	Päättävä tase 31.12.
Yrityshankintojen yhteydessä kirjatut pitkäaikaisten varojen käyvän arvon oikaisu	19 402	-1 496	-	-974	-15	-	16 917
Kertyneet suunnitelman ylittävät poistot	38 561	-2 069	-	-521	-954	-	35 017
Muut veronalaiset väliaikaiset erot	15 370	-3 870	-294	-2 644	1 051	-1 390	8 223
Yhteensä	73 333	-7 435	-294	-4 139	82	-1 390	60 157
Netotuksen vaikutus	-8 509						-5 871
Tilinpäätöksessä raportoidut laskennalliset verovelat	64 824						54 286

19. VAIHTO-OMAISUUS

(EUR 1 000)	2014	2013
Myyntituotteet	9 844	10 430
Varaosat ja muut palveluiden myynnin yhteydessä kulutettavat tarvikkeet	2 587	1 063
Kirjanpitoarvo 31.12	12 431	11 494

Vuonna 2014 "Materiaalit ja palvelut" sisälsi varaston muutoksen ja materiaalikuluja yhteensä 19,0 miljoona euroa (25,4 miljoonaa euroa vuonna 2013).

20. MYyntISAAMISET JA MUUT SAAMISET

(EUR 1 000)	2014	2013
Myyntisaamiset	106 801	104 542
Luottotappiovaraus	-12 877	-9 582
Muut saamiset	3 052	3 256
Ennakkomaksut ja siirtosaamiset	12 394	10 991
Kirjanpitoarvo 31.12	109 370	109 207

ENNAKKOMAKSUT JA SIIRTOSAAMISET KOOSTUVAT SEURAAVISTA

(EUR 1 000)	2014	2013
Kertyneet vuokratuotot	3 970	2 398
Kertyneet korkotuotot	65	156
Arvonlisäverosaamiset	156	478
Ennakkoon maksetut vakuutukset	332	260
Ennakkoon maksetut kiinteistöjen vuokratulot	1 498	2 299
Ennakkoon maksetut muut vuokratulot	1 603	1 353
Muut ennakkomaksut	4 769	4 047
Yhteensä	12 394	10 991

21. RAHAVARAT JA MUUT RAHOITUSVARAT

(EUR 1 000)	2014	2013
Käteinen raha ja pankkitalletukset	3 129	1 849
Kirjanpitoarvo 31.12	3 129	1 849

Rahavarojen käypä arvo ei eroa kirjanpitoarvosta.

22. OMA PÄÄOMA

(EUR 1 000)	Osakemäärä (tuhat kpl)	Omien osakkeiden määrä (tuhat kpl)	Osakepääoma
Kirjanpitoarvo 31.12.2012	108 697	1 030	25 000
Kirjanpitoarvo 31.12.2013	108 697	999	25 000
Kirjanpitoarvo 31.12.2014	108 697	974	25 000

OSAKEMÄÄRÄ JA OSAKEPÄÄOMA

Yhtiön osakepääoma 31.12.2014 koostuu 108 697 328 osakkeesta joiden matemaattinen kirjanpidollinen vasta-arvo on 0,2300 euroa per osake. Yhtiöllä on yksi osakesarja, jonka osakkeiden äänioikeus on yksi ääni per osake. Vuoden 2014 lopussa Ramirent Oyj:llä oli hallussaan 973 957 omaa osaketta.

HALLITUKSEN VALTUUTUS HANKKIA OMIA OSAKKEITA

Ramirentin hallituksella on vuoden 2015 varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka voimassa oleva valtuutus päättää enintään 10 869 732 yhtiön osakkeen ostamisesta. Valtuutus kattaa myös yhtiön oikeuden ottaa omia osakkeita pantiksi.

Omat osakkeet hankitaan muutoin kuin osakkeenomistajien omistamien osakkeiden suhteessa yhtiön vapaalla omalla pääomalla osakkeiden hankintahetken markkinahintaan NASDAQ OMX Helsinki Oy:n järjestämässä julkisessa kaupankäynnissä.

Osakkeet voidaan hankkia käytettäväksi vastikkeena mahdollisissa yrityshankinnoissa tai muissa yhtiön liiketoimintaan kuuluvissa järjestelyissä, investointien rahoittamiseksi taikka yhtiöllä pidettäväksi, muutoin edelleen luovutettaviksi tai mitätöitäviksi.

Valtuutus oikeuttaa hallituksen päättämään muista osakkeiden ostoon liittyvistä ehdoista.

Valtuutta hankkia yhtiön omia osakkeita ei ole käytetty vuonna 2014.

HALLITUKSEN VALTUUTUS PÄÄTTÄÄ OSAKEANNISTA SEKÄ OPTIO-OIKEUKSIEN, VAIHTOVELKAKIRJALAINOJEN JA/TAI ERITYISTEN OIKEUKSIEN ANTAMISESTA

Ramirentin hallituksella on valtuutus päättää enintään 21 739 465 uuden osakkeen antamisesta sekä enintään 10 869 732 yhtiön hallussa olevan oman osakkeen luovuttamisesta. Valtuutus on voimassa kolme vuotta vuoden 2013 varsinaisen yhtiökokouksen päätöksestä.

Uudet osakkeet voidaan antaa ja omat osakkeet voidaan luovuttaa maksua vastaan yhtiön osakkeenomistajille siinä suhteessa kuin he ennestään omistavat yhtiön osakkeita; tai osakkeenomistajan etuoikeudesta poiketen suunnatulla osakeannilla, jos siihen on yhtiön kannalta painava taloudellinen syy, kuten osakkeiden käyttäminen vastikkeena mahdollisissa yrityshankinnoissa tai muissa yhtiön liiketoimintaan kuuluvissa järjestelyissä, taikka investointien rahoittamiseksi.

Uusista osakkeista ja yhtiön omista osakkeista maksettava merkintähinta voidaan merkitä kokonaan tai osittain sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon siten kuin hallitus siitä päättää.

Hallitus päättää kaikista muista osakeantiin liittyvistä ehdoista.

SUUNNATTU OMIEN OSAKKEIDEN LUOVUTTAMINEN

Varsinaisen yhtiökokouksen myöntämän valtuutuksen perusteella hallitus päätti 26.3.2014 luovuttaa käteismaksutta yhteensä 24 674 yhtiön hallussa olevaa omaa osaketta konsernin avainhenkilöille vuoden 2011 osakepohjaisen kannustinjärjestelmän täytäntöönpanon mukaisesti. Järjestelmän tarkoituksena oli yhdistää osakkeenomistajien ja avainhenkilöiden tavoitteet yhtiön arvon nostamiseksi. Suunnattuun omien osakkeiden luovuttamiseen oli vahvat taloudelliset perusteet. Luovutettujen osakkeiden arvo, 199 400 euroa, kirjattiin sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

OSAKKEENOMISTAJAT

31.12.2014	Osakemäärä	Osuus osakkeista ja äänistä
Nordstjernan AB	31 303 716	28,80 %
Oy Julius Tallberg Ab	12 207 229	11,23 %
Nordea Rahastot	5 206 687	4,79 %
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	3 945 154	3,63 %
Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Varma	3 640 865	3,35 %
Aktia Rahastot	2 215 562	2,04 %
ODIN Rahastot	1 151 142	1,06 %
Fondita Rahastot	997 000	0,92 %
Ramirentin hallussa olevat omat osakkeet	973 957	0,90 %
Pensionsförsäkringsaktiebolaget Veritas	807 136	0,74 %
Muut	46 248 880	42,55 %
Yhteensä	108 697 328	100,00 %

31.12.2013	Osakemäärä	Osuus osakkeista ja äänistä
Nordstjernan AB	31 581 716	29,05 %
Oy Julius Tallberg Ab	12 207 229	11,23 %
Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	6 753 799	6,21 %
Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	4 145 154	3,81 %
Odin sijoitusrahasto	2 967 052	2,73 %
Nordea sijoitusrahasto	2 531 010	2,33 %
Aktia sijoitusrahasto	2 145 562	1,97 %
Fondita sijoitusrahasto	1 219 822	1,12 %
Veritas eläkevakuutusosakeyhtiö	1 209 866	1,11 %
SEB sijoitusrahasto	1 007 814	0,93 %
Ramirentin hallussa olevat omat osakkeet	998 631	0,92 %
Muut osakkeenomistajat	41 929 673	38,57 %
Yhteensä	108 697 328	100,00 %

23. ELÄKEVELVOITTEET

Ramirent on järjestänyt työsuhteen jälkeiset etuudet etuuspohjaisin ja maksupohjaisin eläkejärjestelyin. Etuuspohjaisia eläkejärjestelyitä, joita hallinnoidaan vakuutusyhtiöiden kautta, esiintyy Ruotsissa ja Norjassa. Norjassa oleva etuuspohjainen eläkejärjestely on muutettu osittain maksupohjaiseksi vuoden 2010 aikana.

Etuuspohjaisiin eläkejärjestelyihin osallistuvien työntekijöiden eläke-etuuden suuruus eläkkeelle jäämishetkellä määritetään tiettyjen tekijöiden, kuten esimerkiksi palkan ja työssäolovuosien perusteella.

Konsernin tuloslaskelmaan kirjatut eläkekulut ja niiden jako etuuspohjaisiin ja maksupohjaisiin kuluihin esitetään alla olevassa taulukossa.

TULOSLASKELMAAN KIRJATUT ELÄKEKULUT

(EUR 1 000)	2014	2013
Etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä johtuvat kulut	-1 341	-1 256
Maksupohjaisista eläkejärjestelyistä johtuvat kulut	-8 560	-9 430
	-9 900	-10 686

ETUUSPOHJAISTEN ELÄKEJÄRJESTELYKULUJEN OSATEKIJÄT

(EUR 1 000)	2014	2013
Tilikauden työsuorituksen perustuvat menot	-773	-748
Korkomenot	-568	-508
	-1 341	-1 256

ETUUSPOHJAISTEN ELÄKEJÄRJESTELYJEN NETTOVELAN OSATEKIJÄT

(EUR 1 000)	2014	2013
Rahastoimattomien veloitteiden nykyarvo	17 491	13 923
Veloitteiden nettovelka 31.12.	17 491	13 923
Määrät taseessa		
Velat	17 491	13 923
Nettovelka	17 491	13 923

ETUUSPOHJAISTEN ELÄKEJÄRJESTELYJEN VELVOITTEEN NYKYARVON MUUTOS

(EUR 1 000)	2014	2013
Veloitteen nykyarvo 1.1.	13 923	13 947
Valuuttakurssierot	-887	-418
Työsuorituksesta johtuvat menot	773	748
Korkomenot	568	508
Kokemusperäiset tarkistukset järjestelyihin kuuluviin velkoihin	145	895
Taloudellisten oletusten muutoksista johtuvat vakuutusmatemaattiset voitot (-) ja tappiot (+)	3 146	-1 519
Maksetut etuudet	-177	-235
Veloitteen nykyarvo 31.12.	17 491	13 923

KESKEISET VAKUUTUSMATEMAATTISET OLETUKSET

(EUR 1 000)	2014	2013
Diskonttaus korko		
Ruotsi	2,75 %	3,50 %
Norja	3,00 %	3,90 %
Tuleva palkankorotusolettamus		
Ruotsi	3,00 %	3,00 %
Norja	3,25 %	3,50 %
Arvioitu etuuden lisäys tulevaisuudessa		
Ruotsi	1,50 %	2,00 %
Norja	1,40 %	1,40 %

ETUUSPOHJAISTEN ELÄKEJÄRJESTELYJEN VELVOITTEEN NYKYARVO JA ELÄKEJÄRJESTELYYHIN KUULUVIEN VAROJEN KÄYPÄ ARVO TILIKAUDEN LOPUSSA

(EUR 1 000)	2014	2013
Etuspoehjaisten eläkejärjestelyjen velvoitteen nykyarvo	17 491	13 923
Ylikate (-) / alikate (+)	17 491	13 923
Kokemusperäiset tarkistukset järjestelyihin kuuluviin velkoihin	145	895

Vuodelle 2015 arvioidut työnantajan suoritettavaksi tulevat maksut ovat 0,2 milj. euroa (tilikauden 2013 päättyessä arvioidut vuoden 2014 maksut olivat 0,4 milj. euroa).

Ramirentilla on Ruotsissa ITP 2 eläkejärjestely, joka on lisäeläkejärjestely yksityisen sektorin toimihenkilöille. Eläkejärjestely hoidetaan ulkopuolisen vakuutusyhtiön toimesta.

HERKKYYSANALYYSI

Diskonttauskoron herkkyyshanalyysi +/- 0,5 %			
	2,25 %	2,75 %	3,25 %
Velvoitteen nykyarvo 31.12.2014	19 598	17 485	15 660

Diskonttauskoron herkkyyshanalyysi +/- 0,5 %			
	3,50 %	4,00 %	4,50 %
Velvoitteen nykyarvo 31.12.2013	15 432	13 839	12 455

Tähän Ruotsin lisäeläkejärjestelyyn ei sisälly järjestelyyn kuuluvia varoja eikä konserni näin ollen altistu varojen käyvän arvon muutokseen liittyville riskeille. Tämän johdosta järjestelyn riskit liittyvät yksinomaan velvoitteen määrän kasvuun. Velvoitteen määrän kasvu voi johtua mm. muutoksista vakuutusmatemaattisissa oletuksissa, joista keskeiset oletukset on kerrottu yllä kohdassa

”Keskeiset vakuutusmatemaattiset oletukset”. Vakuutusmatemaattisten oletusten muutokset vaikuttavat uudistetun IAS 19 standardin mukaan velvoitteen määrään muihin laajan tuloksen eriin kirjattavan uudelleenarvostuksen kautta. Tämän johdosta konsernin tuloslaskelma ei altistu merkittävästi vakuutusmatemaattisten oletusten muutoksesta johtuvalle volatilitetille.

24. VARAUKSET

Kirjatut varaukset liittyvät pääosin uudelleenjärjestelyihin. Uudelleenjärjestelyvaraukset on jaettu irtisanomisiin liittyviin varauksiin, vuokratilojen irtisanomisiin liittyviin varauksiin, vuokrauskaluston vuokrasopimusten irtisanomisiin liittyviin varauksiin ja muihin uudelleenjärjestelystä aiheutuviin kuluihin. Muut varaukset sisältää myös Ruotsissa myytyihin kiinteistöihin liittyvän ympäristövarauksen.

KIRJANPITOARVO 31.12

(EUR 1000)	2014	2013
Pitkäaikaiset varaukset	2 371	1 198
Lyhytaikaiset varaukset	1 455	664
Yhteensä	3 827	1 862

VARAUSTEN MUUTOKSET LUOKITTAIN 2014

(EUR 1000)	Irtisanomisiin liittyvät varaukset	Vuokrasopimukset liittyen vuokratiloihin	Muut varaukset	Yhteensä
Varaukset 1.1.	207	796	859	1 862
Varausten lisäykset	1 173	2 078	30	3 280
Käytetyt varaukset	-219	-415	-176	-810
Käyttämättömien varausten peruutukset	-206	-290	-133	-629
Valuuttakurssierot	-	110	15	125
Varaukset 31.12.	954	2 278	595	3 827
Varausten perusteella ennakoidaan maksettavan				
Vuoden 2015 aikana	954	433	68	1 455
Vuoden 2016 aikana	-	569	35	604
Vuoden 2017 aikana	-	610	34	644
Vuoden 2018 aikana	-	232	34	266
Myöhemmin	-	434	424	858
Yhteensä	954	2 278	595	3 827

VARAUSTEN MUUTOKSET LUOKITTAIN 2013

(EUR 1000)	Irtisanomisiin liittyvät varaukset	Vuokrasopimukset liittyen vuokratiloihin	Muut varaukset	Yhteensä
Varaukset 1.1.	30	1 007	760	1 797
Varausten lisäykset	781	637	186	1 604
Käytetyt varaukset	-604	-807	-46	-1 456
Käyttämättömien varausten peruutukset	-	-11	-	-11
Valuuttakurssierot	-	-30	-42	-72
Varaukset 31.12.	207	796	859	1 862
Varausten perusteella ennakoidaan maksettavan:				
Vuoden 2014 aikana	207	333	124	664
Vuoden 2015 aikana	-	162	135	297
Vuoden 2016 aikana	-	102	36	139
Vuoden 2017 aikana	-	92	36	128
Myöhemmin	-	107	527	634
Yhteensä	207	796	859	1 862

25. RAHOITUSVELAT**KOROLLISET VELAT 31.12.2014**

(EUR 1000)	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Yhteensä
Lainat rahoituslaitoksilta	514	106 244	106 759
Joukkovelkakirjalainat	–	99 300	99 300
Yritystodistukset	23 000	–	23 000
Muut pitkäaikaiset velat	–	1 140	1 140
Yhteensä	23 514	206 685	230 198

KOROLLISET VELAT 31.12.2013

(EUR 1000)	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Yhteensä
Lainat rahoituslaitoksilta	33 762	75 808	109 570
Joukkovelkakirjalainat	–	99 151	99 151
Rahoitusleasingvelat	38	22	60
Yhteensä	33 800	174 981	208 781

RAHOITUSLEASINGVELAT – VÄHIMMÄISVUOKRIEN KOKONAISMÄÄRÄ

(EUR 1000)	2014	2013
Erääntyy yhden vuoden kuluessa tilinpäätöspäivästä	–	38
Erääntyy 1–5 vuoden kuluessa tilinpäätöspäivästä	–	22
Vastaisten rahoitusleasingmaksujen vähimmäismäärä	–	60
Vastaisten rahoitusleasingmaksujen vähimmäismäärän nykyarvo	–	60

VASTAISTEN RAHOITUSLEASINGMAKSUJEN VÄHIMMÄISMÄÄRÄN NYKYARVO

(EUR 1000)	2014	2013
Erääntyy yhden vuoden kuluessa tilinpäätöspäivästä	–	38
Erääntyy 1–5 vuoden kuluessa tilinpäätöspäivästä	–	22
Vastaisten rahoitusleasingmaksujen vähimmäismäärän nykyarvo	–	60

26. MUUT PITKÄAIKAISET VELAT

Muihin pitkäaikaisiin velkoihin sisältyy ehdollisten lisäkauppahintojen pitkäaikainen osuus sekä muita tytäryhtiöiden ja liiketoimintojen hankintoihin liittyviä pitkäaikaisia velkoja. Vuonna 2013 kaikki lisäkauppahintavelat esitettiin lyhytaikaisina, koska ne erääntyivät vuonna 2014. Lisäkauppahintavelkojen

yhteismäärä joka sisältää myös niiden lyhytaikaisen osuuden on 25,5 miljoonaa euroa (10,2 miljoonaa euroa). Koska ehdollinen lisäkauppahintavelka ei perustu todettavissa olevaan markkinainformaatioon, on ne luokiteltu tasolle III käyvän arvon hierarkiassa.

27. OSTOVELAT JA MUUT VELAT**KIRJANPITOARVO 31.12**

(EUR 1000)	2014	2013
Ostovelat	27 962	35 964
Muut velat	19 024	24 816
Siirtovelat	45 563	43 447
Saadut ennakot	248	142
Yhteensä	92 798	104 369

SIIRTOVELAT KOOSTUVAT SEURAAVISTA

(EUR 1000)	2014	2013
Kertyneet korkokulut	6 460	7 477
Kertyneet henkilöstökulut	15 993	20 113
Tuloennakot	1 486	4 890
Muut erät	21 625	10 967
Yhteensä	45 563	43 447

Tytäryhtiö- ja liiketoimintahankinnoissa syntyneiden kauppahintavelkojen lyhytaikainen osuus 5,6 (10,2) miljoonaa euroa sisältyy yllä olevassa taulukossa muihin velkoihin.

28. TYRITYSHANKINNAT JA MYYNNIT**TYTÄRYHTIÖ- JA LIIKETOIMINTAHANKINNAT VUONNA 2014**

Ramirent Finland osti kurottajaliiketoiminnan Kurko-Koponen yhtiöltä 10.3.2014. Kurko-Koponen on johtava kurottajien vuokrausliiketoimintaa harjoittava yritys Suomessa. Lisäksi Ramirent solmi yhteistyösopimuksen Kurko-Koponen yhtiöiden kanssa kurottajien kuljettajapalvelusta. Ramirentille siirtyvän kurottajaliiketoiminnan vuotuinen liikevaihto on noin kuusi miljoonaa euroa ja sopimuksen myötä seitsemän työntekijää kurottajatoiminnoista siirtyi Ramirentin palvelukseen. Yritysosto toteutettiin 1.4.2014.

Ramirent osti 24.4.2014 enemmistöosuuden ruotsalaisesta Safety Solutions Jonsereds AB -yhtiöstä, joka on erikoistunut kehittämään ja suunnittelemaan putoamissuojia ja turvallisuusratkaisuja rakennusosalalle. Safety Solutions Jonsereds AB työllistää 18 henkilöä.

Ramirent solmi 4.6.2014 NSS Group AB:n kanssa sopimuksen sääsuoja- ja telineliiketoimintaa harjoit-

tavan divisioonan DCC:n (Dry Construction Concept) ostosta. DCC -divisioonan vuotuinen liikevaihto on noin 16 miljoonaa euroa ja divisioonan 120 henkilöä siirtyi Ramirentille.

Ramirent hankki 9.6.2014 merkittävän osan Empower Oy:n kalustoa ja solmi Empowerin kanssa viiden vuoden yhteistyösopimuksen, joka kattaa Ramirentin koko kalusto- ja palveluvalikoiman Empowerin Suomessa toimiville yksiköille. Sopimuksen arvioitu vuosittainen liikevaihto on noin 1,0 miljoonaa euroa.

Ramirent allekirjoitti 17.7.2014 sopimuksen saksalaisen Zeppelin Rentalin kanssa yhteisyrityksen muodostamisesta valmistautuakseen palvelemaan rajanylittävää Fehmarnbeltin rakennusprojektia Saksan ja Tanskan välillä. Yhteisyritys Fehmarnbelt Solution Services A/S:n muodostaminen saatettiin päätökseen 12.1.2015. Yhteisyrityksen muodostamisen vaikutuksia ei ole vielä kirjattu vuoden 2014 tilinpäätökseen.

Ramirent hankki 9.10.2014 Hartela Oy:n torninos-turikaluston ja solmi samalla viiden vuoden yhteis-työsopimuksen torninosturi- ja muista Ramirentin kalustopalveluista Hartelalle. Hankinnan myötä kolme henkilöä siirtyi Ramirentin palvelukseen.

Ramirent hankki 12.11.2014 yleiskonevuokrausliike-toiminnan Savonlinnan Rakennuskonevuokraamo Oy:ltä. Savonlinnan Rakennuskonevuokraamo toimii Savonlinnassa ja Joensuussa ja se on alueellaan

markkinajohtaja. Ramirentille siirtyvän liiketoiminnan vuotuinen liikevaihto on noin kaksi miljoonaa euroa. Hankinnan myötä 10 yleiskonevuokraamoamat-tilaista siirtyi Ramirentin palvelukseen. Hankinta vahvistaa Ramirentin asemaa pienten ja keskisuur-ten yritysten asiakassektorilla.

Yhteenvedo vuoden 2014 hankinnoista esitetään alla. Hankintamenot on muutettu euroiksi käyttäen hankinta-ajankohdan valuuttakursseja.

TYTÄRYHTIÖ JA LIIKETOIMINTAHANKINNAT 31.12.2014

(EUR 1 000)	2014
Luovutettu vastike	
Rahavarat	31 000
Ehdollinen vastike	15 366
Kokonaishankintameno	46 366

HANKITTUJEN VAROJEN JA VASTATTAVAKSI OTETTUJEN VELKOJEN ARVOT

(EUR 1 000)	2014
Aineettomat hyödykkeet	7 861
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	20 271
Vaihto-omaisuus	15
Myynti- ja muut saamiset	4 454
Rahavarat ja muut rahoitusvarat	1 128
Laskennalliset verovelat	-1 640
Muut pitkäaikaiset velat	-2 166
Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat	-3 240
Nettovarot	26 682
Vähemmistöosuus	1 260
Liikearvo	20 944
Hankintaan liittyvät kulut	304

Joidenkin hankintojen yhteydessä Ramirent on sopinut maksavansa myyjille ehdollista kauppahin-tavastiketta. Lisäkauppahinta perustuu asetet-tujen taloudellisten tavoitteiden saavuttamiseen. Joissakin hankinnoissa osa ehdollisesta lisäkauppa-hinnasta perustuu ehtoon, että eräät avainhenkilöt jatkavat Ramirent-konsernin palveluksessa hankitun liiketoiminnan haltuunottovaiheessa. Tämä osuus ehdollisesta lisäkauppahinnasta kirjataan henkilös-tökuluksi palvelun tuottamisajanjakson aikana.

Liiketoimintojen yhdistämisestä johtuva liikearvo kohdistuu pääasiassa synergiahyötyihin ja pätevään henkilöstöön. Liikearvo sisältää sellaiset synergia-hyödyt, joita ei voida merkitä taseeseen erillisinä aineettomina hyödykkeinä, kuten lisääntynyt volyyymi

hankittujen liiketoimintojen markkina-alueilla ja henkilöstö liiketoimintojen yhdistämisen kohteissa sekä kaikenlaiset kasvaneeseen yrityskokoon liittyvät hyödyt.

Liikearvosta 3,3 miljoonan euron odotetaan olevan vähennyskelpoinen tuloverotuksessa.

Konsernille on aiheutunut hankintoihin liittyviä menoja 0,3 miljoonaa euroa liittyen ulkoisiin palkki-oihin ja due diligence -kuluihin. Nämä palkkiot ja due diligence -kulut on kirjattu liiketoiminnan kuluihin.

Konsernin tuloslaskelmaan sisältyy hankinnan kohteiden hankinta-ajankohdan jälkeistä liikevaihtoa yhteensä 17,4 miljoonaa euroa ja tilikauden tulokseen

sisältyy hankinnan kohteiden hankinta-ajankohdan jälkeistä tulosta yhteensä 0,0 miljoonaa euroa.

TYTÄRYHTIÖ– JA LIIKETOIMINTAHANKINNAT VUONNA 2013

Ramirent Finland ja Caverion allekirjoittivat 1.11.2013 viiden vuoden yhteistyösopimuksen konevuokraus-palveluista. Lisäksi Ramirent allekirjoitti ulkoistus-

sopimuksen YIT Kalusto Oy:n kanssa, johon sisältyy Caverionin Suomen toimintojen kalusto, toiminnot ja henkilöstö. Caverionin kalustonhallintaan liittyvien toimintojen liikevaihto Suomessa on noin 5 miljoonaa euroa ja se työllistää YIT Kalusto Oy:ssä 19 henkilöä, jotka siirtyivät Ramirentin palvelukseen.

Yhteenvedo vuoden 2013 liiketoimintojen hankinnasta on esitetty alla

TYTÄRYHTIÖ JA LIIKETOIMINTAHANKINNAT 31.12.2013

(EUR 1 000)	2013
Luovutettu vastike	
Rahavarat	2 832
Ehdollinen vastike	-
Kokonaishankintameno	2 832

HANKITTUJEN VAROJEN JA VASTATTAVAKSI OTETTUJEN VELKOJEN ARVOT

(EUR 1 000)	2013
Aineettomat hyödykkeet	600
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	1 720
Vaihto-omaisuus	244
Laskennalliset verovelat	-120
Nettovarallisuus	2 444
Liikearvo	388
Hankintaan liittyvät kulut	-

TYTÄRYHTIÖIDEN MYYNNIT VUONNA 2013

Unkari

Ramirentin Unkarin toimintojen myynti saatiin päätökseen 18.9.2013. Ramirent myi Unkarin toimintonsa yksityiselle pääomasijoitusyhtiö Danube SCA Sicar:lle. Järjestely sisälsi Ramirentin Unkarin koko liiketoiminnan. Kauppahinta (sisältäen ehdollisen kauppahinnan) oli 6,1 miljoonaa euroa, joka vastaa suunnilleen Unkarin liiketoimintojen nettovarallisuuden arvoa. Kertyneiden muuntoerojen siirto tuloslaskelmaan aiheutti järjestelystä 1,9 miljoonan euron suuruisen tappion.

Venäjä ja ukraina

Ramirent ja Cramo muodostivat yhteisyrityksen yhdistääkseen liiketoimintansa Venäjällä ja Ukrainassa 7.3.2013. Yhteisyritystä varten perustettiin uusi osakeyhtiö Fortrent Oy (ent. Eastbound Machinery Oy), joka toimii yhteisyrityksen emoyhtiönä ja johon Ramirent ja Cramo apporttoivat Venäjän ja Ukrainan tytäryhtiöidensä osakkeet. Ramirent (omistusosuus

50 prosenttia) ja Cramo (omistusosuus 50 prosenttia) omistavat ja kontrolloivat yhteisyrityksen yhdessä.

Saavuttaakseen yhtäläisen omistusosuuden yhteisyrityksessä, Cramo maksoi järjestelyn toteutuksen yhteydessä Ramirentille noin 9,2 miljoonaa euroa käteisellä ensimmäisellä neljänneksellä 2013. Järjestelystä seurannut 10,1 miljoonan euron myyntivoitto on kirjattu Europe East -segmentin vuoden 2013 ensimmäisen neljänneksen tulokseen.

EHDOILLISTEN LISÄKAUPPAHINTAVELKOJEN MUUTOKSET

Vuosina 2014 ja 2013 konserni on kirjannut pois taseesta osan ehdollisesta lisäkauppahintavelasta, koska toteutunut maksu on ollut pienempi kuin velan kirjanpitoarvo. Taseesta pois kirjattu määrä oli vuonna 2014 0,8 miljoonaa euroa ja vuonna 2013 0,4 miljoonaa euroa ja nämä on esitetty muissa liiketoiminnan tuotoissa.

29. RAHOITUSVAROJEN JA VELKOJEN LUOKITTELU

(EUR 1,000)	Liitetieto	2014	2013
Saamiset			
Pitkäaikainen lainasaaminen	16	17 666	20 261
Myyntisaamiset	20	106 801	104 542
Luottotappiovaraus	2	-12 877	-9 582
Yhteensä		111 590	115 221
Myytävissä olevat rahoitusvarat			
Muut osakkeet	17	139	517
Rahavarat ja muut rahoitusvarat	21	3 129	1 849
Jaksotettuun hankintamenoan arvostetut rahoitusvelat			
Sitovat lainat rahoituslaitoksilta	25,31	102 785	108 761
Joukkovelkakirjalainat	25,31	99 300	99 151
Yritystodistukset	25,31	23 000	-
Sitovat shekkililimitit pankeista	25,31	3 974	808
Rahoitusleasing velat	25,31	-	60
Muut pitkäaikaiset velat	25,31	1 140	-
Lisäkauppahintavelka	26,31	25 524	10 166
Ostovelat	27,31	27 962	35 964
Yhteensä		283 685	254 910
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat			
Koronvaihtosopimukset (käypä arvo)	31	-1 736	-2 598
Valuuttatermiinit (käypä arvo)	31	-8	-227

30. KÄYPÄÄN ARVOON ARVOSTETTAVIEN RAHOITUSVAROJEN JA –VELKOJEN HIERARKIATASOT

31.12.2014

(EUR 1000)	Taso I	Taso II	Taso III
Korkojohdannaiset	–	–1 736	–
Valuuttajohdannaiset	–	–8	–
Ehdollinen lisäkauppahintavelka, pitkäaikainen	–	–	–19 890
Ehdollinen lisäkauppahintavelka, lyhytaikainen	–	–	–5 634

31.12.2013

(EUR 1000)	Taso I	Taso II	Taso III
Korkojohdannaiset	–	–2 598	–
Valuuttajohdannaiset	–	–277	–
Ehdollinen lisäkauppahintavelka, lyhytaikainen	–	–	10 165

Yllä olevassa taulukossa esitetään käypään arvoon arvostettavien rahoitusinstrumenttien käyvän arvon määrittämisen menetelmät. Eri tasot on määritetty seuraavasti:

Taso 1: näkyvät markkinahinnat (oikaisemattomat) toimivilla markkinoilla samanlaisille varoille ja veloille.

Taso 2: syöttötietoina käytetään muita kuin tason 1 näkyviä markkinahintoja, jotka ovat todettavissa varoille ja veloille joko suoraan (hinta) tai epäsuoraan (johdettu hinnasta).

Taso 3: syöttötietoina varoille ja veloille käytetään muita kuin todettavia markkinahintoja.

TASON 3 KÄYPIEN ARVOJEN TÄSMÄYTYSLASKELMA

(EUR 1000)	
Kirjanpitoarvo 1.1.2013	14 303
Valuuttakurssierot	–1 387
Lisäykset	–
Maksut	–4 058
Diskonttausvaikutuksen peruutus	1 703
Kirjattu muihin liiketoiminnan tuottoihin	–396
Kirjanpitoarvo 31.12.2013	10 165
Valuuttakurssierot	–773
Lisäykset	25 333
Maksut	–10 914
Diskonttausvaikutuksen peruutus	1 713
Kirjattu muihin liiketoiminnan tuottoihin	–
Kirjanpitoarvo 31.12.2014	25 524

Liiketoimintojen yhdistämisen hankintameno sisältää eräissä hankinnoissa myös ehdollisen lisäkauppahinnan, jonka konserni kirjaa käypään arvoon osaksi liiketoimintojen yhdistämisen hankintamenoa. Myöhemmillä kausilla mahdolliset muutokset tässä käyvässä arvossa kirjataan tuloslaskelmaan. Johdon

arvio lisäkauppahintavelan käyvästä arvosta perustuu kussakin tilanteessa kauppakirjan ehtoihin ja rahan aika-arvoon. Tyypillisesti lisäkauppahinnan määrä perustuu hankinnan kohteen taloudelliseen tulokseen lisäkauppahinnan ennalta määrätyn määräytymisperiodin aikana.

31. RAHOITUSVAROJEN JA –VELKOJEN KÄYVÄT ARVOT VERRATTUNA KIRJANPITOARVOIHIN

Alla esitetään konsernin käyttämät rahoitusinstrumenttien käyvän arvon määrittämisperusteet

MYYTÄVISSÄ OLEVAT RAHOITUSVARAT JA KÄYPÄÄN ARVOON TULOSVAIKUTTEISESTI ARVOSTETTAVAT RAHOITUSVARAT

Myytäviissä olevien rahoitusvarojen ja käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavien rahoitusvarojen käypä arvo perustuu tilinpäätöshetken markkinahintaan.

MYYNTISAAMISET JA RAHAVARAT JA MUUT RAHOITUSVARAT

Myyntisaamisten ja rahavarojen käypä arvo määritellään ennustettujen tulevien kassavirtojen nykyarvona diskontattuna tilinpäätöspäivän markkinakorolla.

RAHOITUSVELAT

Käypä arvo perustuu pääoman takaisinmaksujen ja korkojen tulevien rahavirtojen nykyarvoon. Rahoitusleasingsopimuksille markkinakorko määritellään samankaltaisten leasingsopimusten perusteella.

JOUKKOVELKAKIRJALAINAT

Joukkovelkakirjalainat on arvostettu markkinoiden noteerauksiin tilinpäätöspäivänä (Taso 1).

JOHDANNAISET

Koronvaihtosopimusten käypä arvo perustuu pankkien noteerauksiin. Noteerausten järjestyttä testataan arvioimalla kunkin sopimuksen ehtoihin ja maturiteettiin perustuva tulevien kassavirtojen nykyarvo ja käyttämällä vastaavanlaisten instrumenttien tilinpäätöspäivän markkinakorkoja. Valuuttatermiinien käypä arvo perustuu markkinoiden noteerauksiin.

Rahoitusvarojen ja –velkojen käyvät arvot sekä tilinpäätöshetken taseen kirjanpitoarvot esitetään alla olevassa taulukossa.

(EUR 1,000)	Liite-tieto	Kirjanpito-arvo 2014	Käypä arvo 2014	Kirjanpito-arvo 2013	Käypä arvo 2013
Rahoitusvarat					
Pitkäaikaiset lainasaamiset	16	17 666	17 666	20 261	20 261
Myytäviissä olevat sijoitukset	17	139	139	517	517
Myyntisaamiset	20	93 924	93 924	94 960	94 960
Rahavarat	21	3 129	3 129	1 849	1 849
Yhteensä		114 859	114 859	117 587	117 587
Rahoitusvelat					
Lainat rahoituslaitoksilta	25	-106 759	-106 759	-109 570	-109 570
Joukkovelkakirjalainat	25	-99 300	-105 969	-99 151	-100 757
Yritystodistukset	25	-23 000	-23 000	-	-
Rahoitusleasingvelat	25	-	-	-60	-60
Muut pitkäaikaiset velat	25	-1 140	-1 140	-	-
Lisäkauppahintavelka	26	-25 524	-25 524	-10 166	-10 166
Ostovelat	27	-27 962	-27 962	-35 964	-35 964
Koronvaihtosopimukset		-1 736	-1 736	-2 598	-2 598
Yhteensä		-285 419	-292 090	-257 509	-259 115
Korkojohdannaiset (nimellisarvo ja käypä arvo)		52 718	-1 736	88 751	-2 598
Valuuttatermiinit (nimellisarvo ja käypä arvo)		32 683	-8	30 886	-227

TOIMEENPANTAVIIN YLEISIIN NETOUTUSSOPIMUKSIIN SIDOTTUJEN INSTRUMENTTIEN NETTOUTUKSEN TALOUDELLINEN VAIKUTUS

Konsernilla on netotussopimukset kaikkien johdannaisinstrumenttien vastapuolien kanssa.

31.12.2014

(EUR 1000)

Johdannaisinstrumenttien netotus

	Taseeseen merkittyjen rahoitusinstrumenttien kokonaismäärä	Yleisten netotus-sopimusten alaisiin määriin liittyvät velat (-) ja varat (+)	Saadut (-) ja annetut (+) vakuudet	Nettoriski
Johdannaisvarat	27	-27	-	-
Johdannaisvelat	-1 771	27	-	-1 744

31.12.2013

(EUR 1000)

Johdannaisinstrumenttien netotus

	Taseeseen merkittyjen rahoitusinstrumenttien kokonaismäärä	Yleisten netotus-sopimusten alaisiin määriin liittyvät velat (-) ja varat (+)	Saadut (-) ja annetut (+) vakuudet	Nettoriski
Johdannaisvarat	99	-99	-	-
Johdannaisvelat	-2 924	99	-	-2 825

32. KÄYTETYT VALUUTTAKURSSIT

Currency	Tuloskurssi 2014	Tuloskurssi 2013	Tasekurssi 2014	Tasekurssi 2013
DKK	7,4549	7,4580	7,4453	7,4593
HUF	-	296,3569	-	297,0400
LTL	3,4528	3,4528	3,4528	3,4528
LVL	-	0,7015	-	0,7028
NOK	8,3548	7,8051	9,0420	8,3630
PLN	4,1845	4,1971	4,2732	4,1543
RUB	-	40,2595	-	45,3246
SEK	9,0964	8,6505	9,3930	8,8591
UAH	-	10,8017	-	11,3500
CZK	27,5353	25,9872	27,7350	27,4270

33. OSAKEKOHTAINEN OSINKO

Emoyhtiön jakokelpoiset varat 31.12.2014 olivat 342 899 079,01 euroa, josta tilikauden voitto on 9 556 746,93 euroa.

Hallitus esittää vuoden 2015 varsinaiselle yhtiökokoukselle, että vuodelta 2014 jaetaan perusosinkoa 0,40 (0,37) osakkeelta. Ehdotettu osinko maksetaan osakkeenomistajille, jotka on rekisteröity Euroclear Finland Oy:n ylläpitämään osakerekisteriin osingon täsmäytyspäivänä 27.3.2015. Hallitus ehdottaa, että osinko maksetaan 10.4.2015.

Lisäksi hallitus esittää, että varsinainen yhtiökokous päättää valtuuttaa hallituksen päättämään harkintansa mukaan lisäosingon jakamisesta 31.12.2014 päättyneeltä tilikaudelta vahvistetun taseen pe-

rusteella. Valtuutuksen esitetään olevan voimassa vuoden 2016 varsinaisen yhtiökokouksen alkuun asti. Lisäosingon määrä on enintään 0,60 euroa osakkeelta.

Ehdotettua osinkoa ei ole kirjattu vuoden 2014 tilinpäätökseen.

Vuonna 2013 osinkoa maksettiin 0,37 euroa osaketta kohti, yhteensä 39 848 517,89 euroa. Lisäksi vuoden 2014 yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään harkintansa mukaan lisäosingon maksamisesta ja/ tai varojen jakamisesta sijoitetun vapaan pääoman rahastosta korkeintaan 0,63 euroa osakkeelta. Valtuutusta ei käytetty vuonna 2014.

34. LÄHIPIIRITAPAHTUMAT

Ramirentin lähipiiriin kuuluvat johdon avainhenkilöt, osakkuusyritys Rogaland Montasje Bygg As ja yhteisyritys Fortrent Oy sekä yksi suurimmista osakkeenomistajista. Johdon avainhenkilöihin kuuluvat hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja konsernin johtoryhmän jäsenet. Luettelo tytäryrityksistä esitetään liitetiedossa 37.

JOHDON TYÖSUHDE-ETUUKSET

(EUR 1000)	2014	2013
Lyhytaikaiset työsuhte-etuudet	-2 797	-2 728
Irtisanomisen yhteydessä suoritettavat etuudet	-228	-
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	-157	-157
Osakeperusteiset maksut	234	-676
Yhteensä	-2 947	-3 561

HALLITUKSEN JÄSENILLE JA TOIMITUSJOHTAJALLE MAKSETUT ETUUKSET

(EUR 1000)	2014	2013
Appleton, Kevin	-33	-40
Bergh, Kaj-Gustaf	-35	-37
Ek, Johan	-11	-35
Hofvenstam, Peter	-51	-54
Norvio, Erkki	-34	-35
Lundahl, Ulf	-27	-
Paulsson, Mats O.	-43	-28
Renlund, Susanna	-42	-46
Sølsnes, Gry Hege	-34	-35
Rosén, Magnus	-671	-857
Yhteensä	-980	-1 166

Toimitusjohtajalle maksetut etuudet 2014, 671 tuhatta euroa, muodostuvat vuosittaisesta peruspalkasta ja luontoiseduista (yhteensä 439 tuhatta euroa) ja eläkevakuutuksesta (yhteensä 157 tuhatta euroa). Se sisältää myös myös pitkäaikaisen kannustinjärjestelmään 2011 perustuvat maksut, yhteensä 75 tuhatta euroa.

Vuonna 2013 maksettu summa sisältää edelliselle vuoden bonuksia 180 tuhatta euroa sekä kompensatiota vuoden 2010 kannustinjärjestelmään liittyen 71 tuhatta euroa.

Osa toimitusjohtajalle maksetuista etuuksista on maksettu Ramirent Oyj:n ruotsalaisesta tytäryhtiöstä Ramirent Internal Services AB:stä. Toimitusjohtajan eläkeikä on hänen sopimuksensa mukaan 62 vuotta.

TYÖSUHTEEN PÄÄTTÄMISEN JÄLKEISET ETUUKSET TOIMITUSJOHTAJALLE, SUORITEPERUSTE

(EUR 1000)	2014	2013
Vapaaehtoinen eläkevakuutus, Ruotsi	-157	-157
Eläkevakuutukset yhteensä	-157	-157

Ramirentilla ei ollut mitään muita transaktioita johdon avainhenkilöiden kanssa kuin yllä mainitut työsuhte-etuudet vuosina 2014 ja 2013.

Yhtiöllä ei ollut avoimia lainasaamisia johdon avainhenkilöiltä 31.12.2014 eikä 31.12.2013.

MUUN LÄHIPIIRIN KANSSA TOTEUTUNEET LIIKETOIMET SEKÄ LÄHIPIIRISAAMISET

(EUR 1000)	2014	2013
Nordstjernan Group		
Kaluston vuokrauspalvelut	62 396	61 607
Lyhytaikaiset saamiset	9 416	8 508
Fortrent Oy		
Korkotuotot	560	475
Pitkäaikaiset lainasaamiset	17 656	20 250

35. EHDOLLISET VELAT JA VARAT SEKÄ HANKINTASITOUKSET

VAKUUKSET 31.12.2014

(EUR 1000)	Omien lainojen vakuudeksi	Muiden omien sitoumusten vakuudeksi	Ulkopuolisten sitoumusten vakuudeksi	Yhteensä
Takaukset	–	938	200	1 138

VAKUUKSET 31.12.2013

(EUR 1000)	Omien lainojen vakuudeksi	Muiden omien sitoumusten vakuudeksi	Ulkopuolisten sitoumusten vakuudeksi	Yhteensä
Takaukset	–	519	192	711

EI PURETTAVISSA OLEVIEN VUOKRASOPIMUSTEN VASTAISET VÄHIMMÄISVUOKRAT

(EUR 1000)	2014	2013
Yhden vuoden kuluessa raportointipäivästä maksettavat	24 659	26 511
1–5 vuoden kuluessa raportointipäivästä maksettavat	43 910	51 127
Yli 5 vuoden kuluttua raportointipäivästä maksettavat	8 079	11 071
Vastaiset vuokramaksut yhteensä	76 648	88 708

MUIDEN VUOKRASOPIMUSTEN TULOSVAIKUTTEISET VUOKRAKULUT

(EUR 1000)	2014	2013
Tulolaskelmassa kuluksi kirjatut vuokrat	33 220	34 564
Vuokrakulujen oikaisuksi kirjatut jälleenvuokrauksesta saadut maksut tuloslaskelmassa	–12	–28
Nettovuokrakulut tuloslaskelmassa	33 208	34 536
Konsernin osuus yhteisyritysten vastuusitoumuksista	120	175

Investointisitoumukset vuokrakalustoon olivat tilinpäätöshetkellä 31.12.2014 7,4 miljoonaa euroa (31.12.2013 4,8 miljoonaa euroa).

36. RIITA-ASIAT JA OIKEUSPROSESSIT

Ramirentin johto ei ole tietoinen riidoista ja/tai oikeusprosesseista, jotka haittaisivat merkittävästi yhtiön liiketoimintaa ja/tai taloudellista asemaa mikäli niiden lopputulokset olisivat yhtiön näkökulmasta kielteisiä.

37. TYTÄRYHTIÖT 31.12.2014

(EUR 1000)	Maa	Toiminnan luonne	Oyj:n suora omistus	Konsernin omistus
Ramirent Internal Services AB	Ruotsi	Toimiva	100 %	100 %
Safety Solutions Jonsereds AB	Ruotsi	Toimiva	50,1 %	50,1 %
Ramirent Finland Oy	Suomi	Toimiva	100 %	100 %
Teollisuuden Eristysveljet Oy	Suomi	Toimiva	0 %	100 %
Ramirent AB	Ruotsi	Toimiva	100 %	100 %
Ställab Jonsereds AB	Ruotsi	Toimiva	0 %	100 %
Luleå Bergnäset AB	Ruotsi	Kiinteistöyhtiö	0 %	100 %
Ramirent AS	Norja	Toimiva	100 %	100 %
Ramirent Module Systems AS	Norja	Toimiva	0 %	100 %
Bautas AS	Norja	Lepäävä	0 %	100 %
Ramirent A/S	Tanska	Toimiva	100 %	100 %
Ramirent Baltic AS	Viro	Toimiva	100 %	100 %
Ramirent AS Rigas filiale	Latvia	Toimiva	0 %	100 %
Ramirent AS Vilniaus filialas	Liettua	Toimiva	0 %	100 %
Ramirent S.A.	Puola	Toimiva	100 %	100 %
Ramirent S.A Šoštanj filiale	Slovenia	Toimiva	0 %	100 %
Ramirent s.r.o.	Tšekin tasavalta	Toimiva	100 %	100 %
Ramirent spol. s.r.o.	Slovakia	Toimiva	100 %	100 %
Myyty tai fuusioitu vuonna 2014				
Göteborg Kärra AB	Ruotsi	Kiinteistöyhtiö	0 %	100 %
Altima AS	Norja	Lepäävä	0 %	100 %
Stavdal Liftutleie AS	Norja	Lepäävä	0 %	100 %

38. RAPORTOINTIKAUDEN PÄÄTTYMISPÄIVÄN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Yhteisyritys Fehmarnbelt Solution Services A/S:n muodostaminen saksalaisen Zeppelin Rentalin kanssa saatettiin päätökseen 12.1.2015. Yhteisyrityksen muodostamisen vaikutuksia ei ole vielä kirjattu vuoden 2014 tilinpäätökseen.

Ramirent ilmoitti 23.1.2015 uudistavansa johtamis-rakennettaan. Uudessa organisaatorakenteessa Ramirentin operatiiviset segmentit on organisoitu kahden markkina-alueen Skandinavian ja North Central European alle. Konsernin toimitusjohtaja Magnus Rosén johtaa jatkossa myös Skandinavian markkina-alueita, joka kattaa operatiiviset segmentit Ruotsin, Tanskan ja Norjan. Anna Hyvönen nimitettiin Executive Vice Presidentiksi North Central Europe-markkina-alueelle, joka kattaa operatiiviset segmentit Suomen, Europe Eastin ja Europe Centralin. Muutoksella ei ole vaikutusta Ramirentin taloudellisten tietojen raportointirakenteeseen. Ramirent jatkaa tulostietojen raportointia samalla segmenttirakenteella; Suomi, Ruotsi, Norja, Tanska, Europe East and Europe Central.

Ramirentin hallitus hyväksyi uuden pitkän aikavälin kannustinohjelman yhtiön johdolle 11.2.2015. Uuden kannustinjärjestelmän tarkoituksena on yhdistää osakkeenomistajien ja konsernin avainhenkilöiden tavoitteet yhtiön arvon nostamiseksi, sitouttaa johto

yhtiöön ja tarjota johdolle kilpailukykyinen palkkiojärjestelmä, joka perustuu yhtiön osakkeiden omistukseen. Uusi järjestelmä sisältää osakkeiden omistuksen perusteella jaettavia lisäosakkeita (matching shares) ja suoriteperusteisesti jaettavia osakkeita (performance shares) ja ohjelma on suunnattu noin 60:lle johtoon kuuluvalla henkilöllä ansaintajaksolla 2015-2017. Mahdollinen ohjelman perusteella suoritettava palkkio ansaintajaksolta 2015-2017 perustuu konsernin kumulatiiviseen taloudelliseen tulokseen (Economic Profit) ja yhtiön osakkeen kokonaistuottoon (Total Shareholder Return, TSR). Maksettava enimmäispalkkio vastaa yhteensä enintään 450 000 Ramirent Oyj:n osakkeen arvoa (sisältäen myös rahana maksettavan osuuden).

Hallitus on päättänyt yhtiökokouksen valtuutuksen perusteella kannustinjärjestelmän täytäntöönpanosta 11.2.2015. Omia osakkeita luovutetaan yhtiökokouksen valtuutuksen perusteella maksutta yhteensä 13 308 osaketta suunnitelman ehtojen mukaisesti niille konsernin avainhenkilöille, jotka osallistuvat vuoden 2012 osakepohjaiseen kannustinjärjestelmään. Järjestelmän tarkoituksena oli yhdistää osakkeenomistajien ja avainhenkilöiden tavoitteet yhtiön arvon nostamiseksi. Suunnattuun omien osakkeiden luovuttamiseen oli vahvat taloudelliset perusteet.

TALOUDELLISTA KEHITYSTÄ KUVAAVAT JA OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT

113

TUNNUSLUVUT		2014	2013	Oikaistu* 2012	2011	2010
Liikevaihto	milj EUR	613,5	647,3	714,1	649,9	531,3
Liikevaihdon kasvu	%	-5,2	-9,4	9,9	22,3	5,7
Liiketulos ennen poistoja ja arvonalentumisia (EBITDA)	milj EUR	167,9	195,1	210,5	181,8	127,4
	% liikevaihdosta	27,4	30,1	29,5	28,0	24,0
Liiketulos ennen aineettomien hyödykkeiden poistoja ja arvonalentumisia (EBITA)	milj EUR	65,8	92,1	100,6	79,4	33,0
	% liikevaihdosta	10,7	14,2	14,1	12,2	6,2
Liiketulos (EBIT)	milj EUR	58,1	82,3	92,5	74,1	29,7
	% liikevaihdosta	9,5	12,7	13,0	11,4	5,6
Tulos ennen veroja (EBT)	milj EUR	42,5	63,9	83,0	60,8	20,9
	% liikevaihdosta	6,9	9,9	11,6	9,3	3,9
Tilikauden tulos	milj EUR	32,6	54,0	63,7	44,7	14,6
	% liikevaihdosta	5,3	8,3	8,9	6,9	2,8
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI)	%	12,2	16,5	18,5	15,7	8,6
Oman pääoman tuotto (ROE)	%	9,4	14,7	18,5	13,9	4,7
Korolliset velat	milj EUR	230,2	208,8	240,7	265,2	177,9
Nettovelka	milj EUR	227,1	206,9	239,4	262,8	176,6
Nettovelan suhde liiketulokseen ennen poistoja ja arvonalentumisia (Nettovelka/EBITDA)		1,4x	1,1x	1,1x	1,4x	1,4x
Nettovelkaantumisaste	%	69,9	55,8	65,8	80,6	55,6
Omavaraisuusaste	%	43,7	48,9	44,2	40,7	48,0
Henkilöstö, keskimäärin tilikauden aikana		2 566	2 725	3 077	3 150	3 043
Henkilöstö, tilikauden lopussa		2 576	2 589	3 005	3 184	3 048
Bruttoinvestoinnit	milj EUR	144,6	125,8	124,0	242,2	62,0
	% liikevaihdosta	23,6	19,4	17,4	37,3	11,7

*] Muutetun IAS 19-standardin takautuva soveltaminen koskien Ruotsin ja Norjan segmenttejä

TUNNUSLUVUT					
	2014	2013	Oikaistu* 2012	2011	2010
Osakekohtainen tulos (EPS) painotettu keskiarvo					
Laimennettu, EUR	0,30	0,50	0,59	0,41	0,13
Laimentamaton, EUR	0,30	0,50	0,59	0,41	0,13
Oma pääoma / osake, tilikauden lopussa					
Laimennettu, EUR	3,01	3,44	3,38	3,02	2,93
Laimentamaton, EUR	3,01	3,44	3,38	3,02	2,93
Osakekohtainen osinko, EUR **					
Osinko / tulos, %	132,0 %	73,7 %	57,6 %	67,6 %	185,4 %
Efektiivinen osinkotuotto, % **	6,2 %	4,0 %	5,4 %	5,1 %	2,5 %
Hinta / voitto –suhde (P/E)					
	21,3	18,2	10,56	13,29	73,13
Osakkeen ylin kurssi, EUR					
	10,25	9,75	8,39	12,37	10,10
Osakkeen alin kurssi, EUR					
	5,61	6,50	5,40	4,12	6,17
Osakkeen keskiarvo, EUR					
	7,71	7,96	6,61	7,57	7,85
Osakkeen kurssi 31.12., EUR					
	6,45	9,15	6,25	5,50	9,85
Osakekannan markkina-arvo 31.12., milj. EUR					
	694,8	985,4	672,9	594,1	1 066,8
Osakkeiden vaihto, 1.000 kpl					
	40 519,4	28 117,2	29 743,5	47 165,6	48 832,0
Osakkeiden vaihto osakekannan kokonaismäärästä, %					
	37,6 %	26,1 %	27,6 %	43,9 %	44,9 %
Osakemäärä, painotettu keskiarvo, laimennettu					
	107 717 557	107 691 347	107 731 692	108 064 377	108 575 291
Osakemäärä, painotettu keskiarvo, laimentamaton					
	107 717 557	107 691 347	107 731 692	108 064 377	108 575 291
Osakemäärä, tilinpäätöspäivänä, laimennettu					
	107 723 371	107 698 697	107 667 136	108 017 136	108 304 136
Osakemäärä, tilinpäätöspäivänä, laimentamaton					
	107 723 371	107 698 697	107 667 136	108 017 136	108 304 136

Osakekohtaiset tunnusluvut on laskettu käyttämällä ulkona olevien osakkeiden määrää.

* Muutetun IAS 19 –standardin takautuva soveltaminen koskien Ruotsin ja Norjan segmenttejä

** Varsinainen yhtiökokous tekee päätöksen vuoden 2014 osingosta 25.3.2015

TALOUDELLISTEN TUNNUSLUKUIEN MÄÄRITTELY

Oman pääoman tuotto (ROE), %:	$\frac{\text{Tilikauden tulos} \times 100}{\text{Oma pääoma (tilikauden aikana keskimäärin)}}$
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %:	$\frac{(\text{Tulos ennen veroja} + \text{korkokulut ja muut rahoituskulut}) \times 100}{\text{Varat yhteensä} - \text{korottomat velat (tilikauden aikana keskimäärin)}}$
Omavaraisuusaste, %:	$\frac{\text{Oma pääoma} \times 100}{\text{Varat yhteensä} - \text{saadut ennakot}}$
Osakekohtainen tulos (EPS), EUR:	$\frac{\text{Tilikauden tulos} + / - \text{määräysvallattomien omistajien osuus tilikauden tuloksesta}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä keskimäärin tilikauden aikana}}$
Oma pääoma / osake, EUR:	$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä raportointipäivänä}}$
Osinko/tulos, %:	$\frac{\text{Osakekohtainen osinko} \times 100}{\text{Osakekohtainen tulos}}$
Nettovelka:	Korolliset velat – rahavarat ja muut rahoitusvarat
Nettovelan suhde liiketulokseen ennen poistoja ja arvonalentumisia:	$\frac{\text{Nettovelka}}{\text{Tulos ennen korkoja, veroja ja poistoja}}$
Nettovelkaantumisaste	$\frac{\text{Nettovelka} \times 100}{\text{Oma pääoma}}$
Osakekohtainen osinko, EUR:	$\frac{\text{Maksettu osinko}}{\text{Osakkeiden määrä osingonjaon täsmäytyspäivänä}}$
Efektiiivinen osinkotuotto, %:	$\frac{\text{Osakeantioikaistu osinko} / \text{osake} \times 100}{\text{Osakeantioikaistu viimeinen pörssikurssi tilinpäätöspäivänä}}$
Hinta/voitto-suhde (P/E-luku):	$\frac{\text{Osakeantioikaistu viimeinen pörssikurssi tilinpäätöspäivänä}}{\text{Osakekohtainen tulos}}$

TULOSKEHITYS VUOSINELJÄNNEKSITTÄIN

(Vuosineljänneksiä koskevat tiedot ovat tilintarkastamattomia.)

		Koko vuosi 2014	Q4 2014	Q3 2014	Q2 2014	Q1 2014	Koko vuosi 2013	Q4 2013	Q3 2013	Q2 2013	Q1 2013
Liikevaihto	milj, EUR	613,5	160,7	163,6	151,8	137,5	647,3	167,5	166,2	160,8	152,8
Liiketulos ennen poistoja (EBITDA)	milj, EUR	167,9	40,0	53,9	42,2	31,7	195,1	46,2	52,0	48,8	48,1
	% liikevaihdosta	27,4%	24,9%	33,0%	27,8%	23,0%	30,1%	27,6%	31,3%	30,3%	31,5%
EBITA-liiketulos	milj, EUR	65,8	14,5	28,0	16,2	7,1	92,1	20,9	25,9	22,7	22,6
	% liikevaihdosta	10,7%	9,0%	17,1%	10,7%	5,2%	14,2%	12,5%	15,6%	14,1%	14,8%
Liiketulos (EBIT)	milj, EUR	58,1	12,5	26,0	14,2	5,4	82,3	19,0	24,3	21,0	18,0
	% liikevaihdosta	9,5%	7,8%	15,9%	9,4%	3,9%	12,7%	11,3%	14,6%	13,0%	11,8%
Tulos ennen veroja (EBT)	milj, EUR	42,5	6,4	23,7	9,1	3,2	63,9	12,8	20,6	15,2	15,2
	% liikevaihdosta	6,9%	4,0%	14,5%	6,0%	2,3%	9,9%	7,7%	12,4%	9,5%	9,9%

TALOUDELLISET TUNNUSLUVUT SEGMENTEITTÄIN

(Vuosineljänneksiä koskevat tiedot ovat tilintarkastamattomia.)

Liikevaihto, milj. EUR	Koko vuosi 2014	Q4 2014	Q3 2014	Q2 2014	Q1 2014	Koko vuosi 2013	Q4 2013	Q3 2013	Q2 2013	Q1 2013
Suomi	152,8	38,7	43,5	39,0	31,6	151,9	38,6	41,8	36,4	35,1
Ruotsi	201,0	55,0	52,0	48,7	45,4	207,3	52,8	51,1	53,1	50,3
Norja	135,7	33,9	34,0	33,8	34,0	153,6	40,8	35,9	38,8	38,1
Tanska	39,4	10,6	10,1	9,1	9,6	44,0	11,8	11,9	11,2	9,1
Europe East	33,9	9,2	10,3	8,2	6,2	35,5	8,4	9,8	7,6	9,7
Europe Central	53,2	13,8	14,2	13,3	11,8	57,3	15,3	16,9	14,1	11,0
Segmenttien välinen liikevaihto	-2,4	-0,5	-0,5	-0,4	-1,1	-2,3	-0,4	-1,2	-0,4	-0,4
Yhteensä	613,5	160,7	163,6	151,8	137,5	647,3	167,5	166,2	160,8	152,8

EBITA liike-tulos, milj. EUR ja % liikevaihdosta	Koko vuosi 2014	Q4 2014	Q3 2014	Q2 2014	Q1 2014	Koko vuosi 2013	Q4 2013	Q3 2013	Q2 2013	Q1 2013
Suomi	20,8 13,6%	3,6 9,2%	8,3 19,0%	6,0 15,4%	2,9 9,3%	25,7 16,9%	6,1 15,7%	10,2 24,5%	6,0 16,6%	3,4 9,7%
Ruotsi	29,4 14,6%	9,5 17,3%	8,9 17,2%	6,7 13,8%	4,2 9,3%	36,6 17,6%	11,1 21,0%	8,6 16,8%	9,6 18,0%	7,4 14,6%
Norja	14,0 10,3%	3,2 9,4%	4,0 11,8%	4,2 12,5%	2,6 7,6%	22,0 14,3%	2,8 6,9%	6,3 17,6%	7,9 20,4%	5,0 13,0%
Tanska	-3,9 -10,0%	-0,9 -8,9%	-0,1 -1,2%	-1,7 -19,1%	-1,1 -11,7%	-4,3 -9,7%	-0,7 -6,2%	-2,0 -17,3%	-0,0 -0,4%	-1,4 -15,9%
Europe East	6,7 19,6%	2,1 22,7%	3,7 35,8%	1,0 12,1%	-0,1 -1,8%	17,3 48,8%	2,7 32,6%	3,5 35,6%	0,1 0,8%	11,0 113,5%
Europe Central	1,7 3,2%	0,5 3,9%	1,6 11,3%	0,8 5,8%	-1,2 -10,2%	-0,7 -1,2%	0,1 0,4%	1,2 7,0%	0,4 2,7%	-2,3 -21,2%
Liiketoiminta-segmenteille kohdistamattomat kulut	-2,8	-3,4	1,6	-0,8	-0,2	-4,6	-1,1	-1,8	-1,2	-0,4
Konsernin EBITA liike-tulos	65,8 10,8%	14,5 9,2%	28,0 17,1%	16,2 10,7%	7,1 5,2%	92,1 14,2%	20,9 12,5%	25,9 15,6%	22,7 14,1%	22,6 14,8%
EBIT liike-tulos, milj. EUR ja % liikevaihdosta	Koko vuosi 2014	Q4 2014	Q3 2014	Q2 2014	Q1 2014	Koko vuosi 2013	Q4 2013	Q3 2013	Q2 2013	Q1 2013
Suomi	19,3 12,6%	3,2 8,2%	7,9 18,1%	5,6 14,4%	2,6 8,3%	24,6 16,2%	5,8 14,9%	9,9 23,8%	5,8 15,8%	3,1 8,8%
Ruotsi	26,3 13,1%	8,7 15,8%	8,0 15,5%	6,0 12,4%	3,6 7,9%	34,0 16,4%	10,4 19,8%	7,9 15,5%	8,9 16,8%	6,7 13,3%
Norja	12,2 9,0%	2,8 8,3%	3,6 10,6%	3,7 10,9%	2,0 6,0%	19,7 12,8%	2,3 5,6%	5,7 16,0%	7,3 18,9%	4,3 11,4%
Tanska	-3,9 -10,0%	-0,9 -8,9%	-0,1 -1,2%	-1,7 -19,1%	-1,1 -11,7%	-4,4 -10,1%	-0,9 -7,2%	-2,1 -17,4%	-0,1 -0,5%	-1,5 -16,0%
Europe East	6,5 19,3%	2,1 22,5%	3,7 35,5%	1,0 11,7%	-0,1 -2,3%	17,2 48,4%	2,7 32,3%	3,5 35,3%	0,0 0,3%	11,0 113,1%
Europe Central	1,6 3,0%	0,5 3,7%	1,6 11,1%	0,7 5,6%	-1,2 -10,5%	-3,7 -6,5%	-0,0 -0,1%	1,2 7,1%	0,3 2,1%	-5,2 -47,5%
Liiketoiminta-segmenteille kohdistamattomat kulut	-3,9	-3,8	1,4	-1,1	-0,4	-5,0	-1,3	-1,9	-1,3	-0,4
Konsernin liike-tulos	58,1 9,5%	12,5 7,8%	26,0 15,9%	14,2 9,4%	5,4 3,9%	82,3 12,7%	19,0 11,3%	24,3 14,6%	21,0 13,0%	18,0 11,8%

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖS

– FAS (suomalainen tilinpäätöskäytäntö)

118

EMOYHTIÖN TULOSLASKELMA

(EUR)	Liitetieto	Tammi–Joulu 2014	Tammi–Joulu 2013
Liikevaihto	2	12 771 516,83	12 025 394,85
Liiketoiminnan muut tuotot	3	18 868,50	18 934,58
Henkilöstökulut	4	–2 459 280,38	–2 614 428,89
Poistot ja arvonalentumiset	5	–1 140 653,33	–449 448,99
Liiketoiminnan muut kulut	6	–13 289 168,72	–14 816 191,05
Liiketulos		–4 098 717,10	–5 835 739,50
Rahoitustuotot	7	40 274 824,37	22 705 831,63
Rahoituskulut	7	–40 982 213,73	–43 666 448,80
Rahoitustuotot ja kulut yhteensä	7	–707 389,36	–20 960 617,17
Tulos ennen satunnaisia eriä		–4 806 106,46	–26 796 356,67
Satunnaiset erät	8	15 000 000,00	34 079 976,57
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		10 193 893,54	7 283 619,90
Tuloverot	9	–637 146,61	–2 232 703,62
Tilikauden tulos		9 556 746,93	5 050 916,28

EMOYHTIÖN TASE

(EUR)	Liitetieto	2014	2013
VARAT			
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet	10	25 537 728,48	17 799 167,90
Aineelliset hyödykkeet	11	35 573,85	62 061,58
Sijoitukset			
Osuuden saman konsernin yrityksissä	12	449 831 387,92	454 831 387,92
Osuudet yhteisyrityksissä		4 232 676,12	21 434 812,12
Pitkäaikaiset saamiset	13	126 239 421,28	128 524 752,03
Pysyvät vastaavat yhteensä		605 876 787,65	622 652 181,55
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Myyntisaamiset ja muut saamiset	14	22 295 754,67	25 900 965,49
Rahavarat ja muut rahoitusvarat	15	185 206,15	543 853,18
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		22 480 960,82	26 444 818,67
VASTAAVAT YHTEENSÄ		628 357 748,47	649 097 000,22
VASTATTAVAA			
Oma pääoma			
Osakepääoma	16	25 000 000,00	25 000 000,00
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	16	113 767 147,18	113 567 746,72
Edellisten tilikausien kertyneet voittovarot	16	219 575 184,90	254 381 915,89
Tilikauden voitto	16	9 556 746,93	5 050 916,28
Oma pääoma yhteensä		367 899 079,01	398 000 578,89
Vieras pääoma			
Pitkäaikaiset velat			
Korolliset velat	17	174 299 839,97	181 973 117,59
Lyhytaikaiset velat			
Ostovelat ja muut velat	18	10 276 850,38	10 646 899,01
Tuloverovelat	18	–	449 045,45
Korolliset velat	18	75 881 979,11	58 027 359,28
Vieras pääoma		260 458 669,46	251 096 421,33
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		628 357 748,47	649 097 000,22

EMOYHTIÖN RAHOITUSLASKELMA

(EUR)	2014	2013
Liiketoiminnan rahavirta		
Tulos ennen veroja	10 193 893,54	7 283 619,90
Oikaisut		
Poistot ja arvonalentumiset	1 140 653,33	449 448,99
Konserniavustus	-15 000 000,00	-20 000 000,00
Fuusiovoitto	-	-14 106 856,96
Fuusiotappio	-	26 880,39
Rahoitustuotot ja -kulut	707 389,36	20 960 617,17
Liiketoiminnan rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	-2 958 063,77	-5 386 290,51
Käyttöpääoman muutos		
Myyntisaamisten ja muiden saamisten muutos	-234 585,53	33 947 174,10
Ostovelkojen ja muiden velkojen vähennys	-170 648,17	-5 321 640,30
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	-3 363 297,47	23 239 243,29
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-9 909 021,11	-5 497 539,23
Saadut korot	5 926 761,40	1 022 117,66
Maksetut välittömät verot	-2 246 395,71	-3 929 429,17
Liiketoiminnan rahavirta	-9 591 952,89	14 834 392,55
Investointien rahavirta		
Investoinnit tytäryhtiöihin	-2 000 000,00	-
Pääomanpalautus tytäryhtiöiltä	7 000 000,00	-
Luovutustulot osakkeista ja osuuksista	-	5 557 577,00
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-8 852 726,18	-6 387 215,31
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	-	-
Lainasaamisten nettomuutokset	2 285 330,75	32 766 942,05
Saadut osingot investoinneista	24 149 976,20	1 250 983,04
Investointien rahavirta	22 582 580,77	33 188 286,78
Rahoituksen rahavirta		
Lyhytaikaisten lainojen nostot ja takaisinmaksut (netto)	16 918 079,05	-16 410 864,85
Pitkäaikaisten lainojen nostot ja takaisinmaksut (netto)	-10 409 709,69	-6 508 412,42
Maksetut osingot	-39 857 647,27	-36 617 556,98
Saadut ja annetut konserniavustukset (netto)	20 000 000,00	12 000 000,00
Rahoituksen rahavirta	-13 349 274,91	-47 536 834,25
Rahavarojen muutos	-358 647,03	485 845,08
Rahavarat tilikauden alussa	543 853,18	58 008,10
Rahavarojen nettomuutos tilikauden aikana	-358 647,03	485 845,08
Rahavarat tilikauden lopussa	185 205,01	543 853,18

1. EMOYHTIÖN LIIKETOIMINTA JA TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

YLEISTÄ

Ramirent Oyj on suomalainen julkinen yhtiö. Sen toimintaa säätelee suomalainen lainsäädäntö ja sen kotipaikka on Helsinki. Ramirentin osoite on Äyritie 16, 01510 Vantaa. Yhtiö on Ramirent-konsernin emoyhtiö ja sen osakkeet on noteerattu NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä.

Ramirent Oyj toimii holding-yhtiönä ja Ramirent konsernin emoyhtiönä. Yhtiö tarjoaa myös konsernin sisäisiä hallinnollisia palveluita tytäryhtiöilleen.

Emoyhtiön tilinpäätös on laadittu Suomen tilinpäätössäännösten mukaisesti (FAS). Tilinpäätös on esitetty euroissa.

TULOUTUSPERIAATTEET

Hallintopalvelut kirjataan myyntituotoiksi.

Liikevaihtona esitetään saadun tai saatavan vastikkeen todellinen/käypä arvo, josta on vähennetty annetut alennukset, välilliset verot ja muut myynnin perusteella suoraanaisesti määräytyvät verot.

Hallintopalveluihin liittyvät tuotot tuloutetaan sillä kaudella, jolloin palvelu tuotetaan.

ELÄKEKULUT

Eläkkeet hoidetaan ulkopuolisen eläkevakuutusyhtiön kautta. Eläkekulut kirjataan suoriteperiaatteella henkilöstökuluihin tuloslaskelmaan. Suomen lakisääteinen eläkejärjestelmä on maksupohjainen eläkejärjestely.

RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

Korkotuotot kirjataan tuloslaskelmaan suoriteperusteella. Korot ja muut korollisiin velkoihin liittyvät menot kirjataan suoriteperiaatteella kuluksi tuloslaskelman rahoituskuluihin.

SATUNNAISET ERÄT

Satunnaiset erät koostuvat suomalaisille tytäryhtiöille annetuista ja saaduista konserniavustuksista. Konserniavustukset käsitellään Suomen verolainsäädännön mukaisesti.

Tytäryhtiöiden purkamisiin liittyvät purkutappiot ja -voitot on kirjattu satunnaisiin eriin.

TULOVEROT

Tuloverot koostuvat tilikauden verotettavan tuloksen perusteella jaksotetuista veroista. Ne sisältävät myös aikaisempien vuosien tuloverojen oikaisuja (lisäverot ja veronpalautukset).

Laskennallisia verosaamisia ja -velkoja ei kirjata taseeseen eikä niiden muutoksia tuloslaskelmaan. Ne esitetään sen sijaan tilinpäätöksen liitetiedoissa.

MUUT AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Muut aineettomat hyödykkeet (muut aineettomat oikeudet ja muut pitkävaikutteiset menot), joilla on rajallinen taloudellinen käyttöaika, poistetaan niiden arvioidun taloudellisen käyttöajan puitteissa tasapoistoin. Omaisuusryhmien arvioidut taloudelliset käyttöajat ovat seuraavat:

- Ohjelmistolisenssit ja IT-järjestelmät 3–5 vuotta

AINEELLISET HYÖDYKKEET

Aineelliset hyödykkeet (rakennukset ja rakennelmat, koneet ja laitteet, maa-alueet ja muu aineellinen omaisuus) kirjataan kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintamenuon. Leasing-sopimuksin (rahoitusleasing ja operatiivinen leasing) hankittuja aineellisia hyödykkeitä ei aktivoida taseeseen.

Aineelliset hyödykkeet poistetaan tasapoistoina kunkin omaisuserän arvioidun taloudellisen käyttöajan kuluessa tasapoistoin. Maa-alueita ei poisteta.

Käytetyt poistomenetelmät, ryhmäkohtaiset arvioidut taloudelliset käyttöajat ja vuotuiset poistoprosentit ovat seuraavat:

- Koneet ja laitteet omassa käytössä 3–10 vuotta

TYTÄRYHTIÖOSAKKEET

Tytäryhtiöosakkeet arvostetaan alkuperäiseen hankintamenuon. Tämä hankintamenu sisältää mahdolliset hankinnasta aiheutuneet kustannukset kuten asiantuntijapalkkiot ja varainsiirtoveron. Tytäryhtiöosakkeista kirjataan arvonalentumistappio, mikäli tytäryhtiöosakkeiden arvo on alentunut olennaisesti ja pysyvästi.

MYYNTISAAMISET

Myyntisaamiset merkitään taseeseen alkuperäisin arvoin vähennettynä arvioidulla luottotappioilla.

RAHAT JA PANKKISAAMISET

Rahat ja pankkisaamiset koostuvat käteisestä rahasta ja pankkisaamisista, nostettavissa olevista pankkitalletuksista ja muista lyhytaikaisista, erittäin likvideistä alle kolmen kuukauden finanssisijoituksista. Luottosaldolliset tilit esitetään lyhytaikaisina korollisina velkoina.

ULKOMAAN RAHAN MÄÄRÄISET TAPAHTUMAT

Ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat muunnetaan euroiksi tapahtuma-ajankohdan valuuttakurssin mukaisesti. Ulkomaan rahan määräiset saamiset ja velat muunnetaan euroiksi raportointipäivän valuuttakurssin mukaisesti. Kyseisistä liiketapahtumista ja ulkomaan rahan määräisten varojen ja velkojen muuntamisesta johtuvat kurssivoitot ja -tappiot esitetään liiketoimintaan liittyvien erien osalta tuloslaskelman liiketulokseen vaikuttavina erinä ja rahoituserien osalta tuloslaskelman rahoitustuotoissa ja -kuluissa.

Valuutta	Tuloskurssi 2014	Tuloskurssi 2013	Tasekurssi 2014	Tasekurssi 2013
DKK	7,4549	7,4580	7,4453	7,4593
HUF	–	296,3569	–	297,0400
LTL	3,4528	3,4528	3,4528	3,4528
LVL	–	0,7015	–	0,7028
NOK	8,3548	7,8051	9,0420	8,3630
PLN	4,1845	4,1971	4,2732	4,1543
RUB	–	40,2595	–	45,3246
SEK	9,0964	8,6505	9,3930	8,8591
UAH	–	10,8017	–	11,3500
CZK	27,5353	25,9872	27,7350	27,4270

JOHDANNAISINSTRUMENTIT

Yhtiön vuosina 2014 ja 2013 käyttämät pääasialliset johdannais sopimukset koostuivat koronvaihtosopimuksista.

Johdannaisinstrumentteja on käytetty yhtiön rahoitusperiaatteiden mukaiseen suojaukseen. Suojauslaskentaa sovelletaan koronvaihtosopimukseen konsernitilinpäätöksessä. Suojauskohteena on korollisten velkojen koronmaksuun liittyvä tulevaisuuden rahavirta.

Koronvaihtosopimusten lisäksi on myös käytetty vähäisessä määrin lyhytaikaisia valuuttatermiinejä.

2. LIIKEVAIHDON MAANTIETEELLINEN JAKAUMA

(EUR)	2014	2013
Suomi	2 348 077,46	2 479 415,59
Ruotsi	3 871 249,19	3 780 686,94
Norja	3 320 949,42	2 988 776,46
Tanska	1 189 107,86	793 091,30
Europe East	775 260,99	728 517,28
Europe Central	1 266 871,91	1 254 907,28
Yhteensä	12 771 516,83	12 025 394,85

3. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

(EUR)	2014	2013
Arvonlisäveron palautukset ulkomailta	18 868,50	18 934,58
Muut liiketoiminnan tuotot	–	–
Yhteensä	18 868,50	18 934,58

4. HENKILÖSTÖKULUT JA HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ

(EUR)	2014	2013
Palkat ja palkkiot	–1 876 514,22	–2 115 399,79
Eläkekulut	–387 605,81	–314 588,86
Muut henkilöstökulut	–195 160,35	–184 440,24
Yhteensä	–2 459 280,38	–2 614 428,89

JOHDON PALKAT JA PALKKIOT

(EUR)	2014	2013
Toimitusjohtaja	–241 303,33	–316 701,43
Hallituksen jäsenet	–309 490,30	–309 141,40
Yhteensä	–550 793,63	–625 842,83

Edellä mainitut toimitusjohtajien palkat ja palkkiot sisältävät myös tiettyjä eläkekuluja, mutta eivät muita sosiaalikulua.

HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ

(EUR)	2014	2013
Henkilöstön määrä keskimäärin tilikauden aikana	19	19

5. POISTOT JA ARVONALENTUMISET

(EUR)	2014	2013
Aineettomista hyödykkeistä		
Muut aineettomat oikeudet	–26 563,89	–57 102,17
Muista pitkävaikutteisista menoista	–1 087 601,71	–363 039,08
Aineellisista hyödykkeistä		
Koneista ja kalustosta	–26 487,73	–29 307,74
Yhteensä	–1 140 653,33	–449 448,99

6. LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT

(EUR)	2014	2013
Kiinteistövuokrat	-187 100,69	-211 358,93
Muut kiinteistökulut	-14 139,90	-24 457,51
IT- ja toimistokulut	-5 546 669,63	-2 510 104,75
Muut operatiiviset leasingkulut	-52 641,77	-56 788,31
Ulkopuoliset palvelut	-7 033 246,67	-9 867 575,82
Muut kulut	-455 370,06	-2 145 905,73
Yhteensä	-13 289 168,72	-14 816 191,05
Tilintarkastus	-61 080,00	-60 000,00
Veroneuvonta	-	-10 896,31
Muut palkkiot	-85 551,00	-96 567,51
Yhteensä	-146 631,00	-167 463,82

7. RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT**RAHOITUSTUOTOT**

(EUR)	2014	2013
Osinkotuotot tytäryhtiöiltä	24 149 976,20	1 250 983,04
Korkotuotot tytäryhtiöiltä	5 306 419,59	6 878 191,37
Muut korkotuotot	620 341,81	554 653,28
Valuuttakurssivoitot	10 198 086,77	14 022 003,94
Yhteensä	40 274 824,37	22 705 831,63

RAHOITUSKULUT

(EUR)	2014	2013
Korko- ja muut rahoituskulut tytäryhtiöille	-316 939,70	-203 759,63
Korko ja muut rahoituskulut muille	-9 592 081,41	-8 580 185,78
Arvonalentumiset tytäryhtiöistä	-	-12 448 000,00
Arvonalentumiset yhteisyrityksistä	-17 202 136,00	-
Myyntitappiot tytäryhtiöistä	-	-4 312 457,54
Valuuttakurssitappiot	-13 871 056,62	-18 122 045,85
Yhteensä	-40 982 213,73	-43 666 448,80

Johtuen jatkuneesta epävarmuudesta Fortrentin markkinoilla Venäjällä ja Ukrainassa, Venäjän ruplan heikkenemisestä sekä merkittävästä rakennusmarkkinoiden taantumasta Venäjällä ja Ukrainassa Ramirent arvioi Fortrent sijoituksen arvoa emoyhtiön taseessa ja kirjasi 17,2 miljoonan euron arvonalentumisen Fortrentin osakkeista.

Vertailukauden tietoihin sisältyy Tšekin tasavallan ja Slovakian tytäryhtiöiden osakkeista tehty 12,4 miljoonan euron suuruinen arvonalentuminen. Konserni johti arvioi, että näiden liiketoimintojen kerryttämien tulevien rahavirtojen nykyarvo on alempi kuin tytäryhtiöosakkeiden kirjanpitoarvo ennen arvonalentumista.

8. SATUNNAISET ERÄT

(EUR)	2014	2013
Satunnaiset tuotot		
Saadut (+) / myönnetyt (-) konserniavustukset	15 000 000,00	20 000 000,00
Fuusiovoitto	-	14 106 856,96
Satunnaiset kulut		
Fuusiotappio	-	-26 880,39
Yhteensä	15 000 000,00	34 079 976,57

9. TULOVEROT

(EUR)	2014	2013
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	2 362 853,39	2 667 296,38
Tuloverot satunnaisista eristä	-3 000 000,00	-4 900 000,00
Yhteensä	-637 146,61	-2 232 703,62

10. AINEETTOMAT HYÖDYKKEET**MUIDEN AINEETTOMIEN OIKEUKSIEN JA MUIDEN PITKÄVAIKUTTEISTEN MENOJEN MUUTOKSET 2014**

(EUR)	Muut aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	376 024,86	18 507 580,30	18 883 605,16
Lisäykset	-	8 852 726,18	8 852 726,18
Hankintameno 31.12.	376 024,86	27 360 306,48	27 736 331,34
Kertyneet poistot 1.1.	-300 349,61	-784 087,65	-1 084 437,26
Poistot	-26 563,89	-1 087 601,71	-1 114 165,60
Kertyneet poistot 31.12.	-326 913,50	-1 871 689,36	-2 198 602,86
Kirjanpitoarvo 1.1.	75 675,25	17 723 492,65	17 799 167,90
Kirjanpitoarvo 31.12.	49 111,36	25 488 617,12	25 537 728,48

MUIDEN AINEETTOMIEN OIKEUKSIEN JA MUIDEN PITKÄVAIKUTTEISTEN MENOJEN MUUTOKSET 2013

(EUR)	Muut aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	348 765,00	12 159 236,95	12 508 001,95
Lisäykset	27 259,86	6 348 343,35	6 375 603,21
Hankintameno 31.12.	376 024,86	18 507 580,30	18 883 605,16
Kertyneet poistot 1.1.	-242 325,57	-421 970,44	-664 296,01
Poistot	-58 024,04	-362 117,21	-420 141,25
Kertyneet poistot 31.12.	-300 349,61	-784 087,65	-1 084 437,26
Kirjanpitoarvo 1.1.	106 439,43	11 737 266,51	11 843 705,94
Kirjanpitoarvo 31.12.	75 675,25	17 723 492,65	17 799 167,90

11. AINEELLISET HYÖDYKKEET**AINEELLISTEN HYÖDYKKEIDEN MUUTOKSET 2014**

(EUR)	Koneet ja kalusto	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	242 789,34	242 789,34
Lisäykset	–	–
Hankintameno 31.12.	242 789,34	242 789,34
Kertyneet poistot 1.1.	–180 727,76	–180 727,76
Poistot	–26 487,73	–26 487,73
Kertyneet poistot 31.12.	–207 215,49	–207 215,49
Kirjanpitoarvo 1.1.	62 061,58	62 061,58
Kirjanpitoarvo 31.12.	35 573,85	35 573,85

AINEELLISTEN HYÖDYKKEIDEN MUUTOKSET 2013

(EUR)	Koneet ja kalusto	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	231 177,24	231 177,24
Lisäykset	11 612,10	11 612,10
Hankintameno 31.12.	242 789,34	242 789,34
Kertyneet poistot 1.1.	–151 420,02	–151 420,02
Poistot	–29 307,74	–29 307,74
Kertyneet poistot 31.12.	–180 727,76	–180 727,76
Kirjanpitoarvo 1.1.	79 757,22	79 757,22
Kirjanpitoarvo 31.12.	62 061,58	62 061,58

12. SIIJOITUKSET**SIJOITUSTEN MUUTOKSET 2014**

(EUR)	Osuudet saman konsernin yrityksissä	Osuudet omistus- yhteisyrityksissä	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	454 831 387,92	21 434 812,12	476 266 200,04
Lisäykset	2 000 000,00	–	2 000 000,00
Vähennykset, myynnit	–	–	–
Vähennykset, fuusiot	–	–	–
Vähennykset, arvonalennukset	–	-17 202 136,00	-17 202 136,00
Pääomanopalautus	-7 000 000,00	–	-7 000 000,00
Hankintameno 31.12.	449 831 387,92	4 232 676,12	454 064 064,04
Kirjanpitoarvo 1.1.	454 831 387,92	21 434 812,12	476 266 200,04
Kirjanpitoarvo 31.12.	449 831 387,92	4 232 676,12	454 064 064,04

Johtuen jatkuneesta epävarmuudesta Fortrentin markkinoilla Venäjällä ja Ukrainassa, Venäjän ruplan heikkenemisestä sekä merkittävästä rakennusmarkkinoiden taantumasta Venäjällä ja Ukrainassa Ramirent arvioi Fortrent sijoituksen arvoa emoyhtiön taseessa ja kirjasi 17,2 miljoonan euron arvonalentumisen Fortrentin osakkeista.

SIJOITUSTEN MUUTOKSET 2013

(EUR)	Osuudet saman konsernin yrityksissä	Osuudet omistus- yhteisyrityksissä	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	491 943 710,85	–	491 943 710,85
Lisäykset	–	21 434 812,12	21 434 812,12
Vähennykset, myynnit	-10 522 668,54	–	-10 522 668,54
Vähennykset, fuusiot	-14 141 654,39	–	-14 141 654,39
Vähennykset, arvonalennukset	-12 448 000,00	–	-12 448 000,00
Hankintameno 31.12.	454 831 387,92	21 434 812,12	476 266 200,04
Kirjanpitoarvo 1.1.	491 943 710,85	–	491 943 710,85
Kirjanpitoarvo 31.12.	454 831 387,92	21 434 812,12	476 266 200,04

Vertailukauden tietoihin sisältyy Tšekin tasavallan ja Slovakian tytäryhtiöiden osakkeista tehty 12,4 miljoonan euron suuruinen arvonalentuminen. Konserni johti arvioi, että näiden liiketoimintojen kerryttämien tulevien rahavirtojen nykyarvo on alempi kuin tytäryhtiöosakkeiden kirjanpitoarvo ennen arvonalentumista.

Ramirent Oyj:n tytäryhtiöt ja sen omistusosuudet niissä on eritelty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 37.

13. LAINASAAMISET

(EUR)	2014	2013
Lainasaamiset Ramirent Oyj:n tytäryhtiöiltä	108 573 186,16	108 264 252,03
Lainasaamiset yhteisyrityksiltä	17 655 735,12	20 250 000,00
Lainasaamiset muilta	10 500,00	10 500,00
Total	126 239 421,28	128 524 752,03

14. LYHYTAIKAISET SAAMISET

(EUR)	2014	2013
Lyhytaikaiset saamiset Ramirent Oy:n tytäryhtiöiltä		
Myyntisaamiset	2 948 458,35	3 428 943,14
Siirtosaamiset	16 032 387,57	20 172 478,31
Muut saamiset	149 726,57	–
Lyhytaikaiset saamiset muilta		
Myyntisaamiset	45 986,13	37 080,71
Siirtosaamiset	913 999,38	1 046 469,60
Muut saamiset	1 044 993,02	1 215 993,73
Verosaamiset	1 160 203,65	–
Total	22 295 754,67	25 900 965,49

Siirtosaamiset Ramirent Oy:n tytäryhtiöiltä sisältävät konserniavustussaamiset, konsernitilisaamiset, osinkosaamiset sekä korkosaamiset. Siirtosaamiset muilta sisältävät pääasiassa ennakoon maksettuja liiketoiminnan kuluja ja korkosaamisia.

15. RAHAVARAT JA MUUT RAHOITUSVARAT

(EUR)	2014	2013
Rahat ja muut rahoitusvarat	185 206,15	543 853,18

16. OMA PÄÄOMA**OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET 2014**

(EUR)	Osakepääoma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Kertyneet voittovarot	Oma pääoma yhteensä
1.1.2014	25 000 000,00	113 567 746,72	259 432 832,17	398 000 578,89
Osingonjako	–	–	–39 857 647,27	–39 857 647,27
Omien osakkeiden luovutus	–	199 400,46	–	199 400,46
Tilikauden voitto	–	–	9 556 746,93	9 556 746,93
31.12.2014	25 000 000,00	113 767 147,18	229 131 931,83	367 899 079,01

OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET 2013

(EUR)	Osakepääoma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Kertyneet voittovarot	Oma pääoma yhteensä
1.1.2013	25 000 000,00	113 328 910,72	290 999 472,87	429 328 383,59
Osingonjako	–	–	–36 617 556,98	–36 617 556,98
Omien osakkeiden luovutus	–	238 836,00	–	238 836,00
Tilikauden voitto	–	–	5 050 916,28	5 050 916,28
31.12.2013	25 000 000,00	113 567 746,72	259 432 832,17	398 000 578,89

Yhtiön osakepääoma 31.12.2014 koostuu 108 697 328 osakkeesta, joiden matemaattinen kirjanpidollinen vasta-arvo on 0,2300 euroa per osake. Yhtiöllä on yksi osakesarja ja kaikkien osakkeiden äänioikeus on yksi ääni per osake.

VOITONJAKOKELPOISET VARAT

(EUR)	2014	2013
Edellisten tilikausien voitto	219 575 184,90	254 381 915,89
Tilikauden voitto	9 556 746,93	5 050 916,28
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	113 767 147,18	113 567 746,72
Jakokelpoiset varat yhteensä	342 899 079,01	373 000 578,89

SUUNNATTU OMIEN OSAKKEIDEN LUOVUTTAMINEN

Varsinaisen yhtiökokouksen myöntämän valtuutuksen perusteella hallitus päätti 26.3.2014 luovuttaa käteismaksutta yhteensä 27 674 yhtiön hallussa olevaa omaa osaketta konsernin avainhenkilöille vuoden 2011 osakepohjaisen kannustinjärjestelmän täytäntönpäätöksen mukaisesti. Järjestelmän tarkoituksena oli yhdistää osakkeenomistajien ja avainhenkilöiden tavoitteet yhtiön arvon nostamiseksi. Suunnattu omien osakkeiden luovuttamiseen oli vahvat talou-

delliset perusteet. Luovutettujen osakkeiden arvo, 199 400 euroa, kirjattiin sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Tietoa yhtiön hallituksen voimassa olevista valtuutuksista koskien omien osakkeiden luovuttamista, voimassa olevista valtuutuksista toteuttaa osakemerkintäoikeuksien ja yhtiön optio oikeuksien myöntäminen on konsernitilinpäätöksen liitetiedossa numero 22.

17. PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA

(EUR)	2014	2013
Pitkäaikaiset velat Ramirent Oyj:n tytäryhtiöille		
Lainat tytäryhtiöiltä	–	7 014 066,35
Pitkäaikaiset velat muille		
Lainat rahoituslaitoksilta	174 299 839,97	174 959 051,24
Yhteensä	174 299 839,97	181 973 117,59
(EUR)	2014	2013
Pitkäaikainen vieras pääoma, joka erääntyy myöhemmin kuin viisi vuotta tilinpäätöspäivän jälkeen	–	99 150 684,36

18. LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA

(EUR)	2014	2013
Lyhytaikaiset velat Ramirent Oyj:n tytäryhtiöille		
Lyhytaikaiset korolliset velat	21 124 125,53	24 037 744,75
Ostovelat	24 542,22	537 462,98
Siirtovelat	564 972,68	23,81
Lyhytaikaiset velat muille		
Lainat rahoituslaitoksilta	54 757 853,57	33 989 614,53
Ostovelat	1 564 779,16	877 851,61
Siirtovelat	8 122 556,33	9 224 082,01
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva verovelka	–	449 045,45
Muut velat	–	7 478,60
Yhteensä	86 158 829,49	69 123 303,74

Siirtovelat koostuvat pääosin kulujaksotuksista kuten kertyneestä tuloverovelasta, jaksotetuista korkokuiluista ja lomapalkkavelasta.

19. VASTUUSITOUMUKSET JA EHDOLLISET VELAT**ANNETUT VAKUUDET (TASEEN ULKOPUOLISET) 31.12.2014**

(EUR)	Muiden omien sitoumusten vakuudeksi annetut	Yhteensä
Takaukset	168 187,93	168 187,93

ANNETUT VAKUUDET (TASEEN ULKOPUOLISET) 31.12.2013

(EUR)	Muiden omien sitoumusten vakuudeksi annetut	Yhteensä
Takaukset	168 187,93	168 187,93

Ramirentin luottojärjestelyihin liittyy taloudellisia kovenanttiehtoja. Ramirent täytti luottojärjestelyhinsä liittyvät kovenanttiehdot 31.12.2014.

VASTAISET LEASINGMAKSUT

(EUR)	2014	2013
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	185 042,00	23 173,00
Myöhemmin maksettavat	195 504,00	–
	380 546,00	23 173,00

KORKOJOHDANNAISET

(EUR)	2014	2013
Korkovaihtosopimusten käypä arvo	–1 735 703,91	–2 598 102,03
Kohde–etuuden nimellisarvo	52 718 425,13	88 751 046,28

VALUUTTAJOHDANNAISET

(EUR)	2014	2013
Kohde–etuuden nimellisarvo	32 682 571,29	30 886 484,96
Johdannaisinstrumenttien käypä arvo	–7 970,00	–226 508,72

TOIMINTAKERTOMUKSEN JA TILINPÄÄTÖKSEN PÄIVÄYS JA ALLEKIRJOITUS

130

Helsinki 11.helmikuuta 2015

Peter Hofvenstam
Hallituksen puheenjohtaja

Kaj-Gustaf Bergh
Hallituksen jäsen

Erkki Norvio
Hallituksen jäsen

Susanna Renlund
Hallituksen jäsen

Ulf Lundahl
Hallituksen jäsen

Gry Hege Sølvsnes
Hallituksen jäsen

Kevin Appleton
Hallituksen jäsen

Mats O. Paulsson
Hallituksen jäsen

Magnus Rosén
Toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on
tänään annettu kertomus.

Helsinki 11. helmikuuta 2015

PricewaterhouseCoopers Oy
KHT-yhteisö

Ylva Eriksson
KHT

RAMIRENT OYJ:N YHTIÖKOKOUKSELLE

Olemme tilintarkastaneet Ramirent Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2014. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

HALLITUKSEN JA TOIMITUSJOHTAJAN VASTUU

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että konsernitilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

TILINTARKASTAJAN VELVOLLISUUDET

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyttä, ja siitä, ovatko emoyhtiön hallituksen jäsenet tai toimitusjohtaja syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhtiötä kohtaan, taikka rikkoneet osakeyhtiölakia tai yhtiöjärjestystä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on yhtiössä merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

LAUSUNTO KONSERNITILINPÄÄTÖKSESTÄ

Lausuntonamme esitämme, että konsernitilinpäätös antaa EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista.

LAUSUNTO TILINPÄÄTÖKSESTÄ JA TOIMINTAKERTOMUKSESTA

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

MUUT LAUSUNNOT

Puollamme tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen vahvistamista. Hallituksen esitys taseen osoittaman voiton käyttämisestä on osakeyhtiölain mukainen. Puollamme vastuuvapauden myöntämistä emoyhtiön hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta.

Helsingissä 11. päivänä helmikuuta 2015

PricewaterhouseCoopers Oy

KHT-yhteisö

Ylva Eriksson

KHT

Ramirent Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään keskiviikkona 25.3.2015 kello 10.00 Scandic Marina Congress Centerin Fennia I kokoustilassa, osoitteessa Katajanokanlaituri 6, Helsinki. Kokoukseen ilmoittautuneiden vastaanottaminen ja äänestyslippujen jakaminen aloitetaan kello 9.00.

1. OSAKASLUETTELOON MERKITYY OSAKKEENOMISTAJA

Oikeus osallistua yhtiökokoukseen on osakkeenomistajalla, joka on perjantaina 13.3.2015 rekisteröity Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Osakkeenomistaja, jonka osakkeet on merkitty hänen henkilökohtaiselle suomalaiselle arvo-osuustililleen, on rekisteröity yhtiön osakasluetteloon.

Osakkeenomistajan, joka haluaa osallistua yhtiökokoukseen, tulee ilmoittautua yhtiölle viimeistään 20.3.2015 klo 10.00. Ilmoittautuminen voi tapahtua:

- a. Internet-sivujen kautta osoitteessa www.ramirent.com/yhtiokokous; tai
- b. puhelimitse numeroon +358 (0)20 770 6880 maanantaista perjantaihin klo 9:00–16:00; tai
- c. telefaksilla numeroon +358 (0)20 750 2850; tai
- d. kirjeitse osoitteeseen Ramirent Oyj, PL 116, 01511 Vantaa. Kirjeitse ilmoitauduttaessa kirjeen on oltava perillä ennen ilmoittautumisajan päättymistä.

Ilmoittautumisen yhteydessä tulee ilmoittaa osakkeenomistajan nimi, henkilötunnus/Y-tunnus, osoite, puhelinnumero sekä mahdollisen avustajan tai asiamiehen nimi ja asiamiehen henkilötunnus. Osakkeenomistajien Ramirent Oyj:lle luovuttamia henkilötietoja käytetään vain yhtiökokouksen ja siihen liittyvien tarpeellisten rekisteröintien käsittelyn yhteydessä.

2. HALLINTAREKISTERÖITY OSAKKEENOMISTAJA

Hallintarekisteröityjen osakkeiden omistajalla on oikeus osallistua yhtiökokoukseen niiden osakkeiden nojalla, joiden perusteella hänellä olisi oikeus olla merkittynä Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon yhtiökokouksen täsmäytyspäivänä 13.3.2015. Osallistuminen edellyttää lisäksi, että osakkeenomistaja on näiden osakkeiden nojalla tilapäisesti merkitty Euroclear Finland Oy:n pitämään osakasluetteloon viimeistään 20.3.2015 klo 10.00 mennessä. Hallintarekisteriin merkittyjen osakkeiden osalta tämä katsotaan ilmoittautumiseksi varsinaiseen yhtiökokoukseen.

“Hallitus esittää
0,40 euron osakekohtaista
osinkoa ja valtuutusta
päättää enintään 0,60 euron
osakekohtaisen lisäosingon
jakamisesta.”

Hallintarekisteröidyn osakkeen omistajaa kehoitetaan pyytämään hyvissä ajoin omaisuudenhoitajaltaan tarvittavat ohjeet koskien tilapäistä rekisteröitymistä osakasluetteloon, valtakirjojen antamista ja ilmoittautumista varsinaiseen yhtiökokoukseen. Omaisuudenhoitajan tilinhoitajan tulee ilmoittaa hallintarekisteröidyn osakkeen omistaja, joka haluaa osallistua varsinaiseen yhtiökokoukseen, merkittäväksi tilapäisesti yhtiön osakasluetteloon viimeistään edellä mainittuun ajankohtaan mennessä.

3. OSAKKEENOMISTAJAT, JOIDEN OSAKKEET ON REKISTERÖITY EUROCLEAR SWEDEN AB:N ARVOPAPERIJÄRJESTELMÄÄN

Osakkeenomistajien, joiden osakkeet on rekisteröity Euroclear Sweden AB:n arvopaperijärjestelmään, ja jotka haluavat osallistua yhtiökokoukseen ja käyttää siellä äänioikeuttaan, tulee:

- (i) olla rekisteröitynyt Euroclear Sweden AB:n pitämään omistajaluetteloon viimeistään 13.3.2015.

Ollakseen oikeutettu pyytämään tilapäistä rekisteröintiä Euroclear Finland Oy:n ylläpitämään Ramirent Oyj:n osakasluetteloon hallintarekisteröityjen osakkeiden omistajan tulee pyytää, että heidän osakkeet rekisteröidään tilapäisesti heidän omalle nimelleen Euroclear Sweden AB:n pitämään omistajaluetteloon, ja varmistaa, että omaisuudenhoitaja lähettää yllä mainitun tilapäisen rekisteröintipyyntönsä Euroclear Sweden AB:lle hänen puolestaan. Rekisteröityminen tulee tehdä viimeistään 13.3.2015 ja siksi omaisuudenhoitajalle tulee tehdä pyyntö hyvissä ajoin ennen mainittua päivämäärää.

- (ii) pyytää tilapäistä rekisteröintiä Euroclear Finland Oy:n pitämään Ramirent Oyj:n osakasluetteloon. Pyyntö Euroclear Sweden AB:lle tulee tehdä kirjallisena erityistä lomaketta käyttäen viimeistään 16.3.2015 kello 10.00 Ruotsin aikaa. Lomakkeita tilapäistä rekisteröintiä varten on saatavilla Ramirent Oyj:n kotisivuilta, www.ramirent.com/agm. Vaihtoehtoisesti Ramirent Oyj toimittaa lomakkeen pyynnöstä (ota ystävällisesti yhteyttä Annika Bergiin joko sähköpostitse annika.berg@ramirent.com tai puhelimitse 020 750 2866).

Euroclear Sweden AB:n kautta kirjallisesti tehty tilapäinen rekisteröityminen osakasluetteloon katsotaan samalla ilmoittautumiseksi yhtiökokoukseen.

4. ASIAMIEN KÄYTTÄMINEN JA VALTAKIRJAT

Osakkeenomistaja saa osallistua yhtiökokoukseen ja käyttää siellä oikeuksiaan asiamiehen välityksellä.

Osakkeenomistajan asiamiehen on esitettävä päivätty valtakirja, tai hänen on muuten luotettavalla tavalla osoitettava olevansa oikeutettu edustamaan osakkeenomistajaa. Mikäli osakkeenomistaja osallistuu yhtiökokoukseen usean asiamiehen välityksellä, jotka edustavat osakkeenomistajaa eri arvopaperi-tilailla olevilla osakkeilla, on ilmoittautumisen yhteydessä ilmoitettava osakkeet joiden perusteella kukin asiamies edustaa osakkeenomistajaa.

Valtakirjat pyydetään toimittamaan alkuperäisinä osoitteeseen Ramirent Oyj, PL 116, 01511 Vantaa viimeistään 20.3.2015 klo 10.00 mennessä.

5. OHJEET JA LISÄTIEDOT

Yhtiökokouksessa läsnä olevalla osakkeenomistajalla on yhtiökokouksessa osake-yhtiölain 5 luvun 25 §:n mukainen kyselyoikeus kokouksessa käsiteltävistä asioista.

Ramirent Oyj:llä on kokouskutsun päivänä yhteensä 108.697.328 osaketta ja ääntä.

OSINGONMAKSU

Hallitus on päättänyt esittää varsinaiselle yhtiökokoukselle, että osinkoa jaetaan 0,40 euroa osaketta kohti 31.12.2014 päättyneeltä tilikaudelta vahvistetun taseen perusteella. Osinko maksetaan osakkeenomistajalle, joka on osingonjaon täsmäytyspäivänä 27.3.2015 merkittynä Euroclear Finland Oy:n ylläpitämään yhtiön osakasluetteloon. Hallitus ehdottaa, että osinko maksetaan 10.4.2015.

Hallitus esittää lisäksi, että varsinainen yhtiökokous päättäisi valtuuttaa hallituksen päättämään harkintansa mukaan lisäosingon jakamisesta 31.12.2014 päättyneeltä tilikaudelta vahvistetun taseen perusteella. Lisäosingon määrä on enintään 0,60 euroa osakkeelta.

Mahdollinen lisäosinko maksetaan osakkeenomistajalle, joka on hallituksen päättämänä täsmäytyspäivänä merkittynä Euroclear Finland Oy:n ylläpitämään yhtiön osakasluetteloon. Hallitus päättää lisäosingon maksupäivästä, joka voi olla aikaisintaan viidentenä pankkipäivänä täsmäytyspäivästä.

Valtuutuksen ehdotetaan sisältävän hallituksen oikeuden päättää kaikista muista lisäosingon jakamiseen liittyvistä ehdoista. Valtuutuksen ehdotetaan olevan voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen alkuun asti.

OSOITTEENMUUTOKSET

Osakkeenomistajia pyydetään tekemään kirjallinen osoitteenmuutos sen pankin konttoriin, jossa arvo-osuustiliä hoidetaan. Jos tili on Euroclear Finland Oy:n tilinhoitajayhteisössä, osoitteenmuutosilmoitus lähetetään osoitteeseen: Euroclear Finland Oy, PL 1110, 00101 HELSINKI.

KAUPANKÄYNTITUNNUKSET

- Listattu: NASDAQ Helsinki Ltd
- NASDAQ OMX: RMR1V
- Reuters: RMR1V.HE
- Bloomberg: RMR1V:FH
- ISIN-koodi: FI0009007066

TÄRKEIMMÄT INDEKSIT

- NASDAQ HELSINKI
- NASDAQ Helsinki Mid Cap
- NASDAQ Nordic Industrial Goods and Services

TIETOA OSAKKEESTA

Joulukuun lopussa 2014 Ramirent Oyj:n ulkona olevien osakkeiden lukumäärä oli 107 723 371. Ramirent Oyj:llä oli hallussaan 973 957 omaa osaketta, joka vastaa 0,90 % osuutta kaikista Ramirentin osakkeista. Omia osakkeita ei hankittu vuoden 2014 aikana.

Osakkeen päätöskurssi joulukuun 2014 lopussa oli 6,45 (9,15) euroa. Tammi-joulukuun 2014 korkein noteeraus oli 10,25 (9,86) euroa ja alin 5,61 (6,31) euroa. Kaupankäynnillä painotettu osakkeen keskihinta oli 7,71 (7,96) euroa. Osakekurssi laski 30,4 % tammi-joulukuussa 2014.

Tammi-joulukuussa osakkeen vaihto oli 332,1 (223,3) miljoonaa euroa, eli 40 519 419 (28 117 229) vaihdettua osaketta, mikä vastaa 37,6 % (26,1 %) Ramirentin ulkona olevista osakkeista. Joulukuun lopussa 2014 yhtiöllä oli yhteensä 14 242 (12 299) osakkeenomistajaa.

SIJOITTAJASUHDEPERIAATTEET

Ramirentin sijoittajasuhteiden tärkein tavoite on tukea Ramirentin osakkeen oikeaa arvomuodostusta tarjoamalla tieto Ramirentin toiminnasta, toimintaympäristöstä, strategiasta, tavoitteista sekä taloudellisesta asemasta, jotta pääomamarkkinoilla toimijat voivat muodostaa perustellun kuvan Ramirentistä sijoituskohteena.

Ramirentin tiedottamispolitiikan periaatteena on tarjota avointa, luotettavaa ja ajantasaista informaatiota. Tavoitteena on antaa oikeaa ja yhdenmukaista tietoa säännöllisesti ja tasapuolisesti kaikille markkinaosapuolille. Sijoittajaviestinnän toteutuksesta ja päivittäisestä yhteydenpidosta vastaa Ramirentin sijoittajasuhteet yhdessä konserniviestinnän kanssa. Taloudellisten raporttien ja internetissä olevien sijoittajasivujen lisäksi yhtiön sijoittajaviestintään kuuluvat sijoittajatapaamiset ja seminaarit, joihin Ramirentin ylin johto ja sijoittajasuhteet osallistuvat aktiivisesti. Ramirent vastaa sijoittajien ja analyytikoiden kysymyksiin myös sekä puhelimitse että sähköpostitse.

TALOUDELLISTEN INFORMAATION JAKELU

Ramirentin vuosikertomus, osavuositarkastukset, tulosesitykset ja pörssitiedotteet julkaistaan englanniksi ja suomeksi yhtiön kotisivuilla osoitteessa www.ramirent.com.

Pääomamarkkinapäivien (CMD) esitykset julkaistaan englanniksi.

OSAVUOSIKATSAUKSET VUONNA 2015

Vuoden 2015 osavuositarkastukset julkaistaan seuraavina päivinä:

Osavuositarkastus tammi–maaliskuu 2015

7.5.2015 klo 9.00

Osavuositarkastus tammi–kesäkuu 2015

6.8.2015 klo 9.00

Osavuositarkastus tammi–syyskuu 2015

4.11.2015 klo 9.00

ANALYYTIKOT

Ramirentin saamien tietojen mukaan alla mainitut analyytikot seuraavat omasta aloitteestaan yhtiötä ja tekevät Ramirentistä osakeanalyyssejä. Ramirent ei vastaa analyytikoiden mielipiteistä.

PANKKI / PANKKIIRILIIKE	ANALYYTIKKO	PUHELIN
Carnegie Investment Bank Eteläesplanadi 12 00130 Helsinki	Tommi Ilmoni	+358 9 6187 1235
Danske Markets Equities Hiililaiturinkuja 2 00180 Helsinki	Ari Järvinen	+358 10 236 4760
Evli Bank Plc Aleksanterinkatu 19 A 00100 Helsinki	Mika Karppinen	+358 9 4766 9643
Handelsbanken Equity Research Aleksanterinkatu 11 00100 Helsinki	Robin Santavirta	+358 10 444 2483
Nordea Markets Aleksis Kiven katu 9 00020 Nordea	Johannes Grasberger	+358 9 1655 9929
Pohjola Bank Plc Teollisuuskatu 1 B PL 362 00101 Helsinki	Matias Rautionmaa	+358 10 252 4408
SEB Enskilda Unioninkatu 30 00100 Helsinki	Artem Beletski	+358 9 6162 8729
Inderes Oy Melkonkatu 22 B 00210 Helsinki	Petri Kajaani	+358 50 527 8680

TIEDOTUSTILAISUUS JA WEBCAST-LÄHETYS

Tiedotustilaisuus analyytikoille ja lehdistölle järjestetään jokaisen osavuositarkastuksen julkistamispäivänä klo 11.00 Helsingin tai Tukholman seudulla. Tiedotustilaisuutta voi seurata suorana nettilähetystenä yhtiön nettisivujen www.ramirent.com kautta. Nettilähetysten tallenne ja muut tiedotustilaisuudet ovat myös katsottavissa Ramirentin kotisivuilla.

HILJAINEN JAKSO

Ramirent noudattaa 21 päivän hiljaista jaksoa ennen tilinpäätösten tai osavuositarkastusten julkistamista. Hiljaisella jaksolla yhtiön edustajat eivät tarjoa kommentteja tai tapaa pääomamarkkinoiden edustajia. Muina aikoina otamme vastaan kysymyksiä puhelimitse, sähköpostitse tai sijoittajatapaamisten yhteydessä.

VERTAILURYHMÄ

Ramirentillä on kansainvälinen yritysten vertailuryhmä johon konsernin taloudellista menestystä ja liiketoimintaa voi verrata. Vertailuryhmä koostuu yrityksistä, joilla on osittain erilainen tuotevalikoima ja ne toimivat osittain eri markkinoilla. Vertailuryhmä ei siten yksinään anna kattavaa kuvaa Ramirentin kilpailijoista. Seuraavat yritykset kuuluvat vertailuryhmään: Cramo (Suomi), Loxam (Ranska), Kiloutou (Ranska), Speedy Hire (Iso-Britannia), Lavendon (Iso-Britannia), United Rentals (USA), H&E Equipment Services (USA), Ashtead Group (USA/Iso-Britannia) ja Aggreko (USA/Iso-Britannia).

YHTIÖN KOTISIVU

Ajan tasalla oleva informaatio ja lisätietoja Ramirentistä sijoituskohteena löytyy yhtiön kotisivuilta www.ramirent.com.

Voit seurata Ramirenttiä myös ilmaisten iPad ja iPhone sovellusten kautta.

YHTEYSTIEDOT SIOITTAJILLE

Franciska Janzon,
SVP, markkinointi, viestintä ja sijoittajasuhteet
Puh. +358 20 750 2859, faksi +358 20 750 2850
sähköposti: franciska.janzon@ramirent.com

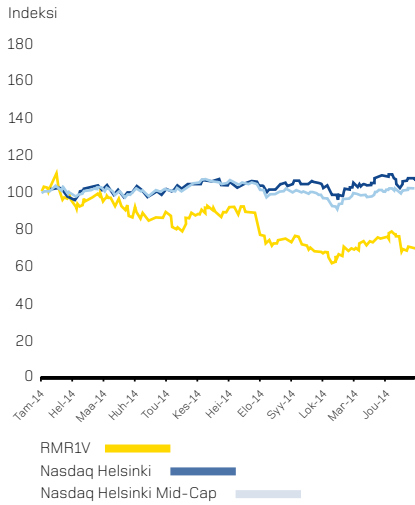
Tomi Lindell,
Financial Communicator, sijoittajasuhteet
Puh. +358 20 750 2867, faksi +358 20 750 2810
sähköposti: tomi.lindell@ramirent.com

TALOUDELLISTEN JULKAISUJEN TILAUS

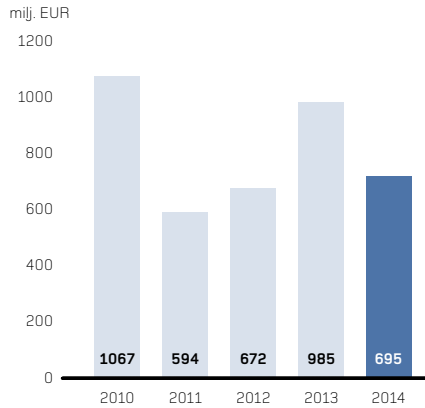

Ramirent Oyj
Konserniviestintä ja sijoittajasuhteet
PL 116, 01511 Vantaa
Puh.+358 20 750 2866
faksi +358 20 750 2850
sähköposti: communications@ramirent.com

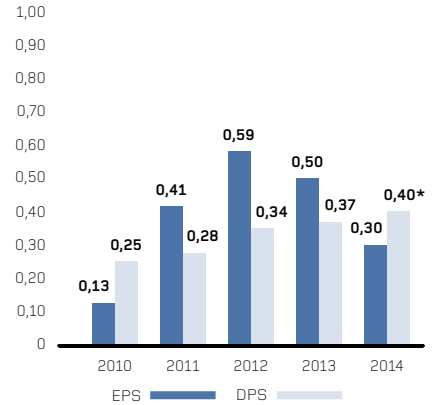
OSAKEKURSSIN KEHITYS

MARKKINA-ARVO

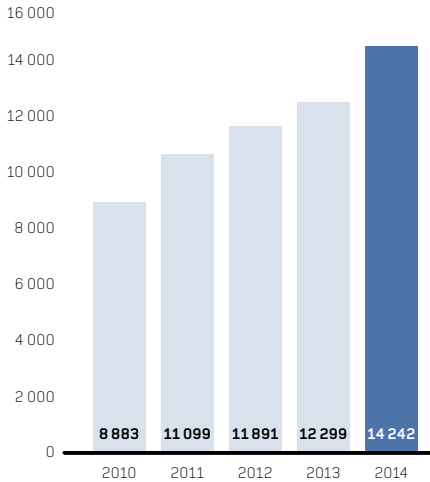

TULOS/OSAKE JA OSINKO/OSAKE

* Hallituksen esitys.
Hallitus esittää myös, että vuoden 2015 varsinainen yhtiökokous päättää valtuuttaa hallituksen päättämään harkintansa mukaan lisäosingon jakamisesta enintään 0,60 euroa osakkeelta.

OSAKKEENOMISTAJIEN MÄÄRÄ

SUURIMMAT OSAKKEENOMISTAJAT

31.12.2014	Osakkeet	% osakepääomasta
1. Nordstjernan AB	31 303 716	28,80 %
2. Oy Julius Tallberg Ab	12 207 229	11,23 %
3. Nordea Funds	5 206 687	4,79 %
4. Keskinäinen eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	3 945 154	3,63 %
5. Keskinäinen eläkevakuutusyhtiö Varma	3 640 856	3,35 %
6. Aktia rahastot	2 215 562	2,04 %
7. Odin rahastot	1 151 142	1,06 %
8. Fondita rahastot	977 000	0,92 %
9. Ramirent Oyj	973 957	0,90 %
10. Veritas	807 136	0,74 %
Muut osakkeenomistajat	46 248 880	42,55 %
Yhteensä	108 697 328	100,00 %

OMISTUSRAKENNE

OMISTUSRAKENNE SEKTOREITTAIN VUODEN 2014 LOPUSSA

Sektori	Osakkeenomistajien määrä	% osuus osakkeenomistajista	Osakkeiden määrä	% osuus osakepääomasta
Yritykset ja asuntoyhteisöt	851	5,98 %	17 484 571	16,09 %
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	78	0,54 %	33 023 133	30,38 %
Julkisyhteisöt	18	0,13 %	9 093 277	8,37 %
Kotitaloudet	13034	91,52 %	11 938 618	10,98 %
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	163	1,14 %	2 198 411	2,02 %
Suomi (yht.)	14144	99,31 %	73 738 010	67,84 %
Suomen ulkopuolella (yht.)	98	0,69 %	34 959 318	32,16 %
Yhteensä	14242	100,00 %	108 697 328	100,00 %
<i>joista hallintarekisteröityjä</i>	12		20 918 409	19,24 %

KONSERNIN PÄÄKONTTORI

Ramirent Oyj

Äyritie 16, 01510 Vantaa

PL 116, 01511 Vantaa

Puh. 020 750 200

Sähköposti:

communications@ramirent.com

SEGMENTTIEN PÄÄKONTTORIT

SUOMI

Ramirent Finland Oy

Tapulikaupungintie 37, PL 31,

00751 Helsinki

Puh. 020 750 200

Sähköposti: ramirent@ramirent.fi

www.ramirent.fi

RUOTSI

Ramirent AB

Aggelundavägen 4, Box 121

SE-175 62 Järfälla, Sweden

Puh. +46 31 57 84 00

Sähköposti: info@ramirent.se

www.ramirent.se

NORJA

Ramirent AS

Strandveien 13, Postboks 427

NO-1372 Lysaker, Norway

Puh. +47 09890

Sähköposti:

kundservice@ramirent.no

www.ramirent.no

TANSKA

Ramirent A/S

Hundigevej 85

DK-2670 Greve, Denmark

Puh. +45 43 95 88 88

Sähköposti: info@ramirent.dk

www.ramirent.dk

EUROPE EAST

Ramirent Baltic AS

Laki 11 D

EE-12915 Tallinn, Estonia

Puh. +372 650 1060

Sähköposti: info@ramirent.ee

www.ramirent.ee

EUROPE CENTRAL

Ramirent S.A. Main Office

ul. Gdanska 16 b

PL-70 661 Szczecin, Poland

Puh. +48 91 46 25 130

Sähköposti: info@ramirent.pl

www.ramirent.pl

VENÄJÄ

Fortrent Venäjä

Salova Str, 56, lit. Sh

RU-192102 St. Petersburg, Russia

Tel. +7 812 449 57 90

www.fortrent.net

UKRAINA

Fortrent Ukraina

Bogatyrskaja Str., 2A

vil. Bielogorodka

Kievo-Sviatoshinsky dstr.

Ukraine, 08140

Tel. +380 44 495 8315

www.fortrent.com.ua

MORE THAN MACHINES